

Liburu hau

Galteen bada

Erremetirgo

gaur Martirra

Leaporta mezan

Bazterretcha

Espellette

EXERCICIO
ISPIRITUALA

PERMISIONEA

ARTHUR-XAVIER DUCELLIER, misericordia dibinoaz eta Alkhi Saindu Apostolicoaren autoritatez Bayonaco Aphezpicua;

Iracuri ondoan C. CLUZEAU, eguin darocun galdea, herritan imprimatu nahiz *Exercicio Ispiritala*, bere salbamendua eguiteco desira duten Guiristinoenzat laguntza handitacoa, Bayonaco diocesaco usaiacotzat.

Permitu eta permetitcen dugu galdeguileari, herritan obra hunen imprimatcea, begniztatu dugun exemplera beçala icatecotan, eta biga lehenic ecartecotan Aphezpicuteguico liburuteguiari.

Bayonan emana gure sinaduraren, gure armen ciguiloaren eta gure secretarioaren sinaduraren azpian.

Arthurilaren hogoi eta seian 1880.

† Arthur-Xavier DUCELLIER,
Bayonaco Aphezpicua.

Yaun Aphezpicuaren
manuz :

INCHAUSPÉ, calonye,
Secret. gen.

6 Liburnum hanc

Galsen badd

erremetitato gao

Martina Saporite

Mason Basterrechio

Espelette Basse hanc

71-71164
75109

EXERCICIO

32054

ISPIRITUALA

BERE SALBAMENDUA EGUIN
NAHI DUTEN GUIRISTINOENÇAT LAGUNTÇAT
HANDITACOA

EDICIONE BERRIA
ERROMACO USAIAREN ARABERA

*Emendatua ordinarioco Meça latinaz, urthe gu-
cico Besperetaco Himnoez, Litanieç, etc.*

SALTCEN DA BAYONAN

CLUZEAU, liburu eta paper marchantaren baithan
Cilharguin carrican, 12 numeroan.

—
1884

TABLA

Ur- thea.	Igan- dea.	SEPTUA.	HAUSTE.	BASCO.	SALBAT.
1879	e	9 Ox.	26 Ox.	13 Ap.	22 Ma.
1880	d c	25 Ur.	11 Ox.	28 Mar.	6 Ma.
1881	b	13 Ox.	2 Ma.	17 Ap.	26 Ma.
1882	A	5 Ox.	22 Ox.	9 Ap.	28 Ma.
1883	g	21 Ur.	17 Ox.	25 Mar.	3 Ma.
1884	f e	10 Ox.	27 Ox.	13 Ap.	22 Ma.
1885	d	1 Ox.	18 Ox.	5 Ap.	14 Ma.
1886	c	21 Ox.	10 Mar.	25 Ap.	3 Ere.
1887	b	6 Ox.	23 Ox.	10 Ap.	19 Ma.
1888	A g	29 Ur.	15 Ox.	1 Ap.	10 Ma.
1889	f	17 Ox.	6 Ma.	21 Ap.	30 Ma.
1890	e	2 Ox.	19 Ox.	6 Ap.	15 Ma.
1891	d	25 Ur.	25 Ox.	29 Mar.	7 Ma.
1892	c b	14 Ox.	2 Ma.	17 Ap.	26 Ma.
1893	A	29 Ur.	15 Ox.	2 Ap.	11 Ma.
1894	g	21 Ur.	7 Ox.	28 Mar.	3 Ma.
1895	f	10 Ox.	27 Ox.	14 Ap.	23 Ma.
1896	e d	2 Ox.	19 Ox.	5 Ap.	14 Ma.
1897	c	14 Ox.	3 Ma.	18 Ap.	27 Ma.
1898	b	6 Ox.	23 Ox.	10 Ap.	19 Ma.

URTHARILA.

OXAILDA.

a	1	CIRCONCISIONEA.
b	2	(Macario.)
c	3	(Genebieba.)
d	4	(Rigobert.)
e	5	(Simeon estilit.)
f	6	TRUFANIA.
g	7	(Lucien.)
a	8	(Lucien.)
b	9	(Julien.)
c	10	(Guillamu.)
d	11	(Salbo.)
e	12	(Satira.)
f	13	(Leonce.)
g	14	Hilario.
a	15	Paulo er.-Maur.
b	16	Marcel I.
c	17	Antonio.
d	18	<i>J. Petrirenalkia.</i>
e	19	Canut.
f	20	Fab. eta Sebast.
g	21	Agnes.
a	22	Bichineho eta A.
b	23	<i>A. B. M. Ezconça</i>
c	24	Timoteo.
d	25	<i>J Pauloren comb.</i>
e	26	Policarpe.
f	27	Bitalien I.
g	28	Joan. Crisost.
a	29	Frances Sales.
b	30	Felix IV.
c	31	Petri Nolasc.

d	1	Ignacio.
e	2	A. B. M. PURIF. C.
f	3	Denis I.— Blas.
g	4	Joannes Bales.
a	5	Agata.
b	6	Hyacinta.— Dor.
c	7	Romualde.
d	8	Joanna Mat.
e	9	Sosimo I.— Apo.
f	10	Escolastica.
g	11	Antero I.
a	12	Telesforo I.
b	13	Gregorio X.
c	14	Agaton I.— Bal.
d	15	Martina.— Faus.
e	16	Gregorio II.
f	17	Higin I.
g	18	Erramun.— Sim.
a	19	Tito.
b	20	Andres Corsini.
c	21	(Fortunat.)
d	22	<i>J. Petr. alk. Ant.</i>
e	23	Petri Damiano.
f	24	MATIAS, ap.
g	25	Felix III.
a	26	Margarita Cort.
b	27	(Leandre.)
c	28	(Romain.)

MARCHOA.

d	1	LEON Baion.
e	2	Simplicio I.
f	3	(Ticien.)
g	4	Luce I.
a	5	Casimir.
b	6	(Coleta.)
c	7	Thomas Aquin.
d	8	Joannes-de-D.
e	9	Francesa alharg.
f	10	40 Martir.
g	11	(Uloge.)
a	12	Gregorio I.
b	13	(Ufrasia.)
c	14	(Mathilda.)
d	15	Zacarias I.
e	16	(Julien.)
f	17	Patricio.
g	18	<i>Gabriel</i> arcang.
a	19	JOSEPH.
b	20	(Joachim.)
c	21	Beñat.
d	22	(Catalina.)
e	23	(Bictorien.)
f	24	(Simeon.)
g	25	AMA B. ANNONC.
a	26	(Braulion.)
b	27	(Alexandre.)
c	28	Sisto III.
d	29	(Jonas.)
e	30	(Rial.)
f	31	(Benjamin.)

APIRILLA.

g	1	(Hughes.)
a	2	Frances Paul.
b	3	(Richard.)
c	4	Isidoro.
d	5	Bichincho Ferr.
e	6	Sisto I.
f	7	Celestin I.
g	8	(Denis.)
a	9	(Maria Cleof.)
b	10	(Terrencio)
c	11	Leon I.
d	12	Julio I.
e	13	Hermenegilde.
f	14	Tiburce.
g	15	(Anastasia.)
a	16	(Murthuts.)
b	17	Anicet I.
c	18	(Perfet.)
d	19	Leon IX.
e	20	(Teotime.)
f	21	Anselmo.
g	22	Sotero I. - Caio I.
a	23	George.
b	24	Fidel.
c	25	MARCO ebang.
d	26	Clet I — Mar I.
e	27	Anastasio I.
f	28	Bitat.
g	29	Piarres mart.
a	30	Catalina Sen.

b
c 30 | re.
d 31 | Anger

l.
Nonn.

---

f	1	Alfonso	c	3	Gregorio
g	2	Estebe erreg.	d	4	Frances Ass.
a	3	<i>Julien</i> Lescarr.	e	5	Galla.—Placide
b	4	Arrosa Biterb.	f	6	Bruno
c	5	Laurendi Justin.	g	7	Marco I.
d	6	(Fauste.)	a	8	Brigita.
e	7	(Clodoald.)	b	9	Denis.
f	8	A. M. B. SORTCEA	c	10	Frances Borg.
g	9	Sergio I.—Gorg.	d	11	(Firmin.)
a	10	Hilario I.	e	12	(Serafin.)
b	11	Nicolas Tolent.	f	13	Eduard.
c	12	(Silbin.)	g	14	Caliste I.
d	13	(Maurillo.)	a	15	Teresia.
e	14	<i>Gurutce S. exal.</i>	b	16	(Florentin)
f	15	Nicomede.	c	17	Heduija.
g	16	Cornelo I eta C.	d	18	LUC eban.
a	17	Franc. Estimat.	e	19	<i>Grat.</i>
b	18	Joseph Cupertin.	f	20	Joannes Cant.
c	19	Januario, etc.	g	21	Ursula — Hilar
d	20	Agapit I.	a	22	Piarres Alcant.
e	21	MATHIU ap. Eb.	b	23	<i>Erredemptor SS</i>
f	22	Th. Billan — M.	c	24	<i>Rafaël</i> arc.
g	23	Lin I.—Thecla.	d	25	Bonifacio I.
a	24	A. M. B. <i>Erosp</i>	e	26	Ebarista I.
b	25	Ustach, etc	f	27	(Sabina)
c	26	Eusebi I.—Just.	g	28	SIMON eta JUDA a
d	27	Cosmo eta Dam.	a	29	(Usebia.)
e	28	Uenceslas.	b	30	(Alphonse Rod.)
f	29	J. MICHAEL arc.	c	31	Siricio I.
g	30	Hierome.			

Charles Borr.
 5 (Filotea.)
 6 (Léonard.)
 7 (Florent.)
 8 Laur coronatuac.
 9 Latran elic. ded.
 10 Andre Abellin.
 11 J. Martin.
 12 Martin I.
 13 Estanislas Kost.
 14 Deusdedit I.
 15 Gertrude.
 16 (Edmond.)
 17 Gregorio mirac.
 18 J. Pet. et a P. e. d.
 19 Pontiano I.
 20 Felix Bales.
 21 A. M. B. Presen.
 22 Cecilia.
 23 Clement. — Feli.
 24 Joannes. — Gurut.
 25 Catalina.
 26 Silb. — Piar. — Al.
 27 Elisabeth
 28 Gregorio III.
 29 Gelasio I. — Sat
 30 ANDRES ap.

didaco.
 2 Bibiana.
 3 Frances Xabier.
 4 Piar. Cris. — Bar.
 5 Nicolas I. — Sab.
 6 Nicolas.
 7 Ambrosio.
 8 A. M. B. CONC. G.
 9 Utichiano I.
 10 A. M. B. Loret.
 11 Damas I.
 12 Melchias I.
 13 Luce.
 14 Paulo-Gurute.
 15 (Mesmin.)
 16 Usebe.
 17 (Lazaro.)
 18 A. M. B. Expec.
 19 (Nemeso.)
 20 (Filogone.)
 21 THOMAS ap.
 22 (Zenon.)
 23 (Bictoria)
 24 Egub. bichilia.
 25 EGUBERRI.
 26 J. ESTEBE leh. m.
 27 J. JOANNI ap. eb.
 28 HAUR INOCENTAC
 29 Thomas Cantor.
 30 (Sabin.)
 31 Silbestre.

GOIZECO OTHOITZA

ETCHECO GUCIEG ELGARREKIN EGUIN
BEHAR LUKËTENA.

Aitaren, eta Semearen, eta Izpiritu-Sain-
duaren icenean, Halablz.

*Orhoit gaitecen Jaincoaren aitecinean garella, eta
adora deçagun Adoracionezco acta batez.*

Adoracionezco Acta.

JAINCO guciz botheretsua, Aita, Semea,
eta Ispiritu-Saindua, çoinac creatu bai-
nauçu çure eçagutceco eta maithateco
ahalarekin, huna non nagon unilki
çure aitecinean belhauca. Eçagutcen dut
ene miseria eta ezdeustasuna; adorat-
cen çaitut gauça gucien Creatçalea eta
Nausi Soberanoa beçala.

Jauna, sinhesten dut çu baithan,
zeren eguia bera baitçare; esperantça
dut çu baithan, ceren guciz ona bait-
çare: maite çaitut ene bihotz guciaz,
ene arima guciaz, ene indar guciez, ce-
ren baitçare osoki maithagarria.

Cer bihurtuco derautçut, Jauna, çu ganic errecibitu ditudan onguieguin gucientçat? Deus ez dut çure yenerostate handiari çor ez diotanic. Eskherrac deraitçut bereciki ceren creatu nauçun, bekhatutic erosi, eguiazco Fedeaz arguitu, eta egundino conserbatu eguiazco Aita baten arha guciarekin.

Hemen consideratu behar da cer gracia eguin deraucun Jaincoac, egun hau gure salbamenduan trabailatceco emanetz: eta hunen sainduki iragaiteco chede cin bat hartu.

Orhoitu behar da çoin diren maizenic eguiten diren hutsac; ailtcnetic ikhasi bekhaturat derematen ocasionecac, eta deliberacione hartu hulaco bekhatutic eta ocasionetic urruntceco. Hortacotz egon behar da hemen aphaur bat ichilic.

IKHUSTEN ditutçu, Jauna, ene bihotzaren azken pleguetarainoco guciac, eta bereciki memento huntan hartcen ditudan deliberacione sainduac; bairnan eçagutcen duçu halaber ene fla-

kecia : nola beguira naiteke bekhatu-
tic çure laguntça gabe ? Jainco guciz
botheretsua, salba neçaçu; ema-datçu,
othoi, ene arimaren etsaiari bihurtceco
eta bekhatuan erori gabe egun hunen
iragaiteco behar ditudan indarrac.
Eguçu, çure graciaz, ene pentsamen-
duac, hitzac, obrac, sofricarioac, oro
çure legue sainduaren arabera içan
diten. Halabiz.

GURE Aita, Ceruetan çarena, erabil
bedi sainduki çure Icena; ethor bedi
çure erresuma, eguin bedi çure bo-
rondatea Ceruan beçala lurrean ere;
iguçu egun gure eguneco oguia; bar-
kha çagutçu gure çorrac, guc gure-
ganat çordun direnei barkhatcen dioz-
tegun beçala; eta ez gaitçatçula utz
tentamendutan erortcerat; bainan be-
guira gaitçatçu gaitzetic. Halabiz.

AGUR, Maria, graciaz bethea, Jauna
da çurekin; benedicatua çare emazte
gucien artean, eta benedicatua da çure
sabeleco fruitua Jesus.

Maria Saindua, Jaincoaren Ama,

eguiçu othoitz gu bekhatoreentçat, orai eta gure heriotceco orenean. Halabiz.

SINHESTEN dut Jainco Aita bothere gucia duena baithan, Ceruaren eta Lurraren creatçalean; eta Jesu-Christo haren Seme bakhar gure Jauna baithan; çoin contcebitu baitcen Ispiritu-Sainduaren berthutez, sorthu cen Maria Biryina-ganic, pairatu çuen Pontcio Pilatusen manuaren azpian, khurutceficatu çuten, hil cen eta ethortci çuten; jañsi cen Ifernutarat, hirurgarren egunean jaki cen biciric hilen artetic; igan cen Ceruetarat, jarria dago Jainco Aita bothere gucia duenaren escuinean; hantic ethorrico da bicien eta hilen jujatcerat.

Sinhesten dut Ispiritu Saindua baithan; Eliça Catholico Sainduan, Sainduen partaliertasunean; bekhatuen barkhamenduan; haraguiaren phiztean; bethi iraunen duen bicitcean, Halabiz.

COFESATCEN nitçayo Jainco Aita bothere gucia duenari, Maria bethi Biryina dohatsuari, Micaël Arnanyelu do-

hatsuari, Joannes-Baptista dohatsuari. Petri eta Paulo Apostolu Sainduei, Saindu guciei, eta çuri ene Aita, ceren eguin baitut sobera bekhatu, gogoz, hitzez eta obraz; ene faltaz, ene faltaz, ene falta handiaz. Hortacotz othoitz eguiten diot Maria bethi Biryina dohatsuari, Micaël Arcanyelu dohatsuari, Joannes-Baptista dohatsuari, Petri eta Paulo Apostolu Sainduei, Saindu guciei, eta çuri ene Aita, eguin deçoçuen enetçat othoitz gure Jainco Jaunari.

Jainco bothere gucia duenari urricak gakizcola, eta gure bekhatuac barkhaturic, helaraz gaitçala bicitce eternalerat. Halabiz.

Gure bekhatuen barkhamendua, absolucionea eta erremissionea eman deçagula Jainco bo here guciac dituenac eta misericordiaz betheac. Halabiz.

JAUNAREN Ainguerua, Jaincoaren Probidenciã nitaz artha hartceco establitu cituen guidari leiala, othoi bidal neçaçu eta gaitzetic beguira; egun eta ene bicico oren guciez. Halabiz.

Biryina Maria Saindua, çuec Ain-

gueru onac, ene Patroin Saindua, eta Saindu guciac, balia çazkitet Jaincoaren aitcinean. Hil direnen arimac bakan pausa ditecela. Halabiz.

Igandetan erranen dire Jaincoaren eta Elicaren Manamenduac.

JAINCOAREN MANAMENDUAC.

1. **J**AINCO bat adora çaçü,
Halaber maitha osoki.
2. Juramenturic çuc ez duçu!,
Ez cinic eguinen banoki.
3. Igandeac beguira çatçu,
Jauna ere cerbitça debotki.
4. Aita eta Ama ohora çatçu,
Bici çaitecen luceki.
5. Nehor obraz hilen ez duçu,
Ez borondatez gaistoki.
6. Paillardica eguinen ez duçu,
Obraz ez gogoz likhiski.
7. Bertcerena ebatsico ez duçu,
Ez atchikico inyustiki.
8. Lekhucotasunic ez duçu,
Ez hitz erranen faltsuki.

9. Bertceren esposic ez duçu,
Desideratuco liçunki.
10. Guthicia içanen ez duçu,
Bertceren onaren gaizki.

ELIÇAREN MANAMENDUAC.

1. **M**EÇA Saindua entçun-eçaçu,
Besta Igandetan debotki.
2. Eta Bestac beguira çatçu,
Manamenduzcoac sainduki.
3. Bekhatuac cofesa çatçu,
Urthean behin osoki.
4. Gorphutz-Saindua errecibi çaçü,
Pazcoz bederetan umilki.
5. Garthac, Bigiliac, barur çatçu,
Gariçuma ere osoki.
6. Ortciralean yanen ez duçu
Ez larumbatean haragui.

JESUSEN ICEN SAINDUAREN LITANIAC.

300 egunen Indulgencia ardietsi ičan da Baionaco Jaun Apezpicuac, Abendoaren 22an 1862an. Aita Saindua ganic, Litanía hauc erranen dituzten Guiristinoen fago-retan.

KYRIE, eleison.
 Christe, eleison.
 Kyrie, eleison.
 Jesu, audi nos.
 Jesu, exaudi nos.
 Pater de cœlis Deus, miserere nobis.
 Fili Redemptor mundi Deus,
 Spiritus Sancte Deus,
 Sancta Trinitas unus Deus,
 Jesu Fili Dei vivi,
 Jesu splendor Patris,
 Jesu candor lucis æternæ,
 Jesu Rex gloriæ,
 Jesu sol justitiæ,
 Jesu Fili Mariæ Virginis,
 Jesu amabilis,
 Jesu admirabilis,
 Jesu Deus fortis,
 Jesu Pater futuri sæculi,
 Jesu magni consilii Angele,
 Jesu potentissime,
 Jesu patientissime,
 Jesu obedientissime,
 Jesu mitis et humilis corde,
 Jesu amator castitatis,
 Jesu amator noster,

Miserere nobis.

Jesu Deus pacis,
 Jesu auctor vitæ,
 Jesu exemplar virtutum,
 Jesu zelator animarum,
 Jesu Deus noster,
 Jesu refugium nostrum,
 Jesu pater pauperum,
 Jesu thesaurus fidelium,
 Jesu bone Pastor,
 Jesu lux vera,
 Jesu sapientia æterna,
 Jesu bonitas infinita,
 Jesu via et vita nostra,
 Jesu gaudium Angelorum,
 Jesu Rex Patriarcharum,
 Jesu Magister Apostolorum,
 Jesu Doctor Evangelistarum,
 Jesu fortitudo Martyrum,
 Jesu lumen Confessorum,
 Jesu puritas Virginum,
 Jesu corona Sanctorum omnium,
 Propitius esto, parce nobis, Jesu.
 Propitius esto, exaudi nos, Jesu.
 Ab omni malo, libera nos, Jesu.
 Ab omni peccato,
 Ab ira tua,
 Ab insidiis diaboli,
 A spiritu fornicationis,
 A morte perpetua,
 A neglectu inspirationum tuarum,
 Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ,
 Per Nativitatem tuam,
 Per infantiam tuam,
 Per divinissimam vitam tuam,
 Per labores tuos,

Miserere nobis.

Miserere nobis.

Libera nos, Jesu.

Per agoniam et Passionem tuam,
 Per Crucem et derelictionem tuam,
 Per languores tuos,
 Per mortem et sepulturam tuam,
 Per Resurrectionem tuam,
 Per Ascensionem tuam,
 Per gaudia tua,
 Per gloriam tuam,
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Jesu.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Jesu.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis, Jesu.
 Jesu, audi nos.
 Jesu, exaudi nos.

Libera nos, Jesu.

OREMUS.

Domine Jesu-Christe, qui dixisti: Petite et accipietis; quærite et invenietis; pulsate et aperietur vobis: quæsumus, da nobis petentibus, diviniissimi tui amoris affectum; ut te toto corde, ore et opere diligamus, et a tua nunquam laude cessemus.

Sancti nominis tui, Domine, timorem pariter et amorem fac nos habere perpetuum, quia nunquam tua gubernatione destituis quos in soliditate tuæ dilectionis instituis. Per Dominum.

ARRATSEGO OTHOITZA

Aitaren, eta Semearen, eta Ispiritu-Sainduaren icencan. Halabiz.

Orhoit gaitecen Jaincoaren Aitcinean garela, eta adora deçagun Adoracionezco acta batez.

Adoracionezco Acta.

JAINCO guciz botheretsua eta eternala, Aita, Semea eta Ispiritu-Saindua, çoina baitçare lekhu gucietan, jiten nitçauçu ene adoracioneen eta ohoren bihurtcerat, gaurco descantsuaren hartcerat joan baino lehen.

Adoratcen çaitut, ô ene Jaincoa, maite çaitut, laudatcen e a benedicatcen çaitut. Çu çare Aita urricalpenez bethea; Jainco contsolatçalea, eguiazco dohain gucien ithurria. Eskerrac deraitçut, ahalaz umilki, eguin deraitatçun ongui guciez, eta bereciki egun huntacoez.

Bainan n la ihardetsi dut, Jauna, çure ontçasun içarigabecoari? Ala es-

ker gaistoz pagatu batçaitut hambat bekhatutan eroriz, bethi ongui eguiten hari cinaitan demboran !

Jauna, argui çaçu ene ispiritua, eçagut ditçadan ene bekhatuen nombrea eta handitasuna; bero çaçu ene bihotza çure amodioaren suaz, damu eguiazco bat içan deçadan çu ofent-saturic.

Hemen ikhusi behar da egun cer bekhatu equin den gogoz, hitzez, obraz, edo equin behar cena ez eguinez, nahiz Jaincoaren, nahiz Lagunaren, nahiz bere buruaren contra; baratcen delaric particularzki maizenic eguiten diren bekhatuez orhoitcen.

AITHORTCEN ditut, Jauna, çure aitcinean ene bekhatuac, orotaz barkhamendu escatcen derautçut, Jesu-Christoren merecimenduen berthutez. Hastiatcen ditut, çeren çure ofensac diren, eta hitzemaiten derautçut, çure gracia-reakin batean, urrunduco niçala hementic aitcina, bekhatutic eta bekhatuaren ocasionetic, eta eguinen dudala orotaz penitencia.

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni - Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere; meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaellem Archangelum, beatum Joannem-Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur nostri omnipotens Deus, et, dimissis peccatis nostris, perducatur nos ad vitam æternam. Amen.

Indulgentiam, absolucionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. Amen.

PATER noster, qui es in cœlis, sanctificetur Nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terra; panem nostrum quotidiana-

num da nobis hodiè; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo. Amen.

AVE, Maria, gratiâ plena, Dominus tecum; Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in horâ mortis nôstræ. Amen.

CREDO in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cœli et terræ; et in Jesum-Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum; qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Mariâ Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus et sepultus; descendit ad Inferos, tertia die resurrexit à mortuis; ascendit ad Cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis; indè venturus est judicare vivos et mortuos.

Credo in Spiritum Sanctum; Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccato-

rum; carnis resurrectionem; vitam æternam. Amen.

OTHOIZTEN çaitut, Jauna, çure benedictioneac, eta graciaç ichur ditçatçun gure Aita - Sainduaren, gure Jaun Aphezpicuaren, gure aitecindiaren gainerat, halaber ene ahaide, adiskide, etsai, eta yeneralean ene othoitzeterat cerbait dretcho duketen presuna guciën gainerat. Guida gaitçatçu othoiguciäc salbamendaco bidean.

Othoizten çaitut ere, Jauna, Purgatorioetaco penetan dire arimentçat; emoçute bere bekhatu guciën barkhamendua, eta sarrarazkitçu hambat lehiarëkin igurikitçen duten egoitça dohatsuan. Escateen derautçut Jesu-Christo gure Jaunaz, çoina bat baita çurekin eta Ispiritu - Sainduarekin, mende eta mende guciëtaco bicitcean. Halabiz.

Biryina Saindua, Jaincoaren Ama, othoitz eguiçu enetçat; çuec Aingueru onac eta Saindu guciäc, balia çazkitet; ene Aingueru beguirale Saindua; çauden atçarria ene inguruetan.

Jainco guciz botheretsu eta urricallenez betheac, Aita, Seme eta Ispiritu-Sainduac, digutcila gau ezti bat eta heriotce dohatsu bat. Halabiz.

Demkora denean erran ditezke Biryina Sainduaren Litaniac.

BIRYINA SAINDUAREN LITANIAC.

KYRIE eleison. Kyrie eleison.
 Christe eleison. Christe eleison.
 Kyrie eleison. Kyrie eleison.
 Christe audi nos. Christe audi nos.
 Christe exaudi nos. Christe exaudi nos.
 Pater de cœlis Deus, miserere nobis.
 Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.
 Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
 Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis.
 Sancta Maria, ora pro nobis.
 Sancta Dei Genitrix,
 Sancta Virgo Virginum,
 Mater Christi,
 Mater divinæ gratiæ,
 Mater purissima,
 Mater castissima,
 Mater inviolata,
 Mater intemerata,
 Mater amabilis,
 Mater admirabilis,
 Mater Creatoris,

Ora pro nobis.

Mater Salvatoris,
 Virgo prudentissima,
 Virgo veneranda,
 Virgo prædicanda,
 Virgo potens,
 Virgo clemens,
 Virgo fidelis,
 Speculum justitiæ,
 Sedes sapientiæ,
 Causa nostræ lætitiæ,
 Vas spirituale,
 Vas honorabile,
 Vas insigne devotionis,
 Rosa mystica,
 Turris Davidica,
 Turris eburnea,
 Domus aurea,
 Fœderis arca,
 Janua Cœli,
 Stella matutina,
 Salus infirmorum,
 Refugium peccatorum,
 Consolatrix afflictorum,
 Auxilium Christianorum,
 Regina Angelorum,
 Regina Patriarcharum,
 Regina Prophetarum,
 Regina Apostolorum,
 Regina Martyrum,
 Regina Confessorum,
 Regina Virginum,
 Regina Sanctorum omnium,
 Regina sine labe concepta.
 Agnus Dei qui tollis peccata mundi, parce no-
 bis, Domine.

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agus Dei qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos. Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos. Christe, exaudi nos.

OREMUS.

Defende quæsumus, Domine, beatâ Mariâ semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam: et toto corde tibi prostratam, ab hostium propitius tuere clementer insidiis. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Igandetan erranen dire:

FEDEZCO ACTA.

ENE Jaincoa, sinhesten ditut cinez eta ene bihotz guciacz, Eliça Catholico Apostolico Erromanoac sinhesten eta irakhasten dituen gauça guciac; cerençue, eguia bera çarenac, irakhatsi bairerazçotçu.

ESPERANTÇAZCO ACTA.

ENE Jaincoa, esperantça dut; sinheste fermu batekin, emanen derautaçula

Jesu-Christoren merecimenduen bertutez, mundu huntan çure gracia, eta çure Manamenduei yarraikitzen bainaiz bertcean çure gloria; ceren hitzeman baituçu eta baitçare çure hitzetan osoki leiala.

CARITATZECO ACTAC.

ENE Jaincoa, maite çaitut ene bihotz guciaz eta gauça gucien gainetic; ceren baitçare guciz ona eta osoki maitagarria: maite dut halaber ene Laguna, ene burua beçala çure amoreagatic.

ANDREDENA MARIAREN LITANIAC.

JAUNA, urrical gakizkitçu.
 Jesu-Christo, urrical gakizkitçu.
 Jauna, urrical gakizkitçu.
 Jesu-Christo, adi gaitçaten.
 Jesu-Christo, enteun gaitçatçu.
 Ceruco Aita, ceina baitçare Jaincoa, urrical gakizkitçu.
 Semea, manduaren Salbatçailen, ceina baitçare Jaincoa, urrical gakizkitçu.
 Ispiritu-Saindua, ceina baitçare Jaincoa, urrical gakizkitçu.
 Trinitate Saindua, ceina baitçare Jainco bakhoch bat, urrical gakizkitçu.
 Maria Saindua, othoitz eguçü guretçat.

30 ANDREDENA MARIAREN LITANIAC.

Jaincoaren Ama Saindua, othoitz eguicū gurecat.

Biryinen Biryina Saindua,

Jesu-Christoren Ama,

Gracia dibinoaren Ama,

Ama guciz chahua,

Ama guciz garbia,

Ama hoguen gabea,

Ama tatcharic gabea,

Ama maithagarria,

Ama miragarria,

Creatçaillearen Ama,

Salbatçaillearen Ama,

Biryina guciz çuhuria,

Biryina ohagarria,

Biryina laudagarria,

Biryina pucçanta,

Biryina amultsua,

Biryina leiala,

Justiciaren miraila,

Çhurteciaren alkha,

Çure bozcarioaren ithurburua,

Untei ispirituala,

Untei ohagarria,

Debocionearen untei miresgarria,

Arrosa misteriozcoa,

Dabiten dorrea,

Dorre distianta,

Urhezeo etchea,

Alientciaco arkha,

Çeruco athea,

Goizeco icarra,

Erien osagarria,

Bekhatoreen ihes lekhuua,

Atsecabetuen goçoa,

Othoitz eguicū gurecat.

Othoitz eguicū gurecat.

Guiristinoen laguntza,
 Aingueruen Erreguina,
 Patriarkhen Erreguina,
 Profeten Erreguina,
 Apostoluen Erreguina,
 Martyren Erreguina,
 Confesoren Erreguina,
 Biryinen Erreguina,
 Saindu gucien Erreguina,
 Erreguina notharie gabe concebitua,
 Jaincoaren bildotsa, ceinac khenteen baitituteu
 munduaren bekhatuac, barkba deçaguçu,
 Jauna.
 Jaincoaren bildotsa, ceinac khenteen baitituteu
 munduaren bekhatuac, entçun gaitçaçu,
 Jauna.
 Jaincoaren bildotsa, ceinac khenteen baitituteu
 munduaren bekhatuac, urrical gakizkitçu.
 Jesu-Christo, adi gaitçateu.
 Jesu-Christo, entçun gaitçateu.

Olhoitz eguicçu gurel.

EGUNAREN

GUIRISTINOKI IRAGAITECO MOLDEA.

ATÇARRI çaren beçain laster, Jaincoari
 bihotza altcha dioçoçu, eguicçu curut-
 cearen seinalea eta aipha çateu Jesu-
 sen, Mariaren eta Josephen icenac; er-
 roçu çure buruari; *menturaz egun*

hau eternitateaz icanen duc sequitua ; nola behar dut beraz pasatu egun hau.

Bestitcean beguira çatçu modestiaric çorrotcenaren erreguelac , erraçü *Pater* eta *Ave Maria*, edo eguiçu bertce cembait othoitz, eta eman çaitte debocionerekin çure goizeco othoitzaren eguiten.

Goizeco othoitzaren ondoan , edo abal duçunean , eguiçu oren erdi baten, eta bederen oren laurden baten meditacionea ; gutiac dire egun guciez oren erdi bat baino guehiago dosteta funs-gabetan, eta ez-deuskerietan galtcen ez dutenac ; eta doidoiaco fortuna baten ilhumbetan bici den presuna batec bere familiaren hazteco eguneco oren eta memento guciac emplegatu behar baditu, lanean hari delaric meditacione hori eguin deçake, lana bera eta ikhusten dituen gauça guciac Jaincoaren perfeccioneen eta munduco funs gabetasunaren consideratceco suyet edo motibotçat cerbitça daitezke.

Lanaren aitecinean çure lana Jaincoari offri dioçocu Jesusec çure salbatceco jasan duen nekhearen bata-

sunean ; trabailatcean çure chede principala ez bedi içan diru irabaztea, bainan bai Jaincoari obeditcea eta placer eguitea; eta çure bekhatuez penitencia eguiteco pena haren sofritcea; çure lanean Jaincoari maiz bihotza alcha dioçoçu, eguinez fedezco, esperantçazco, amodiozco, edo bertce holaco cembait acta, nihor ohart ez diteken maneran; çure lana ongui badoha, benedica çaçu laguntcen çaituena; gaizki badoha, errecibi çaçu Jaincoac çure paciencia frogatceco nahi duen mortificacione horri; molde hortan eguiten ditutçun lanez inerecimenduzco tresoric handienac ardietsico ditutçu; bere neke icerdiz bicia irabazten duen nekhaçale batec, bicitce commun eta arrunt baten exercicioez, ez du estaturic gorenetan cauitcen direnec baino gutiago obratcen bere salbamendua; eta asco presuna içanen dire uste dugun baino gorago ceruan alchatuac, bere estatuco eguinbide mendreenen bethetceco içatu duten leialtasuna dela causa. Obra eder batçu dire, duda gabe, Eli-

cetan egoitea, othoitzaren eguitea; bainan ordean othoitzean egoiteco çure etheco lanac uzten baditutçu, çure othoitzaz ez çαιο Jaincoari agradatcen; Ispiritu - Sainduac handizki laudatcen du iruten hari cen, eta bere etheco lan chehez occupatcen cen emazteki borthitz hura.

Janean, edanean, loan eta çure libertimenduetan, ez duçu placera bilhatu behar placera gatic, bainan çure osasunaren conserbatceco eta Jaincoaren cerbitçuan haren emplegatceco chedea içan behar duçu; artha içan çaçu bereciki compainia eta errecreacione onhestac, eta perilos ez direnac hautatceco, eta ez seculan colpatceco caritatea, garbitasuna, eta bertce bertuteac; çure sensuco presunekin errecreatu behar çare; bertce sensuco presunac ez ditutçu hautatu behar premiaz baicen, eta orduan ere mintçatu behar çaizcote ahal beçain modeski, seriouski eta laburki.

Ez deçaçula, ahal baduçu, egunic utz Meça saindua entçun gabe, eta ez baçaitçu possible meçan causitcea, me-

ça-eskila aditcean bihotzez aphezari junta çaitte, eta meça gogoz entçun çaçu, hartaco eguinez, nihor ohartu gabe, meça errealki entçutean eguiten ditutçun othoitzetaric cembait.

Egun guciez arrosarioa erranen duçu, çure Aingueru beguiraleari eta çure Patroin sainduari cembait othoitz eguiten dioçutelaric.

Mahainean jartcean eta mahainetic altchatcean, hartaco catichiman diren othoitzac eguinen ditutçu : *Angelus* egunean hiruretan, eta *Ave Maria* orena aditcean erraiten duçularic.

Cofesatu behar çare bederen ilhabete guciez, artetaco phesta buruetan, eta çure sor egunean; communionearen husutasuna, edo bakhantasuna çure cofesorac erreguelatuco du.

Igandeac eta phestac sanctifica çatçu herrico meça nausian, besperetan, predicu eta catichimetan aurkhitzen çarelaric, mundutarren bilkhuetaric ihes eguinez; debocionezco iracurtce eta bertce obra onetan egun hura iragaiten duçularic.

Eguna akhaba çaçu arratseco othoit-

zaz, eguiten duçularic çure conscienciaren examina chehe bat, çure hutsen eçagutceco, eta hetaz Jaincoari barkhamendu escatceco, gau hartan hil behar bazine beçala.

Bilhuz çaitte modestiarekin, har çaçur benedicatua, etçan çaitte çure arima Jaincoaren escuetan eçarri ondoan, eta lokhar çaitte cembait pensamendu saindutan.

EXERCICIO ISPIRITUALA

Cein on eta probetçhos den Jaincoaren presentciaz, eta Jaincoaz maiz orhoitcea.

SAN AMBROSIOC dio moyen on eta soberano bat dela Jaincoaren presentciaz, eta Jaincoaz maiz orhoitcea; bekhatuari ihes eguiteco. San Thomasec dio nola guinduken ausartciarie aski deliberatuki Jaincoaren offentsatceco bere presentcian, baldin pensatcen baguin du beguira dagocula.

Eta eguiazki hala da, baldin Erreguen presentciac inspiratcen badarocu

errespectu handi bat hekien presument-
cat, cer ez leraucu eguin behar Jain-
coaren presenciac, baldin eguiazki
fedeaz ongui hartuac, eta borthiztuac
baguine?

San Basilioc dio oraino, Jaincoaren
presencia moyen excelent bat dela
tentacionean gure beguiratceco. San
Augustinec erraiten çuen : Orhoit çaita
Jaincoa beguira dagotçula capitain bat
bere soldaduei guduan hari direnean
dagoten beçala; escu batean bere gra-
ciac dituela çure laguntceco et socorit-
ceco, noiz eta ere bere fagoreac galde-
guinen baitiozcatçu; eta bertce escuan
khoroac dituela çure errecompensat-
ceco haren etsaien gainean eramaiten
ditutçun bictorioez.

Ez da eguiazki deus ere curaia
guehiago emaiten duenic, eta nihor
guehiago borthizten eta animatcen
duenic, presencia haren orhoitçape-
nac baino.

Hala erraiten cioten Jesu-Christoc
bere Apostoluei, cerurat igan baino
lehen : Orhoit çaitetze çuekin naicela
bethi munduaren fineraino. Hitz ho-

riec halaco maneraz animaturic eta borthizturic, San Antonioc cioen bere desertuan : Jaincoa enekin denaz gueroz, ez naiz deusen ere beldur mundu huntan.

Saindu horrec berac dio oraino debruaren eta bicioen garhaitceco moyenic puchantena dela Jaincoaren presencia; eta barneco placera eta bozcarioa, eta parabisua causi daitekela lekhu gucietan, baldin guiconaren bihotza Jaincoaren bihotzean bada.

Jaincoaren presenciarene orhoitcapen horrec miraculuzki handitcen du gure fedea, borthizten du gure esperantca, eta sustatcen amodioz gure bihotza : eta halaber gure amodioa Jaincoarentzat emendatceco, moyen on eta soberano bat da maiz Jaincoari beguiratcea; ceren guc hari beguiratcen diogun arabera, hare ere guri beguiratcen baitarocu, eta haren beguiratce heiec ekhartcen baitarocute gure bihotzetarat hambat Jaincoaren amodioaren su inhar, ceinec handitcen baitute guc Jaincoarentzat dugun amodioaren sua.

Finean deusec ere ez darocu hobe-kiago erraiten edo marcatcen orhoitçapen hori, egun batez Abrahami Jaincoac berac erran ciotçan hitzec baino: Ibil hadi ene presencian, eta perfet içanen haiz.

Ikhusten duçu, Guiristinoa, nola dioten Saindu horiec, eta bai Jaincoac berac ere, cein probetchu handitacoa den Jaincoaren presentcia, eta Jaincoaz uzu orhoitcea. Applica çakizco çu ere artha handi batekin debocione saindu horri; eta ez badakiçu nola eguin behar duçun, irakhatsico darotçute San Augustinec, San Bernadec, Santa Teresac, eta bertce sainduec. Seguidaco plametan, causituco ditutçu saindu hec munduan cirenean cituzten pensamendu sainduac, eta Jaincoa ganatco maizco bihotz altchateac.

Pentsamendu sainduac barneco suspira batçu dire, eta Jaincoa ganatco bihotzaren gambiatça bat, ceinac eguin ahal baditezke memento batez; errechac dire, eta lekhu gucietan eguin ditezkenac, nahiz jatean, nahiz bidean çohacela, compainietan eta lekhu gu-

cietan, çeren mintçatu gabe eguin ahal baiditezke, gogoz eta Jaincoaren ganatco bihotz alchatce batez.

Eman çakizco cin-cinez, Guiristinoa. Jaincoaz maiz orhoitceco debocione saindu horri, hoin errecha eta probetçosa denaz gueroz.

PENSAMENDU SAINDUAC

-- *Contricioneaz.*

1. **E**NE Jaincoa, huna ni non naicen lurrac jasan neçan ere mereci ez dudan.

2. Helas ! certaco nic çu utzi çaitut, biciaren ithurria, munduco putçu liçunetaco ur usainduetaric edateco ?

3. Ceruaren contra bekhatu eguin dut, ene Aita maitea ; eta ez dut mereci çure unearen icena ; bihur-araz naçaçu nere eguinbidetarat.

4. Orhoit çaute, Jauna, eguin ditutçun misericordiez ; eta ahantz bekizkitçu ene gatzetasuneco bekhatuac, eta ene iñorantcia guciac.

Amodioaz.

1. **B**ADAKIÇU, Jauna, maite çaitudala.

2. Maite çaitut, Jauna, bainan guehiago maithatu nahi cintuzket.

3. Caritate eternal batez maithatu nauçu, eta urricalduric çure-ganat tiratu nauçu.

4. Bethi erretcen hari çaren sua, eta behinere iraunguitcen etçarena, susta naçaçu çuretçat, ene baithan deus ere causi ez dadin çu maihatcen ez çaituenic.

5. Eguidaçu gracia, Jauna, maitha çaitçadan, eta beira detçadan çure manamenduac.

Nahiago dut hil çu maithatcen çaitudalaric, ecen ez bici çu offentsatcen çaitudala.

Eçagutçaz.

1. **N**ONDIC heldu othe da, Jaunac, nic çure baithan hambat gracia causitcea?

2. O! çoin miragarria den çure bel-durrean bici diren arimentçat erresarbatu ditutçun eztitasunen bilduma!

3. Jauna, çau de bethi enekin, ilhum-
betarat eror ez nadin.

Jaincozco Desirac.

1. **A**LA baita lurra mespreçagarria,
ceruari beguiratcen diodanean !

2. Gauça guciac gogotic galdu nahi
ditut, ene Jaincoa çure irabazteco.

3. Ala baita gloria handia Jauna,
çure cerbiçatcea !

4. Naicen choilki çurea, çu ere enea
içan çaiçecençat ?

5. Gauça guciac garratz causi det-
çadan, ene Jaincoa, eta deus ere ez
eztiric çu baicic.

Legue çaharrean usantça cen Jain-
coari escaintcea arbolen lehembicico
fruituac, eta animalen lehembicico
umeac, eçagutceco Jaincoa dela gure
lehembicico hastapena eta gauça gu-
cien akhabantça. Legue berrian, cei-
netan Jaincoa adoratcen baitugu izpiri-
tuz, eguiaz consecratu behar diotçagu
gure egun orozco lehembicico pensa-
menduac eta lehembicico accionea; eça-
gutceco gure biciac haren ganic ditugu-

naz gueroz, ez ditugula haren cerbit-
 çuan baicen empletatu behar. San Cli-
 makec dio, Guiristinoac iratçari dire-
 necotz, debrua bethi han causitcen de-
 la, Jaincoari disputatceco hekien bi-
 hotzetaco primeciac. Hortaracotz çure
 ispiritua nihorat ere hedatu gabe, at-
 çartcearekin batean altcha çaçü çure
 bihotza Jaincoaren-ganat, cembait pen-
 samendu sainduz, seguidaco horiez,
 edo bertce cembeit holacoz.

ENE Jaincoa, ene Jaincoa, çure ganat
 atçartcen naiz arguiaren phondutic.

Ene bihotza Jaincoarena da, eta
 Jaincoarentçat da.

Ene Jaincoa, eguidaçu misericordia,
 çu çare ene gucia.

Ene Jaincoa, ez dut nahi deusic çu
 baicic.

Jauna, cer placer duçu egun eguin
 deçadan çuretçat?

Ene Jaincoa beguira naçaçu egun
 bekhatu eguitetic.

Ala baita goço, ene Jaincoa, çure
 maithatcea, eta çu leialki cerbitçatcea!

Ohetic ilkhitcean, erraçu :

Jakitcen naiz, ene Jauna, çure cerbitçu sainduan egunaren emplegatera, çure graciarekin batean.

*Ur benedicaluaz seinatcen çarela
erraçu :*

Ene Jaincoa, garbi çaçü ene arima çure graciaren uraz, eta eguinen da elhurra baino churiago.

Oracioneco demboraric hoberena gaua eta goiza dire. Profeta saindua arguiaren-phondutic adreçatcen citçaion Jaincoari, eta guiristinoac ere hartarat exortatu ditu, erraiten diotela : *Jaiki hadi argui hurrantcean, eta çabalaçac hire bihotza hsla nola ura, Jaincoaren presentcian.* Goizean noiz eta ere jausten baita ihintza loreen gainerat, orduan Ispiritu-Saindua jausten da oracionean daudecen guiçonon bihotzetarat; orduan hekien gainerat ichurteen du uri ezti hura, eta graciën ihintza; oracionea arimaren hazcurria da. Dabitec dio hura cela haren oguia, eta jatea ahanzten citçaionean, bihotza idortua causitcen çuela. Ohetic

lekhora erdi beztituric, ahalic lasterrena, eguiçu çure goizeco othoitzar çaitte Jaincoaren presencian, eta considera çaqu Jaincoa argui handiz ingurutua, ceinen erdian eguiten baitu bere egoitça, Jondoni Pauloc dioen arabera; eta Majestate miragarri haren aitcinean, ceinac Aingueruac ikharatcen baititu, belhaunico jarriric, adore çaqu erraten duçula :

Adoracionezco acta.

ADORATCEN çaitut, Jauna, çure presencian gucia humiliatua, çure handitasunac inspiratcen darozkidan errespetuco sentimenduz betheric. Eçagutcen dut çure içaitearen soberanotasuna, eta creatura guciez nahi duçunaren eguiteco duçun podorea, ceren çu baitçare hekien principioa eta fina. Cerua eta lurra çureac dire, hetan causitcen ditudan gauça guciac; çure escuco obrac dire. O ene Jaincoa ! çu çare baxharra horren obra handiac eguin ahal detçakena; ez da bertce Jaincoric çu baicen, ceina bici baitçare eta manatcen baituçu mende gucietan.

Eskerren bihurtceco acta.

CER esker bihurtuco darotçut, ene Jainco Jauna, çure ganic errecibitu ditudan ontasun guciez? eta cer eça-gutçazco sentimendu causi ahal diteke çure fagore handiei ihardesteco gai denic? Benedicatuco çaitut, ene Jaincoa, bici naicen egun gucietan, hala nola eguiten baitçaitut oren huntan; cantatuco ditut çure misericordioac eternitate gucian, juntatuco dut ene boça çure laudatcen munduan hari diren creatura gucienekin batean, egun batez ceruan çure laudatcen finic gabe hari diren dohatsuekin juntatceco çoriona dukedan artean. Halabiz.

Contricionezco acta.

ENE Jaincoa, barkhamendu eske nagotçu humilki ene bekhatu guciez, damu, dolore eta urriki handirekin, ceren hain ona eta infinituki maithagarria çarelaric offensatu çaitudan. Hartcen dut deliberacione fermu bat ez guehiago bekhatuic eguiteco, çure

graciarekin batean, bai eta halaber hartzen dut borondatea cofesione on baten eguiteco, eta emanen çaitan penitentciaren complitceco. Halabiz.

Ofrendazco acta.

ÇUCEN da, Jauna, çuretçat bici nadin çu enetçat hil çarenaz gueroz, çure gloriarentçat akhi nadin, çu bethi ene salbamenduarentçat eguin çarenaz gueroz. Errecibi çachu, othoi, Jauna, egun nic eguiten darotçudan sacrificioa ene sentimenduez, ene accionez, eta ene içaite guciaz; chede borthitz batekin ez deus ere eguiteco çure manamenduen eta çure plazeraren arabera baicen. Halabiz.

Galdeen eguiteco acta.

HAIN flacoa naiz, Jauna, non ecin aguin baiteçaket berthutean fermutasunic, çure sustenguaz, eta çure graciaren indarraz campo: haren galdez nagotçu beraz, ene Jaincoa, çure Seme Jesusec enetçat ichuri duen odol preciaturen merecimenduez, Biryina

Sainduaren arartecotasunaz, eta ene Aingueru Beguirailarenaz, ene Patroin dohatsuarenaz, eta çure Saindu eta Sainda gucienez. Heda çaqu çure escu puchanta ene gainerat, ni ene etsaie-taric beguiratceco eta peril gaisto gucietaric beguiratceco. Çato, Jauna. ene accione gucien benedicalcerat, eta niri ceruco bide seguraren eracusterat. Halabiz.

*Seguida huntan, eguiçu gura çait-
çun debocionea, dela meditacionea, edo
Kyrie eleisonac, edo bertce cerbeit dem-
borac edo borondateac galdeguiten de-
raulçutena.*

GOICECO CHEDEA

ASTI GUTI DUTEN PRESUNENTÇAT

*Belhaunicatu eta seinatcen çarela
erraçu :*

TRINITE Saindua, Aita, Semea, eta Ispiritu-Saindua, sinhesten dut hirur presunetan eguiazco Jainco bat çarela.

Adoratcen eta maithatcen çaitut, ene Jaincoa, nere bihotz guciaz, eta çure

baithan emaiten ditut ene esperantça eta fidantcia guciac.

Eskerrac bihurtcen darozkitçut egun deino eguin darozkidatçun ontasun, gracia eta lagore guciez, eta bereciki gau huntacoez.

Barkhamendu eske nagotçu, ene Jaincoa, egundeino eguin ditudan bekhatu guciez, damu, dolore eta urriki hainitzekin, ceren guciz ona çarelaric offensatu çaitudan. Hartcen dut deliberacione fermu bat ez guehiago bekhatu eguiteco, çure graciarekin batean; eta halaber hartcen dut borondatea cofesione on baten eguiteco, eta emanen çaitan penitenciaren complitceco.

Ene Jaincoa, escaintcen darozkitçut egungo eguneco ene pensamendu, hitz eta obra guciac: aintcin çatçu çure gracia eta çure benediccioneez, ez daitecentçat içan guciac çure gloriaren ohoreco, eta ene arimaren salbamentu baicen.

Biryina Saindua, Jaincoaren Ama, comendatcen natçaitçu; othoi, çure proteccionen sainduaren azpian har

naçaçu, Ene Aingueru Beguiraila, eta çu, ene Patroina, parabisuco Saindu eta Sainda guciac, nitaz othoitz eguiçue.

Besticean eguiteco Othoitzza.

JAUNA, berreguin çaçu ene arima gracia eta berthute suerte guciez, bethi eder causi deçaçuntçat, eta beguiranaçaçu herrauts bihurtu behar duen gorphutz huni, çure begui modestac offensatuço dituen banitate eta urguilkeriaric emaitez.

Lan aitcinean eguiteco Othoitzza.

ENE Nausi maitea, dembora da trailatceco; othoi, ez neçaçula bakharric utz nere penen artean; ez nau penac ez lanac icitcen çure-ganic apartatcen ez nauieno, ene beguiac eta ene pensamendua çure presencian eta çure bihotzean amarratuac atchikitcen ditutçuno.

Etchetic ilkhitcean seinia çaite, bai eta çure accione gucien hastean ere. Casela deitcen cena hainitz içatu cen erreprochatua

bere Aingueru Beguirailiaz, ceren etcen seinatu etchetic ilkhitcean. Seinatcea guiristinoen usantça çahar bat da eta probetchosa.

Lehembicicoric, Garutcearen seinale horrec casatcen ditu debruac, ceren aboritcen baitute Curutcea, orhoitcen direlaric Curutceaz bentçutuac içatu direla.

On da halaber seinatcea gorphutzaren eta arimaren hurriscu gucietau, bai eta eguiteçrat çacacen obraren ongui eguiteco ere.

Etchetic ilkhitcean eguiteço Olhoitza.

ENE Jaincoa, nola mundua ene salbamenduaren etsaiez inguratua baita, gaitz du hurriscu handi horien artean escapa nadin ariman edo gorphutzean çaurthu gabe, baldin çutaz lagundua ez banaiz. O bidari leiala eta segura! bida naçaçu, eta idec çatçu ene beguiac, çure manamenduen bidean ibil nadintçat, nihorat errebelatu gabe.

Eliçan sartcen çarenean, athetic has çaito fedearen seinaleen emaiten, custodia den aldarrerat beguiratcen duçula, errespetuzco erreberentcia modest bat eguiten duçularic. Jar lekhuratcen çarenean, eguiçu gauça bera, belhaunicatu eta burua beheititcen duçula, erraçu çure bekhatuen dolore handi batekin:

Ene Jaincoa, aurthikitcen naiz Madalena beçala, çure misericordiaren oinetarat, nere bekhatuez dudan damu, dolore eta urriki handienarekin, deliberatua lehenago hiltcerat bihotz osoz, ecen ez çure offensatcerat: indaçu çure benediccione saindua, eta seculan çu ez offensatceco gracia.

Fedezco acta.

SINHESTEN dut, ene Jaincoa, çure Majestate-infinitua hemen dela present aldareco Sacramendu Sainduan: hiru presunetan eguiazco Jaincoa bere handitasun guciarekin, Serafinec ceruan ikhusten çaituzten, maithatcen eta adoratcen çaituzten estatu berean. Sinhesten dut sartcen çarela ene içatearen sustantcia gucian, eta çu guehiago çarela ene baithan, ecen ez neroni. Ez çaitut ikhusten ez eta hunkitcen, ceren ez baita justu aguer çakizcoten ene ispirituco begui flacoei; baina sinhesten dut ikhusten ditudan gauça guciac baino segurkiago: prest naiz, eguia hunen sustenguan, ene bi-ciaren emateco.

Adoracionezco acla.

CER çare çu, ene Jaincoa, eta cer naiz ni! Handitasun adoragarria, ceinaren aiticinean creatura ditezken guciac eta mundu gucia - ez baita deus, çu ceinac ceruco ispirituei aguertcen çaiztela, betbetcen baiditutçu çure gloriáz, çure beguiratce choilaz. Helas! cer naiz ni çure presentcian, creatura bat gucia corrupcionez bethea baicen? Hala ere nahi duçu aguer nadin. Huna non naicen beraz, Jauna, humiltasunezco eta adoracionezco ispirituarekin: bainan nola ez banaiz nere baithan deus ere, eta indigne bainaiz çure adoratceco, juntatcen naiz ere bihotz guciáz Biryina Sainduarekin, eta ceruco dohatsu guciekin, heiekin batean çuri ene adoracione eta errespetu humilen bihurtceco.

ARRATSECO EXAMINA.

O JAINCO handia! ceinac nahi içan baituçu çucen den beçala, egundeino-

tic gucien gainean adoratua ičan; huna non presentatcen naicen arrats huntan belhaunico lurrean jarriric çure aitcinean, çure Jaincotasunari çor diodan ohorearen bihurtceco eta çuri gaurco gau huntaco errepausuaren offreitceco. Adoratcen çaitut beraz, ene Jaincoa, ene Jaun soberano beçala; maithatcen çaitut nere bihotz, arima, eta indar guciez: juntatcen ditut nere bihotzeco affeccione eta ahal guciac çure ontasun infinituari creatura pobre batec eguin ahal deçaken amodio guciarekin.

Eskerrac darozkitçut, ene Jainco ona, çure ontasun handitic, hala ispiritualean, nola temporalean, egundeino errecibitu oren oroz errecibitcen, eta eternitate gucian errecibituco ditudan gracia, misericordia, eta ontasun guciez. Eskerrac deraitçut ceren creatu nauçun ondoan conserbatu bainauçu, bai eta Satanen gatheetaric, çure odolpreciatuaz atheratu. Laudorioac darozkitçut, ceren guiristino eguin eta Eliça sainduan eman nauçun ondoan, sacramenduen bidez saindu eguiten bainauçu. Eskerrac darozkit-

çut oraino, ceren çure gloria sainduco creatu bainauçu, bai eta hainitz gaitz eta galbide gaistotaric egungo egun huntan beguiratu, eta bereciki bekhatu mortaletaric.

OENE Jaincoa ! oren huntaraino biciric conserbatu nauçunaz gueroz, nere bekhatuen eçagutceco eta hetaz correitceco ; eguidaçu gracia detçadan guciac ongui eçagut, eta guero hetaz penitencia eguiteco.

Jar çaute aphur bat bekhatuez orhoitcen, eta guero erraçu :

ENE Jaincoa , barkhamendu eske nagotçu humilki ene bekhatu guciez ; damu dut , eta urriki çure amorea gatic, ceren guciz ona çarelaric offensatu çaitudan , eta hartcen dut borondate fermu bat ez guehiago bekhatuaric eguiteco , çure graciarekin batean. Halaber hartcen dut borondatea nere bekhatu guciez osoki cofesâtceco, eta emanen çaitan penitenciaren complitceco.

OENE Jainco handia ! escaintcen darotçut gaurco gau huntaco pausua, çain neçaçu eta beguira neçaçu bekhatutic, eta bertce gaitzbideetan erortce-tic, eta bereciki heriotce supitutic.

BIRYINA Saindua, Jaincoaren Ama, ene Aingueru beguirailea, san Joseph gloriosa, eta çu ene Patroin saindua, adora eta othoitz çaçue Jaincoa, gaurco gau huntan enetçat; eta ardiets dieçadaçue gracia ongui bicitceco, eta ongui hiltceco.

Erratçu guero *Andredena Mariaren Litaniac*, eta *De Profundis*, purgatorio-co arimentçat, etc.

Curutce Sainduaren ailtcinean eguiteco

OTHOITZA.

ENE Jesus maitea, bihotz doloratu batekin adoratcen ditut humilki çure çauri sacratuac : çure passione sainduan ichuri cinuen odol preciatutic chorta batez, hunki dietçakidatçu ene

arima, ene bihotza, eta ene gorphutza munduaren, debruaren, eta haraguiaren tentacioneen contra borthizteco, hekien bentçutceco, çure curutce sainduaren maithatceco, eta seculacotz bekhatuaren aborritceco.

MEÇA SAINDUAREN

ENTÇUTECO

DEBOCIONEA

GUIRISTINO guciec behar dute içan artha handi bat egun guciez Meça Sainduaren entçuteco; egun batez choilki huts eguittea, uste duçun baino guehiago galtcea da. Dembora harrec ez ditu çure eguitecoac guibelatuco, bainan bai aintcinatuco. Aldareco sacrificioa denaz Gueroz Curutceco sacrificioaren iduripena, eta nola Jesu-Christoc ez baitu manatu bere passionearen orhoitçapena guiçonen artean conserbatceco baicic: hortie clarki agueri da, ecin nihor hobeki occupa ditekela Meça Sainduaren entçutean, eta Salbatçaileari guehiago ecin agradatcen çaion debocioneric eguin abal deçakela, ez eta ere haren in-

tencionei guehiago conformatcen çaioenic, haren heriotcearen consideracionea baino. Meça da lehembicico othoitzaz, eta othoitz gucien artean den hoberena. Penitent gucien garrastasunec, Martyr guciec soffritu dituzten tormenta eta supplicio guciec, ecin gure bekhatuen çorric chumeeena paga deçakete, Curutceco sacrificioa gabe, ceinaren merecimenduac aplicatcen bitçaizkigu Meçaco sacrificioaz. Entçun behar da beraz Meça, arduraco bertce othoitzetan içaiten den baino beldur saindu eta debocione guehiagorekin. Aphezac hasten du Meça bere bekhatuen cofesionetic, eta çuc ere seinatu-eta erraçu *Confiteor* escuaraz edo latinez, *Arratseco Othoitzean* beçala plam. 13.

Eta guero Meçaco debocione hori eguiçu attencione handirekin, cer erraiten duçun ongui consideratcen duçula, eta hitz hunkigarrietasan tricatcen çarela, bethi aintcina joan gabe.

Ehanyelioarainocoan considera çaçu Jesu-Christo Olibetaco baratcean ahuspez etçana, bere Aitari othoitzean dagocola haren heriotcea içan dadin çure bekhatuen barkhamendutan; odolez icertarterainoco penetan den arren, besarcatcen du calitza guiçonen salbamenduarentçat. Consideracione horietan sartcen çarela, attencione eta debocione handi batekin, erraçu :

JESUS maithagarria, enetçat duçun amodioa-gatic çure bihotzeco bakea, çure passionearen orenean içulicatcerat utzi duçuna, eman dietçadatçu accione hartaz merecitu ditutçun graçiac, ene passioneen gainean nausi nandintçat eta çure borondatearen eguitea bilha deçadantçat. Çure arima dohat sua goibeldu da ene bekhatuen-gatic; indaçu compuncçionearen eta eguiazco penitenciaren ispiritua, ene bicitceco egun gucietan ene bekhatuen gainean nigar eguin deçadantçat, eta hauc ene nigar minez deseguin deçadantçat Çuc Olibetaco baratcean pairatu ditutçun tristeciec eta desgustueec, othoi sorraz beçate ene baithan desgustu eta higuinçça handi bat munduco placer banoentçat, eta çutaz campo ez beiteçat causi tristeciaric eta unhaguneric baicen. Applica dietçakidatçu çure baratceco agoniaco icialduraren eta odolezco icerdiaren merecimenduac, çure gloriacotz, eta ene arimaren etsaien contra naicen flakecian ene borthizteco.

Ebanyelioan considera çaçu Jesu-Christoren presohartcea, Judasen traidorekeria,

seguir çaqu Jesu-Christo bere urhats gucietan; consideratcen duçula bereez abandonatua, bere etsaien errabiamenduaren meyoriarat eroria, mespreçatua, cehatua, arantceç khoronatua, eta heriotcerat conde-
natua.

Othoitzaz.

Ez daroçute, Jauna, Juduec deus ere sofri-araci, non ez naicen gucietan hobendun içan; trahitu çaitut, Judasec beçala, cembeit intresen gatic; abandonatu çaitut, çure discipuluec beçala, libertinen-persecucioneari escapatceagatic, eta munduaren gogoraco içateagatic. Ene ambicioneac, ene banitateac eta ene passione nahasieç guehiago sofri-arazi daroçute çure burreuec baino; bainan, Jauna, çure burreuei etçaiote urrikitu, bainan bai niri, nere bihotz guciacz: baldin bere bekhatueç nigar eguin balute, prest cinen hekiei bere barkhamenduaren emaiteco Jaundoni Petriri eman cinioen beçala, bere falta eçagutu çuenean. Barkha dietçakidatçu beraz; ene Jaincoa, ene faltac, ceren eçagutcen eta aithorcen baititut; ez çaitecela hetaz

guehiago orhoit, eta ez dut bekiencat guehiago amarraric nahi ican; deseguin dietçakidatçu çure çaurietaric ichuricen den odolaz, eguiçu harec ene nigarren escasa compli deçan, eta halaco maneraz garbi eta purifica naçan, non çure beguiac contenta ahal baiteçazket.

Prefaciotic eta sagararainocoan, considera çaçu Jesu-Christoc curutceficatcera dohala bere curutceaz cargatua, eta oraino guehiago çure bekhatuez.

JAUNA, ceinac çure curutcea ekharri baituçu, eta erran baituçu, seguitu nahi çaituenac berea ekharri behar duela: eguidaçu gracia ekhar detçadan çuc cargatu nahi nauçun çurutce guciac, çuc çurea ekharriri duçun paciencia berarekin. Çure gurutcea çure uztarria da, eta erran duçu: Nor ere haren azpian jarrico baita, baina ez da nekhatua içanen. Çure hitzaren eguian erreposatcen naiz, eta igurikico ditut çuc ethorkiçunean egorrico darozkidatçun çurutce guciac, calteac, afflicioneac, eritasunac, eta gainera-coac, çure borondate sainduari sumetitceco erresinacione oso batekin.

*Sacramendu Saindua aitchatcean ,
erraçu :*

ENE Salbatçaile maitea , erran duçu çure aho sacratuaz : Hau da ene Gorphutza. Norc dudatu behar du beraz çuc dioçun eguiaz ? nic ez, ene Jaincoa, ez dut dudatcen, bainan sinhesten dut, ikhusten ditudan gauça guciac baino segurkiago , Sacramendu - Saindu horretan çarela, Jainco eta guiçon ceruan çaren estatu berean. Prest naiz eguia hunen sustenguan nere biciaren emaiteco : adoratcen çaitut humilki ceruco corte guciac bihurtcen darozkitçua adoracionekin juntatcen naicela.

Considera çaçu Jesu-Cristo curutcerat aitchatua, arantcez khoronatua, itcez oinac eta escuac cilhatuac, çauriz estalia, eta gucia odolstatua, bere Aitari gorphutzaz eta bere biciaz sacrificioa eguiten dioela ; ez choilki orducotz, bainan bai oraino Apezac Meça erraiten duen aldi gucietacotz. Junta çaite Salbatçailearekin sacrificio handi horren offrendatceco. Lau chedetaco ordenatua da sacrificio saindu hori, seguidaco oracione huntan causituco duçun beçala, Meçan particularki comendatu behar diren gaineraco gaucekin batean.

Othoitzza.

FINEAN, Jauna, horra non den çure Eliçaco sacrificio eternala, ceinac mespreça-araci baitarozkitçu Juduen holocostac; horra non den mundnaren hastetic imolaturicaco bildotsa, eta nacione guciec çure icenari offrendatcen dioten oblacione phuru hura Soffriçaçu, Jauna, çure Semearekin ispirituz eta intencionez juntaturic, ni ere ausarta nadin çuri haren gorphutzaren eta odolaren offrendatcera, çuc gucien gainean duçun podorearen eçagultceco, çure ganic errecibitcen ditugun ontasunez çuri eskerren bihurtceco, ene bekhatuen barkhamenduaren ardiesteco, çuc behar ditudala dakizkitçun gaucen çure ganic adiesteco. Halaber comendatcen darozkitçut, Jauna, Eliça catholico gucia, gure Aita Saindua ceina baita buruçaguia, gure Aphezpicua, Erretora eta arimen Artçain guciac, gure Aitcindari eta haren familia gucia, Prince guiristino guciac, eta guehiena çure baithan sinhestea duten populuguciac. Orhoit çaitte halaber, Jauna,

ene ahaideez, ene adiskideez, eta ene ongui eguilez: eguin dioçoçute gracia, Jauna, hetaric oraino munduan direnei bere egunac çure beldurtasun sainduan, bake eta sosegu handi batean iragaiteco. Comendatcen darozkitçut halaber, Jauna, purgatorietaco defuntu gaichoac; emoçute lekhu soseguzco bat, arguizco bat, bakezco bat. Bereciki comendatcen darozkitçut ene ahaideac, ene adiskideac eta orhoitçapen eguileric ez dutenac. Jauna ez detçatçula ahantz çure etsaiac eta eneac; duçun pietate infidelez, hereticoez, eta bekhatoros gaichoiez. Çure benedicçionez bethe caitçu ni persecutatcen nautenac, eta barkha dietçadatçu ene bekhatuac, hala nola barkhatcen baitiotçate niri eguiten darozkidaten gaizkiac.

Erraçu guero bortz *Pater*, bortz *Ave Maria*, eta bortz *Gloria*, Jesu-Christoren bortz çaurien orhoitçapenetan.

Aphezac ostia hausten duenean, eguiçu Comunione Ispiritala, ceina baitago comunione sacramentalaren eguiteco desirean, çure indignitatearen eçagutçan: aphezarekin partialier içaitea galdetcean, eta horri juntatuac diren graciaen comunicacionea desiratcean.

Othoitzza.

ENE Jaincoa, desiratcen nuke çure errecibitcea, çure Majestate dibinoari çor çaión amodio, erreberentcia, eta errespetuarekin; bainan ene indignitateac debeatcen eta guibelatcen nau. Ene Salbatçaile maitea, bothere oso bat eta soberano bat çure sacramenduen gainean duçuna, çure ganic choilki çure graciaç comuna ahal deçaketçuna: Othoizten çaitut, Jainco guciz puchanta eta misericordiosa, bethenaçaçu çure onccione sainduaz, eta partalier eguin naçaçu çure sacramenduec obratcen dituzten effetuetan. Bekhatoros handi bat naiz, ez dut mereci çure errecibitcea; bainan Aphezaren comunioneac eguin behar dituen fruituetan partalier eguiten nauçula, handiçaçu ene fedea sacramendu dibino horren berthuteaz, borthitzçaçu ene esperantça, eta erreçaçu ene bihotza çure amodioaren suaz; ez deçan guehiago hatsic har çuretçat baicen, ez dadin guehiago bici çutaz, eta çuretçat baicen.

*Apheçac benediccionea emaitan
erraçu :*

JAINCO ona, indaçu çure benediccione saindua, eta ene othoizetan çutaz entçuna içateco gracia.

Erraçu guero *De Profundis* bat purgatorioetaco arimen fagoretan, edo cembait *Requiem*.

MEÇA SAINDUKO

OTHOITZAC.

Meça Saindua entçun behar da attentionerekin eta debotki.

ÇURE aldare sainduaren oinetan ahuspez emanic, adoratcen çaitut, Jainco bothere guciac ditutçuna; fermuki sinhesten dut, entçuterat nohan Meça dela Jesu-Christo çure Seme Jaincoaren gorphutz eta odolaren sacrificioa; offritceco manera hala berecoa ez içan arren; harc berac Calbarioco mendian guiçon gucientçat ofritu çuen sacrificio hura bera. Eguidaçu gracia sartceco, ô ene Jaincoa, Apezaren escuz, hau çuri digneki offritceco behar ditudan dispositionetan. Offritcen darotçut, bat eguiten naicelariç Jesu-Christoren eta haren Elicaren intencionēekin 1. Çure Majestate dibinoari çor çaioen adoracione eta ohore soberanoa emaitceco; 2. Eguin darozkigutçun on eta ongui guciez eskerrac bihurtceco; 3. Mun-

duco bekhatu gucientçat eta bereciki eneentçat çuri satisfaccione eguiteco ;
 4. Finean arimaco salbamenduarentçat eta gorphutzeco biciarentçat behar ditudan laguntçac eta socorrioac çure-ganic ardiesteco. Çure-ganic gracia hauc guciac uste ditut Jesu-Christo çure Semearen merecimenduen bidez, ceinac nahi baitu berac içan sacrificio adoragarri hunen apheza eta bictima.

Meçaren hastean, eta Confiteor erraitlean.

ENE bekhatuen jakiteco eta eçagutceco, ô ene Jaincoa ! behar ez duçun arren ene aithorric eta cofesioric, eta ene gaistakeria guciac ene bihotzean iracurtcen ditutçun arren ; cofesatcen darozkitçut halere ceruaren eta lurraren aitecinean aithortcen dut offensatu çaitudala gogoz hitzez eta obraz. Ene bekhatuac handiac dire, bainan çure misericordiec neurriric ez dute. Urrical nakiçun, ô ene Jaincoa ! orhoit caite çure haurra, çure escuco obra, çure odolaren precioa naicela.

Biryina Saindua, Ceruco Aingueruac, Parabisuco Saindu eta Saindac, guretcat othoitz eguiçue; eta nigarrezco eta miseriazco haran huntan dolhamenentan gaudcen orduetan, gracia esca çaque guretcat, eta ardiets dieçaguçue bekhatuen barkhamendua.

Introitean.

JAUNA! çuc Patriarkhei eta Profetei inspiratu diotçotçute, çure Seme bakhotcha lurrerat jausten ikhusteco, hain desira khartsuac; indaçu heien khar saindutie parte bat; eta eguiçu bicitce mortal hunen embarraçuen erdian, ene baithan senti deçadan çurekin bat içateco lehia saindu bat.

Kyrie eleisonetan.

DOLHAMEN eta hatsgorapen doblatuez, ô ene Jaincoa! arrekeritcen çaitut, eguidaçu misericordia; eta memento guciez, bici naiceno, erran banieçaçu: *Jauna nauçun ueruari*: ez liteke oraino aski ene bekhatuen nombreatentçat eta handitasunarentçat.

Gloria in excelsis.

GLORIA in excelsis Deo, et in terrâ pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam, Domine Deus Rex cœlestis, Deus Pater omnipotens. Domine, Fili unigenite, Jesu-Christe. Domine Deus, Agnus Dei Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, mīserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus Sanctus Tu solus Dominus. Tu solus Altissimus, Jesu-Christe. Cum Sancto Spiritu, in gloriâ Dei Patris. Amen.

Oremusetan, eta Oracionetan.

AGRADA bekizkitçu. Jauna, guretçat eguiten çaikitçun othoitzac; igutçu Elica çure esposac Aphezaren ahoz, gure fagoretan galdeguiten darozkitçun graciac eta berthuteac. Ez dugu merecitcen (hala da) entçunac içatea;

bainan considera çaqu gracia horiec
 escatcen darozkitçugula, Jesu-Christo
 çure Semearen bidez, ceina çurekin
 bici baita eta erreguinatcen baitu men-
 deen mende gucietan. Halabiz.

Epistolan.

EPISTOLA huni beguiratcen diot, ô ene
 Jaincoa, çure borondateac iracasteco
 egortcen darotaçun guthun bati be-
 çala; othoi indaçu manatcen darota-
 çunaren complitceco indarra. Çuc ce-
 ronec, Jauna, Profetei eta Apostoluei
 inspiratu diozkitçute, iskiribuz utzi da-
 rozkiguten eguiac: heien arguietaric
 parte indaçu, eta phitz çaqu ene bi-
 hotzean, hec erretcen cituen su sacratu
 hura, maita çaitçadan eta serbitça,
 heiec beçala, ene bici gucian.

Ebanyelioan, chutituric.

CHUTITCEN naiz, ô Legue eguile sobe-
 ranoa, çuri marcatceco Ebanyelio sain-
 duan diren eguia handiac, ene odolaz
 ciguilatcerat prest naicela. Eguia ho-

riec ene bihotzean ceronec othoi, Jauna, barneraino finca çatçu. Horiec betçate erreguela ene gogoetac, ene hitzac, eta ene obrac. Ez dut guehiago seguitu nahi çure erranez bertceric: mintça çaitte, Jauna, huna non aditcen çaitudan, sebi baten sumetimendu oso batekin. Indaçü çure erranen complitceco hambat indar, nola baitut fermutasun heien sinhesteco.

Credoan.

CREDO in unum Deum; Patrem omnipotentem, factorem cœli et terræ, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum-Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia secula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Mariâ Virgine: **ET HOMO FACTUS EST.** Crucifixus etiam pro no-

bis, sub Pontio Pilato, passus et sepultus est. Et resurrexit tertiâ die secundum Scripturas. Et ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloriâ judicare vivos et mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum, et vivificantem: qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam Sanctam Catholicam et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen.

Offertorioan.

CREATURA hilcor, eta bekhatuz carginat bat baicen ez naicen arren; offritcen darozkitçut Aphezaren escuz, ô eguiazco Jainco bici eta eternala, ogui hori eta arno hori, ceinac içan behar baitute cambiatuac çure Seme Jesu-Christoren gorphutzerat eta odolera. Errecibi çaqu, Jauna, cein erranezco sacrificio

hau, amulsuki eta goçoki: eta sofri
 çaçu offrenda saindu horri junta dio-
 çadan ene gorphutzaz, arimaz, ontasu-
 nez, biciaz eta ditudan guciez eguiten
 darotçudan sacrificioa. Eguiçu nitaz, ô
 ene Jaincoa! creatura berri bat; ogui
 hori eta arno hori çure bothereaz cam-
 biatcerat çohacen beçala.

Aphezac bere erhiac garbitcean.

GARBI naçaçu, Jauna, sacrificatua iça-
 terat dohatçun bildotsaren odolean;
 notha gucietaric chahutua, eta çure
 graciaren espos-arropaz beztitua, çure
 ganat escu churi eta bekhatu gabeac
 altcha detçadantçat: eta esperantça içan
 eguin batez errecibitua içateco, çure
 hautatuei Ceruan preparatu dioçuten
 phesta sacratuan.

*Ichitoric Aphezac erraiten dituen
 Olhoizetan.*

AGRADA bekiçu, ô ene Jaincoa! çure
 icen sainduaren ohoretan, eta gloria-
 rentçat, gure abantailetan, eta çure

Eliça Sainduarenetan, escaintcen çait-
 çun sacrificioa; haren intencione bere-
 tan sarthuric, huna non galdetcen da-
 rozkitçudan Elizac orai, Aphezaren
 bidez, escatcen darozkitçun gracia
 guciac; hortaracotz bat eguiten naiz
 Aphezarekin, eman dietçagutçun amo-
 rea-gatic, Jesu-Christo gure Jaunaren
 bidez eta icenean.

Prefacioan.

ORDU da, ô ene arima! altcha gaitecen
 behere huntaco gauça guciez gorago.
 Altcha çaitçu, Jauna, altcha çaitçu,
 gure bihotzac çure-ganat: soffri çaçü
 çor çaitçitçun laudoriac eta eskerrac
 bihurtceco, junta detçagun gure boz
 flacoac, ispiritu dohatsuen alegrant-
 ciazco eta bozcariozco aire justuare-
 kin; eta desterruco lekhu huntan er-
 ran dieçaçugun hec gloriaren egoitçan
 cantatcen darotçutena: *Saindua, Sain-
 dua, Saindua da armadetaco Jainco
 Jauna: içan bedi glorificatua cerue-
 taco gorenean.*

PREFACIO COMUNA

PER omnia secula seculorum.

℞. Amen.

Ÿ. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Ÿ. Sursùm corda;

℞. Habemus ad Dominum.

Ÿ. Gratias agamus Domino Deo nostro; ℞. Dignum et justum est.

Verè dignum et justum est æquum et salutârè, nos tibi sempèr et ubique gratias agere: Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus: Per Christum Dominum nostrum. Per quem Majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes tremunt Potestates: Cœli Cœlorumque Virtutes ac beata Seraphim sociâ exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli et terra gloriâ tuâ; hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini: hosanna in excelsis.

Eguberrico Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus. Quia per incarnati Verbi mysterium, nova mentis nostræ oculis lux tuæ claritatis infulsit; ut dùm visibiliter Deum cognoscimus, per hunc in invisibilium amorem rapiamur. Et idèò cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominationibus, cumque omni militiâ cœlestis exercitûs, hymnum gloriæ tuæ canimus, sinè fine dicentes: Sanctus, etc.

Trufaniaco Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus. Quia cum Unigenitus tuus in substantiâ nostræ mortalitatis apparuit, novâ nos immortalitatis suæ luce reparavit. Et idèò, etc.

Gariçumaco Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus. Qui corpolari jejunio vita comprimis, mentem elevas, virtutem largiris et præmia: Per Christum Dominum nostrum. Per quem Majestatem, etc.

Gurulcearen Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus. Qui

salutem humani generis in ligno Crucis constituisti: ut undè mors oriebatur, indè vita resurgeret: et qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur: per Christum Dominum nostrum. Per quem Majestatem, etc.

Pasco demboraco Prefacioa.

Verè dignum et justum est, æquum et salutare. Te quidem, Domine, omni tempore, sed in hoc potissimum (die) gloriosus prædicare, cum Pascha nostrum immolatus est Christus. Ipse enim verus est Agnus, qui abstulit peccata mundi Qui mortem nostram moriendo destruxit, et vitam resurgendo reparavit. Et ideò, etc.

Jaundone Salbatores Prefacioa.

Verè dignum . . . æterne Deus: per Christum Dominum nostrum Qui post resurrectionem suam omnibus discipulis suis manifestus apparuit, et ipsis cernentibus est elevatus in cœlum, ut nos divinitatis suæ tribueret esse participes. Et ideò, etc.

Pentecostez Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus: per Christum Dominum nostrum. Qui ascendens super omnes cœlos, sedensque ad dexteram tuam, promissum Spiritum Sanctum (hodiernâ die) in filios adoptionis effudit. Qua propter profusis gaudiis totus in orbe terrarum mundus exultat: sed et supernæ Virtutes, atque Angelicæ Potestates, hymnum gloriæ tuæ concinunt, sinè fine dicentes: Sanctus, etc.

Trinitateco Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus. Qui cum Unigenito Filio tuo et Spiritu Sancto unus es Deus, unus es Dominus: non in unius singularitate personæ, sed in unius Trinitate substantiæ. Quod enim de tuâ gloriâ revelante te, credimus; hoc de Filio tuo, hoc de Spiritu Sancto, sine differentiâ discretionis sentimus. Ut in confessione veræ sempiternæ que Deitatis, et in personis proprietas, et in essentiâ unitas; et in majestate adoretur æqualitas.

Quam laudant Angeli atque Archangel-
li, Cherubim quoque ac Seraphim :
qui non cessant clamare quotidie, unâ
voce dicentes : Sanctus, etc.

Ama Biryinaren Prefacioa.

Verè dignum . . . æterne Deus. Et te
in (***) beatæ Mariæ semper Virginis
collaudare, benedicere, et prædicare.
Quæ et Unigenitum tuum Sancti Spi-
ritûs obumbratione concepit : et vir-
ginitalis gloriâ permanente, lumen
æternum mundo effudit, Jesum-Chris-
tum Dominum nostrum. Per quem
Majestatem, etc.

Apostoluen Prefacioa.

Verè dignum et justum est, æquum
et salutare . Te Domine suppliciter
exorare, ut gregem tuum, Pastor æter-
ne, non deseras : sed per beatos Apos-
tolos tuos continuâ protectione cus-
todias. Ut iisdem rectoribus guber-
netur, quos operis tui vicarios ei-
dem contulisti præesse pastores. Et
ideò, etc.

Sanctus erran ondoan .

AITA bethierecoa, artçainen Artçain soberanoa! çure Eliça çain çaçü eta bida çaçü, finca çaçü eta heda lurraren bazter gucietarat. Ispiritu bat eta bihotz bat emoçute christau guciei. Benedica çatçu gure Aita Saindua, gure Aphezpicua, eta çure Eliçaren sinhes-tean bici diren guciac.

Lehembicico Mementoan.

JAUNA, orai çure erresuman çarena: orhoit çaitenitaz çure misericordian; eta sacrificio saindu hunen merecimenduz indatçu necessario ditudan bertute guciac. Eta batac bertcearentçat othoitz eguitea manatu darocuçunaz gueroz; Jauna, othoi, adi çatçu eta entçun humilki eta confidantciarekin eguiten darozkitçudan othoitzac ene ahaidentçat, adiskidentçat, arimaco eta gorphutzeco ongui eguilentçat. Ene bihotz guciac halaber comendatcen darozkitçut ene etsaiac eta tratamendu

gaisto cembeit eguin ahal darotaten guciac : ahantz bekizkitçu heien bekhatuac, eta neureac : ene bihotzetic khen çatçu khirastaçun eta gaitcirizco guciac, eta desira araz dieçadaçu eta ardiets-araz heien amodioa. Mundu guciac senti beça sacrificio hunen ona. O ene Jaincoa ! iguçü guciei bake egui-azco bat, ceinac, elkharrekin unionean atchikitcen gaituela, bethicotz bagaitu batasunean emanen Biryina Amarekin, çure Apostoluekin, Martirekin, Saindu eta Sainda guciekin, eta finean eternitate gucian çurekin.

Aphezac Calitzaren eta Ostiaren gainean escuac çabalduac daduzcanean.

HEDA çaçü, Jauna, ene gainerat çure escu dibinoa; jabetasunean sartceco ene bihotzean eta ene sentsuetan : ene baithan correitceco çure contra den gucia, ni consecratceco çure Aita Jaincoari, çurekin eta çutaz; eta ni molde hortaz libratceco debruaren escuetaric eta damnacione eternaletic.

Ostia saindua altchatcean.

O Jesus! ene Salbatçailea, eguiazco Jaincoa eta eguiazco Guiçona, sinhesten dut cinez eta fermuki, Ostia Sainduan çarela; adoratcen çaitut hor, ene Jauna eta Jaincoa çarena. Iguçu, niri eta hemen garen guciei, Misterio adoragarri huntan çor darotçugun debocionea, amodioa eta eçagutça.

Calitza altchatcean.

ADORATCEN dut Calitz hortan, ô ene Jesus dibinoa, ene erospenaren precioa, eta guiçon guciena. Odol adoragarri hortarie chorta bat jaustera utz çaçü ene arimaren gainerat, içan dardintçat garbitua bekhatu guciatarie, eta sustatua çure amodioaren khar sacratuaz.

Jaincoa altchatu ondoan.

Ez darotçugu guehiago oguia eta arnoa offritcen, bainan bai Christo çure Semearen Gorphutz adoragarria, ô ene

Jaincoa ! haren passionearen, phiztearen, cerurat igaitearen orhoitçapenttan : gure escutic, Jauna, errecibi çatçu, eta bethe gaitçatçu çure graciez.

Bigarren Mementoan.

ORHOIT çaitte halaber, Jauna, purgatorioan diren arima gaichoez : dohaisuki çureac dire eta çure esposac ere dire. Bereciki comendatcen darozkitçut ene ahaideenac, adiskideenac, arimaco eta gorphutzeco ongui eguileenac, eta othoizzen beharric guehiena dutenac.

Nobis quoque peccatoribus erraitean.

GUCIA bekhatorea naicelarie, ausartacen naiz galdetcerat gracia bera enetçat : erran nahi da ; ô ene Salbatçailea ! çure glorian parte pisca bat. Mila bekhatuz hango çucena galdu dudala ikhus-ten dut eta aithortcen çure presentcian, ô ene Jaincoa ! Ene mereciei beguiratcen badioçute, ez duket esperantçaric eçarria içateco Erresuma hartan, ceinetarat Apostoluec, Martirec eta Bir- yina Sainduec ecin heldu baitute, be-

thi soffrituz eta berthute guiristinozco guciac pratican eman ez baicen. Nola beraz ausarta ere othe naiteke, Jauna, esperantça içaterat? Çure odolac eguiten du ene fidantcia gucia. Barkha dieçakidatçu ene saltac, eta penitencia eguiazco batez gai eguin neçaçu hartarat heltceco.

Pater erraitcan.

CREATURA ez deus eta dohacabe bat baicen ez naicen arren; halere, Jainco handia! ausartatcen naiz çu ene Aita deitcerat, ceren hola nahi duçun: eguidaçu gracia, ô ene Jaincoa! ez deçadan nihoiz-ere gal çure umearen calitatea. Içan bedi çure Icena sainduki erabilia ceru lurretan. Ene erregue içan çaitte orai beretic çure graciaz ene bihotzean, çurekin erregue içan nadin eternitatean çure glorian; eta çure borondateac compli detçadantçat lurrean, Sainduac complitcen tuzten beçala ceruan. Ene Aita çare: indaçu beraz, othoi, ceruco ogui hura, ceinetaz hazten baititutçu çure haurrac. Barkhamendu eman die-

çadaçu, nic çure amorea-gatic, bihotz onez offensatu nautenei emaiten diotedan beçala, eta ez decaçula utz nihoiz tentamendu batec ere garhait naçan : aiticic çure graciaz lagunduric, eguiçu garhait detçadan ene salbamentuaren etsai guciac.

Agnus Dei erraitean.

JAINCOAREN bildotsa, munduco bekhatuez çargatu nahi izatu çarena, garbi bi çaçen neure bekhatu guciac çure odolean : hain khario erosi duçun bakea içateco, gai eguin neçaçu. Indaçü bake hura çurekin, bake hura proximoarekin, bake hura neure buruarekin ; emaiten darotaçularic humiltasun osoena ; eta ene baithan ithotcen ditutçularic mendecuzco nahicunde guciac.

Domine, non sum dignus erraitean.

An Jauna ! sobera baicen ez da eguia, ez dutala mereci çure errecibiteca ; indigne eguin naiz osoki ene bekhatuez : guciez urriki dut eta dolore, çeren da-

mustatu baitçaituzte, eta çure ganic urrundu bainaute. Çure hitz bakar batec senda deçake ene arima: ez neçaçula utz, çure escutic ô ene Jaincoa! eta çure amodioan atchic naçaçu.

Aphezaren Communionean, norc berac communiatcen ez duenean errealki.

OENE Jesus maithagarria! egun çure haragui sainduaz hazia içaiteco çoriona ez badut, soffri çaçü errecibi çaitçadan bederen ispirituz eta bihotzez, eta çurekin bat eguin nadin fedeaz, esperantçaz eta caritateaz. Sinhesten dut çure baithan; çure baithan dut ene esperantça, eta maite çaitut ene bihotz guciaz.

Ala dohatsu baininteke, ene Salbatçaile maitea, çure-ganat hurbiltceco, çure mahain sainduan presentatceco, çure gorphutz sacratuaz hazteco, eta çure odola edateco estatuan banintz. Ah! cer dohatsutasun, cer consolacione, cembat gracia ez dioçute ematen çutaz hazten ditutçunei.

Norc berac communiatcen duenan, hoi en orde eguin behar dire Communioneco actac.

Ostiac piscac Aphezac biltcean.

JAUNA, çure graciatic mendreena hain guehiagoki baliosa da; ya erran dut: Ez dut mereci çure mahainean, çure hurren herruncan jatea: bainan utz neçaçu bil detçadan bederen erortcen diren papurac, Cananearrac galdetcen çuen beçala. Eguçu ez deçadan çure inspiracionetic batere gal; ecen negligentia horrec obliga çaitçake guciez ene escaş eguiterat.

Post-Communionean.

CONSUMITU dire guciac, ô Jauna, ene beguien aicinean sacrificaturic çatoz. O ene Jaincoa! ez naiz nihoiz gueldituco çuri laudoriozco sacrificioa bihurtcetic: eta guciz bihotz, çu offensaturic doloratu, çaurthu eta humiliatu baten sacrificioa offritcetic.

Azken Oracionetan.

NAHI duçu, Jauna, arteric utzi gabe gure othoitzac adreça dietçaçugun; ceren dugun bethi çure graciatic beharra:

ichur çaqu gure - gainerat eta iguçu othoitzaren ispritua, ceina baita humil-tasunezco, confidentciazco eta amodioz-co ispiritu bat; hortaz arrekertcen çaitugu Jesu-Christo çure Semeaz, ceinac çurekin erreguinatcen baitu glorian.

Benediccionearen aitcinean.

TRINITATE guciz Saindua eta adora-garria, Aita, Semea eta Ispiritu-Saindua. Jainco choil eta bakhar bat çare na; çutaz sacrificio hau hasi dugu çutaz finitcen dugu : onhets bekiçu, eta ez gaitçatçula egor çure benediccionea gabetarie.

Azken Ebanyelioa erraitean.

BERBO eternala, gauça gucien eguilea, demborac bethe cirenean gure-gatic Guicon egunic, sacrificio miragarri hau establitu duçuna; eskerrac humilki bihurtcen darozkitçugu, ceren eguin darocuçun gracia meça hunen entçute co; hunen effetu salbagarriac, errecibi detçaguntçat. Aingueru eta Saindu gu-

ciec hortaz lauda beçaitçate bethi ce-
 ruan, eta gu has gaitecen çu hortaz
 benedicatcen lurrian, bicitcen garela-
 ric egungo egunean çure leguearen
 arabera. Barkha dieçadaçu, ô ene Jain-
 coa ! ene ispirituco barraiamendua eta
 ene bihotzeco hotztauna, çutaz hartua
 eta çuretçat sustatua içan behar çuten
 memento hortan. Ahantz bekizkitçu,
 Jauna, ene bekhatuac, ceinentçat Jesu-
 Christo çure Semea Aldare hunen gai-
 nean immolaturic heldu baita; eta ez
 deçaçula permeti aski ondicozco içan
 nadin, çure hemendic harat offensat-
 ceco; bainan eguiçu çucenki bicitcen
 naicelatic, bethi beguira dieçaçudan
 ene gogoeten, ene hitzen, eta ene
 obren erreguelari eta azken finari be-
 çala. Halabiz.

MEÇA SAINDUAREN

ORDINARIOA

LAGUNTCECO MOLDEAREKIN

In nomine Patris, † et Filius et Spiritus Sancti.
Amen.

INTROIBO ad altare Dei :

Ṛ. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Judica me, Deus et discerne causam meam de gente non sancta : ab homine iniquo et doloso erue me.

Ṛ. Quia tu es, Deus, fortitudo mea : quare me repulisti, et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus ?

Emitte lucem tuam et veritatem tuam ; ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

Ṛ. Et introibo ad altare Dei : ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi in citharâ, Deus, Deus meus : quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me ?

R̄. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, et Deus meus.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto:

R̄. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in secula seculorum. Amen.

Introibo ad altare Dei:

R̄. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R̄. Qui fecit cælum et terram.

Aphezac erraiten du:

Confiteor, etc.

Laguntçaileac erraiten du:

R̄. Misereatur tui omnipotens Deus: et dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam æternam.

Aphezac erraiten du: Amen.

Laguntçaileac erraiten du:

Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaëli

Archangelo, beato Joanni-Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem-Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Aphezac othoitz eguiten du aditçaentçat eta beretçat.

Miseratur vestri omnipotens Deus: et dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam æternam.

R. Amen.

Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

R. Amen.

Deus tu conversus vivicabis nos:

R. Et plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam;

R̄. Et salutare tuum da nobis.
 Domine exaudi orationem meam :
 R̄. Et clamor meus ad te veniat.
 Dominus vobiscum.
 R̄. Et cum spiritu tuo.

Aphezac aldarerat igaitean erraiten du :

OREMUS.

Aufer à nobis, quæsumus, Domine, iniquitates nostras, ut ad Sancta Sanctorum p̄uris mereamur mentibus introire. Per Christum, etc. Amen.

*Aldareari musu emaitean Aphezac
erraiten du :*

Oramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquiæ hic sunt, et omnium Sanctorum, ut indulgere digneris omnia peccata mea.

Introit ondoan Aphezac erraiten du :

ŷ. Kyrie eleison. R̄. Kyrie eleison.
 ŷ. Kyrie eleison. R̄. Christe eleison.
 ŷ. Christe eleison. R̄. Christe eleison.
 ŷ. Kyrie eleison. R̄. Kyrie eleison.
 ŷ. Kyrie eleison.

*Aldarearen erdian denean Aphezac
erraiten da :*

Gloria in excelsis, etc., *pl. 70.*

*Apheza itçultcen da populuaren alderat
eta erraiten du :*

Ṛ. Dominus vobiscum.

Ÿ. Et cum spiritu tuo.

Epistolaren akhabantçan ihardesten da :

Ṛ. Deo gratias.

*Ebanyelioa baino lehen Aphezac errai-
ten du :*

Munda cor meum ac labia mea, om-
nipotens Deus, qui labia Isaiaë Pro-
phetæ calculo mundasti ignito ; ita me
tuâ gratâ miseratione dignare munda-
re, ut Sanctum Evangelium tuum dignè
valeam nuntiare. Amen.

Jube, Domine, benedicere.

Dominus sit in corde meo et in la-
biis meis, ut dignè et competenter an-
nuntiem. Evangelium suum. Amen.

Ÿ. Dominus vobiscum.

Ṛ. Et cum spiritu tuo.

Initium *edo* Sequentia Sancti Evangelii secundum N.

Ṛ. Gloria tibi, Domine.

Ebanyelioaren akhabantçan ihardesten da :

Ṛ. Laus tibi, Christe.

Aphezac Ebanyelioari musu emaitean erraiten du :

Per Evangelica dicta deleantur nostra delicta.

Aldarearen erdian denean Aphezac erraiten du :

Credo, etc., *pl.* 72.

Dominus vobiscum.

Ṛ. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Suscipe, Sancte Pater. omnipotens æterne Deus, hanc immaculatam hostiam quam ego indignus famulus tuus offero tibi Deo meo vivo et vero, pro innumerabilibus peccatis, et offensionibus, et negligentis meis, et pro omnibus circumstantibus, sed et pro omnibus fidelibus Christianis, vivis atque defunctis, ut mihi et illis proficiat ad salutem in vitam æternam. Amen.

*Aphezac emaiten du ura eta arnoa
Calitzean.*

Deus, qui humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti et mirabilius reformasti: da nobis per hujus aquæ et vini mysterium, ejus divinitatis esse consortes, qui humanitatis nostræ fieri dignatus est particeps Jesus-Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum, etc.

Aphezac Calitza ofritcean, erraiten du:

Offerimus tibi, Domine, Calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam, ut in conspectu divinæ Majestatis tuæ, pro nostrâ et totius mundi salute, cum odore suavitatis ascendat. Amen.

Gurthuric erraiten du:

In spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur à te, Domine: et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodiè, ut placeat tibi, Domine Deus.

Oguia eta arnoa benedictcean erraiten du:

Veni, sanctificator omnipotens, æ-

terne Deus : et benedic hoc sacrificium tuo sancto nomini præparatum.

Aphezac erhiac garbitcen lu, erraiten duelaric.

Lavabo inter innocentes manus meas : et circumdabo altare tuum, Domine. Ut audiam vocem laudis : et enarrem universa mirabilia tua. Domine, dilexi decorem domûs tuæ : et locum habitationis gloriæ tuæ. Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam : et cum viris sanguinum vitam meam. In quorum manibus iniquitates sunt : dextera eorum repleta est muneribus. Ego autem in innocentia meâ ingressus sum : redime me et miserere meî. Pes meus stetit in directo : in ecclesiis benedicam te, Domine. Gloria Patri, etc.

Apheza gurtcen da, eta erraiten du :

Suscipe, Sancta Trinitas, hanc oblationem quam tibi offerimus ob memoriam Passionis, Resurrectionis, et Ascensionis Jesu-Christi Domini nostri : et in honorem beatæ Mariæ semper Virginis, et beati Joannis-Baptistæ, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli,

et istorum et omnium Sanctorum : ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad salutem : et illi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam agimus in terris. Per, etc.

*Aphezac aldareari musu emaiten dio,
eta erraiten du :*

Orate, fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

℞. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ.

*Aphezac erraiten du ichiltoric Amen ;
sequidan Secreta, eta guero haltoki :*

ŷ. Per omnia sæcula sæculorum.

℞. Amen.

ŷ. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

ŷ. Sursum corda ;

℞. Habemus ad Dominum.

ŷ. Gratias agamus Domino Deo nostro. ℞. Dignum et justum est.

Prefacio comuna edo bertce demboretacoac, pl. 76.

TE igitur, clementissime Pater, per Jesum - Christum Filium tuum Dominum nostrum, supplices rogamus ac petimus, uti accepta habeas et benedicas hæc dona, hæc munera, hæc sancta sacrificia illibata : in primis quæ tibi offerimus pro Ecclesiâ tuâ sanctâ catholicâ : quam pacificare, custodire, adunare et regere digneris toto orbe terrarum, unâ cum famulo tuo Papâ nostro N. et Antistite nostro N., et omnibus orthodoxis atque catholicæ et apostolicæ fidei cultoribus.

Bicien Memoria.

Memento, Domine, famulorum famularumque tuarum N. N. et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est et nota devotio : pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisque omnibus : pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis et incolumitatis suæ tibi que reddunt vota sua æterno Deo vivo et vero.

Comunicantes, et memoriam venerantes in primis gloriosæ semper Virginis Mariæ, genitricis Dei et Domini nostri Jesu-Christi: sed et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum Petri et Pauli, Andreae, Jacobi, Joannis, Thomæ, Jacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis et Thaddæi, Lini, Cleti, Clementis, Xisti, Corneli, Cypriani, Laurentii Chrysogoni, Joannis et Pauli, Cosmæ et Damiani, et omnium Sanctorum tuorum: quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio. Per, etc.

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quæsumus, Domine, ut placatus accipias: diesque nostros in tuâ pace disponas: atque ab æternâ damnatione nos erripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per etc.

Quam oblationem, tu Deus, in omnibus, quæsumus, benedictam, adscriptam, ratam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris: ut nobis Corpus et Sanguis fiat dilectissi-

mi Filii tui Domini nostri Jesu-Christi.

Qui pridie quam pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas : et elevatis oculis in cœlum ad te, Deum Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, benedixit, fregit, deditque discipulis suis, dicens : Accipite et manducate ex hoc omnes : Hoc EST ENIM CORPUS MEUM.

Simili modo postquàm cœnatum est, accipiens et hunc præclarum Calicem in sanctas ac venerabiles manus suas ; item tibi gratias agens, benedixit, deditque discipulis suis, dicens : Accipite et bibite ex eo omnes : HIC EST ENIM CALIX SANGUINIS MEI, NOVI ET ÆTERNI TESTAMENTI (MYSTERIUM FIDEI), QUI PRO VOBIS ET PRO MULTIS EFFUNDETUR IN REMISSIONEM PECCATORUM.

Hæc quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis.

Undè et memores, Domine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, ejusdem Christi Filii tui Domini nostri tam beatæ Passionis, necnon et ab inferis Resurrectionis, sed et in cœlos gloriosæ Ascensionis : offerimus præcla-

ræ Majestati tuæ de tuis donis ac datis, Hostiam puram, Hostiam sanctam, Hostiam immaculatam; Panem sanctum vitæ æternæ, et Calicem salutis perpetuæ.

Supra quæ propitio ac sereno vultu respicere digneris: et accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui justî Abel, et sacrificium Patriarchæ nostri Abrahamæ, et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculatam hostiam.

Supplices te rogamus, omnipotens Deus: jube hæc perferri per manus sancti Angeli tui in sublime Altare tuum, in conspectu divinæ Majestatis tuæ: ut quotquot ex hac Altaris participatione sacrosanctum Filii tui Corpus et Sanguinem sumpserimus, omni benedictione cœlesti et gratiâ repleamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Hilen Memoria.

Memento etiã, Domine, famulorum famularumque tuarum N. N., qui

nos præcesserunt cum signo fidei, et dormiunt in somno pacis.

Ipsis, Domine, et omnibus in Christo quiescentibus, locum refrigerii, lucis et pacis, ut indulgeas deprecamur. Per eundem, etc.

*Aphezac bere bulharrac jotcen ditue-
laric, erraiten du :*

Nobis quoque peccatoribus, famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus partem aliquam, et societatem donare digneris, cum tuis sanctis Apostolis et Martyribus : cum Joanne, Stephano, Mathiâ, Barnaba, Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetuâ, Agathâ, Luciâ, Agnete, Cæciliâ, Anastasiâ, et omnibus Sanctis tuis : intra quorum nos consortium, nos æstimator meriti sed veniæ, quæsumus, largitor admitte : per Christum Dominum nostrum.

Per quem hæc omnia, Domine, semper bona creas sanctificas, vivificas, benedicis et præstas nobis. Per ipsum, et cum ipso, et in ipso, est tibi Deo

Patri omnipotenti, in unitate Spiritus Sancti omnis honor et gloria.

Per omnia sæcula sæculorum.

℞. Amen.

OREMUS.

Præceptis salutaribus moniti, et divinâ institutione formati, audemus dicere :

Pater noster, qui es in cœlis : sanctificetur nomen tuum : adveniat regnum tuum : fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terrâ. Panem nostrum quotidianum da nobis hodiè : et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris : et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos à malo.

Libera nos, quæsumus, Domine, ab omnibus malis, præteritis, præsentibus et futuris : et intercedente beatâ et gloriosâ semper Virgine Dei genitrice Mariâ, cum beatis Apostolis tuis Petro et Paulo, atque Andreâ et omnibus Sanctis, da propitius pacem in diebus nostris : ut ope misericordiæ tuæ adjuti, et à peccato simus semper liberi, et

ab omni perturbatione securi. Per eundem Dominum nostrum Jesum-Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus.

ÿ. Per omnia sæcula sæculorum.

Ṛ. Amen.

ÿ. Pax Domini sit semper vobiscum.

Ṛ. Et cum spiritu tuo.

Aphezac nahasten du Calitzean hirur çathi eguin duen Hostiatic pharte bat, eta erraiten du :

Hæc commixtio et consecratio Corporis et Sanguinis Domini nostri Jesu-Christi, fiat accipientibus nobis in vitam æternam. Amen.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Hil Mecetan Miserere nobisen orde erraiten da Dona eis requiem; eta Dona nobis pacem erraiten den lek-huan Dona eis requiem sempiternam.

Domine, Jesu-Christe, qui dixisti Apostolis tuis: Pacem relinquo vobis, pacem meam da vobis: ne respicias peccata mea, sed fidem Ecclesiæ tuæ: eamque secundum voluntatem tuam pacificare et coadunare digneris: Qui vivis et regnas, Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Domine Jesu-Christe, Filii Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti: libera me per hoc sacrosanctum Corpus et Sanguinem tuum, ab omnibus iniquitatibus meis, et universis malis: et fac me tuis semper inhærere mandatis, et à te numquam separari permittas. Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas, Deus, in sæcula sæculorum. Amen.

Perceptio Corporis tui, Domine Jesu-Christe, quod ego indignus sumere præsumo, non mihi proveniat in iudicium et condemnationem: sed pro tuâ pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis, et ad medelam percipiendam. Qui vivis et regnas cum Deo

Patre in unitate Spiritûs Sancti, Deus,
per omnia sæcula sæculorum. Amen.

*Aphezac Hostia Saindua adoratu duen
ondoan hartcen du escuetan : errai-
ten duelaric.*

Panem cœlestem accipiam, et nomen
Domini invocabo.

Domine, non sum dignus ut intres
sûb tectum meum : sed tantum dic
verbo, et sanabitur anima mea.

Hiruretan erran ondoan erraiten du :

Corpus Domini nostri Jesu-Christi
custodiat animam meam in vitam æter-
nam. Amen.

*Aphezac Jesu-Christoren Gorphutza
errecibitu ondoan hartcen du Calitza
eta erraiten du :*

Quid retribuam Domino pro, omni-
bus quæ retribuit mihi? Calicem salu-
taris accipiam, et nomen Domini invo-
cabo. Landans invocabo Dominum, et
ab inimicis meis salvus ero.

*Apezac Calitzarckin eguiten du gurut-
cearen seinalea, eta erraiten du :*

Sanguis Domini nostri Jesu-Christi

custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Lehembicico ablucionean.

Quod ore sumpsimus, Domine, purâ mente capiamus: et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum.

Bigarren ablucionean.

Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et Sanguis quem potavi, adhæreat visceribus meis: et præsta ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta refecerunt sacramenta. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

*Apheza itçultcen da populuaren alde-
rat eta errailen du:*

Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

*Post-Communionearen ondoan, errai-
ten du:*

Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Ite, missa est, *edo* Benedicamus Domino. ℞. Deo gratias

*Hil Meçetan Aphezac erraiten du Re-
quiescant in pace. Eta Meza lagunt-
zaileac: Amen.*

Placeat tibi, Sancta Trinitas, obse-
quium servitutis meæ: et præsta, ut
sacrificium, quod oculis tuæ Majestatis,
indignus obtuli, tibi sit acceptabile
mihique et omnibus pro quibus illud
obtuli, sit, te miserante, propitiabile.
Per Christum Dominum nostrum.
Amen.

*Aphezac populuaren alderat itçuliric
erraiten du:*

Benedicat vos omnipotens Deus, Pa-
ter, et Filius et Spiritus Sanctus.

℞. Amen.

Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Initium Sancti Evangelii secundum
Joannem. ℞. Gloria tibi, Domine.

IN principio erat Verbum et Verbum
erat apud Deum, et Deus erat Ver-
bum. Hoc erat in principio apud Deum.

Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil quod factum est. Ipso vita erat, et vita erat lux hominum; et lux in tenebris lucet, et tenebrae eam non comprehenderunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus: qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. **ET VERBUM CARO FACTUM EST,** et habitavit in nobis: et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti à Patre, plenum gratiæ et veritatis.

R. Deo gratias.

COFESATCECO DEBOCIONEA

COFESIO on baten bidez bekhatoreac eguiten ditu bakeac Jaincoarekin ; jartcen da Jaincoaren gracion, eta ceruco bidean.

Cofesio on batec lau condicione behar ditu.

Lehena da Preparacionea. Erran nahi da abalaz behar duçula ongui çure bekhatuez orhoitu ; çure azkeneco cofesioneac cembat dembora baitu , eta haren arabera hartu behar duçu bekhatuez orhoitceco dembora. Preparacione hori hain necesarioa da non hori gabe ez baitu çure cofesioac deusic balio ; eta consciencia ongui examinatu faltaz, bekhatu mortal bat ahanzten baduçu, bekhatu mortal eguiten duçu.

Bigarrena da Contricionea. Erran nahi da behar duçula içan çure bekhatuez damu eta urriki, eta guehiago bekhatuic ez eguiteco deliberacione fermu bat.

Hirurgarren condicionea da Cofesioa.

Erran nahi da, behar ditutçula çure bekhatuac osoki cofesatu; baldin batere gordetçen baduçu, sacriliyoa eguiten duçu, eta damnacioneco bidean jartçen çare: eratçu bada çure bekhatuac garbiki, deus ere dissimulatu gabe, çure barnean ceronec eçagutçen ditutçun beçala.

Laugarrena da Satisfaccionea. Erran nahi da, penitencia complitu behar duçula artha handi batekin, ahalic lasterrena; eta baldin çure cofesorac manatçen baçaitu nihori satisfaccioneric eguitera ohorean, intrésean, edo bertce manneraz bide-gabe eguinic, obligatua çare complitcerat harec ordenatçen darotçuna.

Examinaren aitcineco Othoitzza.

ARGUI gucien arguia çaren juye guciz arguitua! arguiçaçu ene ispiritua çure argui dibinoaren arraioez: lagun naçaçu ene conscientciaco lece ilhunetarat iausten; sar araz naçaçu ene bihotzeco pleguric estalienetan, eta eguiçu examina huntan eçagut detçadan ceronec nere baithan eçagutçen, eta egun batez

jujatuco ditutçun falta nombre gabeac, eta hekien itsustasuna berritcen duten circunstancia guciac.

CONSCIENTCIAREN EXAMINA.

Jaincoaren lehembicico Manamendua z.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguitēn dute, ahalkez, edo bertcela, colesioan bekhatuac estaltcen eta estatu hartan communiatcen dutenec; accionez, solhas gaistoez, edo sobranioscoez. Eliçac, lur sainduac, edo bertce cerbait gauça Jaincoari consecratua denic profanatcen, edo mespreçatcen dutenec; sorguin, azti, amelse-tan, edo asmatçaitetan sinheste dute-nec; çorionezcoac edo çorigaitcezcoac direlaco egunetan fede emaiten dute-nec; Eliçac approbatcen ez dituen ac-cione, hitz, edo obserbantça suerte bat-çuetan fidantcia eçartcen dutenec; eta oguia, ura, edo bertce cer nahi den Eliçac benedicatua denic usaia profa-noetaco cerbitçarazten duten guciec. Fedecac irakhasten darokigun eguie-

taric cembait sinhetsi nahi ez dutenec, edo hetaz bere nahitara dudatcen dutenec. Bere salbamenduaren esperantça galtcen, edo Jaincoaren misericordian sobra pbausatuz combertitcea egunetic egunera luçatcen dutenec; eta bere indarretan fidatuz, edo Jaincoaren laguntçan sobra khondatuz, bekhatuzco occasionetan jartcen direnec. Jaincoaz eta bere salbameduaz orhoitu gabe dembora hainitz pasatcen dutenec. Fedea, caritatea, castitatea, edo bertce cembait berthute colpatcen duten presuna libertinac erreprenitcen ez dituztenec. Munduaren ahalkez, mundutarren trufen beldurrez berthutezco obretaric guibelatcen direnec. Jaincoaren probidentciaz murmuratcen edo errencuratcen direnec. Botuac arinki, edo compliteco chederic gabe eguiten, eta obligatuac direlaric atchikitcen ez dituztenec. Jan aincineco, eta jan ondoco, goizeco eta arratseco othoitzac, eta penitenciac neglientciaz uzten, edo lehiarekin eta atencioneric gabe eguiten dituzten guciec. Penitencia arinen iça-

teco, edo bicitceco molde bera seguitceco esperantçan Cofesor largoenac bilhatcen dituztenec.

Bigarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute. . Arnegu-eguilec ; iuramentu gueçurraren gainean, eta eguiaren gainean, premiaric gabe, eguiten duten guciec. Blasfemia, edo injuriozco hitz bat Jaincoaren, sainduen, edo erreligionearen contra erraten dutenec. Imprecacioneac eguiten dituztenec : erran nahi da, hasarraturic, edo mihiz choilki erraten dutenec, bere buruei edo bertcei desiratcen diotela leher eguitea, debruac erramatea, ozpinac bolatcea, edo bertce cem-bait nahicabe gaistotan heltcea.

Hirurgarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Igandetan eta bestetan, premiaric edo Elicaren permisioneric gabe, lanean haritcen direnec, eta bertceac hariarazten dituztenec ; egun

saindu hautan meça osoa, edo pharte bat bere faltaz huts eguiten dutenec, eta barriadura borondatezcoekin meça entçuten dutenec; Eliçaco officioetaco demboran ostatuan edo plaçan jaten, edaten, edo jocoan haritcen direnec; meça nau-sian, besperetan, predicuetan eta catichiman causitcen ez direnec; edo hautan causitcen direlaric arren, dantçan, ostatuan, joco edo bertce cembait dos-teta arimari edo familiari oben eguiten dutenetan gaineraco dembora emplegatcen dutenec.

Laugarren Manamenduaz.

MANAMENDU hūnen contra bekhatu eguiten dute... Burhasoac trufatcen edo mezpreçatcen dituztenec, burhasoei çorrozki behatcen, edo ihardesten diotenec; hekien iotcera ausartatcen direnec, edo iotceaz mehatchatcen dituztenec; burhasoac desobeditcen, edo gogo gaistoz, eta errencurac eguinez baicen obeditcen ez dituztenec; bere gabeetan eta çahartcean lagundu gabe uzten dituztenec: edo hei ematen diotenean laguntça,

iroi eguiten diotenec; burhasoac hil ondoan, hekien chedeac complitcen ez dituztenec, eta hekientçat othoitzac eguin-arazten ez dituztenec; osaba, içaba, eta bertce ahaide, eta aitcin-dariac bere adinaren eta autoritatearen arabera ohoratcen ez dituztenec. Nausiac eta etheco-andreac obeditcen eta errespetatcen ez dituzten sehiec; etheco ontasunac, bereac balituzte beçala, conserbatcen ez dituztenec; eta etheco berriac campoan condaticen eta condarazten dituztenec. Bere umeac hazten, beztitcen, altchatcen, Eliçaco officioctarat egortcen, hutsetan çucentcen, bekhatuzco occasione-taric beguiratcen ez dituzten, eta exemplu gaistoez, edo atçartasun escazez, Jaincoaren offensatceco bidea bere umei emaiten dioten burhasoec.

Bortzgarren Manamenduaz, ceinetan cerratcen baiditut imbidia, colera eta abaricioa.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Couseilu, edo exem-

plu gaistoz Jaincoaren offensatceco occasionea emaiten dutenec, eta bereciki caritatearen, castitatearen edo bertee cembait berthuteren contra mintzatcen direnec. Itchura deshonestac yenden bistarat aguertcen dituztenec Chede gaistoric ez izan arren, bilhuzki, modestiaric gabe, edo erguelki beztituac, eta confiatuac ibiltcen diren, edo aire mundutar, eta arraitasun sobrarekin guçonkien aitcinean aguertcen diren emaztekiec. Lagunac eguin ez duen gaizkia erraten dutenec; edo eguin duena eta gordeacena eçagutarazten dutenec, lagunaren contraco cantac cantatcen, edo cantarazten dituztenec, eta maiz haukien gucien adicaillec. Proximoaren gaitzaz atseguin dutenec hari gaitza desiratcen, hitz gaistoac erraten, colpe emaiten edo emanarazten diotenec; haren onaz yelosten, edo imbidiaz tristatcen direnec; hari aspertu nahiz hausi emaiten, edo chede berean antho-lamendua errefusatcen dutenec; bere etsaiari gaitzic nahi ez diotela erraten duteloric, hura mintzatcen eta salutat-

cen ez dutenec. Coleran edo bicitasunean emaiten direnec. Ontasun hiltcea gatic, bere buruei gauça necesarioac ere errefusatcen diotçatenec, eta amoina eguin ahal deçaketelari eguiten ez dutenec. Bere sabelean ekhartcen duten fruituaren hil arazteco bidea, edo moyena hartcen dituzten, edo haren conserbatcecoac negliatcen dituzten emaztekiec. Hiltcea desiratcen eta hiltceco, edo osasunari bide gabe eguiteco hurriscutan emaiten direnec.

Sei eta bederatçigarren Manamenduc.

MANAMENDU haukien contra bekhatu eguiten dute... Gogoeta, edo desircunde liçunac bere nahitara gogoan atchikitcen dituztenec : hitz liçunac erraten, canta arinac cantatcen, edo aditceaz atseguin hartcen dutenec. Behatce, ukitce edo bertce cembait accione deshonest bere gainean, edo bertce norbaiten gainean, eguiten edo errecibitcen dutenec, emaztekie emaztekiarekin edo guiçonkia guiçon-

kiarekin içanic ere. Adiskidetasun sobra libroac, libertinen compainiac, dantçac, eta urrundanic ere castitatearen colpatcera ekhar detçaketen libertimen luac hantatcen dituztenec. Itchnra edo figura, eta bertce cer nahi den gauça deshonesti atseguinekin behatcen diotenec. Amodioaz mintço diren liburuac iracurtcen dituztenec. Modestia gutirekin beztitcen direnec. Elkharren arteco deshonestkeriez saindutsasuna desohoratcen duten senhar emaztec.

Çazpi eta hamargarren Manamenduez

MANAMENDU haukien contra bekhatu eguiten dute... bertceren ontasuna bortchaz edo fineciaz hartcen dutenec, eta injustuki içatea desiratcen dutenec. Ichilca burhasoen ontasuna saltcen edo emaiten dutenec. Sal erosian laguna enganatcen dutenec. Hauci makhur edo çucen contracoez bertcerenaz jabetcen direnec, eta hartaco paper falsoac eguiten edo eguiazcoa gordetcen dituztenec. Cil-

hegui ez diren prestamuac eguiten dituztenec, eta çucen contra intresa tiratcen dutenec. Dakitelaric ez direla pagatceco estatuan içanen prestamuac hartcen dituztenec. Gauça altchatcera emanac ez bihurtcea; sehiei eta languilei soldata eta jornala emaita luçatcen dutenec. Joco debecatuetan haritcen direnec; jocoan malecia eguiten, eta jocoan bere edo partidaren ahalaz guehiago eçartcen dutenec, Gauça causituac beretcen dituztenec; edo norenac diren jakiteco eguin bidetan ematen ez direnec. Dembora galtcen, edo lanean bere indarra estaltcen duten sehiec eta languileec. Manuz, conseiluz, lagunduz, consentimenduz, ohoin estalki baliatuz, edo bertcela ebascoetan edo bidegabeetan cutsatcen edo pharte hartcen dutenec. Proximoaren gauçac deseguiten, hausten edo urratcen dituztenec; eta haren bidegabeac, hartaco botherea edo cargua dutelaric, guibelatcen ez dituztenec.

Çortcigarrren Manamendua.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Gueçurra erraten dutenec. Lagunez funtsic aski gabe jujatcen, edo suspitchac arinki eguiten dituztenec. Jugearen aitciane an eguiaren contra mintçacen direnec, edo dakiten eguia erraten ez dutenec. Secretuan jakin duten gauça salhatcen dutenec.

Azkencco bi manamenduac cerratuac dire sçigarren eta çazpigarrren manamenduetan.

Eliça Ama Sainduaren Manamenduez.

JAINCOAREN manamenduetan cerratuez bertce alde, manamendu haukien contra bekhatu eguin dute... Cofesatu gabe urthe osoa uzten dutenec. Arraçoinaren adineraz gueroz Bascoetan bere eliçan communiatu gabe egoteu direnec. Sori ez den egunetan haragui edo urin eguiten dutenec. Hogoï eta bat urthe complituz gueroz Eliçac manatu barurac hausten dituz-

tenec, edo colacionean sopra iaten dutenec, eta colacioneco janharietan Diocesaco usaia seguitcen ez dutenec, Eliçan iracurtcen diren escumicuentçat errespetic ez dutenec.

Bekhatu Capitalez.

URGUILUZ hobendun dire... Bere buruac [̄]sobra estimatcen, eta laguna mespreçatcen dutenac. Gormandiçaz hobendun dire... Sobra yaten edo edaten dutenac, eta janhariac sopra gustucoac, edo garastieguiac bilhaten dituztenac. Alferkeriaz hobendun dire.. Laneco nagui direnac; ohean sopra egoten direnac, eta jocoan edo dosteta alferretan dembora emplegatcen dutenac.

Bertce laur bekhatu capitalac eçarri dire bortz eta seigarren manamenduetan.

Norc bere estatuco eta oficioco eguinbideac arthoski examinatu behar ditu; hetan eguiten diren hutsac maiz ondore tristeenez seguituac dire.

CONTRICIONERA

Preparatceco moldea, hainitz artçain khartsuc eta missionario kharrez belhec probetchoski emplegatu dutena.

Artharekin examinatu ondoan Jaincoaren eta Elicaren manamenduen gainean, bekhatu capitatetan, bat bederac bere estatuco eguinbiden gainean, eguin dituzken hutsetan, eta bereciki bere habitudazcoetan; orhoitu ondoan, ahal becembat heien nombreaz eta heien circunstancia principalez; finean aurthiki ondoan begui colpe bat. yeneralean, adimendua ethorritz gueroztic eguileco corrigaitza içan den huts gucietarat, behar da Jaincoari eguin humilitaterekin, confenciarekin eta khartsuki othoitz hau:

« OTHOIZTEN çaitut, ô ene Jaincoa,
 « harçaçu nitaz urricalmendu; galde-
 « guiten derautçut çure misericordia
 « bere hedadura gucian. Eguidaçu
 « gracia ene bekhatuén osoki abor-
 « ritceco eta hetaz contricione bat

« eguiazcoa içaiteco. Juntatcen naiz
 « Jesu-Christori, ceinac Olibetaco ba-
 « ratceañ higuindu baititu ene gaich-
 « taguinkeria guciac, hetaz ongui ni-
 « gar eguin duelaric. Phorrosca çaçü
 « ene bihotz gogorra, ô ene Jaincoa,
 « eta damuric khiratsenaz bethe çaçü :
 « galdeguiten dautçut gracia balios
 « hori Salbatçaile dibino horren me-
 « recimendu infinituen berthutez, Ma-
 « ria bekhatorosen ihes-lekhua dena-
 « ren arartecotasunaz, eta Aingueru
 « eta Saindu gucienaz. »

*Othoitz horren ondotic, eguin behar
 ditu bacotchac berac, bere baithan
 eta errepausuki, hemen beherago di-
 ren erreflexione hauc, bederen oren
 laurden batez.*

« **O**H ! çombat offensatu dudan ene Jain-
 coa ! . . . Eta Aita on harrec jasan nau
 bethi, ene huts gucien nombrea eta
 heien handitasuna gatic ere ! haren
 escu misericordiosa memento bat be-
 ra guelditu içan balitz ene sustengat-
 cetic, nitaz akhabo içanen cen eterni-

tatecotz !... (*Trica çaitte hemen memento bat, erreflexione horriec inspiratu daitçuten sentimenduetan sartcera enseiatceco.*) Non içanen nintcen orai ? deus bertceric etcen enetçat içanen ifernuco sugar mendecariac bai cen. Içan çaitte beraz benedicatua , ò ene Jainco amultsua eta urricalmenduz bethea , ceren beguiratu nauçun hoin çorthe tristetic ; bertce haimbertcen artean , ceinec , nic becembat çu offensatu içan gabe , soffrituco baitute bethi tormentazco lece içigarrian ! Ez, Jauna, ez duçu nahi bekhatorearen heriotcea , bainan bai combertidadin. Hunkitua çure onthasunaz , ceinaren effectua egun oroz sentitcen baititut , eta gucia conscienciaz bethea çure misericordiaren gainean , heldu naiz azkenaz goiti , çure oinetan çu offensatu çaitudalacoz urrikitan sartcera.

« Naicen beçalaco dohacabea ! norc compreni deçake ene crimen içagarritasuna ? norc khonda ahal leçake hekien nombrea ? cer eguin dut bekhatu eguitean ? *quid feci ?* cer galdu dut ? *quid amisi ?* cer merecitu dut ? *quid promerui ?*

« 1º Cer eguin dut ? *quid feci ?* offensatu dut ene Jaincoaren handitasuna eta haren onthasuna ; ni ez deus herbala , lurreco har mespetchagarria , ausartatu naiz mayestate gucico Jaincoaren contra erreboltatcera ! . . Cer ausartcia , cer atrebentcia ikharagarria ! . . . (*Trica çaite hemen, etc.*)

« Mesprechatu ditut e . . e Jaincoa ganic errecibitu ditudan ongui eguin guciac . Ene biciaren lehen mementotic orai artino . Jaunac bethe nau ongui eguin suerte guciez ; eta nic , haimbertce fagoreen alderat sentimenduric gabe , ahantzi ditut oro ; ez ditut pagatu haimbertce ongui eguin , baicen ere nombre gabeco offensez eta laidoez : ez naiz beraz esker gabetasunezco muntro bat baicen ! (*Trica çaite hemen.*)

« Cer eguin dut oraino ? içan naiz Jesu-Christo , ene Salbatçailearentçat ahalguisun eta tormenta gucien causa . Jesus maitagarria ! certaco odolezco icerdiz arregatu duzu lurra Olibetaco baratcean ! Helas ! ene gaichtakeriac dire çure arima bethe dutenac khi-retstasunez . Ez dire çure bekhatuac

çure gainerat eror - araci dituztenac
 Jerusalemeco carriketan eta hango
 tribunalen aintcinean jasan ditutçun
 laidoac eta barbarokeriac ! Ez, eneac
 dire hein causa içan direnac : ene
 hobenac dire çuc boratu nahi içan di-
 tutçuna haimbertce doloreen eta ahal-
 guisunen bidez. Norc khoronatu çaitu
 elhorriz ! ah ! aithortcen dut çure oi-
 netan, ô ene Nausi Dibinoa ; ene pen-
 samendu criminelec eguin çaituzte.
 Norc ubeldu dautçu çure beithartea
 beharrondocoz ? Norc estali dautçu
 kherruz ! ene ustecantça da, ene urgui-
 luaren hanturac dire çu horrela erabili
 çaituztenac. Ene accione gaisto guciac
 dire, ene urhats tçar guciac çure çango
 eta escu sacratuetan itce horiec sarthu
 dituztenac. Içan othe daiteke ez ditudan
 ikhusten lantçaz ceilhatu bihotz hortan,
 ene desircunde desordenatuac ! Bai,
 gorphutz çaurthu horrec, gorphutz odo-
 lez estali horrec, accusatcen nau eta
 bortchatcen aithortcera berri berritan
 gurutceficatu dutala ene Jaincoaren Se-
 mea . . . (*Trica çaute hemen.*)

« Cer ene erostaile guciz amultsua,

ičan othe daiteke hain urrun ereman
 baitut malecia eta gaichtakeria çure
 contra ! Helas ! nola ausartatu naiz ene
 escuaren ekhartcera ene Jaincoaren,
 ene Salbatçailearen, ene Aitaren gai-
 nera, hari herio colpea emaiteco. Ah !
 ala erreflexione hori arrailagarria baita !
 ala erregret biciac ispiratcen baitaiz-
 kit ! ô bekhatua ! ala icigarria baihaiz !
 Ochalā baldin higuin ahal bahintçaket
 nahi nuken becembat : ô bekhatu abor-
 rigarria ! eguin nauc betan Aita eta
 Jainco hiltçale !... (*Trica çaite hemen.*)

• 2º Cer galdu dut bekatu eguitean ?
quid amisi ? helas ! oro galdu ditut.
 Bekhatuac , ene bihotza belztu duen
 memento beretic, bathaioco innocent-
 ciatic biluzi nau. Cer caltea, ô ene
 Jaincoa, cer calte ikharagaria ! De-
 bruaren esclabo bekhatuez jarri naicen
 phondutic, galdu dut ene Jaincoaren
 adiskidetasuna. Bekhatuac ereman daiz-
 kit irabazi nituen merecimendu guciac
 eta ene obra onen fruitu gucia. Cer
 daiteke tristeagoric, creatura misera-
 blea ! gabetua içaitea bere Creatçailea-
 ren fagoreez ! ičan da egundeino deus

lastimagarriagoric ? ..... (*Trica çaiten hemen.*)

« Jesu-Christoren primantçan partalier, Ceruco erresuma ene phartea behar cen içan ; ene bekhatuec debecatcen dautet hango sarcia. Neroni naiz Cerua neretçat hetsi dutana ; ene faltaz ikhusten naiz hurriscuan bethicotz dohatsuen nombretic desterratua içaiteco. Cer ethorkiçun desolagarria !... (*Trica çaiten hemen.*)

« Banitu ere lurreco on eta içaite guciac, goçatcen banintz ere behere huntan içan daitezken abantail eta ez-titasun guciez, Jaincoa galdua dutanaz gueroz, gueroztic etçaut deus guehigo guelditcen ; ene bekhatuez Cerua cerratu dutanaren phondutic, cer çorion iguric deçaket ? bekhatua, bekhatu icigarria, ala çorigaitz ekharri beitauc ! nola aborri haiçaket aski ? ..... (*Trica çaiten hemen.*)

« 3º Cer merecitu dut bekhatu eguitean ? *quid promerui* ? merecitu dut bethicotz Jaincoaren presenciaz gabetua içaitea : merecitu dut erretcea debruekin eta arima galduekin seculaco su-

garretan ! . . . (*Trica çaitte hemen.*)

O sorthe erdiragarria eta ene nigar guciac mereci dituena ! cer ! cembeit placer iragancorrentçat, cerbeit ontasun ez deusentçat, ene passioneac satisfatcea gatic, hoin ez-acholatuki utzi ahal içan naiz ifernueo supplicio icigarrietarat erortceco hirriscura !!! (*Trica çaitte hemen.*)

Bekhatuac eçarri nau beraz ene bu-ruaren etsairic minena. O bekhatua ! hi haiz beraz ene gaitz soberanoa, ene Jaincoaren gaitz soberanoa haicen beçala ! alferretan iduri nikec, guiçonen beguietan, aberatsa, dohatsua, ohoratu : bekhatuaren esclabo naiceno, ez nauc gutiago bitima dohacabe bat, bi-dean eternitateco sugar ikharagarrietan tormentatua içaiteco. Barkha dieçadaçut, ô ene Jaincoa, barkha ! sentitcen dut ene bekhatuen aborritceco necesitatea, hetaz, auhen minetan jari-cecoa, eta ene bici gucian hetaz penitencia eguitecoa. Sobera urus oraino baldin precio hortan misericordia ardiesten badut ! Bai, ene Jaincoa, handizki damu dut çu offensatu içaitez,

ceren çu baitçare guciz ona, gueiz maithagarria, eta ceren bekhatuac damustatcen beitçaitu : hartcen dut borondate bat fermua, çure graciarekin batean, hemendic harat biciz aldatceco eta ene bekhatuen osoki confesatceco, Halabiz. »

Maria Biryina, Jaincoaren Ama eta ene Ama guciz urricalmendutsua, bekhatuaren notharic den mendreena egundaino içan ez duçuna, çure contcebitce notha gabecoaren ohoretan, ardiets dieçadaçut çure Seme dibinoa ganic, ene bekhatuen urrikia eta egui azco contricionea. Halabiz.

4. *Bekhatuez orhoitu ondoan bihotzeco dolore handi batekin, ceren Jainco on hura offensatu duçun, eguiçu Contricionezco acta :*

OENE Jesus eta ene Salbatçaile maitea ! çure oinetan ahuspez jarria nagotçu, barkhamendu eske, ene bihotzaren barnetic, çure Mayestate sainduaren contra eguin ditudan falta guciez. Helas ! ene Jesus eztia, çure amodio

handiaz egundainotic hain maithatu nauçu, non niri ceruco atheen idekitcea gatic, çure odol gucia ichuri baituçu ; hitz emaiten darotçut ethorkiçunean ihes eguinen diodala bekhatuari ; ez ifernuco penei beguiraturic, ez eta ere parabisuco dohatsutasunari ; bainan çuretçat dutan amodioa gatic, ceren ene Jaincoa baitçare, eta ene arimaren dohatsutasun maitea, eta nic maithatu behar dutana.

5. *Bekhatuaren contraco aborrimendua*

AH ! ah ! bekhatu gaistoa eta madaricatua, gaitzesten haut eta osoki aborritcen ; herioa eta infernua baino higuinago haut ; nahiago diat lehenago hil, ecenez Jaincoa offensatu. Baldin ene heriotceaz gal araz ahal balintçat, gogotic eman neçakec nere bicia, ene Jaincoa eta ene Eroslea guehiago offensatua içan ez dadintçat. Madaricatua dela pensamendua egundeino ene baitan sarkia eman dauyana.

6. *Deliberacione onezco acta.*

HITZ emaiten dorutçut, ene Jaincoa,

guciz ona eta misericordiosa, baldin behin ahal badut çure graciariat bihurtceco dohatsutasuna, eta partalier içan ahal banadi, çuc çure ume mai-teei errephartitcen dioçoçuten fagore Jaincozco eta amulsuetan, delibera-tua naicela ethorkiçunean çure alderat leial içaiterat, eta lehenago hiltcerat ecenez çu mortalki offensatuco bait-çaitut.

7. *Esperantçazco acta.*

ENE Jainco ona, hain misericordiozki barkhatu dioçutena Ohoin onari, Ma-dalenari, Publicanoari, eta bertce hai-nitz bekhatoros handiei, esperantça dut niri ere çure misericordia finic ga-becoaz barkhatuco daroskidataçula ene bekhatuac, hetaz urrikiz, damuz eta dolorez gucia bethea naicenaz gueroz, eta deliberatua çu ez secular guehiago offensaçceco. Barkhamenduric mere-citcen ez dutan arren, çure hitzera guelditcen naiz; erran duçu, ez duçula nahi bekhatorearen heriotcea, baina bai haren combersionea. Esperantça dut çure baithan ene Salbatçaile mai-

tea, ene bekhatuen gatic eta ene salbatcea gatic hambat sofritu duçuna.

Andredena Mariari eguiteco Olhoitza.

BIRYINA Saindua eta gloriosa Jaincoaren Ama, bekhatoreen ihes lekhuia, çu çare pobreen eta churtchen Ama, Ama misericordiosa, den bekhatorosic handienā ere mespreçatcen ez duçuna, miserableenen consolatcerat bethi prest çarena; ez du egundaino nihorc aditu çure baithan bere fidantcia eman due nic, fagoratu gabe utzi duçula. Heldu naiz esperantça horren azpian çureganat. Ama urricalmendusua, arren bada çure graciaren medioz içan dakidan cofesio hau behar beçalacoa. Ene Aingeru Beguiraila lagun naçaçu; eta çuec ene Patroin, Saindu eta Sainda guciac, ene bekhatuen barkhamendua çuen arartecotasunaz ardiets dieçadaçue, eta içan dakidan oraino cofesio hau hain osoa eta complia nola baltiz ene heriotcecoa.

Cohaz guero cofesatcera humiltasun eta

modestia handi batekin. Apheza considera çaqu Jesu-Christoren presuna bera beçala ; ecen haren lekhua atchikitcen du. Jar çaute belhaunico, eta modeski beguiac beheratuac, Aphezari bisaiarat beguiratcen ez dioçula ; seina çaute, eta erraçu : *Aita, indaçu çure benediccionea, ceren eguin bairtu bekhatu* : eta erraçu guero *Confiteor... meâ culpâ-raino*, escuaraz edo latinez.

COFESATU ONDOAN EGUITECO

ACTAC.

Fedezco Acta.

SINHESTEN dut osoki, ene Jaincoa, çure odol sacratuaren merecimenduaz ene bekhatuac Penitenciazco Sacramendu huntan barkhatu darozkidataçula, baldin ene aldetic aphaindua içan bainaiz ; eta sinhesten dut hala ber, çuc ichuri ez bacinu çure odol preciatua, ecin barkhatuco citçaizkidala, eta hain guti citezkela ene obrac merecimenduzcoac. Hargatic beraz sartcen ditut ene bekhatu guciac çure odol sacratuan itho daitecentçat, eta

othoitzez nagoçu eman dieçadaçun barkhamendu oso bat. Halaber darot çut othoiz eguiten, ene Jaincoa, çure Ama maitearen eta Saindu gucien merecimenduen medioz, onhets dakiçun oraino ene cofesio hau. Huntan eta bertce egundeino eguin ditudan gucietan, guerthatu çaikidan huts guciac, dela contricione escasez, cofesio-neac aski garbi eta oso içan faltaz, dela penitencia ez behar beçala complituz, çure misericordiac senda dietçakidan guciac ; othoi, ene Jainco ona, ceruan barkhatuac guertha dakizkidançat.

Eskerren bihurtceco acta.

OENE Jaincoa, eta ene Aita misericordiosa ! ez dakit nola çure amodio handiari eskerrac eman ; harren ganic errecibituric heldu naicen onthasun handiez. Ez, ez naiz ni gai hari dohacon beçalaco eçagutçari eguiteco, çure Seme maitearen merecimendu eta perfeccione miragarrien arartecotz baicen. Beraz hec berac offrendatcen darozkitçut, ene Jaincoa, nic ecin deça-

kedanaren orde, eta escaintcen darozkitçut halaber Biryina Sainduaren mercedinenduac ere, ene Aingueru Beguirailarenac ; Serafin, Patriarkha, Profeta, Apostolu, Martir, Confesor, Biryina, eta finean ceruco gorte guciarerenac. Eta, Creatçaile maitea, nahi nuke banu hambat mihi nola baita ceruan eta lurrean creatura, guciac emplegatceco munduaren fineraino çuri eskerren emaiten, çure laudatcen eta glorificatcen.

Contricionezco acta.

ENE Jainco guciz urricalmendutsua, Sacramendu huntan eguiazco Aita baten amodioa eracutsi darotaçuna ; niri ceinac, çu osoki mespreçaturic, hain ausarki eman dorozkidatçun graciazco onthasunac galtcerat utzi baititut : nic çu hain handizki offensatu, eta çuc on hartcen dautaçu pagamendu chume batez, hartceco handi baten aldera, hortic cembait probetchu bacindu beçala ; aitcinerat heldu çaizkit besoac çabalduric ; bihotz amodioz erretcen

hari den samur batekin nago ahuspez
 çure onthasunaren oinetan, ene bicitce
 iraganac emaiten dautan ahalkeriaz eta
 damuaz guciac bethea. Ene Jaincoa eta
 ene Aita, aithortcen dut ez duala me-
 reci çure umeen herruncan içaitea.

COMUNIONE SAINDUAREN

ERRECIBITCECO

DEBOCIONEA

LEHEMBICICORIC, consideratu behar
 duçu çure-ganat heldu dela cerua,
 lurra eta gauça guciac creatu dituen,
 Jainco Mayestate handitaco hura, cei-
 naren aitcinean Aingueruac eta Serafi-
 nac ikharan baitaude.

Bigarreanean, considera çaçü noren-
 ganat heldu den : çure-ganat, ceina ez
 baitçare herraus eta hauts baicen, cei-
 nac hambat offensatu baituçu.

Hirurgarreanean, considera çaçü cer-
 tarat heldu den : çure-ganat heldu dela

çuri bere graciën communicatcera, çure bakhatuen barkhatcerat, eta hitz batez erraiteco, heldu da amodioz osoki çuri ematerat.

Laugarrenean, considera çaqu cein necesario çaitçun Jaincoaren errecibitcea; ceren hura baita çure arimaren janharia, hunen gosean çure sasiatceco; çure eritasunetaco erremedioa eta çure tentacioneen contraco indarra.

Sacramendu Sainduaren errecibitceco aiteineun eguiteco lehembicico.

OTHOITZA.

ENE Jainco ona, ceronec egun deitzen nauçu çure ganat, çure inspiracionez ene bihotza berotcen duçula, çure errecibitceco guticia handi eta khar-suetarat. Ohore eta onthasun handi hori eguin nahi dautaçunaz gueroz, çato beraz ene arimarat, eta ceronec aphain dieçadaçu halaco moldez, non çure nahitarat perfetki plegatuco baituçu, ceronec eguin eta berreguin duçun obra; eta nic ere nere aldetic

iduki çaitçadan ene bihotzaren gainean Jaincozco seinale bat beçala.

Humiltasunezco acta.

ORDEAN, Jauna, nola ni hurbilduco naiz çure ganat, çure handitasunari beguira eta ene ez-deustasunari, çure garbitasunari eta ene liçuntasunari, çure saindutasunari eta ene maleciari? Jondoni Joanni-Baptista, hain saindu haindia, amaren sabelean saindutua celaric, ez cela gai cioen çure çapata lokharriaren amarratceco. Jondoni Petri, Apostoluen Princeac, cioen : Jauna çohaz ene ganic, ceren guiçon bekhatoros bat naiz. Eta bada ni infinituki bekhatoros handiagoa, nola ausartatuco naiz, Jauna, çure ganat hurbiltcerat? Nere baithan ez dut deus ere causitcen bekhatuic eta maleciaric baicen, nere passione nahasien errebolta gaistoric baicen. Ene nahiac eta ene inclinacione çarrac içatu dire hain bertce aldiez ene bicitcearen erreguelac. Ez naiz çure justiciaren beldur içatu, eta çure lequeari çor diodan beldurac ez nau gui-

belatu gaizkia eguitetic. Ene bicitce gucia çure contraco guerla bat içatu da : bethi çu niri ongui eguiten, eta ni çuri gaiski eguiten ; çu bethi ene bilha, eta ni bethi çure ihesi. Ah ! Jauna, eta nola bada hunelaco creatura dohacabe bat ausartatuco da çure ganat hurbiltcerat !

Trica çaute hemen aphur bat çure miseriaren eta çure behar handien gainean pensatcen duçula, eta guero erraçu confienteia handi batekin :

AH ! Jauna aditu dut çure boz eztia, ceinac deitcen bainan çure ganat, erraiten dautaçula. Çatozte ene-ganat, nekhatuac eta akhituac çaretenac, eta nic arinduco çaituztet. Erran duçu, ene Jaincoa, ez duçula bekhatorearen heriotcea nahi, bainan bai combercionea ; ez duçu, Jauna, bekhatorea çure ganic urruntcen, bainan bai deitcen çure ganat. Erran duçu etçarela mundurat justuen deitcerat ethorri bainan bai bekhatoreen ; ez dutela sendoec miri-curic behar, bainan bai eriec. Ene Sal-

batçaile maitea çure onthasunean eta çure misericordia handia ene esperantça eta confientcia |gucia emanic, heldu niaz eria miricua ganat; senda naçaçu: heldu naiz bekhatorea justiazco ithurrirat garbi naçaçu. Badakit Publicano Bekhatarosaren nigarrez casu guehiago eguin cinuela, Farisauaren othuruntça çoroaz baino; ez cinuela Madalenaren nigarrac gaicetsi, bainan barkhatu cinioela, eta hartu cinuela çure escu onaren azpian. Huna non naicen, Jauna, çure misericordia- ren oinetan, nere bekhatuen doloreac erdiraturicaco eta porroscaturicaco bihotz batekin. Eguia da, ez dut Madalenac becembat nigar çure oinen garbitceco; bainan çuc ickuri duçu odollic aski ene eta mendu guciaren bekhatuen garbitceco eta barkhatceco.

Aita eternalari eguiteco Olhoitza.

AITA cerucoa, nola obra onic gabe nere baithan causitcen bainaiz, eta ez baitut deus ere çuri ene bekhatuez

satisfaccione eguiteco; escaintcen darozkitçut çure Seme Jesusen merecimenduac, ceinac baitire handiago ene eta mundu guciaren bekhatuac baino. Offrendatcen darotçut ene Eros-tasunaren saria, eta ene Salbatçaileac bere heriotce dorpheaz enetçat eguin darotçun pagamendua. Jauna itçul çaitçu çure beguiac, horren gorphutz sacratua aldarearen gainean, eta horren odol premiatura calitzaren barnetic oihuz dagotçula. Entçun çaçü çure Seme maitearen eta gure anaia- ren odolaren boza, ceinac bere heriot- cean Calbariotic beçala, orai aldare- taric erraiten baitarotçu : Aita, barkha dioçoçute, ecen ez dakite cer hari di- ren; gu bekhatoros gaistoençat gracia eta urricalmendua galdatcen darotçu- la, ceinec gurutceficatu baitugu gure bekhatuez.

Fedezco acta.

O JESUS, ene Salbatçailea; sinhesten dut, fede bici batez, eguiazki eta erre- alki Aldareco sacramendu handi hor- tan çarela; hor ene izpirituac adorat-

cen du ene beguiec ikhusten ez dutena, nola baita çure Jaincotasuna, çure guiçontasuna, çure arima, çure gorphutza, çure odola, çure izpiritua, eta çure merecimenduac; phitz çaçu ene fedea misterio handi eta adoragarri horren gainean, ô ene Jesus! çor darotçudan sentimendu eta beldurrarekin çure ganat hurbil nadintçat.

Amodiozco acta.

ÇURE amodioac eman çaitu, ene Jesus, oguiaren eta mahats arnoaren idurien azpian ene ganat ethortcea gatic; misterio hortan çure amodioaren indargucia erakhusten duçu. Othoizten çaitut bada, ene Jesus, çure bihotza enetçat sutan eman duen amodio berac, enea ere çuretçat susta deçan. Ah! bihotz hotza, bethi hormatua içanen othe haiz? Maitha çac, hic ere, hi hain borthizki maithatu hauen Jesus bera. Ochala Jesusen amodio sacratuac erre baleça ene bihotza, eta osoki suntsi!

Mereciten ez dualaric arren nahia badut çure errecibitceco, ene Jesus

maitea, ceren baitakit eman nahi çai-
kidala, eta çure baithan aurkhituco
duala ene eritasun gucien sendagailua.
Ene Salbatçaile maitea, ez nuke nahi
comunione hau eguin usantça batez;
othoi, eguin dieçadaçu bada gracia,
amodio bero batez, munduco creature-
taric osoki huts nadin eta çutaz bethe,
ceina adoratcen éta maithatcen baitçai-
tut çureçat gucia hatsgorapenez be-
thea naicela.

Offrendazco acta.

OFFRENDATCEN darotçut, ene Jaincoa,
orai nic eguiterat nohan Comunione
hau çure amodioa-gatic eta çuri placer
eguitea gatic. Badakit, ene Salbatçaile
maitea, comunioneco accione hau hai-
nitz onhesten çaitçula, hiltceracoan
cintuen hitz amodiozco samur eta hun-
kigarrietan marcatu cinaucun beçala,
erraiten cinuelaric : Orhoit çaitzte
nitaz hori eguinen duçuen gucian.
Eguiten dut beraz, ene bihotzeco, Jain-
co maitea, çuc ene arimarat ethortceco
duçun nahiari satisfaccione emaiteco,

çurekin juntatceco, bekhatuari ihes eguiteco, berthutearen pratican indarren hartceco, eta ene ez-deustasunaren eçagutceco.

Andredena Mariari eguiteco Othoitz.

O BIRYINA gloriosa! ene Salbatçaitearen eta ene Errostailearen Ama, duçun pietate bekhatoros urricalgari huntaz: ô Trinitate Sainduaren lore ederra! eguiçu enetçat othoitz, çure medioz besarca deçadan, amodio oso batekin, çure Seme ene Salbatçailea, eta eguin nadin haren gogoraco arima bat. O ceruco Aingueru dohatsuac! othoi, lagun naçaçue parabisuco Saindu eta Sainda guciac, enetçat othoitz eguiçue, ene Jaincoaren gogora Comunione hau eguin deçadantçat.

Bihotz altchatceac Jesusi.

ÇATO, ene Jaun maitea, çato eta bethe çaçu ene baithan eguin gogo duçun obra miragarria.

O ene bihotzeco Jainco maitea! ez

deçaçula guehiago luça ene ganat ethortcea.

Ah! ene Jaincoa, ala nic baitut nahicunde handia çure errecibitceco!

Aithortcen dut ez naicela creatura urricalgarri bat baicen; bainan çu oneguia çare, ene gaitzec ene ganat ethorcetic guibelatceco.

Çato, othoi, ene Salbatçaile maitea, çu berantetsia nago.

Ene Jaincoa, çato ene arimarat eta saindu çaçu.

Ene Jaincoa, ene bihotzaren jabe eguin çaute eta garbi çaçu.

Ene gorphutzean sar çaute eta çain çaçu, eta ez naçaçula seculan çure amodiotic utz urruntcera.

O su sacratua! erre çaçu cer ere causitcen baituçu ene baithan çure gogora ez denic, eta çure graciari eta çure amodioari traba eguin ahal deçokenic.

O ceruco mana! indaçu çure gustu ona munduco placer gucientçat higuinça oso bat içan deçadan.

Erraçu guero *Confiteor*; eta hiruretan:

JAUNA, ez naiz ni gai çure errecibitceco ; bainan erraçû çure hitz saindua, eta ene arima içanen da sendatua.

Sinhesten dut, ene Jaincoa, fede bici batez, Ostia saindu hortan dela çure içaite gucia.

Adoratcen çaitut ahal deçakedan humiltasun eta errespetic handienarekin, Jainco amodio handitacoa.

COMUNIONE SAINDUA

ERRECIBITU ONDOAN EGUITECO OTHOITZA.

O AMODIO ecin estimatuzcoa ! onthasunezco itsasoa, ithurri ecin agor çaitzekena, ene barnean ohoratcen eta adoratcen çaitudan Ostia Sacratua, bihotz bat gutiegui da çure maithatceco, Jesus dibinoa, eta boz bat halaber gutiegui da çure onthasun handiaren oneristeco.

O ene Salbatçailea, eta ene arrotz maitea ! ala nic çuri çor handia baitarotçut, ni beçalaco creatura escale bati eguin dioçun bisitaz !

Eguin dautaçun onthasun eta ohore handi horren eçagutçatçat, çutazco ofrenda bat eguiten dautçut çuri cero-neri.

Ez, ez dut guehiago bici nahi, bairan Jesu nahi dut ene baithan bici dadin.

Jesus enea da, eta nihorena eternitate gucico.

O amodioa, ô amodioa! seculan ez guehiago bekhaturic!

Ez çaizkit seculan ahantzico Jesus ene Salbatçaileac eta ene arrotz maitteac eguin darozkidan fagore eta onthasun ecin erran beçain handiac.

Adoracionezco acta.

AH! Jauna, çu creatura urricalgarri hunen ganat ethortcea, sopra gracia eguitea da. Aingueruei baino guehiago eguin dautaçu. Hec ez dute çu ceruan ikhusteco eta adoratceco dohatsutasuna baicen; bairan ni çure sustantciaz hazten nauçu: fagore handi bat da hori enetçat, eta çure amodioaren gaindidura bat, nahi içatu baituçu sarthu

ene gorphutzean. Hemen bada, ene Jesus, adoratcen çaitut, hala nola Ainguereuc ceruan eguiten baiçaituzte; eta nago çure presencia sainduan beldur saindu eta aphaltasun handi batekin.

Eskerren bihurtceco acta.

BIRYINA Saindua çuc çure sabel sacratuan ekharri duçun Jesus hura bera da ore ene baithan. Cergatic ez dut bada nic hambat amodio eta garbitasun nola çuc? Lagun naçaçu, othoi, çure Seme amultsuac eguin dautan gracia handi huntaz eskerren emaiten. Ceruco aingueruac, parabisuco. Saindu eta Sainda guciac, çuekin juntatcen naiz, Jesusi eskerren bihurtceco eguin dautan graciaz. Çuc ceronec eman dautaçun Seme bera offrendatcen dautçut, onthasun handi horren eçagutçatçat.

Eskerren bihurtceco bertce acta.

JESUS adoragarria, eguia da beraz ene baithan çarela! naicen bada ni

ere, othoi, choi ki çure baithan ; ez çaitecela seculan ilkhi sarthu çaren bihotz hortaric.

Ene bihotza, othe dakic maitatcen ? orai hemen erre behar haiz ; suntsi hadi dohatsuki Jesusen amodioaren labe sacratu hortan. Ene arimaren Salbatçaile maitea khambia naçaçu çure ganat, ez nadin ni guehiago bici, bainan çu bici çaitecen ene baithan : ene pensamendu, ene hitz eta ene obra guciac, ditén niri eman çaitan Jesuse-nac eta ez eneac. Hitz emaiten darotçut, ene Jesus, seculacotz çure alderat leial içanen naicela, ez dut amistantçaric nahi içan guehiago çure gloria-ren etsaiekin ; ukho eguiten diotet munduari, eta haren placer falxuei, debruari, eta haren tentacione edo seguida gaistoei, eta çure manamendu choilei jarraiki nahi natçaiote.

FINEAN, ardietsi dut eta nere baithan dut ene arimac maithatcen duena, ez du perilic escapatcerat utz deçadan. Ez, ez, gaurgoro nahi dut ene bihotza içan

dadin haren ; bainan ene bictoria eta ene dohatsutasuna seguratuac içaitea gatic, amarratuco dut borthizki amodioaren gatheez ; eta gal ez deçadantçat, emaiten dut modestia çaintçaletçat ene beguiei, eta ichiltasuna ene mihiari. Badakit, ene Jesus maiteac ez duela bihotz pharte bat nahi : çucen da beraz eman dioçodan nere bihotz osoa. Ez choilki bihotza, Jesus guciz maithagarria, bainan oraino emaiten darotçut ene arima, ene gorphutza eta naicen gucia. Errecibi çaçu beraz çurea dena, eta junta çaçu çurekin. mundo creaturec çure ganic aparta ez deçaketan beçala.

ESKERRAC eta laudorioac bihurtzen darozkitçut. Aita guciz ahalt sua eta saindua, ceren mereciten ez dudalaric arren, ni indignoa, nahi içatu bainauçu bazcatu, eta hazi çure Seme Jesu-Christoren gorphutz eta odol preciatuez.

Othoizten eta arrekeritcen çaitut bada Comunione saindu hau içan dadin

ene bekhatuen barkhamendutan, eta ongui errecibi'cen duten arimetan eguiten duen effetu bera ene baithan ere eguin deçan.

SAN THOMASEC.

Jainco iri eguiten cioen OTHOITZA eta balbederac eguitecoa Comunionea ondoan, eta noiz nahi den.

JAINCO guciz ahaltsua eta urricalmendutsua, eguidaçu gracia çu berotasun handi batekin desiratceco, çuri agradatcen çaizkitçun gauçac çuhurki bilhatceco, eta argui handi batekin berechteco eta artha handi batekin hekien complitceco çure icen sainduaren loriacotz. Ene Jainco Jauna, çucen çaitçu ene bicitce gucia eta ene accione guciac. Manatcen dautaçu compli detçadala çure Ebanyelioan seinalatu eta marcatu darozkidatçun eguinbideac; eman dieçadaçu nahi duçun gaucen eguiteco botherea. Eguidaçu dohaina

hekien eçagutceco eta hekien complitceco borondatearen içateco ; bai eta ere hekien segurki bethetceco, eguin behar nituzken beçala, eta ene arimaren salbamenduaren abantailetan diren beçala. Çure ganat johan behar nauen bidea har deçadan segura, chuchen eta perfeta, eta halaco moldez guida nadin oneañ eta gaitzean, non çorionac ez bainau urguilustatuco eta nahicabetan ez bainaiz utzico sobera erortcera ; çorionean eskerrac eman dietçakitçudan, eta çorigaitzean cerbitça çaitçadan pacienciarekin. Ez naçan deusec ere aleguera ez trista, çure gana hurbiltcen edo çure ganic urruntcen nauten gaucec baicen. Ez deçadan bilha çuri atseguin eguitea baicen, eta ez naçan deusec beldur çuri damu eguiteac baicen. Eguidaçu gracia, deusic ez deçadan ez has ez abia caritatezco mobimendu batez baicen : çure cerbitçuco diren gaucez gaineracoei, beguira dioçotedan ez deus batçuei beçala ; eta gauça hil batçuei beçala ; eta ez deçadan gauça onac eguin usançça batez, bainan eguin detçadan

guciac çure amorea gatic eta su bero handi batekin. Çure handitasunaren amodioac eta çure eternitateac mespreça - araz dietçakidaten munduco gauça joancorrac eta iraupenic ez dutenac ; preça eta estima ditçadan çure ganic heldu çaikidan gauça guciac, eta çu, ene Jaincoa, guciac baino guehiago preça çaitçadan. Gauça guciac unha naçatan eta desgusta ; çu gabe gauça guciac jasan-gaitz causi detçadan, eta icigarri ; placer handi bat causi deçadan, çuretçat hartcen eta eguiten diren lanetan, eta ez deçadan causi akhiduratic eta penaric baiden pausuan berean ere, çure baitan hartua ez denean. Eguidaçu gracia, ene Jaincoa, ene bihotza çure ganat altchatceco maiz hatsgorapenez, eta ene hutsen eçagutceco urriki handiarekin eta chede onekin hetaric urruntceco ; eguiçu içan nadin humil dissimulacioneric gabe, içan nadin aleguera arintasunic gabe, içan nadin ilhun sobera erori gabe, içan nadin serios ilhunduratic gabe, içan nadin eguiatiar falsukeriaric gabe, içan de-

çadan çure beldurtasuna desesperatu
 gabe, içan deçadan çure baithan es-
 perantça presumpcioneric gabe, içan
 nadin garbi liçuntasunic gabe, erre-
 preni deçadan ene guiristino laguna
 haserretu gabe, maitha deçadan enga-
 natu gabe, berreguin deçadan ene
 exempluaz eta ene hitzez banitateric
 gabe, içan nadin obedient escusaric
 bilhatu gabe, eta errepustaric eman
 gabe, içan nadin pacient erasiaric
 gabe. Indaçu, ene Jesus eztia, bihotz
 hazcar eta deusec ecin higituzco bat,
 munduco esteca guciec lurreco gauce-
 tarat eraman ez deçaketen bat; bihotz
 yeneros eta ecin bentçutuzco bat,
 persecucione guciec çure baithan
 duen confientcia gal-araz ez dioçoke-
 ten bat; bihotz gauça guciataric libro
 den bat, munduco atseguin guciec
 çure ganic urrun ez deçaketen bat;
 azkenean bihotz çucen eta garbi bat,
 nahicunde gaisto guciec çure bidetic
 athera ez deçaketen bat. Eman dieça-
 daçu, Jauna, argui bat, ceinaren bidez
 eçagut baitçitçaket; artha bat, ceinaz
 bilha ahal baitçitçaket, çuhurtcia bat,

ceinaz causi ahal baitcitçaket, bicitceco bide bat, ceinaz placer eguin baiteçaçuket; fede bat, ceinaren bidez jarraic ahal baintitçatçuke, eta confientcia bat ceinaz perfetki goça ahal baitcitçaket. Eguidaçu gracia partalier içaiteco çure soffricarioetan eta çure doloretan, penitenciaren nekhez ongui balia nadin bicitce huntan, çuc eguiten darozkidatçun onthasunez, eta ceruan dohat-sutasunaz goça nadin çure gloriaren batasunean.

NAHIZ AGUERIAN DENEAN

Eta noiz nahi den Aldareco Sacramendu Sainduari eguiteco erreparacione eta amanda honorablea.

OSTIA adoragarria, amodiozco bictima preciatua ene gorphutzaren beguiei Sacramendu hortan estaltcen çarena, fede bici batez othoizten çaitut aguer çakiskoten ene arimaren beguiei

Salbatçaile maitea , cer hari çare sacramendu hortan, eta cer dire çuc estalki dibino eta misterio horren azpian ditudun empleguac? Gure bekhatu eta gure nahastasun itsusiec egun oroz bortcha leçakete çure Aita cerucoa hortzi eta ozpin guciac gure gainera etchatcerat, eta gu uhaldez hondatcerat; bainan çu causitcen çaitu gure artean Sacramendu horretan, hortzadar formatua hedoi batean; eta Jainco justuac ecin hor ikhus çaitçake, non ez den berehala misericordiaz bethecten, eta non ez den orhoitcen çuc çure Aitarekin bekhatosençat eguidun alientciac. Çure bethiereco emplegua Sacramendu hortan, çure Aitari amanda honorable eguiten hartcea da Aphez nausi eta guçonen bictima beçala, guçonen bekhatuec Jaincoaren perfeccione guciei eguiten diotçaten laidoez erreparacione eguiten dioçula. Justu da ni ere çurekin junta nadin çure empleguetan eta çure sentimenduetan sar nadin sacrificiozco societate batean; eta çure parte bat naicenaz gueroz, çure gorphutzeco

membro bat beçala, susta naçaçu çure
 kharraz eta çure ispirituaz, nic ere
 çure alderat eguin deçadan çuc çure
 Aitaren alderat eguiten duçuna. Guiço-
 nec bere bekhatuez ez dituzte choilki
 çure Jaincotasunaren perfeccioneac
 desohoratcen, bainan bai oraino çure
 guiçontasunaren handitasun eta ber-
 thute guciac ere. Ah! Jauna, bethi
 çure offensatcen eta çure gaizki tratat-
 cen hari diren bekhatoros dohacabe
 hetaric naiz: çuri eguiten çaitkitçun
 hidoi horien artean cerc guehienic es-
 pantatuco nau, ala çure pacienciac,
 ala çure amodioaren constanciac? He-
 men naiz çure oinetan çuri amanda ho-
 norable eta erreparacione ohorezcoa-
 ren eguiten; barkhamendu eske na-
 gotçu enetçat, eta ene anaia guiristino
 gucientçat; eta çuri satisfaccione egui-
 teco offrendatcen darotçut çuc çure Aita-
 ri escaintcen dioçuna ~~bera~~, ~~bihotz hura~~,
 amodio hura, odol hura, çauri hec, sa-
 crificio hura, eta hortan cerratcen di-
 tutçun misterio hec guciac, eta oraino
 gure beguiei presentatcen diotcatçuten
 berthute guciac. — *Pater noster*, etc.

*Sacramendu Sainduaren Benedicionea
emaitean*

EGUITECO OTHOITZA.

O JESUS, ene Salbatçailea ! sinhesten dut, batere dudaric eguin gabe, Sacramendu adoragarri hortan çarela egui-azki eta errealki, çure gorphutz, arima, odol eta Jaincotasunarekin ; prest naiz noiz nahi den eguia hunen sustenguan nere biciaren emaiteco. Adoratcen çaitut ahalic errespetu handienarekin ; indaçu çure benedicione saindua, eta seculan çu ez offensatceco gracia.

JESUSEN

BIHOTZ SACRATUARI

Alde guciz harentçat içatecotan, norc bere buruaz eguiteco emaitça osoaren ACTA.

O Jesus, ecin çure dina maitha citaz-

kena ! Huna non naicen orainoco nere eskergabetasun guciez urrikiric mine-narekin ; heldu natçaitçu nere buruaz, çuri eta cure Jaincozco bihoiz, bazter guciac sutan dauzcan amodiozco khal-da horri, emaitça oso baten eguiterat. Hitz dauçut cin cinez çure aldareen oinetan, orai danic aincina ahal duke-dan ohore guciac, bai bihurtuco, bai ardiets - aracico dauçudala ; ez dut bici naiceno, çutaz bertce beguiragar-riric ez maithagarriric eçagutuco, çu içanen çare nere esperança gucia, eta nic ene bici moldearen aintcin guidari behatuco diodana.

Indaçu, othoi, nere bicitce gucian amodio garbi eta bero batez çure mai-thatceco gracia. Çure bihotz adoragar-ria bere jabetçat hautatu dutenei, do-hatsutásunez, fagorez eta progotchuz gaindi badariotela eçagut deçan mun-du guciac ; ni baithan, eta hortie ahal daiteken becembat adoratçaile bil de-çaçudan ; oi nic balin banu suzco mihi bat, oi kharra phitz baledi nere hitze-tarie, eguia horren sinhets-arazteco mundu guciari, bihotz guciac çure-ga-

natco amodioz su khalda batean be-
çala laudezkentçat. Jainco guciz ona !
eguidaçu ceronec, çure urricaltçapen
handiaren bidez, duan gogocunde hu-
nen obratceco, behar ditudan laguntça
guciac. Halahiz.

*Jesusen bihotzari, Sacramendu guciz
Sainduaren aitcinean eguiteco ohore
bihurtceco ACTA.*

OI Jesus, Jainco bici denaren Semea !
badakit bihotzean duçun amodioac
gaindi eguinic, Ostia horren itchuren
azpian jarri çarela, nere endelguz,
hori nola eguin ahal duçun ecin har
deçakedan arren, huna non den, ni bai-
than, gaistaguin handienetaric bat,
çure oinetan ahuspez emana, çure ma-
yestate guciz handiari eguin çaikion
damuen minez, hurrundua; hortara-
cotz eguiten daitçut eguin deçakedan
becen ohore bihurtce oso bat. çure
bicitce sainduac eta dolozco iragait-
çac cirauteno, erakhutsi daitçuten lai-
doen aldera, bai eta guiconei dakhar-
keçun amodioaren seinale miresgarri

hortan Sacramendu Saindu adoragarrian, erakhusten daitçuten eskergabetasunaren aldera. Cerua eta lurra nere gaistakerien lekhuco içatu diren beçala, içan beitçat hec berac lekhuco, nola minez eta damuz barnea çaurtua duan. Ochala nere beguiei odolezco nigarrac bethi goritcen balaizcote, ceren erregue gucien artean den maita garrienaren, eta bihotz amultsuenaren alderat, hain eskergaitz eta gaistaguin içan bainaiz; hambat eta hunen bat maithatu nauçu non, guehienic apha-arazten cintudan dembora berean, cerkhakedan bibotz beratchtasuna emendatuz baitçitçohatçun! O amodio ecin erran becen batezcoa! O amodiozco sukhalda! nola, ô Jesus, guiçonac hainbertce maitatu ditutçun! Çu, nondic hec erregueren mahainera othuruntça alde guciz Jaincozco bategara bilduco cinituen, cinabilçanean, çu ceroni hekiei bere janharitçat, bethiereco dobatçutasunaren bahitçat ematen cinitçaitzenean; traidore gaisto hec oinhace minenen eta laido sarcorrienen ondotic, heriotce ahalca gar-

rien bat çuri paira-araci beharrez çabiltçan. Eta guehiago dena, ô Jesus Jaincoa! oraino urrunago hedatu da gure esker gabekeria; berri berritan itçatu çaitugu gure bekhatuez Gurutceari; çure sainduteguian, çure aldareen oinetan eguin ditugun hobenez, berriz burlatu, berriz laidostatu çaitugû. Barkhamendu eske nagotçu, Jauna, hainbertce comunione gaistoz eta sacrileyioz, hainbertce escarnio eta escudentcia menderen mendetan ecin guehiagoki gaitzesteco direnez; barkhamendu çure etche sainduetan, hec munduco bertce cein nahi den etche baino guehiago laidostatuz ardura, çure alderat itçatu ditugun hainbertce beguirun escasez; barkhamendu, Jauna, ceren çure ontasunaz eta dakharcuçun amodio handiaz orhoitu behar bidean, bihotzac gogortuac eta gogoac bertce-tarat barraiatuac iduki baititugu. Çatozte, Jaungoicoaren ministroac; bil çaitezte gure-ganat, Jaincoaren popu-lua, Jaunaren Espos birriguinac; nahasteca ditçagun, aldare saindu hunen oinetan elkharren nigarrac, eta ichur

ditçagun Jesusen Bihotzari eguin diotçagun minen eta çaurien gainerat. Hel beitz ceruetaraino gure oihu saminac eta auhenac ; gaudecen bethi hats behrapenetan ; Israelgo Salbaitçailleari Bihotzean eman dioten herio colpea, gucien gainetic maitatu behar çutenec berec.

Ez, Jauna, ez, ez naiz guehiago munduco descantsuen ondotic ibilico ; nere bozcario gucia, çure leguearen beguiratcean, çure erranei jarraitcean, çure behartcei behatcean, çure Bihotz adoragarriari josiric egoitean içanen da. Horri emaiten, horri consecratcen natçαιο, naicen gucia, adora eta maitha deçadan amoreac-gatic, mundu huntan eta bertcean ; eta horren bidez, bihur deçodan çure Aitari çor diodan ohore gucia.

*Goiz guciez Jesusen Bihotz sacratuari
norc bere buruaz eguiteco emaitça
osoaren Moldea.*

NERE Jesusen Bihotz adoragarria!
Ala mundura jaustearekin, anulsuki

erran baitcinioen çure ceruco Aitari :
*O nere Aita huna non nagon çure bo-
 rondate sainduaren eguitera. Ochala !*
 hain eguiaz eta cinez erran ahal bane-
 çacu ni orai hori bera, egun hunen
 hastetic beretic ! Bai, Jainco bihotza,
 huna non duçun nereea, emaiten daut-
 çut oso osoa, ez dut hemendic aicina
 maitatuco çuc maite duçunic baicen,
 ez nahico çuc nahi duçunic baicen,
 ez eguinen çuc manatcen duçunic bai-
 cen. Ochala ! behin bethicotz eguiten
 dautçudan emaitça oso, botu khon-
 duco hau, ez baneça nihoiz den gu-
 tiena hauts ez egun, ez nere bicitce
 gucian !

*Egun bacotçac diraueno Jesusen Bi-
 hotz Sacratuari gureac josteco
 othoitz molde batçu.*

Oi Jesusen Jaincozco Bihotza ! ado-
 ratcen çaitut eta maitatcen : hel çakiz-
 kit nere bicitcearen oren çathi chume
 guciez, eta bereciki nere azken hat-
 sean.

Oi Jesusen Bihotza ! bethi guretçat sutan çaudena, eçar daizkigutçu gu-reac sutan çuretçat ! Oi Jesus ! Bihotz ezti amultsua, eguiçu bethi gure bihot-zec çurea diduriten.

Jesusen Bihotz Sacratuari gau guciez eguiteco ohore bihurtcearen moldea.

Oi nere Jesusen Bihotz adoragarria ! cembat aldiz egun ez çaituzte gaistagui-nen dardoec berritan cilhatu ? cembat colpe neronec ez daitçut hedatu ? nere beguiez ikhusico dut mundu hunen az-ken orduan, colpatu duan bihotz adora-garri hori. Ochala baldin egun huntan ikhus ahal baneça, urriki bera nukela-ric ! Çuc çure hobian hartu cinuen fa-ceguaren batasunean, hartcera nohan gaurco lo hau, offritcen darotçut, oi Bihotz guciz Jaincozcoa ! Lo huntan da-huskit nere heriotcea, bai nere hobian sartcea ; eta hala egun çure mayestate adoragarriari nic neronec eta bertce nor nahidenec eguin daizkitçugun lai-doen aldera, eta ohore bihurtceco, bei-tetz nere bicitcea, eta nere heriotcea.

HATS-GORAPEN DEBOTAC

Comunione ondocoltat, eta noiz nahi denecotz.

ENE Jesus estia, egundainotic ekharri darotaçun amodioa gatic, eguidaçu graciaz maitha çaitçadan nere bicitce gucian, ceruan amodioa amodioarentçat bihur dieçadaçuntçat.

O ene Jauna, ene Jaincoa, eta ene Aita! nola ecin bainaiteke çu gabe eta hala ecin duket deusen nahiric, eta ecin deusic obrac deçaket çu gabe; nola çuc sustengatcen baitituçu ene izaitea eta ene sustantcia, sustenga çaitçu halaber eta bethe ene pensa-menduac, eta ene obra guciac, ez deçadantçat asma, ez erran, ez deus ere eguin çure arabera baicen.

O Jaincoa, amodiozco eta onthasunezco Jaincoa! eguidaçu dõhaina çu ceronen amodioa gatic çuretçat bici

nadin, çure ganic eta çure baithan bici naicenaz gueroz.

Ene Salbatçaile maitea, çu çure Aitarena çaren beçala, eguin naçaçu ni ere gucia çurea.

Ene Jauna eta ene Jaincoa cer desira ahal deçaket çutaz campo ?

Jesus, ceruco eta lurreco amodioa, noiz içanen naiz osoki gucia çurea, çu çure Aitarena çaren beçala ?

Aita urricalmendutsua ! eguin naçaçu çure Semeac merecitcen duen beçalacoa, eta çure Izpiritu-Sainduac nahi duen beçalacoa.

Ene biciaren Jaincoa, noiz hilen naiz nere baithan, osoki çure baithan bicitceco ?

Ene Jaincoa, har naçaçu ceronec, ez dakidanaz gueroz nola eman behar natçaitçun.

Ene Jaincoa baldin guerthatcen baçait deus ere nahi içaterat çu baicic, orai beretic ukho eguiten diotet ; goraki aithortcen dut ez duala deus ere irabazteco ez galceco çutaz campo.

O ene arimaco Jaincoa ! ez deçaçula utz guehiago içan eta bici nadin, çurea

ez içatecotz ; çurea naicen beçala, eta çutaz bici naicen beçala.

Ez dut nahi beguiric çuri beguiratceco baicic, ez beharriric çure aditceco baicic, ez mihiric çutaz mintçatceco baicic, ez bihotzic çure maithatceco baicic, ez escuruneric çure cerbitçatceco baicic, ez oinic çure bilhatceco baicic, ez gorphutzic çuri escaintceco baicic, ez biciric çuri sacrificatceco baicic.

Amodiozco Jaincoa, indaçü caritatea ; Jainco guiçon eguina, indaçü humiltasuna.

Jainco gucia ispiritua, indaçü garbitasuna.

Ahaltasun neurri-gabea, borthitz çaçü ene flakecia ; çuhurtcia eternala, argui çaitçu ene ilhumbeac ; onthasun pare gabea, barkha dietçakidatçu ene maleciac.

Onthasun neurri-gabea, berandu eçagutu çaitut ; onthasun pare gabea, berandu maithatu çaitut.

Çu maite ez çaituenac, cer maitatcen du ? çu miresten ez çaituenac, cer miresten du ?

Çuri eta çure baithan, çutaz eta çu-
retçat ditén, ene Jaincoa, gauça
guciac.

Adela çaçü mundua placer duçun
beçala, eguiçu nitaz eta çure creatura
guciez, placer duçun çucia; altcha
çaçu, behera çaçü, eri çaçü, senda
çaçu, gastiga çaçü, onhets çaçü. Içan
çaite nahi duçun beçalacoa. Aingue-
ruen eta guiçonén alderat, ceruan,
lurrean, ilsasoan, demboran, eta eter-
nitatean, eta lekhu gucietan; eta bethi
aithortuco dut çure probidentcia dibi-
noa, eta bethi çure borondatean egonen
naiz, ene arimaren parabisuan beçala,
atchikitcen dudala gucien alderat, eta
gucien contra, eguia segur hori: ecin
eguin deçakeçula nic nahi duana bai-
cen, ceren nahi baititut çuc eguiten
ditutçun guciac.

 GUIÇONAREN LAU AZKEN FINAC.

GUIÇONAREN lau azken finac dire : Heriotcea, Jujamendua, Parabisua, eta Ifernua. Ez da bide seguragoric guiristino bat bere salbamenduaren eguiteco eguinbidetarat ekhartceco, horietan maiz pentsatcea baino. Iracurçaçu afal ondo guciez aldian pensamendu horietaric bat çure familia guciaren artean, eta erabil gogoan ahalic guehiena. Pensamendu sainduac, den gutiena ispirituan sartcen badire, han guelditcen dire, eta ciguiloac ezcoaren gainean eguiten duen beçala itchurapen handi bat eguiten dute.

Lehembicico Pensamendua.

HERIOTCEAZ.

1. Guiristino guisa bici ez den guiristino batec, herioaren beldur içatuco du. Helas ! cer khondu bihur

bicitce mundutar baten ondoan, bere guticia gaistoen eta bere pasioneen arabera bici icatu ondoan? Cer dolore ez du behar ican halacoac, bere salbamenduaren eguiteco icatu dituen moyanez ez baliatu icateaz, eta hetaz eguin duen mesprecioez Jaincoaren etsai hiltceaz! Oi, heriotcearen dorphea! ô ordu tristea demboraco atseguinac akhabatcen dituena, eta eternitateco pena latzgarriac hasten dituena!

2. Cer nahi guinuke eguin icatu heriotzeco orenean garenean! Eguin deçagun beraz orai orduan eguina causitu nahi guinukena. Ez da demboraric galtceco, memento bakhotcha ahal diteke gure biciaren azkeneco ordua: cembatenaz guehiago bici icatu baikare, hambatenaz gare thombarat hurbilago.

3. Cer jujamendu eguinen dugu lurreco ontasunez, utzi beharco ditugunean? Har deçagun orai conseilu herioa ganic; hura leiala da, ez gaitu enganatuco. Certaraco othe dire orduan munduco atseguinac: ohore, edertasun, urhe eta cilhar hec? Cer jujat-

cen da heriotcean hetaz ! Bician he-
kien lillurac enganatcen gaitu, bainan
heriotcean gauçac diren beçala ikhus-
ten dire.

Guiçon biciac mundua preçatcen du,
bainan hiltcerat dohanac mespreçatcen
du. Cein sinhetsi behar dugu ? Guiçon
bicia, ala hilcerat dohana ? Ala mun-
dua deus guti idurituco baitçatçu, he-
riotceco orenean arguituco gaituen ar-
guiaren bistan ! Bainan, helas ! ez dugu
içanen demboraric gure enganamen-
duen çucen bidatceco.

Pensa çaçü orai, berehala hil behar
bacinu, cerc eman lieçaçuken beldur-
tasunic handiena. Emaçu beraz orai
danic berehala behar den herronca, eta
usa çaute egun danic obra bakhotcha-
ren eguiten hura eguin eta berehala
hil behar bacinu beçala.

Menturaz herioa urhats batean dut ;
guiristino batentçat ez da bihara-
munic.

Bigarren Pensamendua.

AZKEN JUDICÏOAZ.

1. Egun batez Jesu-Christoren tri-

bunalaren aitecinean aguertu behar naiz eguin duan onguiaren edo gaizkiaren arabera jujatua içaiteco : ez da Eban-yelioan eguia arguiagoric hori baino. Sinhesten dut eguia hori hain gogorki, nola hilen atçartceco trompeta jotcen jadanic aditu banu.

2. Helas ! cer erranen dugu, ham-bat pensamendu gaisto , eta hambat obra gaisto, eta hambat gracia mes-preçatu gure beguien aitecinean ikhus-ten ditugunean ? O egunaren latzgar-ria , Jaunaren haserreduraren eguna, ceinetan khondatuac içanen baitire hats hartceric mendreenetarainocoac ! Jus-tuac berac ere, nekez justutçat aguer-tuco dire ; helas ! cer içanen da beraz bekhatoreez ?

3. Cer sentenciaren ustea ahal duke Jainco kheckatu baten ganic, bekha-toros penitenciaric eguin ez duen ba-tec ! O arrasta erdiragarria !

Çoazte , madaricatuac , seculacotz sularat, ceina baitago aphaindua de-bruarentçat, eta haren aingueruent-çat. Eta, Jauna, noraco dire çure ma-daricionea eman dioçuten dohacabe

hec? Norat nahi duçu juañ ditecen çure ganic urruntcen direla? Non causi ahal diteke hain lekhu gaistoric? Jaincoaren aiticinetic desterratua içaitea. Jaincoaz madaricatua içaitea, ah! çorioaren ecin-jasana!

Itchura çaçu orai çarela Jesu-Christoren tribunalaren aiticinean, eta iracur çaçu, ēta pensa ongui cerc eman lie-çaçuken ahalgueric handiena, eta orhoit çaute jujamenduco egunean bekhatuic gordeenac aguerian ikhusico direla, baldin hemen penitenciaz urratcen ez baitutçu.

Helas! norc ihardukico dio Jainco hasarratuaren beitharteari?

Çori gaitza dago bicitceric erreguelatuenarentçat eta onhestenarençat, baldin, ene Jaincoa, çure misericordia gabe içaten bada jujatua.

Hirurgarren Pensamendua

PARABISUA.

1. Parabisua, oi hitzaren aberatsa eta handia! Parabisua erraiten duenac erraiten du gaitz gucien desterrua, ontasun gucien bilduma, Jaincoaren

ahaltasunaren obraric handiena, Jesu-Christoren odolaren saria, guizonaren guticien bethetce osoa; eta oraino horiec guciac baino infinituki guehiago da Parabisua.

2. Jaincoa clarki ikhus bere lorian den beçala, Jaincoa maitha neurriric gabe, Jaincoaz goça, secular galtceco beldurric gabe, içan dohatsu Jaincoaren dohatsutasunaz beraz, horra norat beha dauden ene esperantça guciac. Ah! ene desterruco egunac laburtu dire, eta sarri bethicotz içanen naiz ene bihotçac maite duenarekin.

3. Cer achola da noia nahi garen hemen lurrean, baldin Jesusekin eta Mariarekin bagare eternitatean? Cer arraçoïn dugu errencuratceco, baldin bethiereco dohatsutasun bat pena aphur bat gostatcen baçaïçu? Martirec bere odolaren saritan erosi dute cerua, eta hala ere iduritcen citçaioten dohainic çutela. Ah! eternitate dohatsua balakite guïçonec estimatcen hire balioa,

Enseia çaitte çure baithan Jaincoaren ikhusteco nahi handi baten ukhai.

terat eta ceruari behatuz, lurrari higuintçarekin beguira dioçoçu. Baldin Parabisuaren pensamenduaz bethea baccine, etcineçake munduan causi deus ere merecimenduric duenic, ez hain guti çure espantitceco denic.

Helas! ene bihotza ez da osoki bethea içanen, ene Jaincoa bere glorian ikhus deçakedan artean.

Baldin Parabisuaren irabazteco nekheac icitcen baçaitu, susta çaitçan sariaren esperauçac.

Laugarren Pensamendua.

IFERNUAZ.

1. Ala baiginuke higuintça handia Ifernuarentçat, baldin aditcen bagunitu damnatuen deihadar saminac! Bestia errabiatuac beçala, marrazcaz daude, su eta kharren erdian; bere bekhatuez accusatcen dire, nigarretan daude; bainan berandu çaiote, hekien nigarrac etçaizte cerbitçatcen hec erretcen dituen suaren handitceco bainen. Ah! damnatuen penitencia, ala hire gogorra! damnatuen penitencia, ala hire gogorra! damnatuen penitent-

cia, ala hire gogorra ! bainan probetchu gabecoa !

2. Seculan Jaincoa ez ikhus , bethi su batean erre, eta halaco suan non gure sua ez baita haren itçala baiden ; oinhace suerte guciac han pairatu behar consolacione eta pausuric batere gabe , bethi debruac beguien bistan, bethi bihotza errabiamenduan eta desesperacionean. Ah ! biciaren dohacabea !

3. Dohacabe hec errabiamenduan dire, bere salbamenduaren eguiteco hambat occasione on içan ondoan , hec galtcerat utziric. Munduan hartu dituzten placeren orhoitçapenac eguiten du hekien penaric handienetaric bat ; bainan ez ditu deusec ere guehiago tormentatcen, Jaincoa bere faltaz galdu dutelaco orhoitçapenac baino.

Jauts çaitte ispirituz ifernurat , eta galdeguioçute damnatuei cerc harat aurthiki dituen , eta interroga çaitçu orai han cer estatuan diren, eta ikhas çaçü hekien ganic Jaincoaren beldurtasunean bicitcen, eta ikhus çaçü cer periletan çaren.

Orai atseguin pean pulumpatuac bici
çareten arimac, nola jakinen duçue
bicitcen seculaco sutan eta lametan?

JAINCOAREN

BORONDATEAREKIN BAT EGUITEAZ.

JAINCOAREN borondatearekin bat egui-
tea, bide labur bat da, gu berthute
handi baterat altcharazteco, eta gure
arima bake eta sosegu handi batean
emaiteco. Guc munduan eguin ahal
deçakegun obraric handienetaric bat
da, gure borondateari ukho eguinic
Jaincoaren borondatearen eguitea. Ala
baitu arima batec sosegu handia, gau-
ça guciac Jaincoaren borondatetic hart-
cen dituenean; eta oraino birur pro-
betchu miragarri eguiten ditu. Lehem-
bicicoa da, Jaincoac ikhusten duenean
haren esku saindutic gauça guciac
hartcen ditutçula, bortchatua beçala
sentitcen da çutaz artha handi baten
hartcerat; erran nahi da, baduela ar-
tha çuri bere gracien emaiteco. Bigar-
rena da; ez dela deus ere Jaincoaren

dohainei traba guehiago eguiten diotenic, gure nahi eta guticia makhurrac baino; eta noiz eta ere çure borondateari ukho eguiten baitioçu, estatutan çare ceruco benediccioneen errecibitceco. Hirurgarrenean batasun horietan, çure bihotzeco bake handi bat ardiesten duçu. Considera çaçü bada Jaincoa gure Aita dela, eta baduela gutaz artha bere umeez beçala, eta gure borondatea uzten dugunean haren cerbitçu sainduco, ez duela seculan nahico deusetan ere enganatuac içan gaitecen. Jesu-Christoc, çuhurra eta jakinsuna cen arren, eta hobenic ecin eguin ceçakenac, hala ere bethi Aita-ren borondatea eguin nahi çuen. Jakin çaçü ecin gaizki eguin deçakeçula, Jaincoaren amorea gatic bertceren borondatea eguiten duçuno, eta bereciki çure baithan ahala duten presunena, Jaincoa offensatua ez den gauça gucietan. Duçun bada hitzcuntça bat beçala, bethi erran :

Ene Jaincoa, eguin bedi çuc nahi duçun gucia, eta çuc placer duçun beçala.

Edo Jondoni Pauloc beçala :

Ene Jaincoa, cer placer duçu eguin deçadan ?

Ene Jaincoa, çure-ganat uzten ditut nere gorphutza, arima, ontasunac, ohoreac, bicia eta heriotcea : hetaz eguin deçaçuntçat dakiçun beçala, eta placer duçun beçala.

Erraçu oraino Dabitekin :

Ene Jaincoa, çurea naiz.

Eta bereciki erraçu Jesu - Christoc bere agonian erran duena :

Aita, eguin bedi çure borondatea , eta ez enea.

Eta hala irakhatsi darotçu *Pater noster* rean ere :

Eguin bedi çure borondatea ceruan beçala lurrean ere.

EXEMPLU

Eder bat Guiçon pobre batec Jaincoaren borondatearekin çuen batasunaren gainean.

BERTCE aldiz, Erroman cen Doctor theologal fama handitaco bat, ceina

çortci urthe bethez egotu baitcitçaion othoitzez Jaincoari arren causi araz cioçon guiçon bat, ceinac irakhats ahal cioçoken cein cen ceruco bideric laburrena. Egun batez, hainitz beroki bere othoitzean çagoelarie, entçun çuen boz bat erraiten cioela : *Oha Jondoni Petriren Elicara, eta athe sainduan causituco duc hic bilhatcen ducan guiçona* Joaten da berehala Doctor hori Eliça hartarat, eta causitcen du athe sainduan pobre escale bat, çauriz gucia betea eta arropa tchar hatçuec soinean; eta erraiten dio doctorac : Jaincoac egun on diçula, adiskidea.

Pobreac ihardesten dio : Jauna, ez dut gogoan egundaino egun gaistoric içaturic.

Doctorac erraiten dio : Adiskidea, desiratcen darotçut bicitce dohatsu bat.

Pobreac ihardesten dio : Jauna, ez naiz egundaino dohacabe içatu.

Doctorac oraino hobeki frogatcea gatic, erraiten dio : Adiskidea, Jaincoac diçula gracia çure nahicunde gucien complitceco.

Pobreac ihardesten dio : Jauna , ez dut errencuratcecoric , gauça guciac nere gogoara jiten çaikidanaz gueroz.

Doctorac erraiten dio : Adiskidea , nola bada ahal çaitzke horren dohatsu , estatu miserable hortan aguertcen çarenaz gueroz ? Othoitz eguiten darotçut , mintça çakiskit clarkiago nic galdeguin darozkitçudan gaucen gainean.

Pobreac ihardesten dio : Atseguin dut , Jauna , emanen darotçut satisfaccione. Erran dautaçu egun ona desiratcen darotaçula ; ihardetsi darotçu ez duala gogoan egundaino egun gais-toric içaturic : ceren hainitz bainaiz content naicen estatuan , Jaincoac hala nahi içan duenaz gueroz ; eta ene dohatsutasuna heldu da naicen condicionean content içaitetic , eta munduaz casuric ez eguitetic. Nic hidoiztatcen ditut munduco intresac , ohoreac , atseguinac eta placerac : hetan bere bihotzac emanac dituzten jendeac , fortuna onac alegueratcen ditu , eta fortuna gaistoac tristatcen ; bainan nic neure nahiac ceruco Aitaren baithan emanac ditut , ceinac gobernaten

baititu mundu huntan erabiltcen diren gauça guciac. Handic erraiten dut ez naicela egundaino dohacabe içatu deus ere guerthatcen ez çaitanaz gueroz neure nahiaren arabera baicen. Baldin goseac ahitcen banau, Jaincoa laudatcen dut probidentcia guciaren Aita beçala; baldin hotzac, beroac, elhurrac eta cein nahi den dembora gais-toc aphurtcen banaute, orobat Jaincoa goresten dut: baldin mespreçatua banaiz, onhesten dut haren Mayestate dibinoa, ceren segur bainaiz Jaincoaren nahitic edo permissionetic direla gauça guciac, eta harec eguiten dituen gauçac, ecin ditezcela onac baicen. Hargatic alegueraki hartcen ditut. Aita on baten ganic heldu direnac beçala; eta nola ez baitut deus nahi harec nahi duena baicen, handic erraiten dut etçaitala deus ere guerthatcen neure nahiaren arabera baicen: Segur naiz mundu hunetaco dohatsutasuna dagoela gure borondatea Jaincoaren borondatearekin batatceco; ecen haren borondatea ecin ditteke ona eta çucena baicen, eta gauça

guciac eguin detçake guc deusic ecin deçakegun lekhu. Hargatic ez dut bertce istudioric eguiten Jaincoaren borondatearekin bat eguitecoric baicen; eta ez dut bertce artharic harec placer duen gucia bihotz osoz nahi içateco baicen: eta manera hortan, ecin naiteke dohacabe; harec nahi duena, nic ēre nahi duanaz gueroz, eta harec nahi ez duena, nic ere nahi ez duanaz gueroz.

Doctorac erraiten dio: Adiskidea, çue erran darozkidatçun gauça horiec, guciac onac dire; baina çure bertute guciarekin, erradaçu, othoi, cer eguin cineçaken baldin Jaincoac damnatu nahi bacinitu?

Pobreac ihardesten dio: Jakin çaçü, Jauna, baitudala bi beso choil indar handitacoac: bat da humiltasuna, ceinarekin osoki aphaldu bainatçαιο Jaincoari; eta bertcea da caritate bero bat, ceinaz maithatcen baitut Jaincoa neure ahal guciac: eta baldin damnatu nahi banindu, bi beso hetaz besarca neçake; eta hain junt atchic neçake, non joan ninteken lekhu guciatarat

neurekin eramán baineçake; eta non nahi den nahiago nuke içan Jaincoarekin, ecen ez parabisuan Jaincoa gabe.

Doctor theologo hori espantitcen da guiçon pobre horen erreputaz, eta asmatcen du hura dela hari ceruco bideric laburrena irakhatsi behar dioen guiçona, eta oraino hobeki nahiz içan arguitua doctrina eder hartaz, erraiten dio Doctorac: Eta, adiskidea, nondic ethorri çare lekhu hunetarat?

Pobreac ihardesten dio: Jauna heldu naiz Jaincoa ganic.

Doctorac erraiten dio: Non causitu duçu Jaincoa?

Pobreac erraiten dio: Aurkhitu dut creaturac utzi ditudanean.

Doctorac ihardesten dio: Eta non duçu Jaincoa?

Pobreac ihardesten dio: bihotza garbi eta borondate ona duten yendeetan; hura da Jaincoari lakhetcen çaion lekhu, eta harrec on-hartcen duen egoitça.

Doctorac erraiten dio: Oraino, adiskidea, erradaçu, othoi, nor çaren çu?

Pobreac ihardesten dio: Nor nahi

den naicen, Jauna, hain content naiz neure condicioneaz, non ez baineçake khambia munduco erregueric puchantenarekin ; bere buruari ongui manatcen dakiena, da Erregue.

Doctorac erraiten dio : Eta non da çure erresuma ?

Pobreac ihardesten dio : Ceruan da ene eñresuma bai eta ene ariman ere, ceinetan idukitcen baititut neure passioneac azpian , arraçoinari obeditcen diotela, eta arraçoinac Jaincoari.

Doctorac askenean erraiten dio : Eta nola ethorri çare perfeccione horretarat, eta non ikhasi ditutçu gauça horiec guciac ?

Pobreac ihardesten dio : Jauna, ethorri naiz guçonen erasiei ihes eguinez , eta Jaincoari othoitzez egonez. Ene artharic handiena da neure buruari bortcha eguitea, Jaincoaren borondatearekin enearen juntatceco ; eta Jaincoaren borondatearekin duan batasun horretan, ikhasi ditut gauça horiec guciac.

ARIMAREN CONBERSIONEA

JAINCO GANAT.

ALTCHA-HADI, ene arima, altcha-hadi, eta atçar hadi hire salbamenduz pensatcerat; ez deçacala memento bat ere guehiago luça hire combersionea. Iragan dembora joana duc; ethorkiçuna ez duc hire escuan edo hire podorean; ez duc presenteco dembora baicen hireric; eta hura ez duc memento bat baicic, ceina emana baitçaic Jaincoaren cerbitçuan emplegatceco, eta eternitate dohatsuaren ardiesteco. Asma çac ongui hitz haukien indarra: *Jainco bat, memento bat, eta eternitate bat.* Jainco bat ceina beguira baitago; memento bat ceina espacatcen baitçaic; eternitate bat ceina hire beguira baitago. Jainco bat, ceinarena baita gracia; memento bat ceina ez baita deus; eternitate bat ceinetan içanen baihaiz bethiereco ifernuco pena latzgarri eta dorpheetan, edo bethiereco dohatsu Jaincoaren compainian. Jain-

co hura hain guti serbitçatu duiana; memento hura ceina hain gaizki em-plegatcen baituc; eternitate hain baliotasun handitaco hura ceina jokhatcen baituc, eta irriscu handian emaiten. O Jaincoa! ô mementoa! ô eternitatea! O ene Jaincoa! ene bihotza beguira dagotçu, ene bihotzac desiderratcen-çaitu, ene bihotzac bilhatcen çaitu, den gucia çuri emaiteco, çuri osoki obeditceco, eta gucia çutaz bethetceco. Othoitz eguiten darotçut, ene Jaincoa, osoki nausi çadin ene bihotzaz; eta urrun deçaçun handic seculacotz bekhatua; bai eta halaber creaturentçat eta neuretçat duan amodio nahasia; serbitça caitçadentçat memento guciez hain çucenki, non mereci ahal baiteçaket bethiereco dohatsutasuna.

Orenac jotcean erraçû :

BENEDICATUA dela menderen mende gucietan Jesu-Christo gure Errostai-

learen Incarnacioneco orena. *Laudate Dominum, omnes gentes, etc.*

Predicuaeren aitcinean eguiteco

OTHOITZA.

JESUS, ene Salbatçailea, guri çure Aitaren borondatearen eta gure salbamenduaren bidearen erakhusterat mundurat ethorri çarena: huna non heldu naicen çure hitz sainduaren aditcerat: ordean predicu guciac alferretan içanen dire, Jauna, baldin ceronec gure bihotzac hunkitcen ez baitutçu Idec çaitçu beraz ene bihotzaren beharriac, çure hitz sainduaren sartceco, errecibitceco, eta probetchu handi baten eguiteco; eta emoçu Predicari horri çure izpiritua, eta horren hitzei çure goço saindua horren eta gure saindutceco.

Predicu ondoan.

JESU-CHRISTO, ene Jauna, nere esker humilac bihurtcen darozkitçut, ceren hazi nauçun çure hitz sainduaren oguiaz; othoitz eguiten darotçut, Jauna, eguin dieçadaçun gracia doctrina saindu huntaz probetchu eguitecō, eta çure manamendu sainduac osoki eta bihotz onez compliteco.

Nihor penetan denean cerbait eguiteco ez jakinez nola eguin, Jaincoari eguiteco OTHOITZA.

ENE Jaincoa conseila naçaçu; çure arguiac ene ganat heda çaitçu, eta çure çuhurtcearen ceimbat seinalez ene arimari cer eguin behar duen occasione huntan irakhats dioçoçu. Bida çaitçu, Jauna, ceronec ene pausuac, çure borondatetic urrun errebelaz ez nadinçat. Conseilu hainitz causitcendut, çuhurtcia eternala, bainan ene

pena da çurea ecin jakina; eçagut araz dieçadaçu, ene ez-jakina çure escuaz laguntcen duçula, çure consei-
lurat erortcera, eta fincatcerat, çuc hau-
tarazcico derautaçonaren eguiteco. Ba-
dakit ez duala deus ere eguinen çu-
hurki eta dohatsuki baicen, çure çu-
hurtciaren arguiec ene gainean disti-
ratcen dutenean, eta nere ilhumbetan
bidatcen nautenean.

---

*Emazte haur esperancetan direnec
egun guciez eguin behar duten
OTHOITZA.*

ENE Jainco Jauna, ceruraren eta lur-
raren Creatçailea, ceinac gauça guciac
adelatcen baititutçu placer duçun be-
çala, nahi içatu duçunaz gueroz gutaz
cerbitçatu haur chumeen mundurat
emaiteco, ceinac egun batez behar
baitire içan gai çure cerbitçatceco,
çure ohoratceco, eta çure maitatce-
co; eguidaçu gracia, Jauna, nere ne-
keen eta oinhaceen ongui sofritceco;
borondate onez errecibitcen ditut, eta

othoizten çaitut nere bihotz guciaz, junta dietçakidatçun çuc ene gatic çure passionean eta heriotcean pairatu ditutçun pena eta doloreekin. Escaintcen natçaitçu nere fruituarekin batean; eta eguidaçu gracia bathaiorat segurki ekhartceco eta bere bicitce gucian çure manamenduei obedient içaiteco. Entçun çaçu bada Jainco ona, ene othoizta, eta har gaitçatçu haurra eta ama çure gomendioan. Biryina Saindua, Ama gucien ohorea eta consolacionea, urrical bekiçu ama gaicho hau, ceinaren nahia baita çure Seme maiteari cerbitçari baten emaitea. Esperança dut halaber içanen dela çure cerbitçaria ere; ecen orai danic escaintcen darotçut, eta çaitut othoizten beguira gaitçatçun çorigaitz gucietaric, eta nahi dut ethorkiçunean çure borondatea içan dadin ene bicia eta ene obra gucien bidatcea. Halabiz.

JONDONI LEON

Aphezpicu eta Martir, Baionaco Patroinari, Emazte haur esperancetan direnen OTHOITZA.

SAN LEON, Saindu handia, gure arbasoen Apostolu ičan çaren beçala, orai ere (heien fedetic mendratuac garen arren) Jainco guciz misericordiosa-ganic ardiesten darozkigutçun laguntça handien araz, gure Apostolu içatetic guelditu ez çarena : çure arartecotasun botheretsurat dut laster, nahiz enetçat, nahiz dakharkedan fruituarençat ; ičan deçantçat mundurat uruski eman dukedan ondoan, bathaioco ur sainduan, graciarat berriz sortceco çoriona. Çure othoitzez eguiçu, gure lehen burhasoen crima dela causa, emaztekiac erditcean jasaterat condeñatuac ičan garen oinhaceac eta penac, ičan dakiskidan arinduac eta laburtuac. Orai-danic hec guciac offritcen darozkitçut Jesu - Christo gure Jauñari hel-arazteco , bere pasionean eta

curutcearen gainean berac jasan dituenekin bat eguiteco; balia dakizkidantçat, arren, ene bekhatuen bar-khamendutan, eta ene haur hunen salbamendutan. Çure proteccionearen azpian ematen dut nerekin batean; eta errekeritcen çaitut Jaincoa-ganic batarari eta bertceari ardiesteaz, haren manamēnduen arabera bicitceco, eta çuc predicatu darocuçun fedearen manuac haltoki aguertceco eta gure baithan eçagut-arazteco gracia, finean hel gaitecentçat bicitce eternalerat.

Halabiz.

Burhasoec bere umeen bicitce ona Jaincoari galdeguiteco OTHOITZA.

JAINCO misericordiosa, ceinac entçuten baitituçu bere nahicabetan çure baithan choilki bere esperantçac emaiten dituztenen othoitzac, beguira dioçoçu ene umeen bicitce gaistoari; ez, Jauna, hekien punitceco, bainan bai hekiei barkatceco, eta hec çure

bide chuchenean emaiteco. Jainco ona, eguiocute gracia bere damnacioneco estatu tristearen eçagutceco; baldin penitenciaz çure-ganat combertitcen ez badire, ez çaitecela, Jauna, orhoit nic eman ahal içatu diotçotedan exemplu gaistoez, eta hec bere bicimolde gaistoan ez correitceaz eguin duan faltaz, eta hekien contra eguin ahal dituzkedan madaricioneez. Othoizten dut humilki çure Mayestate dibi-noa, barkha dietçakigun gure falta guciac hekiei eta niri. Consola çaçü, Jauna, burhaso atsecabetu hau hekien combersione lasterraz, eguiten baitarotçut santa Monicac bere seme Augustinez eguiten cerautçun othoitz bera. Beth e çaçü, Jauna, ceronec ene othoitzean causitcen den escasa; othoitz hau onhets dakiçuntçat othoizten çaitut saindu horrien arrartecotasunez. eta Biryina Sainduarenaz, eta çure Seme maitearen passionearen eta heriotcearen merecimenduez; cerua aleguera dadintçat hekien bicitzearen kham-biantçaz, heiec eta nic eskerrac bihur dietçakitçugun, eta cerbitça çaitçagun

fidelki, çure gloriaz goça gaitezken artean.

Bidaietan dabilçan presunec eguiteco
OTHOITZA.

O JESUS ona! çure passione sainduco penã eta merecimenduez urrical nakiçu, eta çure çauri sainduen amoreagatic, bekhatuac ene arimari eguin diotçan çauriac senda dietçakidatçu. Jauna, damu dut ceren çu beçalaco Jainco on bat offensatu duan; nahi nuke nere bihotz osoz egundeino bekhatuac eguin ez banu. Khen çaçü, Jauna, ene icena çure liburu mendecuzcotic, eta iskiriba neçaçu çure misericordiazco bicitcearen liburuan. Garbi dieçadaçu ene arima çure odolpreciatuaz; phitz çaçü lil hau, argui çaçü itsu hau, eta chuchen çaçü errebelatu hau; eta çure gracia handiaz fagora naçaçu içan ez deçakedan beçala bertice nahicunderic çure maitatececoric, eta çure cerbitçatcecoric baicen. Beguira neçaçu heriotce supitu-

tic, eta bertce atsecabe gaistoetaric. Ene Salbatçaile maitea, eguidaçu gracia cofesione on bat eguinic, eta çure gorphutz preciatua disposicione saildu batean errecibituric, heriotce on baten eguiteco. Halabiz.

---

*Itsasoan elementa denean Mariñelec
gogotic chede on batekin eguiteco*

OTHOITZA.

ITSASOCO içar ederra,
Mariñelen guidaria,
Arren eman dieçaguçu
Tormentan bake nahia.

Lagun gaitçu, hel gaitecen
Portura. Ama emea,
Leihorrean dieçaguçu
Erakhuts çure Semea.

*Erraçu guero: Sub tuum præsi-
dium; Salve, Regina; Ave, maris
stella; eta Andredena Mariaren Lita-
niac, p. 29.*

Othoitzza Cofesorarentçat.

ESCAS ditudan graciac çuri galdeguitan, ô ene Jaincoa, hain esker gabea içan othe naiteke, non ahantzico baitut, çure ministroen artean, ceronec eman dautaçudana cofesortçat, Penitenciaeo sacramenduaren bidez çurekin baketceco. Bethè çoçu, othoizten çaitut, Jauna, bere arima aphez sainduac eguiten dituzten berthute guciez. Emoitçu Jondoni Petriren indarra, Jondoni Pauloren caritatea, Charles sainduaren khara, san Augustinen arguiac, san Crisostomeren fermutasuna, san Ambrosioren aingueruzco libertatea, san Bernaten debocionea, Dabiten penitenciazco izpiritua, san Frances Salesecoaren eztitasuna, Jondoni Bicintcho Paulocoaren humilitatea. Guida çatçu ceronec haren urhats eta eguintça guciac, lurraren gainean çure misterioen partitçaile leial eta çuhur bat içan ondoan, errecibi deçan amoreac gatic, çure ganic ceruetan, aphez honentçat daucaçun khoro dis-

tiranta, ceinen bici gucia içan baita consecratua Jaincoaren gloriacotz, bere anaia arreben salbamenduco eta bere buruen saindutçeco. Halabiz.

Amodiozco acta perfeta.

Ez, Jesus, ene bihotzeco Jaincoa, ez da choilki aguintcen dautaçudan cerua, ni hoin biciki çure maithatcerat erakhartcen nauena, ez eta guiçonac harritcen dituen hoin ifernu ikharagariaz bekhatoreari eguiten dioçun mehatchua, ni çure manu gucziz çucenei obeditcera hoin leial bihurtcen nauena. Ene bihotza amodioric garbienaren kharrez suhartua da, ikhusiz Curutcearen gainean, çure haragui pairacorrean, çuc sofritcen duçun heriotce dorphea, laidoski mespreçatua, sarraskitua mila colpez, çauriz estalia! . . . . Ikhusgarri lazteco horren bistan, iresten hari nauen amodiozco su-garraz sustatua, ez balitz ere ceruric, oraino maita cinitçaket, eta ez balitz ere ifernuric, beguira neçake çure leguea. Ez dut

nahi çu baicic bertce sariric çure maitateco; eta ez banu ere idurikitcen çure ganic idurikitcen duana, bardin bethi maitha neçake Jesus, ene Jauna, orai maitatcen duan beçala. Halabiz.
(*Santa Theresa.*)

Othoitzac Andredena Mariari.

ORHOIT çaitte, ô Biryina Maria, guciz ona eta urricalmendutsua! ez dela egundaino aditu nihor çure ganat ihes eguin duenic, çure laguntça galdatu duenic, çure arrartecotasuna bilhatu duenic, çutaz içan dela arbuiatua. Nic ere, fidantcia beraz gogoa sustatua, çure-ganat, ô Biryina, Biryinen Ama loriosa, laster eguiten dut çuganat heldu naiz; ahen minetan, ni bekhatorea, çure oinetarat erortcen naiz: ez deçaçula, ô Berboaren ama, ene othoitzar buya, bainan adi çaçu fagorezki, eta entçun çaçu. Halabiz.

---

*Garbitasun sainduaren galdeguiteco
maiz eguin behar duçun othoitz.*

ÇURE Biryinitate Sainduaz eta çure
Concebicione notha gabecoaz, Biryina
çuciz garbia, garbi ditçatçu ene bi-
totza eta ene gorphutza.

Badire ehun egunen indulgentciac othoitz
nau eguiten den aldi gucietaco.

San Joseph handiari.

AGUR Joseph, graciaz bethea: Jesus
eta Maria dira çurekin, benedicatua
çare guiçonen artean, eta benedicatua
da çure esposaren fruitua, Jesus. San
Joseph, Jesusen aita lekhucoa, eta
Maria Biryina dohatsuaren esposa;
othoitz eguiçu guretçat; orai eta gure
heriotceco orenean. Halabiz.

Aingueru Beguiraleari.

O JAUNAREN Ainguerua! ene begui-
rale fidela ene Aita cerucoac çuri go-

mendatua naiz, beraz egun huntan (*edo* gau huntan), beguira, argui, bida eda cheda naçacu, eta heriotceco orenean baliacazkit.

---

*Norc bere iceneco Sainduari eta halaber
Saindu guciei eguiteco*

OTHOITZA.

O SAINDU gloriosa N., ceinaren icenaren ekhartceco ohorea baitut, ardiets dieçadaçu Jaincoa-ganic gracia ez deçadan indignoki icen hori ekhar; eta oraino iduri guehiago ukhan deçadan çurekin, çure berthuteen imitacionean ecen ez çure icenaren ekhartcean, çu bereciki hartcen çaitut nere biciaren exemplutçat. Eman çakizkit bada, othoi, bethi ene beguien aiticinean mirail argui bat beçala, ceinetan nere oguenac eta huts-arteac, ikhert baitetçaket çure perfeccionen ikhuscarian, Jaincoaren probidentciac nahi içatu duenaz gueroz eguin deçadan guiristinotasunaren bethecundea çure icenaren azpian, çaren

bada, othoi, bethiere ene ararteco, hala bician nola heriotcean.

Parabisuco Saindu eta Sainda guciac, ceinac goçatcen baitçarete, nic çuen arartecotasunaz eternitate gucian goçatu uste duan gloriaz, balia çazkitet Jaincoaren aldean, ene ustantçac içan ez ditentçat banoac eta probetchu gabecoac.

---

*Indulgentcia plenaria eratchikia
da Othoitz huni.*

HUNA non naicen, ô Jesus ona eta guciz amultsua! çure aitcinean belhaunico emana. Othoizten çaitut eta arrekeritcen ene arimaco khar guciac, ene bihotzean sar-araz dietçatçun fedezco, esperançazco, eta caritatezco sentimenduric bicienac, ene bekhatuen eguiazco urrikia, eta hetaric guehiago ez eguiteco borondateric fermuena; ispirituz consideratcen eta gogoan erabilten ditudan demboran, amodio bici eta dolore handi batekin, çure hortz çauri sacratuac; beguien

aitcinean emanaz, ô Jesus ona! Dabid profetac çutaz cioena : « Cilhatu dituzte
« ene escuac eta ene oinac ; khondatu
« dituzte ene heçur guciac »

Cofesaturic eta communiaturic othoitz hau erraiten duenac curutcefica baten aitcinean, bortz *Gure Aita* eta bortz *Agur Mariarekin*, irabaz deçake indulgentcia plenarioa, eta libra Purgatorietan den arima bat. (Clem. VII, Benoît XIV, Pio VII, Pio IX.)

Sacramendu Sainduaren

ADORACIONEA.

LAUDA çagun misterio handia,
Jainco Jauna ostian estalia :

Çuec Aingueruac, ceruco gorthea,
Adora çaque gure Erreguea,

Jainco guiçon, gure Salbatçailea,
Mundu, ceru, gucién eguilea,
Jauts çaite cerutic gure laguntcerat,
Gure amulsuki benedicatcerat.

Amodio gloria immortala,
Trinitate Sainduac dituela :
Ohore hirurec, batasun berean,
Orai eta bethi eternitatean.

Gaudeac.

GAUDE, Virgo Mater Christi,
Quæ per Flamen concepisti,
Gabriele nuntio,

Gaude, quia Deo plena,
Peperisti sine pœnâ,
Cum pudoris lilio.

Gaude Magos advenisse,
Aurum, thus, myrrham tulisse
Tuo Unigenito.

Gaude, Christo moriente,
Quia, ipso triumphante,
Nostra fuit redemptio.

Gaude quia tui Nati,
Quem dolebas mortem pati,
Fulget resurrectio.

Gaude, Christo ascendente,
Qui in cœlum, te vidente,
Motu fertur proprio.

Gaude quæ post ipsum scandis,
Et est honor tibi grandis,
In cœli palatio;

Ubi fructu ventris tui,
Per te nobis detur frui,
In perenni gaudio. Amen.

NOELA.

ATÇAR gaiten, atçar lotaric.
 Gau huntan da Jesus sortcen;
 Amodioac garhaituric,
 Gure-gatic da ethortcen. (*Berriz.*)

Gu cerurat nahiz altchatu,
 Jesus jausten da lurrerat:
 Heldu da gu nahiz salbatu,
 Gorphutz hilcor bat hartcerat.
 Atçar, etc.

Ala haren laudorioac
 Behar baitugu cantatu!
 Ala gure bozcarioac
 Behar baitu seinalatu!
 Atçar, etc.

Bekhatua, munstro tristea,
 Hoa hire lece beltcerat;
 Ethorri duc Jesus maitea,
 Hire obren urratcerat.
 Atçar, etc.

Cerc gaitu bada guibelatcen!
 Hel gaiten, hel Jesus gana;
 Bekhatoreen gatic da sortcen,
 Saindutasun bera dena.
 Atçar, etc.

Ikhus-garri mirestecoa !
Oi ! hau da humiltasuna !
Ceru beraz goragocoa
Manyateran da emana.
Atçar, etc.

Erreguen Erregue delaric,
Ez du nahi distiatu,
Ez du nahi palacioric ;
Heya tchar bat du hautatu.
Atçar, etc.

Hotzaz ere da penatua
Sasoinen Manatçailea ;
Guciez datça gabetua
Gucien Creatçailea.
Atçar, etc.

Bi bestia ditu laguntçat,
Horra Jesusen gorthea :
Lasto guti bat eçantçatçat !
Oi ! hau gauçaren dorphea.
Atçar, etc.

Exemplu miragarrienaz
Jesusec gaitu herchatcen.
Amodioric kharsuenaz
Bere-gana combidatcen.
Atçar, etc.

212 STABAT MATER ESCUARAZ.

Amodioac du sustatcen;
Haren bihotza guretçat:
Has gaiten, has haren maitatcen;
Declara gaiten harentçat.

Atçar, etc. (*Hastean beçala.*)

Stabat Mater Escuaraz.

AMA dolorez bethea,
Çen nigarrez mainhatua.
Curutciaren oinean.

Semea han itçaturic,
Odoletan hondaturic,
Ikhusten çuenean.

Haren bihotz dolorosa,
Triste malenconiosa,
Trencaturic çagoen:

Seme bacoitz haren penac,
Ecin khonda ditezkenac,
Cituela gogoan.

Ama haren bihotz mina,
Hersturan khiratseguina
Erran ahal daiteke!

Çagoela nigarretan,
Dolorezeo pena hetan,
Ikhusiric Semea.

Nor liçateke guiçona,
Ikhusiric Ama ona,
Eta haren dolua !

Elegake nigarretan,
Ikhusiric plainu hetan
Amarekin Semea ?

Gu.gatic Salbatçailea,
Jainco Jaunac igorria,
Ikhusi du cehatcen :

Gu-gatic bere Semea,
Sabelean ekharria,
Egun akhabatcen.

Oi, Ama desolatua !
Nigarretan mainhatua,
Curutciaren oinetan ?

Oi, Ama desolatua !
Çu-ganat bihurtua,
Nigarretan nagoçu :

Jesus dudan bihotzean,
Ni nadin haren gracion,
Othoitz eguin eçaçu.

Çauri hoiec bihotzean,
Phartituric Curutcean,
Ditçadan nic eguiçu.

Seme Jaunaren penetan,
Ni-gatic pairatu hetan,
Partale eguin naçaçu.

Eguiçu nigar bedere,
Deçadan nic bethiere,
Bici naicen artean.

Plainuz egon nabi nauçu
Çurekin, placer baduçu,
-Çurutciaren aldean.

Biryinetan ederrena,
Andreetan guehiena,
Othoi, maitha naçaçu.

Çurekin sacratuetan
Dolorezco çaurietan,
Othoi, gorde naçaçu.

Hec bihotzean sarturic,
Amodioz sustaturic,
Bici nadin munduan.

Çutaz nadin defendatu,
Othoi, Ama, comendatu,
Azken jujamenduan.

Arren Jesus ikherturic,
Çurutceaz libraturic,
Dudan haren gracia.

Hartuz gueroz herioac,
 Othoi, arima, Jaincoac.
 Deçon Parabisua. Halabiz.

Ÿ. Ora pro nobis, Virgo dolorosissima :
 R̄. Ut digni. . . . .

Oracionea.

Interveniat pro nobis, quæsumus, Domine Jesu-Christe, nunc et in horâ mortis nostræ apud tuam clementiam, beata Virgo Maria Mater tua cujus sacratissimam animam in horâ tuæ passionis doloris gladius pertransivit. Qui vivis, etc.

OTHOITÇA JESUS JAUNARI.

O JESUSEN icen Saindua ! icen distianta çointaric fermuki sinhesten baitut dohala ene bicia, ene chede gucietaco eta ene heriotceco çoriona : Orai danic eguinen ditudan guciac, eguin nahi ditut oro çure arartecotasunaren azpian. Iratçarria banago , bethi JESUS içanen da ene beguinen aintcinean ; lokhartcen bainaiz, JESUSEC hetsico derozkit ene beguiac, eta ene loan ez dut bertce asmuric iça-

nen baicen ere JESUS; baldin banabila, JESUSEKIN ibilico naiz; jarria banago, JESUS içanen dut ene aldeketan; istudiatcen badut, JESUS içanen da ene nau-sia; iskiribatcen hari banaiz, JESUSEC bidatuco du ene luma, eta JESUSEC iskiribatuco du JESUS; othoitcean banago, JESUSEC sustatuco ditu ene hatsperape-nac; unhatua bainaiz JESUS, içanen da ene descantsua; gose banaiz, JESUS iça-nen da ene janharia; egarri banaiz, JE-SUS içanen da ene edaria; eri banaiz, JESUS içanen da ene miricua eta ene sendagarria; hiltcen banaiz, hilen naiz JESUSEN besoetan; JESUSEC hetsico ditu ene beguiac, JESUS içanen da ene ho-bia, JESUSEN icena ene hobi gaineco is-ki ribua, eta bethi JESUSEZ goçatcea ene çorion bethierecoa!... Halabiz.

ARIMA JAINCOTIAREN

JAINCOA GANATCO OIHUA.

GRACIA, ô ene Jaincoa, gracia! hain bertce arima, egun oroz gure inguru-netan galtcen hari direnentçat. Satan

bekhaiztua jautzi da lece ikharagarrietaric, eta bere errabian arima iresten dabila. Sustatcen ditu bere lagun icigarriac : oihuca dagocote : *arimac ! arimac ! arimac ! gaiten gueciac aira arimen galcera !* Eta arimac erortcen dire, uda azkenean hostoac beçala, lece eternalerat !

Eta guc ere halaber, ô ene Jaincoa, oihu eguiten dugu : *arimac ! arimac ! arimac behar ditugu !* Galdatcen darozkitçugu, Jesus gure Salbatçailearen çaurien bidez. Çu ganat oihuz daude çauri adoragarri hec, diren becembat aho botheretsu balire beçala. Calbarioco gainetic arrantcez khoronatu Erregueac epheric gabe galdeguiten daizkitçu aingueru errebel itsutuari aztaparretaric khendu diozcan arimac . . . . O ene Jaincoa ! Harekin batean eta haren bidez, galdatcen derautçugu, çure oinetan ahuspez emanic, gracia bera, çure gloriaren iceanean, eta Biryina notharic gabecoaren arartecotasunaz. Halabiz.

JESU-CHRISTO
GURE SALBATÇAILEAREN
PASSIONEA

SAN MATHEOREN ARABERA, CAP. 26, 27

JESUSEC erran cioten bere discipuluei:
† Badakiçue bi egunen buruan Phazco
eguiten dela, eta Guiçonaren Semea
saldua içanen dela gurutcean itçatua
içan dadintçat, *c.* Orduan Aphezen ait-
cindariac eta populuco Çaharrac bildu
ciren Caïphas deitcen cen Aphez han-
diaren salara, eta han deliberatu çu-
ten Jesus malçurki preso hartceco, eta
hil-arazteco. Bainan cioten : *s.* Ez or-
dean bestac diraueino, populua asalda
ez dadintçat. *c.* Eta nola Jesus Betha-
nian Simon leprosaren etchean bait-
cen, emazte bat harat joan citçaion
usain goço balios batez bethericaco
alabastrazco charro batekin, eta hura

ichuri cioen buruaren gainerat, jar-
riric çagoen demboran. Discipuluac
hori ikhusiric bekhaiztu eiren, eta
cioten : s. Cergatic horla hori galdu
da ? Ecen sal citeken haguitz garasti,
horren balioa pobrei emateco ? c. Jesu-
sec hori jakinic, erran cioten : † Cer-
gatic damu eguiten dioçue emazte hu-
ni ? Hunec niri eguin darotana, obra
on bat da ; ecen bethi baituçue behar-
dunac çuekin, bainan ni bethi ez nau-
çue içanen ; eta baldin usain goço hori
ene gainerat ichuri badu , ni ehorzte-
cotçat eguin du. Eguia erraiten darot-
çuet : non ere predicatua içanen baita
Ebanyelio hau mundu gucian, khonda-
tuc da hunen orhoitçapenetan hunec
orai eguin duena. c. Orduan hamabi-
taric bat, Judas Iscariotes deitcen ce-
na, joan cen Apez aintcidarietarat,
eta erran cioten : s. Cer nahi darota-
çue eman, eta escuetaratuco darotçuet ?
c. Eta hec hitz-eman ciotçaten hogoi
eta hamar cilhar peça, eta gueroztic
occasionearen bilha çabilan hura hekien
escuetarat emateco. Eta Phazcoetaco
lehembicico egunean, discipuluac joan

citçaizcon Jesusi, eta erran cioten : s. Non nahi duçu aphain dieçaçugun Phazcoa jateco behar dena? s. Jesusec ihardetsi cioten : † Çoazte hirirat, holacoarengana, eta erroçue : Nau siac gaztiatcen darotçut : Ene ordua hurbil da, çure etcherat heldu naiz ene discipuluekin Phazco eguiterat. c. Discipuluec eguin çuten Jesusec manatu ciotena, eta aphaindu cioten Phazco eguiteco behar cena. Arratsa ethorri cenean, mahainean eman cen bere hamabi discipuluekin. Eta jaten hari cirela, erran cioten : † Eguia erraiten darotçuet, çuetaric batec salduco nau. c. Hitz hortaz guciac handizki tristaturic, batbederac galdetcen cioten : s. Ni othe naiz, Jauna? c. Jesusec ihardetsi cioten : † Enekin escua gophorrera emaiten duenac salduco nau : badoha bada Guçonaren Semea, hartaz errana den beçala; bainan çorigaitz hainarentçat, ceintaz Guçonaren Semea saldua içanen baita : hobe içanen cen harentçat, egundaino sorthu ez balitz. c. Horren gainean Judas harren traidoreac erran cioen

s. Nausia, ni othe naiz hura? c. Ihardetsi cioon : † Ceronec erran duçu. c. Eta afaiten hari cirela, Jesusec hartu çuen oguia, eta benedicatu ondoan, hautsi çuen eta eman cioten bere discipulei, erraiten ciotela : † Har çaque eta jan çaque, hau ene Gorphutza da. c. Eta calitza harturic eta Jaincoari eskerrac bihurturic, eman cioten, cioçotela : † Edan çaque guciec huntaric : ecen hau ene Odola da Testament berricoa, ceina hainitzentçat ichuria içanen baita bekhatuen barkhamendutan. Erraiten darotçuet, ez dudala guehiago mahats arno huntaric edanen çuekin, ene Aitaren erresuman berri-tan çuekin edanen duan eguneraino. c. Guero othoitza erranic joan ciren Olibetaco mendira. Orduan Jesusec erran cioten : † Gau huntan guciec escandala nitaz içanen duçue ; ecen iskiribatua da : joco dut artçaina, eta arthaldeco ardiac barraiatuac içanen dire. Bainan phiztu naicen ondoan, çuec baino lehen Galilearat joanen naiz. c. Piarresec erran cioen : s. Bertce gucientçat escandala bat bacine

ere, ez çare nihoiz enetçat hala içanen. *c.* Jesusec ihardetsi cioen : † Eguiaz erraiten darotçut, gau huntan berean, oilarrac cantatuco duen baino lehen, hiruretan nitaz ukhatuco duçu. *c.* Piarressec ihardetsi cioen : *s.* Çurekin hil behar banu ere, ez cintçaket ukha. *c.* Eta gauça bera erran cioten bertce discipulu guciec ere. Jesus joan cen hekiekin Gethsemani deitcen cen lekhu bateñā, eta erran cioten : † Çuec egon çaitetzte hemen , nic hanchet othoitz eguin deçakedan artean. *c.* Piarres eta Zebedeoren bi semeac berekin harturic, hasi cen tristatcen eta atsecabetcen, eta erran ere cioten . † Khechuda ene bihotza heriotcerainocoan : çaudete hemen, eta atçarriric enekin batean. *c.* Eta hetaric urrunduche cen ondoan, ahuspez eçarriric, othoitz eguiten çuen, erraiten çuela : † Ene Aita, ahal balin bada, calitz hau urrun bedi ene-ganic : halaric ere ez dadin içan nic nahi beçala : bainan bai çuc nahi beçala. *c.* Ondoan joan cen bere discipuluetarat, eta lo çaudecela causituric, erran cioen Piarresi : † No-

la ! ecin egon çarete oren bat atçarriac enekin batean ? Atçarriric çaudete eta othoitz eguiçue , tentacionetan sar ez çaitzentçat ; ecen ispiritua erne da , bainan haragua flacoa. *c.* Berriz ere bigarrenean joan cen , eta othoitz eguin çuen cioelaric : † Ene Aita , baldin ez badaite calitz hau iragan nic edan gabe , çure nahia biz bethea. *c.* Berriz bihurtu cen hetarat , eta bere beguiac logalez eroriac içanez , lo aurkhitu cituen. Eta hec hala utziric , joan cen oraino berriz ere , eta othoitz bera hirur garrenean eguin çuen ; guero içuli cen bere discipuluetarat , eta erran cioten : † Orai eguiçue lo , eta descansa çaitzte ; huna non orena hurbildua den , çointan Guiçonaren Semea emana içaterat doha bekhatoreen escuatarat. Haica çaitzte , goacen ; huna non ni saldu behar nauena hurbil den. *c.* Oraino mintço cela , Judas , hamabi discipuluetaric bat , ethorri cen , eta harekin Aphez nausiec eta populo Çaharrec egorrericaco yende oste handi bat , ezpataz eta makhilez harmatuac. Ordean hura saltcen çuenac

eman cioten seinalea hura eçagutce-
cotçat, ciotçotela: s. Nori ere musu
emanen baitiot, eta hura da; hura
har çaque. c. Eta berehala hurbilduric
Jesusi, erran cioen: s. Agur, Nausia.
c. Eta musu eman cioen, Jesusec ihar-
dexi cioen: † Adiskidea, certarat hu-
nat ethorri çare? c. Dembora berean
bertceac hurbildu citçazcon, escuac
gainerat hedatu çiotçaten, eta hartu
çuten. Bainan Jesusekin cirenetaric
batec, bere ezpata atheraturic, jo çuen
hartaz Aphez handiaren cerbitçari
bat, eta ebaki cioen beharri bat. Jesu-
sec orduan erran cioen: † Bihur
çaqu çure ezpata bere lekhurat: ecen
ezpata hartcen duten guciac, ezpataz
hilen dire. Uste duçu ez deçakedala
othoitz ene Aita! eta harc ez dietçake-
dala berehala egor milaca Aingueruzco
hamabi herrunca baino guehiago? Or-
dean nola betheco da Escriturec dio-
tena, manera huntan gauec eguin be-
har dutela? c. Ondoan erran cioen
yende aralde hari: † Ohoin baten ga-
nat beçala ethorri çarete ezpatekin
eta makhilekin ene harcerat; egun

oroz çuen artean jarriric nindagoen ,
 temploan erakhasten nuela, eta ez nau-
 çue hartu. Bainan hauc guciac guer-
 thatu dire, Profeten erranac bethe di-
 tentçat. *c.* Orduan bere discipuluec utzi
 çuten, eta guciac ihesari eman ciren.
 Eta Jesus hartu çuten yende hec, eta
 eramán çuten Caïphas Apez handia
 ganat, ceina baithan Escribauac eta
 Çaharrac bilduac baitçauden. Piarre-
 sec seguitu çuen urrundic Apez han-
 diaren escaratceraino , eta barnera
 sarthu-eta , jarri cen sehiekin betan,
 ikhusteco gauça nola moldatuco cen.
 Biskitartean Apez nausiac eta con-
 seilu guciac bilhatcen çuten cembait
 lekhucotasun falsu Jesusen contra,
 haren hil - arazteco ; bainan etçuten
 aurkhitecn, hainitz lekhuco falsu aditu
 cen arren. Azkenean bada bi lekhuco
 falsu aguertu ciren, eta erran çuten :
s. Erran du hunec ; deseguin deçaket
 Jaincoaren temploa , eta guero hirur
 egunen barnean berreguin deçaket. *c.*
 Horren gainean Apez handiac bere
 lekhutic alchaturic erran cioen : *s.*
 Ez duçu deusic ihardesten, yende haurc

çure contra, diotenaren gainean ? *c.*
 Bainan Jesus ichilic çagoen. Orduan
 Apez handiac erran cioen : *s.* Ma-
 natcen darotçut Jainco bici denaren
 icenean, erran dieçaguçun heia çu
 Christo Jaincoaren Semea çaren. *c.*
 Jesusec ihardetsi cioen : † Çuc erran
 duçu : eta erraiten darotçuet, ikhusico
 duçuela oraino Guiçonaren Semea
 Jainco guciz ahalsuaren escuinean
 jarria ; eta ceruco hedoién gainean
 heldu-dela. *c.* Orduan Apez handiac
 bere arropac urratu cituen. *s.* Burho
 eguin du, cer behar dugu lekhucoric
 guehiago ? Horra non ciharec entçun
 duçuen eguin duen burhoa : cer çait-
 çue ? *c.* Ihardetsi cioten : *s.* Heriot-
 cea mereci du. *c.* Orduan bere begui-
 thartea kerruztatu cioten, ukhabila-
 caldiz jo çuten, eta oraino bertice bat-
 çuec macelecoac eman ciotçaten, er-
 raiten ciotela : *s.* Christo, asma-dieça-
 guc, nor da jo hauena ? *c.* Bizkitartean
 Piarres campoan çagoen ezcaratcean,
 eta nescato batec hurbilduric erran
 cioen : *s.* Eta çu ere Jesus Galileacoa-
 rekin cinen. *c.* Bainan ukhatu çuen gu-

cien aiticinean, cioela : s. Ez dakit cer
dioçun. *c.* Eta athetic camporat ilkhit-
cen cela bertce nescato batec ikhusiric,
erran cioten han cirenei : s. Hau ere
Jesus Nazarengoarekin cen. *c.* Eta
Piarresec bigarreanean ukhatu çuen
cioela cin eguinez : s. Ez dut eçagutcen
ere guiçon hori. *c.* Aphur baten bu-
ruan han cirenac hurbildu çitçaizcon
Piarresi, eta erran cioten : Eguiazki
yende hetaric çare çu ere; ecen çure
bitzcuntçac salhatcen çaitu. *c.* Orduan
hasi cen burho eta arnegu eguiten, ez
çuela guiçon hura eçaguitcen. Eta bere-
hala oilarrac cantatu çuen. Piarres
orhoitu cen Jesusec erran cioenaz :
oilarrac cantatuco duen baino lehen,
ni hiruretan ukhatuco nuçu. Eta cam-
porat ilkiric, kharatski nigar eguin
çuen. Arguitu cenean, Aphez aiticindari
guciec eta populoço Çaharrec biltçar
eguin çuten Jesusen contra, haren hil-
arazteco; eta estecatu ondoan eramán
çuten, eta eman Poncio Pilatus Go-
bernadorearen escuetara. Orduan Ju-
das, hura saldu çuena, ikhusiric nola
galtcera çaramaten, urrikitan sarthu

cen eguin çuenaz, eta eramán ciotzaten Aphez aítcindariei eta Çaharrei hogoi eta hamar diru pheçac, cioela : s. Bekhatu eguin dut, saldu duanean yustua-ren odola. *c.* Ihardetsi cioten : s. Guri cer dohacu ? hori ikhusçac herorrec. *c.* Orduan Judas diru hec temploan aurthikiric joan cen, eta bere burua urkhatu çuen. Bainan Aphez aítcindariec diru hec bildu ondoan erran çuten : s. Ez da haçu diru hauc tresorean ematea, ceren odolaren saria baita. *c.* Bainan elkhar adituric, hartaz erosi çuten bachera eguile baten lur bat, arrotzac han ehorzteco. Hargatic landa hura deitcen da oraino egungo eguneraino Haceldama, erran nahi baita, odol landa. Orduan bethe içan cen Jeremias Profetac erran çuena : Eta hartu dituzte hogoi eta hamar diru pheçac, ceinac baitire saldu denaren saria, Israelgo umetaric erosi dutenaren saria; eta eman dituzte bachera eguile baten landaren erosteco, Jaunac niri meçutu darotan beçala. Jesus bada eçarri içan cen Gobernadorearen aítcinean, eta Gobernadoreac galdeguin cioen, errai-

ten cioela : s. Çu çare Judutarren Erreguea ? *c.* Ihardetsi cioen † Çuc dioçun beçala. *c.* Eta Apez aiticindariec eta Çaharrec accusatcen çutelaric, deusic ez çuen ihardetsi. Hargatic Pilatussec erran cioen : s. Ez duçu entçuten cembat gauça yende hauiec derasaten çure contra ? *c.* Bainan, ez cion deusen ere ganean ihardetsi : halaco guisaz non Gobernadoreac handizki miretsi baitçuen. Bada Gobernadorearen usantça cen, Phascotan populuac hautatcen çuen bat campotcea ; eta orduan preso çagon Barrabas deitzen cen fama gaisotaco guion bat. Hala guciac elkhar bilduac çaudecen demboran, Pilatussec erran cioten : s. Cein nahi duçue utz dieçaquedan, Barrabas ala Jesus-Christo deitzen dena ? *c.* Ecen baçakien bekhaizcoz escuetarat ekharri ciotela. Eta bere tribunalean jarriric çagoela, bere emazteac gaztiatu cioen : s. Ez dukeçula guion hobengabe horrekin eguitecoric : ecen horren gatic egun ametsetan hainitz pairatua nago. *c.* Bizkitartean Apez aiticindariec eta Çaharrec burutan eman

cioten populuari, Barrabas galdetcea eta Jesus gal araztea. Bada Gobernadoreac oraino erran cioten: s. Cein nahi duçue bietaric camporat utz dieçaçuetan? *c.* Bainan hec ihardetsi cioten: s. Barrabas. *c.* Pilatusec erran cioten: s. Eta cer eguinen dut Jesus-Christo deitcen denaz? *c.* Guçieç ihardetsi cioten: s. Curutcean itça bedi. *c.* Gobernadoreac erran cioten: s. Ordean cer gaizki eguin du? *c.* Horren gainean guçiac oihuz jarri ciren ciotela: s. Curutcean eman bedi. *c.* Pilatusec ikhusiric deusic ez çuela irabazten, aiticitic yendeac guehiago asaldatcen cirela, populuaaren aiticinean bere escuac urez ikhuzi cituen, cioela: s. Behinic bat chahu naiz guçon hoben gabeçco hunen odoletic; çuetaz denaz, ikhusçaçue. *c.* Eta populu guçia eman cen oihuz: s. Horren odola eror bedi gure, eta gure umeen gainerat. *c.* Orduan camporat utzi cioten Barrabas, eta Jesus açotaturic eman cioten escuetarat, curutcean itçatua içan çadintçat. Berehala Gobernadorearen soldadoec Jesus jaureguirat eramanic haren inguru-

tara lagun guciac bildu cituzten : eta biluzi çuten ondoan , escarlatazco capa batez estali çuten ; eta arrantzezco khorro bat eman cioten buruaren gainean , eta sesca bat escu escuinean ; eta haren aitciñean belhaunicatcen cirela escarniatcen çuten , erraiten ciotela : s. Agur Juduen Erreguea. c. Eta bekhokiara thu eguiten ciotela , eramaten cioten escutic sesca, eta hartaz burua jotcen cioten. Horrela hartaz trufatu ciren ondoan , erauntzi cioten escarlatazco capa , eta bere soinezcoez beztiaraciric , eraman çuten gurutcean eçartcerat. Ilkhitcen cirela , aurkhitu çuten Cireneco guizon bat , Simon deitcen cena , eta hari bortchaz Jesusen curutcea eraman-arazi cioten. Eta ethorri ciren Golgotha deitcen den lekhura , ceina baita Calbarioco lekhuua. Eta eman cioten edaterat minagrearekin nahastecaturicaco arno batic : eta dastatu çuen ondoan , ez çuen edan nahi içan. Curutcean itçatu çuten ondoan bereci cituzten haren soinecoac , sorthe egotziric ; Profetaren errana bethea çadintçat : Bereci dituzte

bere artean ene phildac, eta ene arropa
 sorthean aurthiki dute. Eta jarriric
 çaudecela beguiratcen çuten. Eta eman
 cioten buru gainean iskiribus cerga-
 tic hil-arazten cen : Hau da Jesus Ju-
 dutarren Erreguea. Curutcean eman ci-
 tuzten harekin batean bi ohoin, bata
 haren escuineco aldean, eta bertcea
 ezkerrecoan. Eta handic iragaiten ci-
 renec hidoiztatcen çuten, buruac era-
 biltcen cituztela; cioçotela : s. Heia
 bada ! hic Jaincoaren temploa dese-
 guiten dukanaz gueroz, eta guero hi-
 rur egunic barnean bereguiten, be-
 guira çac heure burua ; Jaincoaren
 Semea bahitz, jauts hadi gurutcetic. c.
 Halaber aphez nausiec, Iskiribau eta
 Çaharrekin batean, hartaz burlatcen
 ciren, ciostela : s. Bertceac salbatu
 ditu, eta bere burua ecin salba deçake.
 Israelgo Erregue bada, jauts bedi orai-
 che curutcetic, eta sinhetsico dugu
 horren baithan. Jaincoa baithan du
 bere esperança. Jaincoaren gogora-
 coa balin bada, athera beça orai hor-
 tic ; ecen berac erran du : Jaincoaren
 Semea naiz ni. c. Harekin curutcean

ciren ohoinec ere gauça bera cerasaten. Eta egun-erdtic aratsalde hirur orenetaraino, mundu gucia ilhumbez estali cen. Eta muga harren inguruan, Jesusec oiñu handi ocen bat eguin çuen, erraiten çuela: † *Eli, Eli, lama sabacthani?* c. Erran nahi da: † Ene Jaincoa, ene Jaincoa, cergatic utzi nauçu? c. Han cirenetaric batçuec, hori entçunic, cioten. s. Elias deitcen du hunec. c. Eta berehala, hetaric battec laster eguin çuen belogui bat arno minthuz bethetçera; eta hura sesca batean emanic edaterat eman cioen. Bainan bertcec cioten: s. Çaude, ikhusagun behin heia Elias ethorrico çaiñ hortic atheratçera. c. Bainan Jesusec berriz ere oiñu handi bat eguinic, aur thiki çuen azken hatsa. (*Hemen aphur bat belhaunico egon behar da.*) Ordu berean temploco beloia erdiratu cen eta bi çathi eguin gainetic behereraino, lurra ikharatu cen; eta harriac arraildu ciren, hil-hobiac ideki ciren, jadanic hilac ciren hainitz sainduen gorphutzac phiztu ciren; eta bere hobietaric ilkhiric, hura phiztu cen on-

doan, hiri saindura joan ciren, eta hainitzi aguertu citçaizcoten. Bizkitartean soldado aitcindaria eta harekin Jesusen beguiratcen çaudecenac, ikhusiric nola lurra ikaratu cen, eta bertce guerthatcen ciren gauçac, handizki icitu ciren, ciotela: s. Eguiazki Jaincoaren Semea cen hau. c. Baçauden oraino han urrunchetic hainitz emazte, Jesusi Galileatic haraino jarraiki cirenac, hartaz artha icateco: ceinen artean baitciren Maria Magdalena, Maria Jakesen eta Josephen ama, eta Zebedeoren semeen ama. Arratsa heldu cenean, ethorri cen Arimatheaco guçon aberats bat Joseph çaritçana, ceina Jesusen discipuluetaric baitcen. Hura joan cen Pilatus gana, eta galdetu cioen Jesusen gorphutza; eta Pilatusec berehala manatu çuen eman çakion. Josephc harturic gorphutz hura, mihise churi batez trochatu çuen, eta eman çuen harroca batean eguina çuen bere hobi berri batean: eta hobi atheraino harri handi bat itçul-araziric joan cen. Maria Magdalena eta bertce Maria ere han çaudecen jarriric hobiaren aldean.

Biharamunean, ceina baitcen larumbata edo Sabbathoa, Aphez nausiac eta Pharisauac bildu ciren Pilatusen gana, eta erran cioten : Jauna, orhoitu gare nola yende enganatçaile harc, oraino bici cela, erraiten çuen : Hirurgarren egunean berriz phiztuc naiz. Mana çaçu beraz hobia çain dadin hirurgarren eguneraino ; beldurrez eta horren discipuluec ethorriric, ebats ez deçaten, eta populuari erran ez dioçoten : Hiletaric berriz phiztu da; eta azken enganioa ehembicicoa baino gaistoagoa bali-ke. Pilatusec ihardetsi cioten : Badi-çuçue çaintçaleac; çoazte, çain çaçue daritçaçuen beçala. Hala joan ciren beraz, hobi-harria siguilaturic, ongui hetsi çuten, eta eman cituzten çaint-çaleac.

JESU-CHRISTO

Gure Jaunari, haren Passioneço aintci bacotcharen gainean OTHOITZA.

ÿ. Adoratcen çaitugu Jesu-Christo eta benedicatcen :

Ŕ. Ceren çure Curutce sainduaz erosi çaituçu mundua.

ORACIONEA.

JAINCO ona : çure escuac, çure oinac eta çure gorphutz gucia, gu bekhato-reentçat Curutceco haben eçarri nahi içan ditutçuna ; arrantzezco khorro bat Juduec, çure Icen sacratuaren laido-tan buruaren gainean eman çarotçutena, pacienki ekharri duçuna ; eta gu bekhatore hekientçat Curutceco habe berean bortz çauri errecibitu ditutçuna : eman dieçaguçu egun eta bethiere penitencian, on-gabeen, aphaltasunean, caritatean bicitceco indarra eta berthutea, behar dugun arguia, sent-sua, adimendua, eta bihotz garbi bat ; hetan azken hatseraino heltceco gracia-ekin, çure merecimenduen bidez ; Jesus adoragarria, ceina bici baitçare, eta ceina erregue baitçare Aitaren eta Izpiritu-Sainduaren batasunean mendeen mendetan. Halabiz.

CURUTCEAREN

BIDEAZ

ISTRUZIONE LABURRA.

Cer den Curutcearen Bidea.

CURUTCEAREN bidea da berenaz gure Salbatçaileac curutceaz cargaturic iragan çuen eremua ; erran nahi da, condenatua içan cen Pilatusen etchetic eta gurutceficatua içan cen Calbarioraino, non aurkitcen baitituzte mila hirur ehun eta hirur hogoi urhats. Beraz Curutcearen bidearen eguitea da, eremu horren iragaitea. Funski eguiteco, bide horren iragaitean, behar da içan hunkitua han Salbatçaileac eguin dituen phausu odolstatuei emana den sentimenduez. Hura Cerurat iganez gueroz Biryina Sainduac, eta haren eredura Jerusalemeco presuna debotec, usu eguiten çuten bide hori. Guero debocione horren laguntceco,

eman cituzten seinale batçuec, Salbatçaile maitea, bide hartan cerbeit guerthaturic, baratua egon cen tokietan. Guiristinotasuna hedatcearekin, laster abiatu ciren hel ahal citezken tokietaric bide horren eguiten; eta eçagutu çuten hainitz dohain bereciac ardiesten cirela debocione horren bidez. Hori ikhusiric, Aita Sainduac eman cituzten indulgenciaric handienac debocione hori praticatcen çutenei.

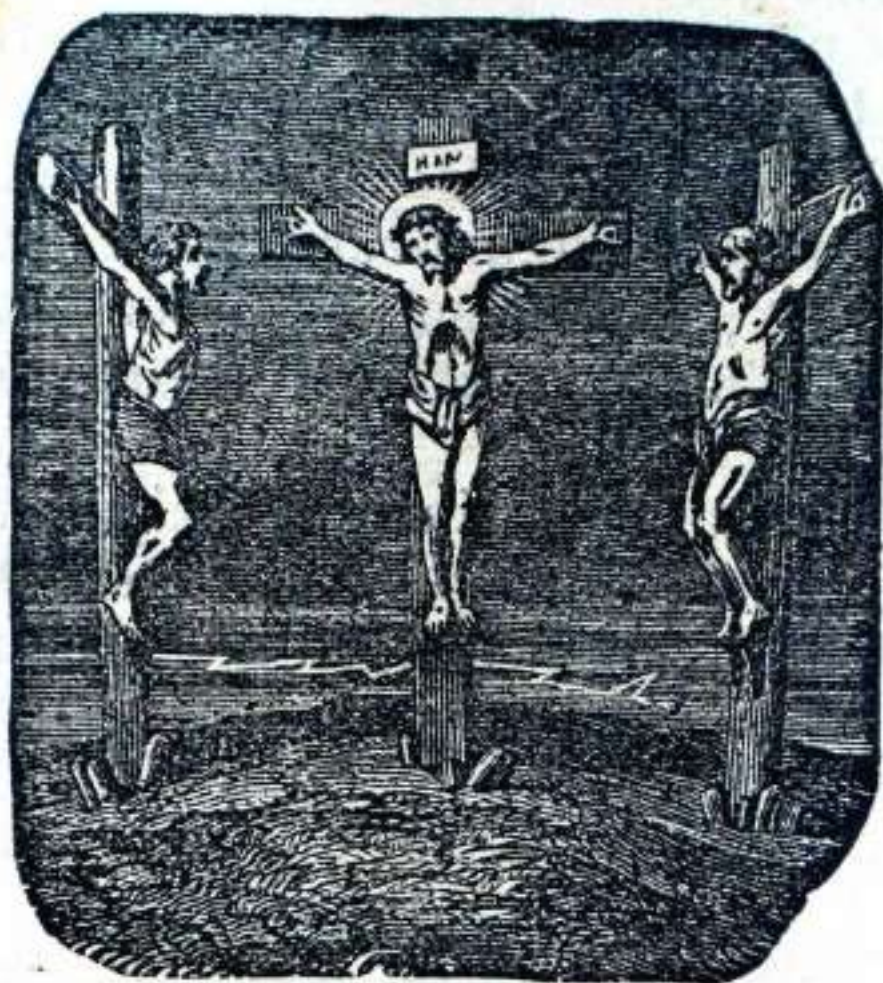
Bainan ikhusiric hainitz guiristino içanen cirela gracia horiez gabetuac, toki hartarat ecin joanez, Aita Sainduac nahi içan dute eguin Jesu-Christoc curutceaz cargatuac, Olibetaraco bidean eguin cituen phausuen itchurabat; emaiten direlaric Elicetan lekhu-tic lekhu pausu hec seinalatcen dituzten erretaula edo curutce batçuec; eta tokiaren beraren gainean bere Estacioneac eguiten dituztenei, indulgencia handi hec berac eman dituzte, erat-chiki ondoan curutce haukiei; bainan Estacioneac curutce heien beraren ait-cinean eguinez seguidan.

Ikhusia da debocione hori, Jesu-

Christoc gure salbamenduco eguin di
tuen pausu odolstatuen considerat-
cea, harentçat den gloriosena, haren
Ama Biryinarentçat den gogoracoena,
bekhatuaren higuintcerat, nekheen
jasaiterat, eta Jesu-Christoren amo-
diorat bihotzen erakhartceco den pre-
miatuena dela.

Estacioneac eguin aldi bakotchean
hainitz indulgencia irabazten da. Aita
Sainduen chedea da Purgatorioetaco
arimentçat irabaz ditzen ahalaz.

NORC BERAC
 CURUTGEAREN BIDEA
 EGUITECO MOLDEA.

*Hasteracoan Sacramendu Sainduaren
 aitcinean eguiteco OTHOITZA.*

O JESUS, ene Salbatçaile dibinoa!
 huna non naicen ahuspez çure oine-
 tan, enetzat eta çure gracion hil dire-

nentzat misericordia galdetceco. Partalier eguin gaitzatçu, othoi, hec eta ni çure Pasionearen merecimendu içari gabecoetan. Nigarrezco eta auhenezco bide huntan hain urriki minaz hunki çacu ene bihotza, non ekharria içanen bainaiz bici huntaco nekhe gucien gogotic jasaiterat çu gatic.

Eta çuc, curutcearen bidea lehenic irakhatsi daucuçuna, Maria Saindua, eguiçu othoitz Trinitate Sainduac munduan içaiten dituen laidoen arrimutan, onhets detçan hemen Izpiritu-Sainduac emanen daitan urrikizco eta amodiozco sentimenduac.

Ien ESTACIONEA.

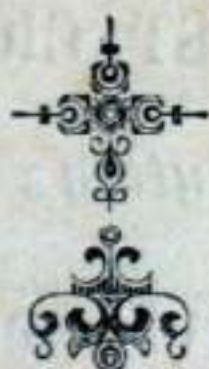
Jesus hiltzerat condenatua.

Considera çaqu hemen Jesusec cein amulsuki harcen duen arrasta bat hain gaistoa, eta orhoit çaitte ez duela Pilatusec condenatu Jesus, bainan çuc eta bekhatoros guciec galdetcen guinduela haren heriotcea. Erraçu beraz urrikiric minenarekin :

O Jesus adoragarria, ene bekhatuec çaituzte beraz hiltcerat condenarazi. Ai Jauna ! eguidaçu, othoi, gracia hetaz

gueroago eta guehiago damu ičan de-
çadan ; eta berriz bekhaturic eguinen
duan baino lehen hilcerat ere ekharria
içan nadin.

*Erraçu guero Gure Aita , Agur Ma-
ria, Gloria.*

II^{en} ESTACIONEA.

Jesus curutceaz cargatua.

Considera çachu hemen Jesusec **ein** bihotz onez hartcen duen bere heriotceco tresna latzgarria bere soin sarraskituen gainean. Horrela irakhatsi nahi daucu nola hartu eta ekharri behar ditugun, nondic eta noren ganic-nahi heldu çaizcun curutceac.

O Jesus amultsua! ez cinuen çuc ekharri behar curutce hori, bainan nic bekhatoros dohacabea. Emadaçu behar

duan adimendua, çure eredura, bici
huntaco nekheac eta atsecabeac erasia-
ric gabe jasaiteco; Aita on beçala çure
Probidentciac nahi içan duenaz gueroz
hekien bidez eguin deçadan bekhatuen
satisfaccionea, eta ardiets çure gloria.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

III^{en} ESTACIONEA.

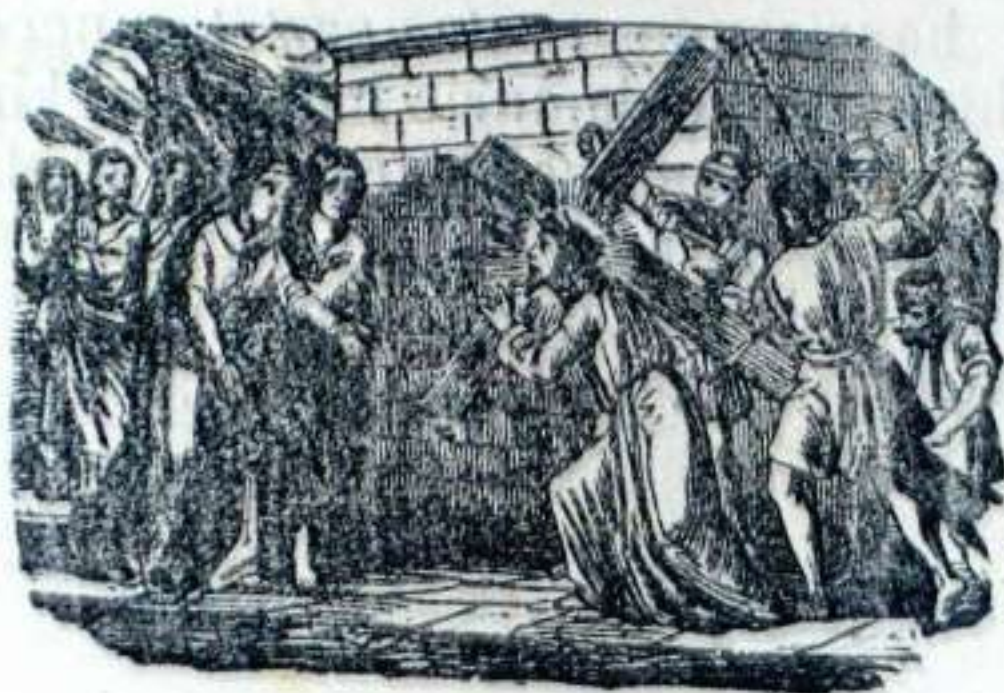
Jesus erroria curutcearen pean.

Considera çaqu Jesus Olibetaraco bidean. Açote eta arrantzezco khoro çorrotzec hambat odol galarazi cioten, non flacatua erori baicen curutce jasan gogorraren azpian; eta ez da alchatcen laidoric gogorenac pacienciaric handienarekin jasanic baicen. Hola nahi du eguin, eta guri eracutsi gure eroricoen, eta guciz bathaioco gracia galarazi darocuten bekhatuez satisfacionea eguiten.

O Jesus ona ! eguicu, othoi, orhoit nadin bethi bihotz minic handienarekin ene haurtasuneco eta gaztetasuneco bekhatuez, eta damuric handienarekin hurbil nadin maiz cofesatcerat, bethi eta hobekiago borratceco ene iragan hutsac Penitenciaco sacramenduan.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

IV^{en} ESTACIONEA.

Jesusea errecontratcen du bere Ama.

Considera çaqu cein bihotz-min-garri behar cen, bai Seme Jainco har-
rentçat, bai Ama hain maitearençat,
elkar aurkitcea, Seme maite hura
gaistaguin batçuez hain itsuski herres-
tatua cen demboran, populu handi ba-
ten bistan. Hura ikhustean cer dolore
eta hersturetan ez cen hertchatua ha-
ren bihotza! Nahi çukeien atheratu bur-
rego heien escuetaric : ordean badaki
hala behar dela obratu gure salbamen-

dua. Guciac harrekin sacrificaturic,
jarraikico çαιο beraz azken hatseraino.

O dolozco Ama! ardiets dieçaguçu
mendi sainduraino Jesu-Christo segui-
tu cinuen amodio hura eta curutcea-
ren oineraino eracutsi cinuen bihotz
handi hura; deusec ez naçan behinere
urruntaraz Jaunaren leguearen bidetic,
eta Jesu-Christo ganic.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

Ven ESTACIONEA.

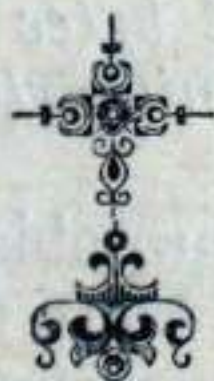
*Simonec laguntcen çaió curutcearen
kharreiatzen.*

Considera çaqu Jesu-Christoren gu ganaco onhesgoa. Mundua jasaiten duenac ez du ezcas indarra curutcearen jasaiteco; bainan nahi daucu irakhatsi gure lagunetarie pairatceco içanen ditugunen juntatcen haren sofriariekin.

O Jesus, ene Jauna! cerrorec jasanic curutceric dorpheena, arinena uz-

ten deraucuçu guri; eguidaçu, othoi, gracia neure buruaren hain etsai ez icaiteco non ez baitut neurea ekharri nahico. Hitz datçut, Jauna, çure amo-rea gatic, eta çure urricalmenduaz baliatceco, jasanen ditudala, erasiaric gabe, neure lagunaren ganicaco escarnio eta hidoi guciac.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VI^{en} ESTACIONEA.

*Emacume debot batec chukatcen dio
beguithartea.*

Considera çaçu soldado sokha hura cilharturic, bere Nausi dibinoaren gana hurbiltcen den emacume horren gogo miragarria. Aurkhitcen du thuz, herautsez, icerdiz eta odolez sunsitua. Hunkitua nigarretaraino, amodioac emaiten du beldur guciez gorago; hurbiltcen da Jesusen ganat, eta chukatcen dio Angueruec eta Sainduec ikhare-

kin baicen beira ez dioçoketen begui-
tharte deseguin hura.

O Jesus gure Nausi eta Erreguea!
emadaçu, othoi, emacume saindu hor-
rec beçala, munduco errespetu guciac
osticaturic goraki eracuts deçadan neu-
re fedea mundu guciaren bistan.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VII^{en} ESTACIONEA.

Jesus erortcen da bigarren aldicotz.

Considera çaqu Bictima saindu horren estatua, hedatua bere sacrificioco egurraren azpian, eta pharatua bere burreuen tratamendu gogorrei : bigarren erorico hau Jesu-Christoc guretçat duen amodio handiaren froga berri bat da. Nahi daucu eracutsi berri bezekhatuan erortceac ez darocula etsiarazi behar, bainan bai erneago atchicarazi.

O Jesus ene Salbatçailea ! barkha

dietçadaçu, othoi, berriz ere ene be-
khatuac; borthitz neçaçu çure graciaz
bekhatuzco occasioneen contra; ema-
daçu, othoi, atçartasuna neure burua-
ren gainean, çucen egon nadin çure
gracian.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VIII^{en} ESTACIONEA.

Jesusec consolatten ditu Israelgo presuna nigarrez darraizconac.

Mirets çaqu Jesu-Christoren bihotz ona. Bere oinhaceez casuric eguin gabe, gucia hartua da gure salbamenduaz. Erraiten diote darraizcon presunei ez deçaten nigarric eguin hartaz; bainan bai berez eta bere umeez. Ah! hortan eracusten daucu gure nigarrec estimu guti luketela baldin gure bekhatuez beçala gure lagunenez nigar eguiten ez badugu.

O Salbatçaile maitea emoçu, othoi,

ene bihotzari ene lagunen salbamen-
duaren nahi kharsu bat; bekhatoreen
combersionearentzat, othoitzean auhe-
netan eta penitencian kharsuki ema-
naraz neçakena, mereci deçadan çure
consolacionezco hitzen aditcea heiekin.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

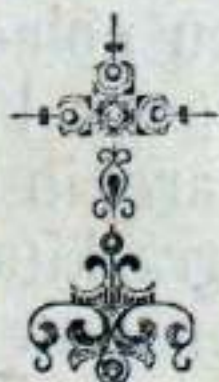
IX^{en} ESTACIONEA.

*Jesus erortzen da hirugarren
aldian.*

Considera çaqu Jesus heldua mendia-
diaren gainera: han da bere etsaien
errabiac sacrificatu behar duen tokian.
Han erabilten ditu bere bihotzean gu-
re bekhatuac, Sacramenduen laidoztat-
ceac; haren graciaen eta haren odo-
laren çombatentçat alfer içatea. Con-
sideracione horiec hersten dute, eta
aurthikitzen hain tristecia eta flakecia
handian, non erortcen baita bere ha-
gonian beçala, beguitharteaz lurrerat.

O Jesus, amodioaren bictima ! onhets çaqu, othoi, hemen ene bihotz oin-hazcatuac, çure bihotza hola hersten duten bekhatuez eta hidoiztatcez eguiten darotçun amanda ohorezcoa; emadaçu indarra ikharagarrikeria horiec, penitentiariç gogorrenez, erreparatceco, eta eguidaçu gracia çuganat be-thicotz hel-araz neçaketen beçala çure dohainez baliatceco.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

Xen ESTACIONEA.

Yesus bilhuzten dute.

Considera caçu nolacoa cen Jesusen sofricaria burregoc biluzi çutenean : arropac khentcearekin haren çauri guciac ideki eta sarraskitan emaiten dire, eta berriz eguiten dute açotezco oinha- cea. Cer dolore etcen harentçat, ham- bat eta halaco yendakiaren bistan, es- tatu hartan aguertcea !

O Jesus saindutasunaren Jaincoa ! gure guritasun tçar eta atseguin liçu- nez barkhamendu galdeguiteco uzten

duçu çure burua hola biluzterat; ik-
hugarrri nigar eguingarri hortaz yen-
detce horren bistan ahalecatua: neure
gorphutzari eguin ditudan mainez,
cinki nahi dut çure graciarekin ba-
tean, neure sensuac mortificatuz ahal
duan penitencia gucia eguin bici ni-
ceno.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

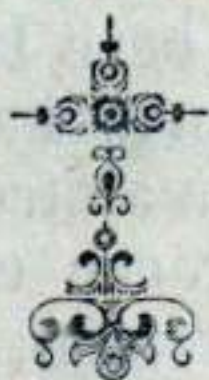
XI^{en} ESTACIONEA.

Yesus gurutzeari itzatua da.

Considera çaqu Jesu-Christo bere burregoei cein humilki pharatcen den! uzten ditu bere escu eta oinen itçatcerat! bathere elhe saminic gabe; sentitcen ditu bere heçurrac junturetaric atheratcen, bere çainac ethentcen, bere odola curutcea behera joaiten, bere bihotza egarriac erretcen, bere indar guciac ahitcen! Ah! ceren gu-gatic obedient içan nahi baitcen curutceraino, Yondoni Pauloc dioen beçala!

O ene Nausi dibinoa ! ala goraki con-
denatcen baititutçu çure legue saindua-
ren alderaco ene desobedienciac ! Ala
sarcorra baita hemen amodio propiaren
eta naturaleçaren contra emaiten da-
rotasun exemplua, guciac bentçutcen
dituen çure obediencia osoan ! Eguida-
çu, othoi, gracia hortaz baliatceco, ez
deçadan behinere bertce nahirie içan
çurea baicen.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XII^{en} ESTACIONEA.

Jesus hiltcen da curutcean.

Considera çaqu Jesus hiltcen bi ohoi-
nan artean, eta bere Jaincotasuna era-
custen miraculuric handienez. Azken
halsa eman duen aintcean, lurra ikha-
ratcen da, harrocac erdiratcen, tem-
ploco beloa urratcen, iguzkia ilhunt-
cen, eta hilac hobietaric bizturic ilkhit-
cen. Horiec ikhusiric, capitainac bul-
harrac jotcen dituelaric, aithorcen du
eguiazki hura Jaincoaren Semea cela.

O ene Salbatçaile maitea! ez deçaçu-

la, othoi, utz, creatura guciac çure heriotceaz damustatcen diren demboran, sentimendu-gabe içan nadin eta esker-gabe. Argui çaçü ene adimendua, porrosca çatçu ene passioneen gatheac, atçarraçu, othoi, ene fede lokharcatua, halaco moldez non ez deçadan behinere bistatic gal Curutce horren gainean enetçat jasan ditutçun oinhace ikharrarriac, eta hor emaiten darotaçun eracuspenez bidatça deçadan nere bicia heriotceraino.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIII^{en} ESTACIONEA.

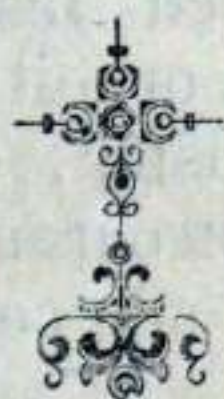
Jausten dute Jesus Curutcelic, eta emaiten bere Amaren besoetan.

Considera çaqu Ama samur harren dolorea bere Semea hila ikhustean. Bere besoetan hartcen du gorphutz sacratu hori; beguira dahoco beguitharte deseguin eta odolstatu horri; begui iraungui, escu eta oin cilhatu hekiei. Jaincoac baicen ez deçake enthelega ikhusgarri hori cer martyrio cen harrentçat.

O Maria! ni naiz çure bihotz-mina-

en causa; ene bekhatuec cilhatu dute
gure bihotza, Jesus curutcean emai-
earekin; bainan orhoit çai'e, ô Maria!
ene Ama çarela, eta ene bitartecoa
Jaincoaren aintcinean; damuric mine-
na dut içanaraci daitçudan doloreez,
arnegatcen dut bekhatua, hitz dautçut
gure berthutei jarraikico naicela; çu
baithan dut ene fidantcia: lagun naça-
çu, othoi, orai eta ene heriotcean.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIV^{en} ESTACIONEA.

Jesus emaiten dute hobian.

Considera çaqu Jesusen gorphutza hobi hartan, eta orhoit çaita çurea orobat daitekela laster, eta çure arima joanen dela Jaincoaren aitecinerat, bethiereco çorion edo çorigaitzeco arastaren aditcerat.

O ene Salbatçaile dibinoa? heriotce on bat nic ukhaiteco, eta hartarat pharaten irakhasteco, hil çarenaz gueroz: ez deçaçula, othoi, utz çure graciac alfer içan ditene enetçat; ehorzkitçu hobi

hortan ene gaistakeria guciac eta ni
baithan den creaturen ganaco jaidura
gucia: ene bicia penitencian erama-
nic, eta berthutean fermu içanic, me-
reci deçadan bethiereco çure gloriáz
goçatcea.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

Solenelki eguiten denean Curutcea-
ren bidea, edo Estacioneac, aldare
nausiaren aitcinean canta diteke :

O Crux, ave, spes unica!
Mundi salus et Gloria:
Piis adauge gratiam,
Reisque dele crimina.

Eta guero aphezac iracurteen du
othoitzá, *O Jesus*, etc. 240 pl.

Estacionetara joaite gucietan canta
diteke ceremonia huni dahacon cantica
bersu bat, eta :

Sancta Mater, istud agas:
Crucifixi fige plagas
Cordi meo validè.

Estacione bacotcharen hastean cantatcen du aphezac :

ÿ. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi :

ŕ. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

Guero belhaunicaturic erraten dire *Othoitzac*. Ondoan cantatcen du :

ÿ. Miserere nostrî, Domine :

ŕ. Miserere, nostrî.

ÿ. Fidelium animæ, per misericordiam Dei, requiescant in pace.

ŕ. Amen.

Estacioneen ondoan bihurtcen da, cantatcen direlaric cembait cantica bersu, eta aldare aitcinean cantatcen dira seguidaco bersuac :

ÿ. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

ŕ. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

ÿ. Ora pro nobis, Virgo dolorosissima :

ŕ. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

ÿ. Signasti, Domine, servum tuum Franciscum :

R̄. Signis redemptionis nostræ.

Ÿ. Oremus pro Pontifice nostro N.

R̄. Dominus conservet eum et vivificet eum, et beatum faciat eum in terrâ; et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Ÿ. Oremus pro fidelibus defunctis:

R̄. Requiem æternam dona eis, Domine; et lux perpetua luceat eis.

OREMUS.

RESPICE, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam: pro quâ Dominus noster Jesus-Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et Crucis subire tormentum.

Domine Jesu-Christe, Fili Dei vivi qui horâ sexta pro Redemptione mundi Crucis patibulum ascendisti, et sanguinem tuum pretiosum, in remissionem peccatorum nostrorum, fudisti: te humiliter deprecamur; ut post obitum nostrum, januam paradisi nos gaudentes introire concedas.

Interveniat pro nobis, quæsumus,

Domine Jesu-Christe, nunc et in horâ mortis nostræ, apud tuam clementiam, beata Virgo Maria Mater tua: cujus sacratissimam animam in horâ tuæ Passionis doloris gladius pertransivit.

Domine Jesu-Christe, qui refrigerante mundo, ad inflammandum corda nostra tui amoris igne, in carne beatissimi Francisci, Passionis tuæ sacra stigmata renovasti: concede propitius; ut, ejus meritis et precibus crucem jugiter feramus et dignos fructus pœnitentiæ faciamus.

Omnipotens sempiterne Deus, miserere famulo tuo Pontifici nostro N., et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ: ut, te donante, tibi placita cupiat, et totâ virtute perficiat.

Deus, veniæ largitor et humanæ salutis amator: quæsumus clementiam tuam; ut nostræ congregationis fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc seculo transierunt, beatâ Mariâ semper Virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ bea-

titudinis consortium prevenire concedas. Per Dominum nostrum J̄esum Christum, etc.

Guero cantatcen da hirur aldiz :

Parce, Domine, parce populo tuo :

Ihardasten da orobat : Ne in æternum irascaris nobis.

Cantariac : Pie Jesu Domine, dona eis requiem.

Populuac : Sempiternam.

Lehen cantariac : Jube Domine, benedicere.

Aphozac : Benedicat nos Dominus noster Jesus-Christus; qui pro nobis flagellatus est, crucem portavit, et fuit crucifixus.

ŕ. Amen.

Curutcearekin emaiten da hemen ichi'ic benediccionea. Azkenean, erranditcake bakhotchac. Pater, Ave, Gloria, Aita Sainduaren chedeetan.

ÇAZPI PSALMU
 PENITENCIALAC
 ESCUARAZ

I. Ps. 6.

Domine, ne in furore... Miserere.

JAUNA, ez niri jaçar çure haserrean :
 eta ez neçaçula gaztiga çure atseca-
 bean.

Urrical nakiçu, flaco bainaiz : senda
 neçaçu, ecen ene heçur guciac khor-
 docatuac dire.

Eta nahasmendu handi batec hartu
 deraut ene arima : bizkitartean, Jau-
 na, noiz artio utzico nauçu ene mise-
 rian ?

Jauna, bihur çajte ene ganat , eta
 beguira çaçü ene arima : salba naçaçu
 çure urricalmendua gatic.

Ecen nihor ez baita çutaz orhoitcen
 denic heriotce eternalean : eta ifer-
 nuan norc erranen tu çure laudorioac ?

Ene heiagoretan nago ahituric; gau oroz uretan eçarrico dut ene ohea: ene nigarrez bustico dut ene etçanlekhuua.

Ene beguiac nahasi çaizkit ene urriki saminarenen gatic: çahartu naiz hainitz ene etsaien erdian.

Urrun çoazte niganic, gaizki-eguille guciac: eçen Jaincoac entçun du ene nigarren oihua.

Jaunac entçun du ene ohoitza: onhetsi du ene auhena.

Ahalkez gorri beitez eta ikhara ene etsai guciac: itçul beitez eta berehala hainitz ahalca bere bekhatuez.

Çori gucz on dela Aitari; eta Semeari; eta Izpiritu Sainduari:

Egundainotic cen beçala, eta orai eta bethiere: eta mendeen mendetan. Halabiz.

II, Ps. 31.

Beati quorum remissæ.

DOHATSU ceina ere barkhatuac içan baitçaiçco bere gaistakeriac: eta ceinen bekhatuac idokiac baitire.

Dohatsua guïçona ceinari ere Jaincoac ez baitio ondicatcen bekhatua : eta ceinaren bihotzetan ez baita gueçurric, ez eta ere enganioric.

Ene bekhatua ez dudalacotz aithortu, atsecabean ihartu dire ene heçurrac : heiagoretan nindagoela egun osoa.

Ecen çure escu pisua baratu içanda çau gau eta egun ene çainea : ene bekhatuec eta urrikiac çaurthuric ene arima, iñçuli naiz çure gana, ene antsia handian.

Eçagut arazi darotçut ene bekhatua : eia ez dut gorde ene gaistakeria.

Erran dut : Nihore goraki aithortuco diot Jaincoari ene gaistakeria : eta erran becen sarri barkhatu dautaçu ene bekhatuaren itsuskeria.

Hargatic, ene guisa oihoiztuce çaituzte çucen diren guciec : bere beharorduetan eta dembora hautuetan.

Bizkitartean atsecabe gogorren uholdeac erorico direnean pesiaren ançora : hec-gana ez dire hurranduren.

O Jaincoa ! inguratcen nauen atsecabeau, çu çare ene ihes-lekhua : ene

bozearioa ! iraitzkiten ni ganiñ urrua
inguratzen nauten etsaia.

Jauna, ihardetsi darotañ : Emanen
daiat adime dua, irakhatsico daiat
iragan behar ducan bidea : ene beguia
atxikico ditiat hire gainean

Ez çaitztecela beraz iñan çamaria
eta mandoac iduri : ceinec ez baitute
adimendurie.

Ceinae, muthurra sokhae eta cabas-
turiac hertchaturie baicen, ez baitire
çuganat hurbiltzen.

Hainitzac dire bekhatorearen ondi-
coac : aldiz Jauna baithan emaiten
duena bere esperantça, harren urric-
mendua inguraturen du.

Aleguera çaitzte beraz Jauna bai-
than eta boz handizki, çucen çarete-
nac : eta handiestseçaque, bihotza çu-
cena duçuenec.

Çori guciz ona dela Aitari, etc.

III. Ps. 37.

Domine, ne in furore . . . Quoniam.

O JAUNA ! ez niri mendeca çure haser-

rean : eta ez neçaçula gaztiga çure samurrean.

Ecen jadanic çure dardoec cilhatu naute : eta gogortu duçu çure besoa ene gainean.

Ez dut deus sendoric ene gorphutzean, çure haserreaz gueroz : khechadura sarthu çait heçurretaraino, ene bekhatuac direlacotz.

Ecen ene bekhatuec hondatu naute, buruaz -gora ditudala : eta çaphatcen naute, ecin altcha deçakedan carga pisu batec beçala.

Khirestu dire ene çauriac eta usteldu : ene çorokeriac-gatic.

Ene escasian ez nauke, çamaren azpian ahitua nago : ene egunac ilhundurán eta tristecian dakhartçat.

Ceren ene guerriac betheac dire lilluraz eta çauriz : eta deus ez da sendoric ene gorphutzean.

Ahuldua naiz, eta gucia aphaldua ecin-guehiago : ene bihotzetic jalguitcen dire heiagoraric minenac.

O Jauna ! çure beguien aitecinean dire ene nahicunde guciac : eta ene hats beherapenac ez çaikitçu estaliac.

Nahasmenduac hartu daut ene bi-hotza ; akhitua da ene indar gucia : eta utzi nau ene beguietaco arguiac, ilhundu dire ene beguiac.

Ene adiskideac, eta ene ahaideac : hurbildu dire, bainan ikhus-eta altchatu ene contra.

Ene ethecoac berac ni ganic urrun egon dire : eta ene etsaiec ahal gucia eguiten çuten niri bicia eramana nahiz.

Ene caltea nahi çutenac gueçurrez mintçatu dire : eta egun gucia amarru asmatcen iragan dute.

Ni aldiz entçuten ez duen gor bat beçala nindagon : eta mutu bat beçala, ahoa ideki gabe.

Eta eguin naiz aditcen ez duen guiçon bat beçala : arraposturic bere ahoz hizcatcen ez duen bat beçala.

Bizkitartean, Jauna, çutan eman dut ene esperançça gucia : çuc entçunen nuçu. ô ene Jainco Jauna !

Ecen erran dut : Ene etsaiac ene guinean ez ditecela bozcaria : ceren ene çangoac içan baitire khordocatuac, elhe gaitzigarriac goraki ene

contra, bere buruaz hartuac, erasi baituzte.

Bizkitartean pharatua nago çure escutic gaztigu hartcera : eta mereci duan bihotz-mina bethi darrait ene beguien aiticinean.

Hargatic aithortuco dut ene gais-takeria : eta saminki damutuco çaut eguin bekhatua.

Bizkitartean ene etsaiac gothor bici dire, eta eguin dire borthitzagoac ene contra : eta hainitzac dire ni higuintcen nutenac gaistoki.

Gaizkia onguiarentçat bihurtcen dutenec, larrutcen ninduten bere erasiez : ongui eguiten nuelacotz.

Ez neçaçula utz, Jainco Jauna : ez citela urrun ene ganic.

Çato ene laguntcera : O Jauna, ene Jainco salbagarria.

IV. Ps. 50.

Miserere mei, Deus.

URRICAL nakiçu, ô ene Jaincoa ! çure bihotz-biguntasun handiaren araura.

Eta çure urricalmendu neurri gabe-

coaren antçora : phorrosca çaçü ene gaistakeria.

Guehiago eta guehiago garbi neçaçu ene thonetic : eta ene bekhatutic chahu naçaçu.

Ecen eçagutcen dut ene gaistakeria : bethi ene beguien aiticinean dut ene oguen handia.

Çuri bai çuhauri gaizki eguin dautçut, eta çure aiticinean eguin dut ene hobena : haletan aithortcen dut çuhurra çarela çure aguintcetán, ez daitekela aurkhi erraitecoric çure ephaietan

Halaric ere badakiçu, Jauna, gaizkian concebitu naicela : Eta bekhatuan baicen ez nauela ene amac mundurat eman.

Bainan çuc maite duçu çucen-bidea : aguertu daroztatçu çure çuhurtciaren eguia gordeac eta estaliac.

Ihizta naçaçu hisopaz, eta içanen naiz chahutua : ikhuz naçaçu, eta eguinen naiz elhurra baino churiago.

Erantçunen derautaçu boz eta alegrantciazco elhe bat : bertan birphiztucó dira ene heçur aphalduac.

Ene bekhatuetaric bertce alderat it-
çul çaçu çure beguithartea : eta ene
gaistakeria guciac porrosca çatçu.

Bihotz guciz chahu bat eguiçu ni
baithan, ô ene Jaincoa : eta ispiritu
çucen bat berreguin çaçu ene errai-
etan.

Ez neçaçula egotz urrun çure aiti-
netic : eta ez dieçadaçula idoc çure
Ispiritu Saindua.

Bilur dieçadaçu çure Salbatçailearen
bozcarioa : eta gogor naçaçu çure Is-
piritu indarsuaz.

Gaistoei irakhatsico ditut çure bi-
deac : eta bekhatoreac çure ganat itçu-
liren dira.

Athera naçaçu ene odol eguintceta-
ric, ô Jaincoa, ene Jainco Salbatçailea !
eta boztuco da ene mihia çure çucen-
tasunaren goresten.

Jauna, idekiren tutçu ene ezpainac :
eta erantçunen ditu ene ahoac çure
laudorioac.

Nahi içan bacinu sacrificioric, gogo-
tic escainico nautçun : bainan aberen
odol ichurtcean ez duçu hartcen atse-
guinic.

Jaincoac onhesten duen sacrificioa daite arima damuztatua : ez duçu, ô Jaincoa ! nihoiz hidoiztatuco bihotz urrikiz çaurthua, eta aphaldua.

Çure çucentasunean beraz, Jauna, arren ongui eguiocu Sioneri, çure populuari : alcha ditecentçat Jerusale-meco murruc.

Orduan onhetsiren duçu çucenki eguin sacrificioa, offrendac, eta oho-rescatcia : orduan ehoen dituzte çure aldare gainean aratche onhestiac.

V. *Ps.* 101.

Domine, exaudi orationem.

JAUNA ! entçun eçaçu ene othoitza : eta hel bedi çure gana ene oihua.

Ez deçaçula ene ganic bertce alde-rat itçul çure beguithartea : ene ondi-cozco egun orotan, hurbil dieçadaçu çure beharria.

Noiz nahi den eta deithuco baitçai-tut : lehiarekin entçun naçaçu.

Ecen khea beçala jabaldu dira ene

egunac : eta ene heçurrac idortu çaiz-
kit egur kiscailaren antçora.

Egotzirik nago nola belhar ephaitua,
eta agortu çaut ene bihotza : ceren
ahantzi baitçaut ene jana ere.

Halacoac dire ene intcirinac : non
ene heçurrac lothuric baitaude ene
larruari.

Iduri dut bortuco pelicanooa : eguin
naiz huntzaren antçora etche çabar
cilhoetan.

Loric ez dut : eta gueçatua nago,
berbera hegazteguian dagon etchecho-
ria beçala.

Egun gucian laidoztatcen ninduten
ene exaiec : eta lehenago goستن
nindutenac arneguz hari ciren ene
contra.

Hautsa jaten nuen oguiarekin betan :
eta nahasten nuen ene nigarrekin ene
edaria.

Çure haserrean eta çure gaitciduran
hertchatu nauçu : gora alchatu-eta ur-
run aurthiki bainaçu.

Ene egunac iragan dire itçalaren
pare : eta ni ihartu naiz belharra be-
çala.

Çu aldiz, Jauna, bethi bera çare :
eta çure icena doha bethi mendetic
mendera.

Jaikico çare , Jauna , urricaldüco
çautçu Sion : ecen dembora da , jina
da çure misericordiarén dembora.

Sion, Jauna, nungo harri hondarre-
tan ere lakhet baitute çure cerbitça-
riec : hango herrautsac ere bihotza
hunkitcen baitiote.

Orduan, Jauna, populu guciac çure
Icen sainduaren beldur içanen dire :
eta lurreco erregue guciec ohore ek-
harrico diote çure dohatsutasunari.

Ikhusi duketenean Jaunac berre-
guin duela Sion : eta agueri dela bere
arrimu pare gabeen.

Ikhusi duketenean so eguin duela
aphalen othoitzari : eta ez dituela lai-
doztatu hekien aulhenac.

Iskiriba beitez horiec ethorkiçuneco
mendelaco : eta jaioco den populuac
gorestuco du Jaun-goicoa.

Ceren so eguin duen bere egoitela
saindutie : Jaunac lurrera beguiac
aphal ditu.

Entçun ditu gathiboen aulhenac ; eta

desamarratu ditu hil içan cituztenen semeac.

Errantçun deçaten Sionen Jaunaren icen¹: eta haren laudorioac Jerusalemen.

Noiz eta ere bilduco baitire populu guciac bat batean: eta erregueac Jaunaren serbitçuco.

Jainco ahalsuaren ikhuscari horren hirri²gaz, erran dio berac altchatu duen populuac: Erradaçu çombat beharco ditugun iguriki gauça miragarri horiec.

Ez neçaçula deith çure gana neure egunen erdian: mendez mende hedatcen dire çure urtheac

Çuc, Jauna, hastean eguin duçu lurra: eta çure escuetarie atheratuac dire ceruac.

Iraganen dira horiec eta çuc irauenen: philda batçu beçala ahituco dire.

Eta estalgui bat beçala khambiatuco ditutçu, eta içanen dira khambiatuac: baitan çu ber bera çau³de, ez dira iraganen çure urtheac.

Çure cerbitçarien hauriec çurekin

ukhanen dute bere egoitça : eta hekien ondocoac bethierecotz çure aitecinean içañen dire.

VI. *Ps.* 129.

De profundis clamavi ad te

HONDATUA ifernurainocoan oihuz nagotçu, Jauna : Jauna, othoi, entçun çaçü ene oihua.

Beutez çure beharriac atçarriric : ene othoitz minaren entçuteco.

Baldin gure gaistakeriac çorrotzki beguiratcen badituçu, Jauna : Jauna, norc iraun çure aitecinean ?

Bainan barkhamendua da çure baithan : eta çure leguea delacotz ; esperança çutan ez dut galdu, Jauna.

Haren aguintcetan bere ustantça eman du ene arimac : Jauna baithan eman du ene bihotzac bere esperantça.

Goizetic arratsera : esperantça ukhan beça Israelec Jauna baithan.

Arren Jauna urricalmendua bera baita : eta nasaia hura baithan berrespena.

Eta berac berrerosico du Israel :
haren bekhatu gucietarie.

VII. *Ps.* 142.

Domine, exaudi orationem... Et non.

JAUNA entçun çaçu ene othoitzza, eta
adi çaçu ene galdetce humila, hitz
eman duçun beçala: entçun naçaçu
çure çucentasunaren eredura.

Ez-çaitecela sar jujamenduan çure
cerbitçariarekin: ecen nor da lurrean
guçon bici deno justu daitekenic çure
aitcinean!

Ene biciari baitarrait ene exaya:
egotzi nau lurreraino.

Ilhun beltçetan eçarri nau, aspaldi
hilic daudecenac beçala: hersturan da-
go ene arima, eta nahasmendu handi-
tan dakhusat ene bihotza.

Painan orhoitu naiz bestorduco egu-
nez, gogoan erabili tut çue eguin gauça
miragarriac: beheman tut çure escuec
eguin ikhusgarriac.

Hedatu ditut çure ganat ene escuac:
ene arima çure ganat dago, nola lur
gortu bat uriaren hirritsan.

Jauna, laster eguiçu ene aditcera :
barnea ahulez ttipitcen hari çaut.

Ez deçaçula itçul ene ganic çure be-
guithartea : edo eguinen naiz hobirat
dohacenac iduri.

Lehen baino lehen erantzun deça-
daçu çure urricalmenduaren boza : çure
baithan eman duanaz gueroz ene espe-
rança.

Eraçagut dieçadaçu cer bide iduki
behar duan : ecen alchatu dut çuganat
ene arima.

Beguirra naçaçu ene etsaietaric, Jau-
na, çure ganat ihes eguin dut : irakhats
dieçadaçu çure borondatearen eguiten,
ecen çu çare ene Jaincoa.

Çure Izpiritu Sainduac, onthasuna
bera denac, bidatuco nau çucen bide-
ra : çure icen sainduaren goresteaga-
tic, Jauna, birphiztuco nauçu, çu ba-
kharric ona çarena.

Atheratuco duçu atsecabetic ene ari-
ma : eta çure onhesgoa-gatic galduco
ditutçu ene etsaiac.

Suntsi - arazico ditutçu ene arima
hersturan daucaten guciac : ceren ni
bainaiz çure serbitçaria.

Ant. Ez çaitecela orhoit, Jauna, gure hobenez, eta ez gure ahaideen gaistakeriez: eta ez gaitçaçula eman bethiereco hersturan gure bekhatuac direlacotz.

AGONIACO OTHOITZAC

LITANIAC.

JAUNA, duçun urricari,
 Jesu-Christo, duçun urricari.
 Jauna, duçun urricari.
 Andredena Maria, hunençat othoitz eguiçu.
 Aingueru eta Arcanyelu guciec,
 Abel saindua,
 Justuen gorthea,
 Abraham saindua,
 Jondoni Joanni Baptista,
 San Joseph,
 Patriarca eta Profeta guciec,
 Jondoni Petri,
 Jondoni Paulo,
 San Andres,
 Jondoni Joanni,
 Apostolu eta Ebanyelista guciec,
 Jaunaren Dicipulu saindu guciec,
 Innocent saindu guciec,
 Jondoni Estebe,

Hunençat othoitz eguiçu,
 edo eguiçue.

Jondoni Laurendi,
 Martir saindu guciec,
 San Silbestre,
 San Gregorio,
 San Augustin,
 Aphezpicu eta Confessor saindu guciec,
 San Benito,
 San Frances,
 Fraide eta Ermitau saindu guciec,
 Santa Maria Magdalena,
 Santa Lucia,
 Biryina eta Albargun Sainda guciec,
 Saindu et Sainda guciec, hunentçat arar-
 teco içan çaitzte.
 Urrical bekiçu, eta barka dioçoçu, Jauna.
 Urrical bekiçu, eta beira çaçu, Jauna.
 Çure hasserretic, beira caçu, Jauna.
 Heriotceco irriscutic,
 Heriotce gaistotic,
 Ifernuco penetaric,
 Gaitz gucietaric,
 Deabruaren escuetaric,
 Çure Sortcearen medioz,
 Çure Curutcearen eta Passionearen me-
 dioz,
 Çure Heriotcearen eta Ehorztearen me-
 dioz,
 Çure Phizte gloriosaren medioz,
 Çure Ceruetarat igaite miragarriaren me-
 dioz,

Hunentçat othoitz eguçu,
 edo eguçu.

Beira çaçu, Jauna.

Izpiritu saindu consolatçailearen graciaren
medioz, beira çaçu Jauna.

Jujamenduco egunean, beira çaçu, Jauna.

Bekhatorosac, othoi, entçun gaitçatçu.

Huni barkhatceaz othoizten çaituçu, arren
entçun gaitçatçu.

Jauna, duçun urricari.

Jesu-Christo, duçun urricarri.

Jauna, duçun urricarri.

Eria hil-hersturan denean OTHOITZAC.

ÇOÛAZ, arima Christaua, ilkhi çaitu
mundu huntaric, çu creatu çaituen
Jainco Aita guciz botheretsuaren ice-
nean; çure-gatic pairatu duen Jesu-
Christo Jainco Semearen icenean; çu-
re gainerat ichuria içatu duen Izpiritu
Sainduaren icenean: Aingueru, eta
Arcanyeluen icenean: Tronu eta Do-
minacioneen icenean: Principatu eta
Bothereen icenean: Kherubin eta Se-
rafinen icenean: Patriarken eta Pro-
feten icenean: Apostolu saindu eta
Ebanyelisten icenean: Martir eta Con-
fessoren icenean: Fraide saindu eta
Ermitauen icenean: Biryina sainda,
saindu eta sainda gucien icenean:

Arren bakean içan dadila çure lekhoa,
eta Parabisuco glorian çure egoitça,
Jesu-Christo gure Jaunaren medioz.
Halabiz.

Jainco urricalmendutsua, Jainco ezti
eta malsoa, Jaincoa, ceinac, çure mi-
sericordia handien eredura, urratcen
baititutçu urriki eguiazco bat dutenen
bekhatuac, eta iragan hoben handie-
netaric chahutcen, eguin ez balire
beçala: urricai bekiçu N. çure cer-
bitçaria, eta arraiki beha çoçu; ai-
thortcen darozkitçu bere bekhatu gu-
ciac; bihotzaren erditic barkhamendu
eske dagotçu; othoi, Jauna, entçun
eçaçu. Ceronec, ô Aitaric samurrena!
garbi diçototçu haraguiaren flakeçaz
edo debruac enganaturic eguin ahal
içatu dituen huts guciac; eta çure odo-
laren gostuz erosi duçun membro hau
junta çaçü çure Eliçaren gorphutzari.
Duçun urricalmendu, Jauna, horren
maraskez; urricai çakizcote horren
nigar minei. Çure misericordian du
bakharric bere fidantcia: har çaçü ar-
ren çure adiskideen herroncan; Jesu-
Christo gure Jaunaren medioz. Halabiz.

Comendatcen çaitut (ene anaia, *edo arreba maitea*) Jainco guciz botheretsuari, eta haren creatura çaren beçala, emaiten çaitut haren escuetan; arren, noiz-ere herioa ethorriric, guiçon guciec çor dutena bihurtuco baituçu itçul çaitecen, çu lur-lohitic itchuratu çaituen Autor bera-ganat.

Çure arima beraz gorphutzetic ilkhitceañ, aintcinera ethor dakiola Aingueruen aralde distianta: ethor dakitçula jujetçat jarriac daudecen Apostoluen leinua: dathorçula oraino Martir gloriosen armada altchatua: ingura çaitçala Confessor liliz aphainduen gorthe churiac: bozcariorekin har çaitçatela Biryina garbien kho-roec; eta Patriarkhec besarcaturic eçar bere galtçarrean, bethiereco dohatsutasunean.

Beguitharte ezti eta arrai batekin amulsuki har çaitçala Jesu-Christoc, eta mana deçala ičan çaitecen bethi haren aiticinean daudecenen artean. Ez deçaçun jakin nihoiz cer ondico den ilhumbe-tan, cer oinhace su-lamboetan, cer mingarratz çorigaitzezco leceetan. Ahalic

gabe ičan ditela çure gain Satan beltza bere lagun guciekin : eta çu heltcen ikhusiric Aingueru sainduetz lagundua, herstua bethierecotz ilhun-beltz lece-tarat ihes eguin deçala. Altcha dadila Jaincoa, haren etsaiac barraiatuac dai-tecela, eta hura higuin duten guciac urrun dohacela harren beguietarie ; khea beçala suntsi daitecela : eta suan ezcoa hurteen den beçala, Jaincoaren aitecinean bekhatoreac gal daitecela : eta çucenac sasia eta bozcaria daitecela Jaincoaren aitecinean. Gueçatuac be-raz eta ahalguez joac beitez ilhun belt-zetaco izpiritu gaistoen aralde guciac, eta Satanen serbitçarietarie ez dadila bat ausarta çu Ceruco bidetic guibe-latcerat.

Beira çaitçala tormentatic çuretçat curutcean itçatu ičan den Jesu-Christoc berac ; beira çaitçala heriotce eterna-letic çuretçat bere nahiz hil itçatu den Salbatçaile harc berac ; Jesu-Christoc, Jainco biciaren Semeac berac, eçar çaitçala Parabisuco atseguin eta go-çoen erdian, eta eçagut çaitçala bere ardien baltsan Artçain on eta çucen

harrec. Diçula çure bekhatu gucien barkhamendua, eta eman çaitçala bere escuineco aldean bere hautatuen artean. Ikhus deçaçula bekhoz bekho çure Salbatçailea, eta bethi haren aitcinean çagola, çure beguiez beguira deçaçun, dohatsuentçat aguerian den eguia eternala. Beraz dohatsuen heronken artean eçarria, goça çaitecen Jaincoaren beguiratceco goçoaz mēdeen mēdetan. Halabiz.

Jauna, ongui eguioçu çure serbitçariari; çure urricalmendutic igurikitcen duen salbamenduco tokian. Halabiz.

Jauna, beira çaçu çure serbitçariaren arima Ifernuco hirriscu gucietaric, ondicozco sareetaric eta atsecabe gucietaric. Halabiz.

Jauna, beira çaçu çure serbitçariaren arima, lehenago Enoc eta Elias guçonen heriotce communetic beiratu ditutçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaçu çure serbitçariaren arima, Noë uholdetic beiratu dutçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaçu çure serbitçaria-

ren arima, Abraham Ur Caldeacoan beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure serbitçaria-
ren arima, Job bere hersturetaric bei-
ratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure serbitçaria-
ren arima, Isaac, sacrificatu gabe,
Abraham bere aitaren escuetaric bei-
ratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure serbitçaria-
ren arima, Lot Sodomatic eta su-
lambotic beiratu duçun beçala. Ha-
labiz.

Jauna, beira çaqu çure serbitçaria-
ren arima, Moïse Pharaon Egyptoco
erregueren escuetaric beiratu duçun
beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure serbitçaria-
ren arima, Daniel lehoin lecetic bei-
ratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure serbitçaria-
ren arima, hirur haurrac su-labe gor-
ritic eta erregue gaistaguin baten escue-
taric beiratu ditutçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure serbitçaria-
ren arima, Susanna gueçurrezco hogue-
netic beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure serbitçaria-
ren arima, Dabid Saül erreguearen eta
Goliaten escuetaric beiratu duçun be-
çala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure serbitçaria-
ren arima, Jondoni Petri eta Jondoni
Paulo cephoetaric beiratu ditutçun be-
çala. Halabiz.

Eta nola beiratu baituçu Santa The-
ela Biryina eta Martir dohatsua hirur
ondico dorpheetaric, hala, othoi, beira
çaqu çure serbitçari huuen arima, eta
emoçu gracia çurekin goçatceco ceruco
goçoez. Halabiz.

Comendatcen darotçugu, Jainco
handia, N. çure serbitçaria, eta çu
othoizten çaitugu, Jesu-Christo mun-
duaren Salbatçailea, arren ez deçoçun
ukho eguin, bainan eçar deçaçun Pa-
triarkhen galçarrean horren arima;
horren gatic hain amulsuki mundurat
jautsi çarenaz gueroz. Eçagut çaqu, ô
Jauna, çure creatura, ez Jainco atce
eta arrotzec eguina, bainan çuc cero-
nec, ô Jainco bici eta eguiazcoa:
ecen, Jauna, ez da çutaz campo Jain-
coric, eta nihorc-ere ecin eguin dio

çure obrac beçalacoric. Bozcaria eçaçu beraz horren arima çure beguithartea ikhusten duela: ez orhoit leheneco horren bekhatuez ez-eta nahaskeriez, hec guciac, gaztetasuneco errauntsiac eta nahicunde tçarren suac eguin-arazi diotça. Bekhatuan erori da, Jauna; bainan halere ez ditu ukhatu eta arnegatu Aita, Semea, eta Ispiritu Saindua, aiticitic sinhetsi du, Jaincoaren kharra bere baithan erakharri du, Jainco gauça gucien Creatçailea leialki adoratu du.

Jauna, othoizten çaitugu ez çaiten orhoit horrec gaztetasunean eta eçagutçaric gabe eguin dituen bekhatuez, eta çure urricalmendu handiaren eradura, çure arguitasunaren gloriaren erditic hortaz orhoit çaiten. Idekiac beçozca Ceruco atheac, Aingueruac bozcaria beitez horrekilan. Har çaçü, Jauna, çure serbitçaria çure erresuman. Har deçala Ceruco armadaren manatececo gai içan denac, Micaël Jaincoaren Arcanyeluac: dathortzcotela aintcinerat Jaincoaren Aingueru sainduac, eta eraman deçatela Ceruco gloriaren

erdirat : han har deçala Jondoni Petri Apostoluac, ceinari Jesu-Christoc eman baitiotça Ceruco gakhoac : lagun dakiola Jondoni Paulo Apostolua, ceina içan baita Christoc berac hautaturicaco untcı berecia : horrentçat ararteco içan dadila Jondoni Yoanni Ebanyelista, Jaunaren Apostolu berrecia, ceinari erakhutsiac içatu baitçaizco Ceruco estaliac. Othoitz eguin deçatela horrentçat bertce Apostolu guciec, ceinei eman içan baitçaie amarratceco eta lachatceco botherea. Ukhan ditçala arartecotçat Jaincoaren Saindu eta Hautatu guciac çoıneç atsecabe hainbertce jasain baitute : arren haraguia-
ren lokharrietaric biluzia, gai içan dadin sartceco Ceruco glorian, aintcinguındaritçat duela Jesu-Christo gure Jauna, ceina bici baita eta erre-
gue baita Aita eta Izpiritu-Saindua-
rekin mendeen mende gucietan. Halabiz.

Hil muga hurbil denean, othoitz eguin behar dute oraino kharsukiago eriaren ondoan direnec ; maiz hari adiaraciz JESUS, MARIA, eta JOSEPHEN

icenac. eta bereciki erran araziz JESUS, JESUS, JESUS. — Jauna, emaiten dut ene arima çure escuetarat. — Jesus, Jauna, har eçaçu ene arima : — Maria saindua, othoitz eguiçu enetçat. — Maria, graciaren ama, misericordia-ren ama, beira naçaçu ene etsaietaric; eta har naçaçu heriotceco orenean. Halabiz.

Azken hatsa eman duenean :

℞. Çatozte hunen laguntcerat, Jaincoaren sainduac; çatozte hunen aintcinera, Jaunaren Aingueruac : Har eçacue hunen arima; Erakhar çacue Jaun-goicoaren aitcinera. ŷ. Har çaitçala Jesu - Christoc, çoinac deithu baitçaitu; Aingueruec bidalt çaitçatela Abrahamen galtçarrerat. Har eçacue... ŷ. Emoçu, Jauna, descansu eternala : eta distia deçon bethiereco arguiac : Erakhar...

Jauna, duçun urrikari. Jesu-Christo, duçun urrikari. Jauna, duçun urrikari. — Gure Aita... ŷ. Emoçu, Jauna...

ŷ. Ifernuco athetic : ℞. Urrun çacü,

Jauna, hunen arima. ✠. Descansa be-
di bakean : R̄. Halabiz. ✠. Jauna, ent-
çun çacu ene othoitzaz : R̄. Eta ene oi-
hua hel dadin çu-gana.

Othoitzaz. Çuri, Jauna, comendat-
cen, dautçugu, çure serbitçariaren
arima, mundu huntacoa eguina due-
naz gueroz, çutan aurkhi deçan bicia :
eta bici huntan bere herbaltasunaz
eguin dituen bekhatuac, çuc garbiz-
kitçu, ichurtcen dioçularic nasaiki çu-
re urricalmenduric bereciena. Jesu-
Christo gure Jaunaren icenean. Ha-
labiz.

Hilce saindu baten galdetceco

OTHOITZAC.

MARIA saindua, misericordiazco Ama
çutan confidantçiaz bethea eta bihotza
dolorez çaurthua, çure aitcinerat hel-
du naiz, çuri errecomendatcerat ene
azken orena eta azken oren horren on-
doan içanen duan jujamendua.

Noiz eta ere ene çangoec, mobimen-
duz gabetuac, abertituren bainaute ene

mundu huntaco bidaia acabatcerat do-
hala, misericordiazco Maria, othoitz
eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene escuac jadanic erdi
hilac eta ikharetan, ez baitute atchiki-
ren ahal ene bihotzaren gainean çure
imaya ezta, misericordiazco Maria
othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene beguiac ilhunduac
eta heriotce lambroez nahasiac, çu-
ganat alchatuco baitire iraungituac
eta erdi hilac; misericordiazco Maria,
othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene ezpainac hoztuac
eta ikharac hartuac, azken aldicotz
erranen baitute çure icen saindua,
misericordiazco Maria othoitz eguiçu
enetçat.

Noiz eta ere ene beguithartea dese-
guina, hil itchurac estalia, gorphutz
gucia agoniaco icerdiaz ondatua, adia-
racico baitaute ene fina hurbiltcen hari
dela, misericordiazco Maria, othoitz
eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene beharriac mundu-
co solhasei cerratceco phunduan, ez
baitire çabalduren ene eternitateco

sentenciaren aditceco baicen, misericordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene bekhatuen orhoitçapenac eta çure Semearen jujamenduen beldurrac ikhararacico bainaute eta botatuco lotsamendu handi batian, misericordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene ahaideec eta adiskideec; ene ohearen ingurunetan bilduac, othoiztucobaitçaituzte enetçat nigarretan, misericordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere mundu guciac suntsitua içanen baita enetçat, eta jadanic sent-suen usaya galdua, içanen bainaiz agoniaco penetan eta heriotceco ant-sietan, misericordiazco Maria othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ene arima mundu huntaric jalguitciarekin, utzico baitu gorphutz hau hormatu eta hila, misericordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene arima aguertucobaita çure Seme dibinoaren aintcinian eta ikhusico baitu lehembicico aldi-

cotçat haren Majestate adoragarria,
 misericordiazco Maria, othoitz eguiçu
 enetçat.

JESUS, Joseph eta Maria, emaiten
 dautçuet ene bihotza, ene ispiritua eta
 ene bicia.

Jesus, Joseph eta Maria, lagun ne-
 çaque ene agoniaco azken memen-
 toan.

Jesus, Joseph eta Maria, hil na-
 diela phausuan çuen compainia sain-
 duan.

Hirur aspiracione horietarie bakhot-
 çian irabazten dire ehun egunen in-
 dulgenciac Purgatorioetaco arimei ap-
 plicatcen ahal direnac.

(Pie VII, apheril, 28^{an} 1807.)

ÇAZPI PSALMU
 PENITENCIALAC
 LATINEZ.

I. Ps. 6.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me :
 *neque in irâ tuâ corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam
 infirmus sum : * sana me, Domine,
 quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valdè :
 sed tu, Domine usquequò ?

Convertere, Domine, et eripe ani-
 mam meam : salvum me fac propter
 misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui me-
 mor sit tuî : * in inferno autem quis
 confitebitur tibi ?

Laboravi in gemitu meo ; lavabo per
 singulas noctes lectum meum : * la-
 crymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furore oculus meus :
 * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite à me, omnes qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem flectûs mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur et erubescant valdè velociter.

Gloria Patri... Sicut erat...

II. Ps. 31.

BEATI quorum remissæ sunt iniquitates, * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum: nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: * dùm clamarem totâ die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in ærumnâ meâ dùm configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi: Confitebor adversùm me in-

justitiam meam Domino : * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus,
* in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum , * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum à tribulatione , quæ circumdedit me : * exultatio mea, erue me circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo , et instruam te in viâ hâc quâ gradieris : * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus : quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eorum constringe , * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris : * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino , et exultate , justi : * et gloriamini , omnes recti corde.

III. Ps. 37.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me,
* neque in irâ tuâ corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi : * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne meâ à facie iræ tuæ : * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt et corruptæ sunt cicatrices meæ, * à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum et curvatus sum usque in finem : * totâ die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus : * et non est sanitas in carne meâ.

Afflictus sum, et humiliatus sum nimis : * rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum ; * et gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est dereliquit me virtus mea : * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Amici mei et proximi mei, adversum me appropinquaverunt et steterunt.

Et qui juxta me erant, de longè steterunt: et vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: * et dolos totà die meditabantur.

Ego autem tanquàm surdus non audiebã: * et sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens: * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi: * tu exaudies me, Domine Deus meus.

Quia dixi: Nequandò supergaudeant mihi inimici mei: * et dùm commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum: * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: * et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confir-

mati sunt super me : * et multiplicati sunt qui oderunt me iniquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi : * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus meus : * ne discesseris à me.

Intende in adjutorium meum, * Domine, Deus salutis meæ.

IV. Ps. 50.

MISERERE mei, Deus : * secundùm magnam misericordiam tuam.

Et secundùm multitudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate meâ : et à peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco ; * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci ; * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cùm judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum : * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti : * incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et munda-
bor : * lavabis me, et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et lætiti-
am : * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis :
* et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus : * et
spiritum rectum innova in visceribus
meis.

Ne projicias me à facie tuâ : * et Spi-
ritum sanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætitiā salutaris tui : *
et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas : * et impii
ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus,
Deus salutis meæ : * et exultabit lingua
mea justitiā tuam.

Domine, labia mea aperies : * et os
meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium ;
dedissem utique : * holocaustis non
delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribu-
latus : * cor contritum et humiliatum,
Deus, non despicias.

Benignè fac, Domine, in bonà vo-
luntate tuâ Sion : ut ædificentur muri
Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ,
oblaciones et holocausta : * tunc impo-
nent super altare tuum vitulos.

V. *Ps.* 10.

DOMINE, exaudi orationem meam : *
et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam à me : * in
quâcumque die tribulabor, inclina ad
me aurem tuam.

In quâcumque die invocavero te, *
velociter exaudi me ;

Quia defecerunt sicut fumus dies
mei : et ossa mea sicut cremium
aruerunt.

Percussus sum ut scœnum, et aruit
cor meum : * quia oblitus sum come-
dere panem meum.

A voce gemitûs mei, * adhæsit os
meum carni meæ.

Similis factus sum pellicano solitudinis : * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi : * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Totâ die exprobrabant mihi inimici mei : et qui laudabant me , adversum me jurabant.

Quia cinerem tanquam panem manducabam : * et potum meum cum fletu miscebam.

A facie iræ et indignationis tuæ ; * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt : * et ego sicut fœnum arui.

Tu autem, Domine, in æternum permanes : * et memoriale tuum in generationem et generationem.

Tu exurgens misereberis Sion : * quia tempus miserendi ejus quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus : * et terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum , Domine : * et omnes reges terræ gloriam tuam ;

Quia ædificavit Dominus Sion : * et videbitur in gloriâ suâ.

Respexit in orationem humilium : et non spreuit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione alterâ : * et populus qui creabitur laudabit Dominum ;

Quia prospexit de excelso sancto suo : * Dominus de cœlo in terram aspexit.

Ut audiret gemitus compeditorum : ut solveret filios interemptorum :

Ut annuntient in Sion nomen Domini, et laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum, et reges, ut serviant Domino.

Respondit ei in viâ virtutis suæ : * Paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum : * in generationem et generationem anni tui.

Initio tu, Domine, terram fundasti * et opera manuum tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes : * et omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos, et

mutabuntur : * tu autem idem ipse es ,
et anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt : *
et semen eorum in sæculum dirigetur.

VI. *Ps.* 129.

DE profundis clamavi ad te , Domine :
* Domine , exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes , * in vo-
cem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris , Domine ;
Domine , quis sustinebit !

Quia apud te propitiatio est : * et
propter legem tuam sustinui te , Do-
mine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus : *
speravit anima mea in Domino.

A custodiâ matutinâ usque ad noc-
tem , * speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia :
* et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël , * ex omnibus
iniquitatibus ejus.

VII. *Ps.* 142.

DOMINE , exaudi orationem meam :

auribus percipe obsecrationem meam
in veritate tuâ : * exaudi me in tuâ
justitiâ.

Et non intres in iudicium cum servo
tuo ; * quia non justificabitur in cons-
pectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus ani-
mam meam : * humiliavit in terrâ vi-
tam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mor-
tuos sæculi et anxius est super me
spiritus meus, * in me turbatum est
cor meum.

Memor fui dierum antiquorum ; me-
ditatus sum in omnibus operibus tuis :
* in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te : * ani-
ma mea sicut terra sinè aquâ tibi.

Velociter exaudi me, Domine : * de-
fecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me : * et
similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi manè misericor-
diam tuam : * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam in quâ ambu-
lem : * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Domine,

ad te confugi : * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in æquitate tuâ.

Educes de tribulatione animam meam : * et in misericordiâ tuâ disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam : * quoniam ego servus tuus sum.

An̄. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris.

SAINDUEN LITANIAC.

KYRIE, eleison. Kyrie, eleison.

Christe, eleison. Christe, eleison.

Kyrie, eleison. Kyrie, eleison.

Christe, audi nos. Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos. Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere.

Spiritus sancte Deus, miserere.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michaël, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphaël, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli et Archangeli, orate
pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines,
orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchæ et Prophetæ, orate
pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule,

Sancte Andrea,

Sancte Jacobe,

Sancte Joannes,

Sancte Thoma,

Sancte Jacobe,

Sancte Philippe,

Sancte Bartholomæe,

Sancte Matthæe,

Sancte Simon,

Sancte Thadæe,

Sancte Mathia,

Sancte Barnaba,

Sancte Luca,

Sancte Marce,

Ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli et Evangelistæ, orate
pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro
nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.

Sancte Vicenti, ora pro nobis.

Sancti Fabiane et Sebastianæ, orate pro nobis.

Sancti Joannes et Paule, orate pro nobis.

Sancti Cosma et Damiane, orate pro nobis.

Sancti Gervasi et Protasi, orate pro nobis.

Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.

Sancte Sylvester, ora pro nobis.

Sancte Gregori,

Sancte Ambrosi,

Sancte Augustine,

Sancte Hieronyme,

Sancte Martine,

Sancte Nicolae,

Omnes sancti Pontifices et Confessores,
orate pro nobis.

Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.

Sancte Antoni, ora pro nobis.

Sancte Benedicte, ora pro nobis.

Sancte Bernarde, ora pro nobis.

Sancte Dominice, ora pro nobis.

Sancte Francisce, ora pro nobis.

Omnes sancti Sacerdotes et Levitæ, orate
pro nobis.

Ora pro nobis.

Omnes sancti Monachi et Eremitæ, orate
pro nobis.

Sancta Maria Magdalena,

Sancta Agatha,

Sancta Lucia,

Sancta Agnes,

Sancta Cæcilia,

Sancta Catharina,

Sancta Anastasia,

Omnes sanctæ Virgines et Viduæ, orate pro
nobis.

Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercedite pro
nobis.

PROFITUS esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos. Domine.

Ab omni peccato,

Ab irâ tuâ,

A subitanâ et improvisâ morte,

Ab insidiis diaboli,

Ab irâ et odio et omni malâ voluntate,

A spiritu fornicationis,

A fulgure et tempestate,

A flagello terræmotus,

A peste, fame et bello,

A morte perpetuâ,

Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ,

Per Adventum tuum,

Per Nativitatem tuam,

Per Baptismum et sanctum Jejunium tuum,

Ora pro nobis.

Libera nos, Domine.

Per Crucem et Passiõnem tuam, libera nos,
Domine.

Per Mortem et Sepulturam tuam, libera
nos, Domine.

Per sanctam Resurrectionem tuam, libera
nos, Domine.

Per admirabilem Ascensionem tuam, libera
nos, Domine.

Per adventum Spiritus sancti Paracleti,
libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

PECCATORES, te rogamus, audi nos.

Ut nobis, parcas,

Ut nobis indulgeas,

Ut ad veram pœnitentiam nos perducere
digneris,

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et
conservare digneris,

Ut domnum Apostolicum et omnes ec-
clesiasticos ordines in sanctâ religione
conservare digneris,

Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare
digneris,

Ut regibus et principibus christianis pa-
cem et veram concordiam donare di-
gneris,

Ut cuncto populo christiano pacem et
unitatem largiri digneris,

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio con-
fortare et conservare digneris, te roga-
mus, audi nos.

Te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad cœlestia desideria
 erigas,
 Ut omnibus benefactoribus nostris sem-
 piterna bona retribuas,
 Ut animas nostras, fratrum, propinquo-
 rum, et benefactorum nostrorum, ab
 æterna damnatione eripias.
 Ut fructus terræ dare et conservare di-
 gneris,
 Ut omnibus fidelibus defunctis requiem
 æternam donare digneris,
 Ut nos exaudire digneris,
 Fili Dei,
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce
 nobis, Domine.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi
 nos, Domine.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, mi-
 serere nobis.
 Christe, audi nos. Christe, audi nos.
 Christe, exaudi nos. Christe exaudi nos.
 Kyrie, eleison, Kyrie, eleison.
 Christe, eleison. Christe, eleison,
 Kyrie, eleison.
 Pater noster, etc.
 ŷ. Et nos inducas in tentationem :
 R̄. Sed libera nos à malo.

Te rogamus, audi nos,

Psalmu 69.

DEUS, in adiutorium meum intende :
 * Domine, ad adjuvandum me festina.
 Confundantur et revereantur, * qui
 quærunt animam meam.

Avertantur retrorsum et erubescant,
 * qui volunt mihi mala.

Avertantur satim erubescentes, * qui
 dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui
 quærunt te ; * et dicant semper : Ma-
 gnificetur Dominus, qui diligunt salu-
 tare tuum.

Ego vero egenus et pauper sum :
 * Deus, adjuva me.

Adjutor meus et liberator meus es
 tu : * Domine, ne moreris.

Gloria Patri... Sicut erat.

ÿ. Salvos fac servos tuos : R̄. Deus
 meus, sperantes in te.

ÿ. Esto nobis, Domine, turris forti-
 tudinis : R̄. A facie inimici.

ÿ. Nihil proficiat inimicus in nobis :
 R̄. Et filius iniquitatis non apponat no-
 cere nobis.

ÿ. Domine, non secundum peccata

nostra facias nobis : R̄. Neque secundum iniquitates nos'ras retribuas nobis.

Ÿ. Oremus pro Pontifice nostro N...
R̄. Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terrâ; et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Ÿ. Oremus pro benefactoribus, nostris : R̄. Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus, propter nomen tuum, vitam æternam. Amen.

Ÿ. Oremus pro fidelibus defunctis :
R̄. Requiem æternam dona eis, Domine; et lux perpetua luceat eis.

Ÿ. Requiescant in pace. R̄. Amen.

Ÿ. Pro fratribus nostris absentibus :
R̄. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperantes in te.

Ÿ. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto : R̄. Et de Sion tuere eos.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam ;
R̄. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum. R̄. Et cum spiritu tuo.

Oracioneac. — OREMUS.

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere : suscipe deprecationem nostram ; ut nos, et omnes famulos tuos quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

EXAUDI, quæsumus, Domine, supplicum preces, et confitentium tibi parce peccatis ; ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem.

INEFABILEM nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende : ut simul nos et à peccatis omnibus exuas, et à pœnis quas pro his meremur eripias.

DEUS, qui culpâ offenderis, pœnitentiâ placaris : preces populi tui supplicantis propitius respice ; et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, mise-

rere famulo tuo Pontifici nostro N., et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ: ut, te donante, tibi placita cupiat, et totâ virtute perficiat.

DEUS, à quo sancta desideria, recta causilia; et justa sunt opera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublatâ formitudine, tempora sint tuâ protectione tranquilla.

URE igne sancti Spiritûs renes nostros et cor nostrum, Domine: ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

FIDELIUM, Deus, omnium conditor et redemptor: animabus famulorum famularumque tuarum remissionem eunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

ACTIONES nostras, quæsumus, Domi-

ne, aspirando præveni, et adjuvando prosequere: ut cuncta nostra oratio et operatio à te semper incipiat, et per te cœpta finiatur.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum, omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse prænoscis: te supplices exoramus; ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementiâ omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Dominum nostrum.

ÿ. Dominus vobiscum.

Ṛ. Et cum spiritu tuo.

ÿ. Exaudiat nos omnipotens et misericors Dominus.

Ṛ. Amen.

ÿ. Et fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

Ṛ. Amen.

JESUS ICEN SAINDUAREN

LITANIAC ESCUARAZ.

JAUNA, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo, urrical çakizkigu.
 Jauna, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo, adi gaitzatzu.
 Jesu-Christo, entzun gaitzatzu.
 Aita ceruetacoa Jainco çarena,
 Semea munduaren eroslea, Jainco çarena,
 Izpiritu Saindua, Jainco çarena,
 Trinitate Saindua, Jainco bakhar hat çarena,
 Jesus, Jainco biciaren semea,
 Jesus Aitaren distiadura,
 Jesus bethiereco arguiaren çarbitasuna,
 Jesus loriaco erreguea,
 Jesus çucentasunezco iguskia.
 Jesus Maria Biryinaren semea,
 Jesus maitagarria,
 Jesus miragarria,
 Jesus Jainco indartsua,
 Jesus ethorkiçuneco mendearen Aita,
 Jesus conseilu handico ainguerua.
 Jesus guciz botheretsua,
 Jesus guciz pairacorra,
 Jesus guciz obeditçailea,

Urrical çakizkigu.

Urrical çakizkigu.

Jesus bihotzez ezta eta humila,
 Jesus garbitasunaren maitatçailea,
 Jesus gure maitaitçailea,
 Jesus bakezco Jaincoa,
 Jesus biciaren emailea,
 Jesus berthuteen moldea,
 Jesus arimen bilhari khartsua,
 Jesus gure Jaincoa,
 Jesus gure ihes lekhua,
 Jesus erromesen Aita,
 Jesus fededunen tresora,
 Jesus-artçain ona,
 Jesus eguiazco arguia,
 Jesus bethiereco çuhurtcia,
 Jesus ontasun mugarrigabea,
 Jesus gure bidea eta bicia,
 Jesus Aingueruen bozcarioa,
 Jesus Patriarken erreguea,
 Jesus Apostoluen nausia,
 Jesus Ebanyelisten irakhastailea,
 Jesus Martyren indarra,
 Jesus Cofesoren arguia,
 Jesus Biryinen garbitasuna,
 Jesus Saindu gucien coroa,
 Fagora gaitçatçu; barca dieçaguçu, Jesus.
 Fagora gaitçatçu; entçun gaitçatçu, Jesus.
 Gaitz orotarie, libra gaitçatçu, Jesus.
 Bekhatu gucietarie, libra gaitçatçu, Jesus.
 Çure hasarreduratic, libra gaitçatçu, Jesus.
 Debruaren artetarie, libra gaitçatçu, Jesus.

Urrical çakizkigu.

Urrical çakizkigu.

Likhiskeriaco ispiritutie, libra gaitçatçu,
Jesus.

Çure inspiracionen negliatçetic.

Çure incarnatione sainduaren myste-
rioaz.

Çure sortceaz,

Çure haurtasunaz,

Çure bici dibinoaz,

Çure nekheez,

Çure hagoniaz eta pasioneaz,

Çure curutceaz eta utcimenduaz,

Çure hertsadurez,

Çure hiltceaz eta ethortzteaz,

Çure berriz phizteaz,

Çure cerurat igaiteaz,

Çure bozcarioez,

Çure loriaz,

Jaincoaren bildotsa munduco bekhatuac
borratcen ditutçuna, barkha dieçaguçu,
Jesus.

Jaincoaren bildotsa munduco bekhatuac
borratcen ditutçuna, entçun gaitçatçu,
Jesus.

Jaincoaren bildotsa munduco bekhatuac
borratcen ditutçuna, urriçal çakizkigu,
Jesus.

Libra gaitçatçu, Jesus.

ALDARECO SACRAMENDU

SAINDUAREN LITANIAC ESCUARAZ.

JAUNA, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo, urrical çakizkigu.
 Jauna, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo, adi gaitçatçu.
 Jesu-Christo, entzun gaitçatçu.
 Aita çeruetaco Jainco çarena, urrical çakiz-
 kigu.
 Semea munduaren eroslea, Jainco çarena,
 Izpiritu Saindua, Jainco çarena,
 Trinitate Saindua, Jainco bakhar bat
 çarena,
 Ogui bicia cerutic jauxi çarena,
 Jainco estalia eta Salbatçailea,
 Hautetsien oguia,
 Arno Biryinen eguilea,
 Ogui guicena Erreguen atseguin goçoa,
 Sacrificio bethi eguiten dena,
 Ofrenda chahua,
 Bildots nota gabea,
 Mahain guciz garbia,
 Aingueruen janbaria,
 Mana estalia,
 Jaincoaren miraculuen orhoitçapena,
 Ogui substanciaz goragocoa,
 Verbo haragui eguin çarena,

Urrical çakizkigu.

Gure baithan egoten çarena,
 Ostia Saindua,
 Benedicionearen calitça,
 Fedearen misterioa,
 Sacramendu gucz haltoa, eta gucz oho-
 ragarria,
 Sacrificio gucietaric sainduena,
 Hilei eta biciei graciaren eguile eguiaz-
 coa,
 Contrapoçoin cerueoa gu bekhatuetaric
 beguiratceco,
 Miraculu gucietan den miracularic es-
 pantagarriena,
 Jaunaren pasionearen orhoitçapen gucz
 sacratua,
 Bethetasun gucz ez goragoco dohaina,
 Amodio dibinoaren seinale berecia libe-
 ralitate dibinoaren gaindidura,
 Misterio gucz sacratua eta haltoa,
 Immortalitateco erremedioa,
 Ogui haragui eguin çarena Jaincoaren
 bothereaz,
 Sacramendu harrigarria eta biciaren emai-
 lea,
 Sacrificioa ez odolstatua,
 Gombidatçailea eta janharia,
 Onthuruntça gucz estia, ceinetan Ain-
 gueruac baitire cerbitçariac,
 Pietatearen lokharria,
 Ofrendatçailea eta ofrenda.

Urrical çakizkigu.

Urrical çakizkigu.

Estitasun ispirituala bere ithurrian das-
tutzen çarena,
Arima sainduen hazcurria,
Jaunaren gracion hiltcen direnen biati-
coa.

Ethorkiçuneco loriaren bahea,
O Jaincoa, fagora gaitçatçu, entçun gait-
çatçu Jauna.

O Jaincoa, fagora gaitçatçu, entçun gait-
çatçu, Jauna.

Çure gorphutça, eta çure odola indignoki
errecibitcetic, beguira gaitçatçu, Jauna.
Comunione ephetic,

Haraguiaren guticiatic,
Bieitcearen superbiotasunetic,
Bekhatuen occasione gucietic,
Çure dicipuluekin phasco hunen yateco
desira cinduenaz,

Çure dicipuluei oinac garbitu cinotçaten
humilitate handiaz.

Sacramendu saindu hau eguin cinduen,
caritate handiaz,

Gure-gatic çure gorphutz sacratuan har-
tu cintuen bortz çauriez,

Gu bekhatoreac içana gatic, othoi entçun
gaitçatçu.

Othoizten çaitugu berretceaz eta beguirat-
ceaz gu baithan sacramendu miragarri
hunen sinhestea, chorea eta debocionea,
entçun gaitçatçu.

Urrical çakizkigu.

Beguira gaitçatçu, Jauna.

Othoizten çaitugu beguira gaitçatçun here-
sia, enganio eta bihotceco itsumendu gu-
cietarie, entçun gaitçatçu.

Othoizten çaitugu heriotceco orenean bia-
tico huntaz, prepara gaitçatçun eta bor-
thiz, entçun gaitçatçu.

O Jaincoaren Semea, entçun gaitçatçu.

Jaincoaren bildotsa, ceinac borratcen bai-
titutçu munduaren bekhatuac, barkha
dieçaguçu, Jauna.

Jaincoaren bildotsa, ceinac borratcen bai-
titutçu munduaren bekhatuac, entçun
gaitçatçu.

Jaincoaren bildotsa, ceinac borratcen bai-
titutçu munduaren bekhatuac, urrical
çakizkigu.

Jauna, urrical çakizkigu.

Jesu-Christo, urrical çakizkigu.

Jauna, urrical çakizkigu.

Jesu-Christo, adi gaitçatçu.

Jesu-Christo, entzun gaitçatçu.

Othoitz equigun.

O JAINCOA, ceinac Sacramendu mira-
garri hunen azpian çure passionearen
eta çure heriotcearen orhoitçapena utci
baitarocuçu, othoizten çaitugu humilki
guri eguiteaz gracia, hunela ohora det-

çagun çure gorphutzaren eta çure odolaren misterio sacratuac, non bethigu baithan senti detzagun çure erros-penaren fruituac O Jaincoa ! ceina bici eta Jaun baitçare Aitarekin, Ispiritu Sainduaren batasunean, mendeen mende gucietan. Halabiz.

JESUSEN BIHOTZ SACRATUAREN

LITANIAC.

JAUNA, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo, urrical çakizkigu.
 Jauna, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo adi gaitçatçu.
 Jesu-Christo, entçua gaitçatçu.
 Jainco Aita, ceruetan çarena, urrical çakizkigu.
 Jainco Semea, munduaren eroslea, urrical çakizkigu.
 Jainco Ispiritu Saindua, urrical çakizkigu.
 Trinitate Saindua Jainco bakhar bat çarena, urrical çakizkigu.
 Jesusen bihotza, içan eçaçu pietate gutaz.
 Jesusen bihotza, Biryina baten sabelean formatua, içan çaçü pietate gutaz.

Jesusen bihotza, verbo eternalarekin bat
egaina, ičan çaçü pietate gutaz.

Jesusen bihotza, Jaincoaren egoa lekhu
sacratua,

Jesusen bihotza, Trinitate sainduaren ta-
bernaclea,

Jesusen bihotza, Saindutasunaren tem-
plua,

Jesusen bihotza, eternitate gucian ema-
nen diren gracia gucien ithurburua,

Jesusen bihotza, ezlitasunez eta humili-
tatez bethea,

Jesusen bihotza, amodioaren suzco labe
sacratua,

Jesusen bihotza, eguizco contricionearen
ithurburua.

Jesusen bihotza, çoinetan baitire cerratuac
çuhurtziaren tresor guciac,

Jesusen bihotza, ontasunaren itsasoa,

Jesusen bihotza, Jaincoaren misericordia-
ren tronua,

Jesusen bihotza, berthute gucien molde
perfeta,

Jesusen bihotza, Jaincoaren etchea eta
ceruco athea,

Jesusen bihotza, tresor ecin ahistucoa,

Jesusen bihotza, çoinaren bethetasunetic
guciac errecibitu baitugu,

Jesusen bihotza, deitzen çaituzteneu al-
derat aberats çarena,

Ičan çaçü pietate gutaz.

Ičan çaçü pietate gutaz.

Jesusen bihotza, gure bakhea eta bake-
eguilea,

Jesusen bihotza, ostia bici, saindu eta
Jaincoari agradatcen çaiona,

Jesusen bihotza, gure bekhatuen barkha-
mendutan bictima jarria,

Jesusen bihotza, bethiereco bicitceraino
hedatcen den uraren ithurburua,

Jesusen bihotza, ur bicigarrien ithurria,

Jesusen bihotza, olibetaco baratcean tris-
tecia handienezan pulumpatua.

Jesusen bihotza, odolezco icerdiz ahitua,

Jesusen bihotza, laidoz gure - gatic
asea,

Jesusen bihotza, gure bekhatuen gatic,
dolore bicienez porroscatua,

Jesusen bihotza, curutze baten gainean
heriotceraino obedient içan çarena,

Jesusen bihotza, lantça colpez batez cil-
hatua,

Jesusen bihotza, curutcearen gainean odo-
lez hustua.

Jesusen bihotza, bekhatoreen ihes le-
khua,

Jesusen bihotza, justuen indarra,

Jesusen bihotza, afligituen goçagarria,

Jesusen bihotza, tentacionez behartuac
direnen sostengua,

Jesusen bihotza, etsai gaichtoac ikharat-
cen dituena,

Içan çaçu pietate gutaz.

Içan çaçu pietate gutaz.

Jesusen bihotza, yustuei çure amodioan
iraun arazten dioçutena,

Jesusen bihotza, çu baithan hiltcen dire-
nen esperantça,

Jesusen bihotza, dohatsu gucien bezca-
ria,

Jesusen bihotza, bihotz gucien bilkhura
eta erreguea.

Bekhatu gucietaric, beguira gaitçatçu, Je-
sus.

Bihotzaren gogortasunetic, beguira gaitçat-
çu, Jesus.

Heriotce bethierecotic; beguira gaitçatçu,
Jesus.

Jaincoaren bildotsa, mundutic bekhatuac
khentcen ditutçuna, barkha dieçaguçu,
Jauna.

Jaincoaren bildotsa, mundutic bekhatuac
khentcen ditutçuna, entçun gaitçatçu,
Jauna.

Jaincoaren bildotsa, mundutic bekhatuac
khentcen ditutçuna, urricai çakizkigu,
Jauna.

Jesus, adi gaitçatçu.

Jesus, entçun gaitçatçu.

ÿ. Jesus, bihotz humil eta amultsua:

ñ. Eguiču rere bihotza, çurea beçalacoa.

JONDONI LEON BAIONACO

eta

LAPHURDICO PATROINAREN LETANIAC

JAUNA, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo, adi gaitzatzu.
 Jesu-Christo, entzun gaitzatzu.
 Aita çerucoa, Jainco çarena, urrical çakizkigu.
 Seme munduaren arreroslea, Jainco çarena, urrical çakizkigu.
 Izpiritu Saindua, Jainco çarena, urrical çakizkigu.
 Trinitate Saindua, Jainco bakhar bat çarena, urrical çakizkigu.
 Maria Saindua, othoitz eguçu guretzat.
 Jondone Leon, Baionaco apostolua,
 Jondone Leon, fedea gure ganat itzularaci duzuna,
 Jondone Leon, idolac mutuaraci dituzuna,
 Jondone Leon, idolatria ezeztatu duzuna,
 Jondone Leon, gure aincinecoac combertitu ditutzuna,
 Jondone Leon, Jesu-Christoren martira,

Othoitz eguizu guretzat.

Jondone Leon, bicia guretzat eman du-
 zuna,
 Jondone Leon, gure herrico lurra zure
 odolaz gorritu duzuna,
 Jondone Leon, Jesu-Christo baithan
 sortce berria eman deraucuzuna,
 Jondone Leon, hiriaren ohorea,
 Jondone Leon, ceinaren haur maiteac
 baicare,
 Jondone Leon, hiriaren inguruco mu-
 railla,
 Jondone Leon, Laphurdico loria,
 Jondone Leon, fedezco modela,
 Jondone Leon, caritatezco modela,
 Jondone Leon, garbitasunezco modela,
 Jondone Leon, mortificacionezco mod.,
 Jondone Leon, pacienciazco modela,
 Jondone Leon, iraupenezco modela,
 Jondone Leon, Jaincoaren eta laguna-
 rentzat sacrificio eguile modela,
 Jondone Leon, berthute gucien modela,
 Jondone Leon, familien confianza,
 Jondone Leon, ama gucien ezperanza,
 Jondone Leon, haur chumeen, begui-
 ralea sortcen diren ordutic,
 Jondone Leon, jende beharren laguntza,
 Jondone Leon, erien sokhoria,
 Jondone Leon, bihotzminen eztizailea,
 Jondone Leon, Jaincoaren aintcinean
 gure bitartecoa,

Othoitz eguizu guretzat.

Othoitz eguizu guretzat.

Fedea beguira dezagun, izan zaite gure ararteco.

Gure bekhatuen barkhamendua ardiets dezagun, izan zaite gure ararteco.

Caritatezco batasunean bicigaitecen,

Garbitasunean iraun dezagun,

Bethi humil izan gaitecen,

Munduco banitateac arbuia detzagun,

Debruaren artei eta sarei escapa gaitecen,

Gaitz guciataric beguiratuac izan gaitecen,

Beklatu guciataric zainduac gaudecen,

Gracian iraun dezagun azken oreneraino,

Heriotce saindu bat eguin dezagun,

Cerurat hel gaiten,

Jaincoaren bildotsa munduco bekhatuac kentcen ditutçuna, barkha çaguzu, Jauna.

Jaincoarren bildotsa munduco bekhatuac kentcen ditutçuna adigaitzatçu. Jauna.

Jaincoaren bildotsa munduco bekhatuac kentcen ditutçuna, urricai çaikigu othoitz eguiçu guretçat Jondone Leon dohaxua, izan gaitecen, Jesusen aginçen gai.

OTHOITZA.

O Jainco Jauna, pagano ilhunpetaric iraganaraci gaitutzuna ebanyelioaren

Izan zaite gure ararteco.

arguirat, Jondone Leon aphespicu eta martir dohatsuaren predicuez, haren beraren arartecotasunaz, eguiçu aintcina gaitecen egun guciez aracian et Jesu-Christo gure Jaunaren ezagutzan ceina baita zurekin bici deina eta erre-
guinatzen duena mendeen mendeetan.
Halabiz.

ARROSARIOAREN

HAMABORTZ MISTERIOAC

ALEGRANTCIAZCO BORTZ MISTERIOAC

Othoitz eguiten da bereciki bekhatorentzat.

I. MISTERIOA.

Annontciacionea.

Fruitua: Humiltasuna eta garbitasuna.

ANGUERUAC Mariari ekhartcen dio berria Jaincoac hautatu duela Salbatçailearen amatzat. Jakin duenean Mariac Biryina egonen dela Jaincoaren Ama içanez, ihardesten du umilki: Jaunaren nescatoa naiz, eguin bekit çuc erran beçala. Eta dembora berean Jainco Semea guiçon eguiten da haren sabel sacratuan.

O Berbo eternala, ceruco tronutic Mariaren sabelera gure salbatceco jautsi çarena Jainco guïçon eguina, adoratcen çaitugu, eta othoizten eman dieçaguçun aphaltasunaren amodioa. O Maria, çure umiltasun eta garbitasun parrerice gabeaz Jaincoaren Ama içatea merecitu duçuna, berthute horieci ardiets eçagutçu.

Jesusen bihotz sacratua, bekhatoreac urricali bekizkitçu. Mariaren bihotz nothagabea bekhatorencat othoitz eguiçu.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

II. MISTERIOA.

Bisitacionea.

Fruitua : Proximo-lagunaren amodioa.

MARIAC jakin baitçuen Ainguerua ganic Elizabeth bere eusina içan cela Jaincoaz benedicatua, eta handi içanen cen seme baten ama guerthaturen cela, lehia handirekin joan citçaion ikhustera. Hortara lehiazten çuen Salbatçaileac berac, nahi baitçuen Jondone Joanne sanctificatu eta bere gra-

ciez bethe. Fagore horiec eguin ciotčan, Mariac Elizabethi agur emaitarekin.

O Salbatçaile botheretsua, eta amodiotsua, libra gaitçatçu guciac bekhatuaren esclabotasunetic; eta eman eçaguçu guhonen eta bertceen sanctificatceco egartsu histuren ezden bat. Jesusen bihotz sacratua bekhatoreac comberti etçaçu. Mariaren bihotz nothagabea, bekhatorentçat othoitz eguiçu.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

III. MISTERIOA.

Jesusen sortcea.

Fruitua: Munduco gaucen gutiestea.

IKHUS deçagun gure Jainco Salbatçaillearen mundurat aguertce miragarria. Sortcen da negu bihotzean, Bethheemeco establia char batean; eta aberen janteguian here amac etçaten du charrez inguraturic.

O Jesus, ceru lurren nausia eta jabea, guretçat pobre eguin çarena, munduco ontasunen estecamendutic libra gaitçatçu. Jesusen bihotz sacratua,

çure ganat itçul etçatçu bekhatoreen bihotzac.

Mariaren bihotz nothagabea bekhatorentçat othoitz eguiçu.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

IV. MISTERIOA.

Mariã Biyinaren Purificacionea.

Fruitua : Manamenduei fidel içaitea.

AMA Biryina nothagabea, amatu cenic berrogoi egunen buruan, joan cen Jerusalemeco templora, garbitceco leguearen complitcera, nahiz etcen legue hura harentçat eguina; eta bere Seme Dibinoaren Jaincoari escaintcera.

O Jesus, Jaincoaren bildots nothagabea, egun batez guretçat khurutcearen gainean çure Aitari offreituco çarena, egun çure Amaren escuz offreitcen çare; eskerrac darotçugu eta othoizten dugu çure Bihotz sacratua bekhatoreac hunki detçan. Mariaren bihotz notha gabea, guretçat othoitz eguiçu, eta ardiets eçaguçu guciei Jaincoaren legueari osoki fidel içaitea.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

V. MISTERIOA.

Jesusen Temploan Erdireita.

Fruitua : Jesusekin bethi bicitcea.

MARIAC eta Josefec Jerusalemen galdu çuten Jesus haurra hamabi urthetan ; eta hirur egunez dolore handirekin bilhatu ondoan , ediren çuten doctorren artean heyen entçuten, heyeri galde eguiten eta ihardesten.

O Jesus gure arimen artçain ona , ez deçaçula permeti nihoiz gal çaitçagun. Eta guertha balakigu bekbatuaz çure galtcea, eguiçu ez deçagun içan soseguric çu berriz ediren artino. Jesusen Bihotz sacratua bekhatoreac , ardi errebelatu hec , çure ganat bil etçaçu.

Mariaren bihotz notha gabea, bekhatorentçat othoitz eguiçu eta ardietseguçu ez gaiten nihoiz çure ganic eta çure Semea ganic separa.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

DOLOREZCO BORTZ MISTERIOAC

Agonian direnentzat bereciki othoitz eguiten da.

I. MISTERIOA.

Jesus Olibetaco baratcean.

Fruitua : Bekhatuen urrikia.

IKHUS deçagun gure Salbatçailea, gure bekhatuen erreparatceco hil içan cen aincineco gauan, Olibetaco baratcean ahuzpez lurrari. Hain dira handiac haren arima sainduac sofricen dituen doloreac, non odolezco icerdi bat gorphutz gucitic jauzten baitçayo, eta lurrera chorta - chorta erortcen. Estatu hartan bere Aitari oihu eguiten dio : Aita urrun eçaçu ene ganic calitz hau, bizkitartean eguin bedi çure borondatea eta ez enea.

O Jesusen Bihotz sacratua, dolore bicienez gainditua, çure agonia dolorosaz othoizten çaitugu, hel çakiskote agonian diren guiristino guciei, emocute gracia Jaincoaren borondateari

sumetituric, eguin deçaten gogo onez bere biciaren sacrificioa.

Mariaren bihotz notha gabea, ardiets eçaguçu guciei eta bereciki agonian direnei bekhatuen eguiazco urrikia.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

II. MISTERIOA.

Jesusen açotatcea.

Fruitua : Gorphutzaren cehatcea.

BUREUEC biluzten dute Jesus-Christo ; eta pilar bati estecatu ondoan , hain crudelki açotatcen dute , non haragui çathica jauçarazten baitiote ; eta alderdi gucietaric odola badoaco çurustaca.

O Salbatçaile adoragarria, çure gorphutz delicatua guisa hortan çauristatçera eta phorroscatçera utciz , nahi içan ditutçu gure gorphutzaren atseguin gaistoac erreparatu. Eguiçu, othoi, bethi haraguiaren hirritsac atchiki ditçagun bridatuac eta çaphatuac.

Jesusen bihotz sacratua , emagutçu

guciei eta bereciki agonian direnei penitenciazco sendimendu eguiazcoac.

Mariaren bihotz nothagabea, othoitz eguiçu agonian direnentçat eta guretçat.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

III. MISTERIOA.

Jesusen elhorriz khorroatcea.

Fruitua : Uргуилuaren çapatcea.

SOLDADO crudel heyen errabia ezda listu. Capa tchar batez inguratcen dute Jesusen gorphutz çauriztatua; canabera bat emaiten diote escuan, buruan sartcen diote elhorrizco khorobat; eta guero burla eguiteco, belhauricatcen citzaizco aiticinean, erraiten diotelaric : Agur juduen erreguea.

O gure Jainco eta erreguea, adoratcen çaitugu doloz eta burlaz inguratua, gure urguiluac eta handinahiac eguinaraci darozkigun bekhatuen erreparatceco; eta othoizten çaitugu çure elhorriz khoraturic ikhustead bethi-

cotz suntsi detçan gu baithan urguilua eta goranahia.

Jesusen bihotz sacratua emoçute agonian direnei, azken oinhaceen ongui jasaiteco gracia. Mariaren bihotz nothagabea, othoitz eguiçu agonian direnentçat.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

IV. MISTERIOAC.

Curutcearen ekhartcea.

Fruitua : Pacientcia curutceen ekhartceco.

IKHUS deçagun gure Salbatçailea, odolez hustua, oinhacez, escarnioz ahitua: curutce dorphe batez cargaturic, Calbarioco mendia gora ecinago nekez igaiten. Ardura indarrac galduric erortcen da bidean eta soldadoec crudelki colpatcen eta herrestatcen dute.

O gure Salbatçaile dibinoa, gure bekhatuen carga dorphea curutcearekin eramaiten cinuen sacrificio mendi-
ra. Eguiçu gracia çure. ondotic ekhar

deçagun, atseguinekin ezbada, curaya-
rekin eta pacientciarekin bederen, gure
curutce phartea; çuri Calbariora jar-
raiki ondoan, hel gaiten çurekin ce-
ruco loriarat.

Jesusen bihotz sacratua, agonian
direnac urrical bekizkitçu. Mariaren
bihotz nothagabea othoitz eguiçu ago-
nian direnentçat.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Glo-
ria* bat.

V. MISTERIOA.

Jesusen curutceficaturic hiltcea.

Fruitua : Jesusen amodioa.

ITÇATCEN dute burreuec gure salba-
menduco Bitima curutcearen gainean;
aitchatcen dute ceruaren eta lurraren
artean. Han çagoen chutic haren Ama
dolorosa, haren oinhace gucietan eta
haren sacrificioan pharte hartcen; han
orduan Salbatçaileac eman çarocun
amatçat; eta hirur orenez agoniatic
crudelena pairatu ondoan hil cen, eta
lantza batez iragan cioten bihotza.

O Jesus, Jainco Salbatçailea, gure amorea gatic hainbertce sofrituric hil çarena; eguiçu, othoi, maita çaitçagun gure bihotz guciaz; bici gaiten bethi, eta hil gaiten çure amodioan.

Jesusen eta Mariaren icen maiteac içan daitezela guc erranen ditugun azken hitzac!

Jesusen bihotz sacratua, gracia horiec eguitçu agonian direnei. Mariaren bihotz nothagabea, othoitz eguiçu agonian direnentçat.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

LORIAZCO MISTERIOAC

Othoizten da bereciki purgatorioco armentçat.

I. MISTERIOA.

Jesusen hiletaric phiztea.

Fruitua : Fedea eta graciazco bicitcea

JESUS, hil cenetic hirur garren egu-
nean, phiztu cen loriaz inguraturic,

herioa eta ifernua garhaituric. O Jau-
naren ama doloratua, bozcarioari
ideki çaqu çure bihotza, bici da çure
Semea: aleguera citezte discipuluac,
phiztu da çuen nausia, bere hitzaren
arabera.

O Jesus hiletaric phiztua, hascar
eçaqu gure fedea; eta eguiçu, othoi,
graciazco bicitce berrian bethi fermuki
ibil gaiten.

Jesusen bihotz sacratua, purgatorioan
diren arimac urrical bekizkitçu. Maria-
ren bihotz nothagabea othoitz eguiçu
purgatorioco arimentçat.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Glo-
ria* bat.

II. MISTERIOA.

Jesusen ceruetarat igaitea.

Fruitia: Esperantça. — Ceruaren hirritsa.

JESUS, phiztu ceinetic berrogoi egu-
nen buruan, igan cen ceruetarat. Han-
go bortha ideki deraucu, eta haraco bi-
dea eracutsi bere doctrinaz eta bere
bicitceaz. Alcha ditçagun beguiac han

eman nahi deraucun tronorat, eta munduco ilhaunkeriac oin petan emanic, gure hirrits guciac heda detçagun cerurat.

O Salbatçaile loriosa, libra çaçu ene bihotza munduco lotkharri gucietaric eta eraman eçaçu çurekin cerurat.

Jesusen bihotz sacratua, ikhusaçu cenbat desiratcen duten purgatorioco arimec çurekin içaita, eta heien bihotzaren oihuac entçun etçatçu. Maria-ren bihotz nothagabea, othoitz eguiçu purgatorioco arimentçat.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

III. MISTERIOA.

Izpiritu Sainduaren Apostoluetarat jaustea.

Fruitua : Caritatea eta eguiazco debocionea.

JESUSEC, ceruetarat igan ondoan, bere hitzaren arabera igorri çuen Izpiritu Saindua bere discipuluei. Jautsi citçayoten suzco mihi batçuen forman; eta

arguiz, indarrez eta suz betheac ičan ciren heien bihotzac.

Izpiritu dibinoa, gutara jausçaite, gu baithan egon çaita. Fedearen arguia eta caritatearen sua gure bihotzean bethi atchik çatçu.

Jesusen bihotz sacratua, çure amodioaren suac ezti deçala purgatorioco arimac erretcen dituen. Mariaren bihotz nothagabea othoitz eguiçu purgatorioco arimentçat.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

IV. MISTERIOA.

A. D. Mariaren cerurat alchatcea.

Fruitua : Heriotce Saindua.

JESUS cerurat iganez gueroz, Maria, haren ama, baldin lurrean bacen ere gorphutzez, ceruan bici cen gogoz eta bihotzez. Eta heldu citçayonean Jaincoaren manua, amodiozco hasbeherapen batec eraman çuen haren arima gorphutzetic. Hirugarren egunean ičan cen bere Semearen bothereaz hiletaric phiztua, gorphutz eta arimetan

ceruetarat altchatua, eta aingueru gu-
ciac baino gorago bere Semearen sai-
hetsean eçarria.

O Maria, ičan çare lurrean creatura
gucietaric aphaena, umilena eta gar-
biena, eta hortacotz çare ceruan gucie-
taco gorenena; ardiets eçaguçu bici gai-
ten sainduki, sainduki hiltceco eta
ceruan çurekin errecibituac içaiteco.

Jesusen bihotz sacratua, othoizten
çaitugu purgatorioco arima gachoen
fagoretan; çure eta gure haurideac
direla orhoit çaitte; heien penac iabur
etçatçu eta çure ganat ahalic lasterrena
har etçatçu. Mariaren bihotz nothaga-
bea, othoitz eguiçu purgatorioco ari-
mentçat.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Glo-
ria* bat.

V. MISTERIOA.

A. D. Maria ceruan khorroatua.

Fruitua: A. D. Mariari amodio eta confidantça
atchikitcea.

MARIA Biryinac, Trinitate Sainduac
eman dion tronuan jarriric, dohatsu

gucien gainean, errecebitcen du bere Semearen escutic erreguegoaco khorobethicoa. Ceru-lurren erreguina eçagutua da, eta emaiten çayo escuelara ceruco tresorren gakhoa, heyetaz pharte eguin deçan bere serbitçari eta haur fidelei.

O ceru lurretaco erreguina boteretsua eta gure ama samura, çure arartecotasun boteretsuaz salba gaitçatçu; eguiçu fidel içan gaiten bethi, bere demboran, arrosazco khoro hekien çuri escaintcerat gogo onez; guero, çuri esker, gambiatuac içan daiten guretçat loriazco khoro eternaletarat.

Jesusen bihotz sacratua, purgatorioco arimac urtical bekizkitçu. Mariaren bihotz nothagabea; othoitz eguiçu purgatorioco arimentçat.

Pater bat, hamar *Ave Maria*, *Gloria* bat.

ARROSARIOAREN CANTICA

BOZCARIOZCO MISTERIOAC.

I. MISTERIOA.

Annontciacionea.

Agur, Agur graziaz bethea,
 Amatu çarena Biryina egonic.
 Esker darozugu, ò Jainco Semea,
 Ceren eguin çaren Guizon guregatic,

II. MISTERIOA.

Bisitacionea.

Biryina saindua, ceinaren bisitac
 Joannes bethe baitu dohain bereciez;
 Entzun çatçu gure bihotzen othoitzac
 Eta bethe çatçu Jesusen graciaez.

III. MISTERIOA.

Jesusen Sortcea.

Sorthu çare pobre, Jesus establian,
 Amac etçan çaitu aberen lastoan.
 Çure exempluac, bicitce gucian,
 Atchik detçagula guc bethi gogoan.

IV. MISTERIOA.

Purificacionea.

Jesus escaintcen du Mariac temploan,
 Legue guciaren complitcea gatic.
 Simeon justoac, hartcen du besoan,
 Haur hareu loria oihutcen goratic.

V. MISTERIOA.

Jesusen Templuan Aurkhitcea.

Nigarrez çabiltça, semea galduric;
 Botz çaitte, hor duçu, Dotorren erdian.
 Etçaitela, Jesus, urrhunt gure ganic;
 Gauden gu çurekin, hilean bician.

DOLOREZGO MISTERIOAG.

I. MISTERIOA.

Jesus Olibetaco Baratcean.

Adora deçagun Jesus Baratcean,
 Odolez icerdi, ahuspez lurrari.
 Goibel eta triste, hiltceco menean,
 Guciez utciric, oihuz ber'aitari.

II. MISTERIOA.

Jesusen Açotatcea.

Jesus, harroinari larruhas lothua
 Açotez çaituzte barbaroki jotcen.
 Ikhusi ondoan, çu hola çaurthua,
 Içanen guira gu hain minbera gaitzen?

III. MISTERIOA.

Jesusen Elhorriz Khorroatcea.

Erregue gucien, Jesus Erreguea,
Elhorriz dautçute pharatu khoroa,
Ukhaldiz dautçute yo beguithartea;
Çuc oro sofritu, Jainco cerucoa!

IV. MISTERIOA.

Curutcearen Ekhartcea.

Salbatçaile ona, pena handirekin
Eramaiten duçu curutce dorphea.
Ama darraicoçu. Guc ere çurekin
Hartu nahi dugu curutce partea.

V. MISTERIOA.

Jesusen Curutceficatcea.

Itçatcen çaituzte, Jesus, curutcean,
Han osotcen duçu sacrificioa.
Gure salbatceco horrela hiltcean
Phitzaçu gu baithan çur'amodioa.

LORIAZCO MISTERIOAC.

I. MISTERIOA.

Jesusen Phiztea

Phiztu da lorios Jesus hiletaric;
Aleguera çaitte, Biryina Maria!
Guc, bekhatuaren hobitic jaikiric,
Egun has deçagun bicitce berria!

II. MISTERIOA.

Jesusen Cerurat Igaitea.

Çohaz loriarat, Jesus Jauna, çohaz,
Guretçat tronoen han adelatcerat.
Handic lagunduric çure ontasunaz,
Hel araz gaitçatçu guero çure ganat.

III. MISTERIOA.

Izpiritu Sainduaren Jaustea.

Izpiritu Saindu cerutic yautsia,
Bethatcen ditutçu flacuac indarrez.
Hor ene bihotza, har çaçü gucia,
Eta susta çaçü bethi çure kharrez.

IV. MISTERIOA.

Mariaren Cerurat Alohatcea.

Eztiki hil çare, Maria Biryina,
Semeaz phizturic iragan cerurat.
Heltcen çaucunean hiltceco orena.
Othoi, ama, çato gure laguntcerat.

V. MISTERIOA.

Mariaren Khorroatcea.

Ama dohatsua, bere escuinean
Çure Seme Jaunac çaitu khorroatu,
Ceru-lurretaco Erreguina eman,
Duçun bothereaz, sokhorri gaitçatçu !

IGANDETACO BESPÉRAC.

Pater noster, etc., Ave Maria, etc.

ŷ. Deus, in adjutorium meum intende : r̄. Domine, ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto : * sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in secula seculorum. Amen.

Ps. 109.

DIXIT Dominus Domino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : * Dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ, in splendoribus sanctorum : * ex utero antè luciferum genui te.

Juravit Dominus et non pænitebit

eum : * Tu es Sacerdos in æternum,
secundùm ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, * confregit
in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit
ruinas : conquassabit capita in terrâ
multōrum.

De torrente in viâ bibet : proptereâ
exaltabit caput.

Gloria Patri... Sicut erat...

Ant. Dixit Dominus Domino meo :
* Sede à dextris meis.

Ps. 110.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto cor-
de meo : * in concilio justorum et con-
gregatione.

Magna opera Domini : * exquisita in
omnes voluntates ejus.

Confessio et magnificentia opus ejus :
* et justitia ejus manet in seculum
seculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum,
misericors et miserator Dominus :
* escam dedit timentibus se.

Memor erit in seculum testamenti

sui : virtutem operum suorum anuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatē gentium :
* opera manuum ejus veritas et judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculum seculi : * facta in veritate et æquitate.

Redemptionem misit populo suo :
* mandavit in æternum testamentum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus :
* initium sapientiæ timor Domini.

Intellectus bonus, omnibus facientibus eum : laudatio ejus manet in seculum seculi.

Ant. Fidelia omnia mandata ejus : confirmata in sæculum seculi.

Ps. 111.

BEATUS vir qui timet Dominum : in mandatis ejus volet nimis.

Potens in terrâ erit semen ejus :
* generatio rectorum benedicetur.

Gloria et divitiæ in domo ejus : * et justitia ejus manet in seculum seculi.

Exortum est in tenebris lumen
rectis : * misericors et miserator et
justus.

Jucundus homo qui miseretur et
commodat, disponet, sermones suos in
judicio : * quia in æternum non com-
movebitur.

In memoriâ æternâ erit justus : * ab
auditione malâ non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domi-
no, confirmatum est cor ejus : * non
commovebitur, donec despiciat inimi-
cos suos.

Dispersit dedit pauperibus; justitia
ejus manet in seculum seculi : cornu
ejus exaltabitur in gloriâ.

Peccator videbit et irascetur, denti-
bus suis fremet et tabescet : * deside-
rium peccatorum peribit.

Ant. In mandatis ejus cupit nimis.

Ps. 112.

LAUDATE, pueri Dominum : * laudate
nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum : * ex
hoc nunc et usque in seculum.

A solis ortu usque ad occasum, * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus : * et super Cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat : * et humilia respicit in cœlo et in terrâ ?

Suscitans à terrâ inopem : * et de stercore erigens pauperem.

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem filiorum lætantem.

Ant. Sit nomen Domini benedictum in secula.

Ps. 113.

IN exitu Israël de Ægypto, * domûs Jacob de populo barbaro.

Facta est Judæa sanctificatio ejus, * Israël potestas ejus.

Mare vidit et fugit : Jordanis conversus est retrorsum.

Montes exultaverunt ut arietes, * et colles sicut agni ovium.

Quid est tibi, mare, quod fugisti ?

* et tu, Jordanis, quia conversus es retrorsum?

Montes, exultatis sicut arietes? * et colles, sicut agni ovium?

A facie Domini mota est terra * à facie Dei Jacob.

Qui convertit petram in stagna aquarum: * et rupem in fontes aquarum.

Non nobis, Domine, non nobis, * sed nomini tuo da gloriam:

Super misericordiâ tuâ et veritate tuâ; * nequando dicant Gentes: Ubi est Deus eorum?

Deus autem noster in cœlo: * omnia quæcumque voluit fecit.

Simulacra gentium argentum et aurum: * opera manuum hominum.

Os habent et non loquentur: * oculos habent et non videbunt.

Aures habent et non audient: * nares habent et non odorabunt.

Manus habent et non palpabunt; pedes habent et non ambulabunt: * non clamabunt in gutture suo.

Similes illis fiant qui faciunt ea: * et omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël speravit in Domi-

no : * adjutor eorum et protector eorum est.

Domus Aaron speravit in Domino : * adjutor eorum et protector eorum est.

Qui timent Dominum speraverunt in Domino : * adjutor eorum et protector eorum est.

Dominus memor fuit nostri : * et benedixit nobis.

Benedixit domui Israël : * benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent Dominum, * pusillis cum majoribus.

Adjiciat Dominus super vos : * super vos et super filios vestros.

Benedicti vos à Domino : * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Domino : * terram autem dedit filiis hominum.

Non mortui laudabunt te, Domine : * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vivimus, benedicimus Domino : * ex hoc nunc et usque in seculum.

Ant. Nos qui vivimus, benedicimus Domino.

B. D. Ant. Alleluia, alleluia, alleluia.
Capitularen ondotic ihardesten da,
 R̄. Deo gratias.

HIMNOA

-- IGANDE OFFICIOETAN.

Lucis Creator optime,
 Lucem dierum proferens.
 Primordiis lucis novæ
 Mundi parans originem.

Qui mane junctum vesperi
 Diem vocari præcipis :
 Illabitur tetrum chaos ;
 Audi preces cum fletibus.

Ne mens gravata crimine
 Vitæ sit exsul munere :
 Dum nil perenne cogitat,
 Seseque culpis illigat.

Cæleste pulset ostium,
 Vitale tollat præmium.
 Vitemus omne noxium,
 Purgemus omne pessimum.

Præsta, Pater piissime,
 Patrique Compar Unice,

Cum Spiritu Paraclito,
Regnans per omne seculum.
Amen.

ŷ. Dirigatur, Domine, oratio mea :
R̄. Sicut incensum in conspectu tuo.

AMA BIRYINAREN CANTICA.

MAGNIFICAT * anima mea Dominum.
Et exultavit spiritus meus, * in Deo
salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ
suæ : * ecce enim ex hoc beatam me
dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens
est : * et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in
progenies, timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo : *
dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede : * et
exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis : * et divi-
tes dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum : * re-
cordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros :
 * Abraham et semini ejus in secula.
 Gloria Patri... Sicut erat...

 HIMNOAC.

-- ABENDO DEMBORAN.

CREATOR alme siderum,
 Aeterna lux credentium :
 Jesu Redemptor omnium,
 Intende votis supplicum.

Qui dæmonis ne fraudibus
 Periret orbis, impetu
 Amoris actus, languidi
 Mundi medela factus es.

Commune qui mundi nefas
 Ut expiares, ad Crucem
 E Virginis sacrario
 Intacta prodis victima.

Cujus potestas gloriæ,
 Nomenque cùm primum sonat,
 Et cœlites et inferi
 Tremente curvantur genu.

Te deprecamur ultimæ
 Magnum diei Judicem :

Armis supernæ gratiæ
Defende nos ab hostibus.

Virtus, honor, laus, gloria

Deo Patri cum Filio.

Sancto simul Paraclito,

In seculorum secula. Amen.

℞. Rorate cœli desuper, et nubes
pluant Justum : ℞. Aperiatur terra, et
germinet Salvatorem.

Eguberrico Besperac urrunago.

TRUFANIAZ.

CRUDELIS Herodes, Deum
Regem venire quid times?
Non eripit mortalia,
Qui regna dat cœlestia.

Ibant Magi, quam viderant
Stellam sequentes præviam :
Lumen requirunt lumine ;
Deum fatentur munere.

Lavacra puri gurgitis
Cœlestis Agnus attigit :
Peccata, quæ non detulit,
Nos abluendo sustulit.

Novum genus potentiæ,
Aquæ rubescunt hydriæ ;

Vinumque jussa fundere,
Mutavit unda originem

Jesu, tibi sit gloria,
Qui apparuisti gentibus,
Cum Patre et almo Spiritu,
-In sempiterna secula. Amen.

ÿ. Reges Tharsis et insulæ munera
offerent: r̄. Reges Arabum et Saba
dona adducent.

Trufaniatic bigarren igandean.

JESUSEN ICEN SAINDUAREN PHESTA

5^{en} *Psalmoa* Credidi.

JESU dulcis memoria,
Dans vera cordis gaudia;
Sed super mel et omnia
Ejus dulcis præsentia.

Nil canitur suavius,
Nil auditur jucundius,
Nil cogitatur dulcius,
Quam Jesus Dei Filius.

Jesu, spes pœnitentibus!
Quam pius es petentibus!

Quam bonus te quærentibus !
Sed quid inventientibus ?

Nec lingua valet dicere,
Nec littera exprimere,
Expertus pot st credere
Quid sit Jesum diligere.

Sis, Jesu, nostrum gaudium,
Qui es futurus præmium;
Sit nostra in te gloria,
Per cuncta semper secula. Amen.

ŷ. Sit nomen Domini benedictum,
alleluia: R̄. Ex hoc nunc et usque in
seculum, alleluia.

GARIÇUMA DEMBORAN.

AUDI, benigne Conditor,
Nostras preces cum fletibus,
In hoc sacro jejunio
Fusas quadragenario.

Scrutator alme cordium,
Infirma tu scis virium:
Ad te reversis exhibe
Remissionnis gratiam.

Multum quidem peccavimus,
Sed parce confitentibus:

Ad nominis laudem tui
Confer medelam languidis.

Concede nostrum conteri
Corpus per abstinentiam.
Culpæ ut relinquunt pabulum
Jejunia corda criminum.

Præsta, beata Trinitas,
Concede, simplex Unitas,
Ut fructuosa sint tuis
Jejuniorum munera. Amen.

ŷ. Angelis suis Deus mandavit de
te : R̄. Et custodiant te in omnibus viis
tuis.

PASSIONE DEMBORAN.

VEXILLA Regis prodeunt ;
Fulget Crucis mysterium,
Qua vita mortem pertulit,
Et morte vitam protulit.

Quæ vulnerata lanceæ
Mucrone diro, criminum
Ut nos lavaret sordibus,
Manavit unda et sanguine.

Impleta sunt quæ concinit
David fideli carmine,

Dicendo nationibus :
Regnavit à ligno Deus.

Arbor decora et fulgida,
Ornata Regis purpura,
Electa digno stipite,
Tam sancta membra tangere.

Beata cujus brachiis
Pretium pependit seculi,
Statera facta corporis,
Tulitque prædam tartari.

O Crux, ave, spes unica,
Hoc Passionis tempore,
Piis adauge gratiam,
Reisque dele crimina.

Te fons salutis, Trinitas,
Collaudet omnis spiritus;
Quibus Crucis victoriam
Largiris, adde præmium. Amen.

ÿ. Eripe me, Domine, ab homine
malo : R̄. A viro iniquo eripe me.

PHASCO DEMBORAN.

AD regias Agni dapes,
Stolis amicti candidis,
Post transitum maris rubri
Christo canamus Principi.

Divina cujus caritas,
Sacrum propinat sanguinem,
Almique membra corporis
Amor sacerdos immolat.

Sparsum cruorem postibus
Vastator horret Angelus;
Fugitque divisum mare;
Merguntur hostes fluctibus,
Jam Pascha nostrum Christus est;
Paschalis idem victima,
Et pura puris mentibus,
Sinceritatis azyma.

O vera cœli victima,
Subjecta cui sunt tartara.
Soluta mortis vincula,
Recepta vitæ præmia!

Victor subactis inferis
Trophæa Christus explicat,
Cœloque aperto, subditum,
Regem tenebrarum trahit.

Ut sis perenne mentibus
Paschale, Jesu, gaudium,
A morte dira criminum
Vitæ renatos libera.

Deo Patri sit gloria,
Et filio, qui à mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In sempiterna secula.

Ÿ.. Mane nobiscum Domine, alleluia:
R̄. Quoniam advesperascit, alleluia.

SAN JOSEPHEN PHESTETAN.

*Pascotic hirurgarren igandean*5^{en} *Psalmoa* Laudate Dominum.

Te, Joseph, celebrent agmina cœlitum ;
 Te cuncti resonent christiadum chori :
 Qui clarus meritis, junctus est inclytæ,
 Casto fœdere, Virgini.

Almo cum tumidam germine conjugem
 Admirans, dubio tangeris anxius,
 Afflatu superi Flaminis Angelus
 Conceptum puerum docet.

Tu natum Dominum stringis : ad exteras
 Ægypti profugum tu sequeris plagas ;
 Amissum Solymis quæris, et invenis,
 Miscens gaudia fletibus.

Post mortem reliquos mors pia consecrat,
 Palmamque emeritos gloria suscipit ;
 Tu vivens, Superis par, frueris Deo.
 Mira sorte beatior.

Nobis, summa Trias, parce precantibus ;
 Da Joseph meritis, sidera scandere ;
 Ut tandem liceat nos tibi perpetim
 Gratum promere canticum. Amen.

ÿ. Sub umbra illius quem desidera-
 veram sedi, alleluia : R̄. Et fructus ejus
 dulcis gutturi meo, alleluia.

JONDONI SALBATOREZ.

5^{en} *Psalmoa*. Laudate Dominum.

SALUTIS humanæ sator,
 Jesu, voluptas cordium,
 Orbis redempti conditor
 Et casta lux amantium.

Qua victus es clementia,
 Ut nostra ferres crimina?
 Mortem subires innocens,
 A morte nos ut tolleres?

Perrumpis infernum chaos;
 Vincit catenas detrahis;
 Victor triumpho nobili
 Ad dexteram Patris sedes.

Te cogat indulgentia
 Ut damna nostra sarcias,
 Tuique vultus compotes
 Dites beato lumine.

Tu dux ad astra, et semita,
 Sis meta nostris cordibus,
 Sis lacrymarum gaudium,
 Sis dulce vitæ premium. Amen.

ÿ. Dominus in cœlo, alleluia; R. Pa-
 ravit sedem suam, alleluia.

PENTECOSTEZ.

VENI, creator Spiritus,
Mentes tuorum visita ;
Imple superna gratia
Quæ tu creasti pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternæ dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus ;
Ductere sic te prævio,
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium ;
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui à mortuis

Surrexit, ac Paraclito.
In seculorum secula. Amen.

ŷ. Emitte Spiritum tuum, et creabuntur : R̄. Et renovabis faciem terræ.

ŷ. Loquebantur variis linguis Apostoli, alleluia : R̄. Magnalia Dei, alleluia.

Bertce demboretan erraiten da :

Deo Patri sit gloria
Ejusque soli Filio
Cum Spiritu Paraclito
Nunc et per omne seculum. Amen.

TRINITATECO IGANDEAN.

JAM sol recedit igneus ;
Tu lux perennis Unitas,
Nostris, beata Trinitas,
Infunde lumen cordibus.

Te mane laudum carmine,
Te deprecamur vespere :
Digneris ut te supplices
Laudemus inter cœlites.

Patri, simulque Filio ;
Tibique, sancte Spiritus,

Sicut fuit, sit jugiter
 Seculum per omne gloria. Amen.

ŷ. Benedictus es, Domine, in firma-
 mento cœli : R̄, Et laudabilis et glorio-
 sus in secula.

Phezta-berrico Besperac. (Aurkhi-
 tucō dira beherago.)

JESUSEN BIHOTZ SACRATUAREN PHESTAN.

Psalmoc Phesta-berriz beçala.

AUCTOR beate seculi,
 Christe, redemptor omnium,
 Lumen Patris da lumine,
 Deusque verus de Deo.

Amor coegit te tuus
 Mortale corpus sumere,
 Ut, novus Adam, redderes
 Quod vetus ille abstulerat.

Ill: amor, almus artifex
 Terræ marisque, et siderum,
 Errata Patrum miserans,
 Et nostra rumpens vincula.

Non corde discedat tuo
 Vis illa amoris inclyti;
 Hoc fonte gentes hauriant
 Remissionis gratiam.

Percussum ad hoc est lancea,
 Passumque ad hoc est vulnera,
 Ut nos lavaret sordibus,
 Unda fluente et sanguine,
 Decus Parenti et Filio,
 Sanctoque sit Spiritui,
 Quibus potestas, gloria,
 Regnumque in omne est seculum.
 Amen.

ÿ. Haurietis aquas in gaudio : R̄. De
 fontibus Salvatoris.

JONDONI JOANNI - BAPTISTAREN PHESTAN.

5.ⁿ *Psalmoa* Laudate Dominum.

U^T queant laxis resonare fibris
 Mira gestorum famuli tuorum,
 Solve polluti labii reatum,
 Sancte Joannes.

Nuntius celso veniens Olympo,
 Te Patri Magnum fore nasciturum,
 Nomen, et vitæ seriem gerendæ
 Ordine promit,

Ille promissi dubius superni,
 Perdidit promptæ modulus loquelæ ;
 Sed reformasti genitus peremptæ
 Organa vocis.

Ventris obstruso recubans cubili,
 Sensesas Regem thalamo manentem :
 Hinc parens, nati meritis, uterque
 Abdita pandit.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
 Et tibi compar utriusque Virtus
 Spiritus semper, Deus unus, omni
 Temporis ævo. Amen.

ÿ. Fuit homo missus à Deo : R̄. Cui
 nomen erat Joannes.

ÿ. Iste puer magnus coram Domi-
 no : R̄. Nam et manus ejus cum ipso
 est.

Jondoni Joani Baptistaren Besperataco

ANTIFONAC.

Ant. 1. Elisabeth Zachariæ magnum
 virum genuit, Joannem Baptistam, præ-
 cursorem Domini.

2. Innuebant patri ejus, quem vellet
 vocari eum; et scripsit, dicens : Joan-
 nes est nomen ejus.

3. Joannes vocabitur nomen ejus : et
 in nativitate ejus multi gaudebunt.

4. Inter natos mulierum non surrexit
 major Joannes Baptista.

5. Tu, puer, Propheta Altissimi, voca-
 beris; præibis ante Dominum parare
 vias ejus.

J. PETRI ET PAULO APOST. PHESTAN.
Psalmoad Apostoluen Comunean, p. 395

ANTIFONAC.

Ant. 1. Petrus et Joannes ascendebant
 in templum ad horam orationis nonam.

2. Argentum et aurum non est mihi:
 quod autem habeo, hoc tibi do.

3. Dixit Angelus ad Petrum: Circumda
 tibi vestimentum tuum, et sequere me.

4. Misit Dominus Angelum suum, et li-
 beravit me de manu Herodis, alleluia.

5. Tu es Petrus, et super hanc petram
 ædificabo Ecclesiam meam.

DECORA lux æternitatis auream
 Diem beatis irrigavit ignibus,
 Apostolorum quæ coronat Principes,
 Reisque in astra liberam pandit viam.

Mundi Magister, atque cæli Janitor,
 Romæ Parentes, Arbitrique gentium,
 Per ensis ille, hic per crucis victor necem,
 Vitæ senatum laureati possident.

O Roma felix, quæ duorum Principum
 Es consecrata glorioso sanguine:
 Horum cruore purpurata cæteras
 Excellis orbis una pulchritudines.

Sit Trinitati sempiterna gloria,
 Honor, potestas, atque jubilatio,
 In unitate, quæ gubernat omnia,
 Per universa seculorum secula. Amen.

ŷ. In omnem terram exivit sonus eorum : R̄. Et in fines orbis terræ verba eorum.

ŷ. Annuntiaverunt opera Dei : R̄. Et facta ejus intellexerunt.

Ustailaren lehen igandean.

JESUSEN ODOL PRECIATUREN PHESTAN.

5^{en} *Psalmoa* Lauda Jerusalem, p. 415.

FESTIVIS resonent compita vocibus.
Cives lætitiæ frontibus explicent ;
Tædis flammiferis ordine prodeant
Instructi pueri et senes.

Quem dura moriens Christus in arbore,
Fudit multiplici vulnere Sanguinem.
Nos facti memores dum colimus, decet
Saltem fundere lacrymas.

Humano generis perniciæ gravis
Adami veteris crimine contigit ;
Adami integritas et pietas novi
Vitam reddidit omnibus,
Clamorem validum summus ab æthere
Languentis Geniti si Pater audiit,
Placari potius Sanguine debuit,
Et nobis veniam dare.

Hoc quicumque stolam Sanguine proluit,

Abstergit maculas; et roseum decus,
 Quo fiat similis protinus Angelis,
 Et Regi placeat, capit.

A recto instabilis tramite postmodum
 Se nullus retrahat, meta sed ultima
 Tangatur: tribuet nobile præmium,
 Qui cursum Deus adjuvat.

Nobis propitius sis, Genitor potens,
 Ut quos unigenæ Sanguine Filii
 Emisti, et placido Flamine recreas,
 Cœli ad culmina transferas. Amen.

ŷ. Te ergo, quæsumus, tuis famulis
 subveni: R̄. Quos pretioso Sanguine
 redemisti.

Buruilaren hirurgarren igandean.

AMA BIRYIN. ÇAZPI DOLOR. PHESTA.

MEÇAN *prosa.*

STABAT Mater dolorosa,
 Juxta Crucem lacrymosa,
 Dum pendebat Filius.

Cujus animam gementem,
 Contristatam et dolentem,
 Pertransivit gladius.

O quam tristis et afflicta
 Fuit illa benedicta
 Mater Unigeniti!

Quæ mœrebat et dolebat,

Pia Mater, dum videbat
Nati pœnas inclyti.

Quis est homo qui non fleret,
Matrem Christi si videret
In tanto supplicio?

Quis non posset contristari,
Christi Matrem contemplari
Dolentem cum Filio.

Pro peccatis suæ gentis
Vidit Jesum in tormentis,
Et flagellis subditum.

Vidit suum dulcem Natum,
Moriendo desolatum
Dum emisit spiritum.

Eia, Mater, fons amoris,
Me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam.

Fac ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum,
Ut sibi complaceam.

Sancta Mater, istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo validè.

Tui Nati vulnerati.
Tam dignati pro me pati,
Pœnas mecum divide.

Fac me tecum pie flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.

Juxtà Crucem tecum stare,

Et me tibi sociare
In plantu desidero.

Virgo virginum præclara;
Mihi jam non sis amara;
Fac me tecum plangere.

Fac ut portem Christi mortem,
Passionis fac consortem,
Et plagas recolere.

Fac me plagis vulnerari
Fac me Cruce inebriari,
Et cruore Filii.

Flammis ne urar succensus,
Per te, Virgo, sim defensus
In die iudicii.

Christe, cum sit hinc exire,
Da per Matrem me venire
Ad palmam victoriæ.

Quando corpus morietur,
Fac ut animæ donetur
Paradisi gloria. Amen.

HIMNOA.

O quot undis lacrymarum,
Quo dolore volvitur,
Luctuosa de cruento
Dum revulsum stipite,
Cernit ulnis incubantem
Virgo Mater Filium!

Os suave, mite pectus,
Et latus dulcissimum,
Dexteramque vulneratam,
Et sinistram sauciam,
Et rubras cruore plantas
Ægra tingit lacrymis.

Centiesque, milliesque
Stringit arctis nexibus,
Pectus illud, et lacertos,
Illa figit vulnera,
Sicque tota colliquescit
In doloris oculis.

Eia, Mater, obsecramus,
Per tuas has lacrymas,
Filiique triste funus,
Vulnerumque purpuram,
Hunc tui cordis dolorem
Conde nostris cordibus.

Esto Patri Filioque,
Et coævo Flamini,
Esto summæ Trinitati
Sempiterna gloria;
Et perennis laus, honorque,
Hoc et omni sæculo. Amen.

ÿ. Regina Martyrum, ora pro nobis:

ŕ. Quæ juxta Crucem Jesu constitisti.

Urriaren hirurgarren igandean.

AMA BIRYINAREN

GARBITASUNAREN PHESTAN.

PRÆCLARA custos Virginum,
Intacta Mater Numinis
Cœlestis aulæ janua,
Spes nostra, cœli gaudium.

Inter rubeta liliū,
Columba formosissima,
Virga e radice germinans
Nostro medelam vulneri

Turris draconi impervia,
Amica stella naufragis,
Tuere nos à fraudibus,
Tuaque luce dirige.

Erroris umbras discute,
Syrtes dolosas amove,
Fluctus tot inter deviis
Tutam reclude semitam.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre et almo Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

ŷ. Cum jucunditate Virginitatem
beatæ Mariæ semper Virginis cele-
bremus :

R̄. Ut ipsa pro nobis intercedat
ad Dominum Jesum Christum.

SAINDU GUCIEN PHESTAN.

2^{en} Besperetan, 5^{en} *Psalmoa* Credidi,
p. 397.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentibus, stantes ante thronum.

2. Et omnes Angeli stabant in circuitu throni, et ceciderunt in conspectu throni, in facies suas, et adoraverunt Deum.

3. Redemisti nos, Domine Deus, in sanguine tuo, ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione: et fecisti nos Deo nostro regnum.

4. Benedicite Dominum, omnes electi ejus; agite dies lætitiæ, et confitemini illi.

5. Hymnus omnibus Sanctis ejus, filiis Israel, populo appropinquanti sibi: gloria hæc est omnibus Sancti ejus.

PLACARE, Christe, servulis,
Quibus Patris clementiam
Tuæ ad tribunal gratiæ
Patrona Virgo postulat.

Et vos beata, per novem
Distincta gyros, agmina,
Antiqua cum præsentibus,
Futura damna pellite.

Apostoli cum Vatibus,
 Apud severum Judicem
 Veris reorum fletibus
 Expocite indulgentiam.

Vos purpurati Martyres,
 Vos candidati præmio
 Confessionis, exules
 Vocate nos in patriam.

Chorea casta Virginum,
 Et quos eremus incolas
 Transmisit astris, Cœlitum
 Locate nos in sedibus.

Auferte gentem Perfidam
 Credentium de finibus;
 Ut unus omnes unicum
 Ovile nos Pastor regat.

Deo Patri sit gloria,
 Natoque Patris unico,
 Sancto simul Paraclito,
 In sempiterna sæcula. Amen.

ÿ. Exultabunt Sancti in gloria.

R̄. Lætabuntur in cubilibus suis.

Hilen Resperac urrunago.

ELIÇA DEDICACIONEAN.

5^{en} *Psalmoa*, Lauda Jerusalem, p. 416.

ANTIFONAC.

Ant 1. Domum tuam, Domine, decet
 sanctitudo in longitudinem dierum.

2. Domus mea, domus orationis vocabitur.

3. Hæc est domus Domini, firmiter ædificata; benè fundata est supra firmam petram.

4 Bene fundata est Domus Domini supra firmam petram.

5. Lapidēs pretiosi omnes muri tui, et turres Jerusalem gemmis ædificabuntur.

COELESTIS urbs, Jerusalem,

Beata pacis visio,

Quæ celsa de viventibus

Saxis ad astra tolleris,

Sponsæque ritu cingeris

Mille Angelorum millibus :

O sorte nupta prospera

Dotata Patris gloria,

Respersa sponsi gratia,

Regina formosissima,

Christo jugata principi ;

Cœli corusca civitas.

Hic margaritis emicant

Patentque cunctis ostia,

Virtute namque prævia,

Mortalis illuc ducitur,

Amore Christi percitus,

Tormenta quisquis sustinet.

Scalpri salubris ictibus,

Et tunsione plurima,

Fabri polita malleo
 Hanc saxa molem coustruunt,
 Aptisque juncta nexibus
 Locantur in fastigio.

Decus Parenti debitum.
 Sit usquequaque Altissimo,
 Natoque Patris unico.
 Et inclyto Paraclito,
 Cui laus, potestas, gloria
 Æterna sit per secula. Amen.

ÿ. Domum tuam, Domine, decet
 sanctitudo: R̄. In longitudinem die-
 rum.

SAINDUEN BEZPERAC

APOSTOLUEN PHESTETAN.

Ordinariozki lehen Besperetan, eta usũ
 phestetan, erraiten dira igandeco lehen laur
 psalmoac eta hortzgarrentatçat, LAUDATE
 DOMINUM.

Ps. 116.

LAUDATE Dominum omnes Gentes:
 laudate eum, omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos

miserericordia ejus : * et veritas Domini
manet in æternum.

2^{en} BESPHERETAN.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Juravit Dominus, et non pœni-
tébit eum : Tu es Sacerdos in æternum.

2. Collocet eum Dominus cum princi-
pibus populi sui.

3. Dirupisti, Domine, vincula mea ; tibi
sacrificabo hostiam laudis.

4. Euntes ibant et flebant, mittentes
semina sua.

5. Confortatus et principatus eorum ,
et honorati sunt amici tui, Deus.

Psalmiac : Dixit Dominus, *p.* 363 ;
Laudate pueri, *p.* 366.

Ps. 115.

CREDIDI, propter quod locutus sum :
ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessus meo : * Omnis
homo mendax.

Quid retribuam Domino : * pro omni-
bus quæ retribuit mihi ?

Calicem salutaris accipiam : * et no-
men Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram

omni populo ejus; * pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus.

O Domine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea: * tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Votā mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus: * in atriis domus Domini, in medio tui, Jerusalem.

Ps. 125.

IN convertendo Dominus captivitatem Sion, * facti sumus sicut consolati:

Tunc repletum est gaudio os nostrum: * et lingua nostra exultatione.

Tunc dicent inter Gentes: * Magnificavit Dominus facere cum eis.

Magnificavit Dominus facere nobiscum: * facti sumus lætantes.

Converte, Domine, captivitatem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui seminant in lacrymis, in exultatione metent.

Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua.

Venientes autem, venient cum exultatione, portantes manipulos suos.

Ps. 138.

DOMINE, probasti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessionem meam, et resurrectionem meam.

Intellexisti cogitationes meas de longe : * semitam meam et funiculum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti : * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Domine, tu cognovisti omnia, novissima et antiqua : * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirabilis facta est scientia tua ex me : * confortata est, et non potero ad eam.

Quo ibo à spiritu tuo ? * et quo à facie tua fugiam.

Si ascendero in cœlum, tu illic es : * si descendero in infernum, ades.

Si sumpsero pennas meas diliculo, et habitavero in extremis maris :

Etenim illuc manus tua deducet me * et tenebit me dextera tua.

Et dixi : Forsitan tenebræ conculcabunt me : * et nox illuminatio mea in deliciis meis.

Quia tenebræ non obscurabuntur à te, et nox sicut dies illuminabitur : * sicut tenebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : * suscepisti me de utero matris meæ.

Confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es : mirabilia opera tua, et anima mea cognoscit nimis.

Non est occultatum os meum à te, quod fecisti in occulto : * et substantia mea in inferioribus terræ.

Imperfectum meum viderunt oculi tui, et in libro tuo omnes scribentur : * dies formabuntur, et nemos in eis.

Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus : * nimis confortatus est principatus eorum.

Dinumerabo eos, est super arenam multiplicabuntur : * exsurrexi, et adhuc sum tecum.

Si occideris, Deus, peccatores : * viri sanguinum, declinate à me.

Quia dictis in cogitatione : Accipient in vanitate civitates tuas.

Nonne qui oderunt te, Domine, oderam,* et super inimicos tuos tabescebam?

Perfecto odio oderam illos : * et inimici facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum : * interroga me ; et cognosce semitas meas.

Et vide si via iniquitatis in me est : * et deduc me in via æterna.

HIMNOA.

EXULTET orbis gaudiis,
Cœlum resultet laudibus,
Apostolorum gloriam
Tellus et astra concinunt.

Vos sæculorum iudices,
Et vera mundi lumina,
Votis precamur cordium :
Audite preces supplicum.

Qui templa cœli clauditis,
Serasque verbo solvitis,
Nos à reatu noxios
Solis jubete, quæsumus.

Præcepta quorum protinus
Languor salusque sentiunt,
Sanate mentes languidas ;
Augete nos virtutibus ;

Ut, cùm redibit arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempiterni gaudii
Concedat esse compotes.

Patri simulque Filio,
Tibique Sancte Spiritus,
Sicut fuit, sit jugiter
Sæclum per omne gloria. Amen.

ÿ. In omnem terram exivit sonus
eorum. R̄. Et in fines orbis terræ verba
eorum.

ÿ. Annuntiaverunt opera Dei : R̄. Et
facta ejus intellexerunt.

PASCO DEMBORAN

HIMNOA.

TRISTES erant Apostoli
De Christi acerbo funere,
Quem morte crudelissima
Servi necarant impii.

Sermone verax Angelus
Mulieribus prædixerat :
Mox ore Christus gaudium
Gregi feret fidelium

Ad anxios Apostolos
Currunt statim dum nuntiæ
Illæ micantis obvia,
Christi tenent vestigia.

Galileæ ad alta montium
 Se conferunt apostoli :
 Jesuque, voti compotes,
 Almo beantur lumine.

Ut sis perenne mentibus
 Psehale, Jesu, gaudium,
 A morte dira criminum
 Vitæ renatos libera.

Deo Patri sit gloria,
 Et Filio, qui a mortuis
 Surrexit, ac Paraclito.
 In sempiterna sæcula. Amen.

*Salbatorcco octoban, azken bersua
 cambiatcen da huntarat :*

Jesu tibi sit gloria,
 Qui victor in cælum redis
 Cum Patre et almo Spiritu
 In sempiterna sæcula. Amen.

ÿ. Sancti et justî, in Domino gau-
 dete, alleluia : ñ. Vos elegit Deus in
 hæreditatem sibi, alleluia.

MARTIR BATEN PHESTETAN.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Qui me confessus fuerit coram
 hominibus, confitebor et ego eum coram
 Patre meo.

2. Qui sequitur me, non ambulat in

tenebris; sed habebit lumen vitæ, dicit Dominus.

3. Qui mihi ministrat, me sequatur: et ubi ego sum, illic sit et minister meus.

4. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus, qui est in cœlis, dicit Dominus.

5. Volo, Pater, ut ubi ego sum, illic sit et minister meus.

2^{en} Besperetan, 5^{en} *Psalmoa*, Credidi,
p. 397.

DEUS, tuorum militum.

Sors, et corona, præmium,

Laudes canentes Martyris

Absolve nexu criminis.

Hic nempe mundi gaudia,

Et blanda fraudum pabula,

Imbuta felle deputans,

Pervenit ad cœlestia.

Pœnas cucurrit fortiter,

Et sustulit viriliter,

Fundesque pro te sanguinem,

Æterna dona possidet.

Ob hoc precatu supplici

Te poscimus piissimè,

In hoc triumpho Martyris,

Dimitte noxam servulis.

Laus et perennis gloria
Patri sit, atque Filio,
Sancto simul Paraclito,
In sempiterna sæcula. Amen.

Pasco demboran.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio, qui à mortuis,
Surrexit, ac Paraclito,
In sempiterna sæcula.

Ÿ. Gloria et honore coronasti eum,
Domine : R̃. Et constituisti eum super
opera manuum tuarum.

Ÿ. Justus ut palma florebit : R̃. Sicut
cedrus Libani multiplicabitur.

HAINITZ MARTIREN PHESTETAN.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Isti sunt Sancti qui pro testa-
mento Dei sua corpora tradiderunt, et in
sanguine Agni laverunt stolas suas.

2. Sancti per fidem vicerunt regna, ope-
rati sunt justitiam, adepti sunt repromis-
siones.

3. Sanctorum, velut aquilæ, juvenus
renovabitur : florebunt sicut lilium in ci-
vitate Domini.

4. Absterget Deus omnem lacrynam ab oculis Sanctorum; et jam non erit amplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor; quoniam priora transierunt.

5. In cœlestibus regni Sanctorum habitatio est, et in æternum requies eorum.

2^{en} Besperetan, 5^{en} Psalmoa, Credidi,
p. 397.

SANCTORUM meritis inclyta gaudia
Pangamus socii, gestaque fortia:
Gliscens fert animus promere cantibus
Victorum genus optimum.

Hi sunt, quos fatue mundus abhorruit;
Hunc fructu vacuum, floribus aridum
Contempserere tui nominis asseclæ,
Jesu, Rex bone cœlitum.

Hi pro te furias atque minas truces
Calcarunt hominum, sævaque verbera;
His cessit lacerans fortiter ungula,
Nec carpsit penetralia.

Cædentur gladiis, more bidentium;
Non murmur resonat, non quærimonia;
Sed corde impavido mens bene conscia
Conservat patientiam.

Quæ vox, quæ poterit lingua retexere
Quæ tu Martyribus munera præparas?
Rubri nam fluido sanguine, fulgidis
Cingunt tempora laureis.

Te, summa ò Deitas unaque, poscimus
 Ut culpas abigas, noxia subtrahas,
 Des pacem famulis, ut tibi gloriam

Annorum in seriem canant. Amen.

ÿ. Lætamini in Domino et exultate,
 justi: R̄. Et gloriamini, omnes recti
 corde.

ÿ. Exultabunt sancti in gloria: R̄. Læ-
 tabuntur in cubilibus suis.

CONFESSOR PHESTETAN.

ANTIFONAG.

Ant. 1. Ecce Sacerdos magnus, qui in
 diebus suis placuit Deo, et inventus est
 justus.

2. Non est inventus similis illi, qui con-
 servaret legem Excelsi.

3. Ideo jurejurando fecit illum Domi-
 nus crescere in plebem suam.

4. Sacerdotes Dei, benedicite Domi-
 num; servi Domini, hymnum dicite Deo,
 alleluia.

5. Serve bone et fidelis, intra in gau-
 dium Domini tui.

Aphezpicuen 2^{en} Besperetan, 5^{en} *Psal-*
moa, Memento, p. 427.

ISTE Confessor Domini, colentes

Quem pie Laudant populi per orbem,
Hac die lætus meruit beatas

Scandere sedes. Edo :

(Hac die lætus meruit supremos
Laudis honores).

Qui pius, prudens, humilis, pudicus,
Sobriam duxit sine labe vitam,
Donec-humanos animavit auræ
Spiritus artus.

Cujus ob præstans meritum frequenter,
Ægra, quæ passim jacuere membra,
Viribus morbi domitis, saluti
Restituuntur.

Noster hinc illi chorus obsequentem
Concinit laudem, celebresque palmas ;
Ut piis ejus precibus juvemur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus
Qui super cæli solio coruscans,
Totius mundi seriem gubernat,
Trinus et unus. Amen.

ŷ. Amavit eum Dominus, et ornavit
eum : R̄. Stulam gloriæ induit eum.

ŷ. Justum deduxit Dominus per vias
rectas : R̄. Et ostendit illi regnum Dei.

ANTIFONAC.

Apezpicu ez direnentzat.

Ant. 1. Domine, quinque talenta tradi-

disti mihi: ecce alia quinque superlucratus sum.

2. Euge, serve bone, in modico fidelis: intra in gaudium Domini tui.

3. Fidelis servus et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam.

4. Beatus ille servus, quem, cum venerit dominus ejus, et pulsaverit januam, invenerit vigilantem.

5. Serve bone et fidelis, intra in gaudium Domini tui.

BIRYINEN PHESTETAN.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Hæc est Virgo sapiens, et una de numero prudentum.

2. Hæc est Virgo sapiens, quam Dominus vigilantem invenit.

3. Hæc est quæ nescivit torum in delicto: habebit fructum in respectione animarum sanctarum.

4. Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum, alleluia.

5. Ista est speciosa inter filias Jerusalem.

Psalmo ic A. B. M. Besperetan beçala,
p. 414.

JESU, corona Virginum,

Quem Mater illa concipit,
 Quæ sola Virgo parturit,
 Hæc vota clemens accipe.

Qui pergis inter lilia,
 Septus choreis Virginum,
 Sponsus decorus gloria.
 Spon-isque reddens præmia.

Quocumque tendis, Virgines
 Sequuntur, atque laudibus
 Post te canentes cursitant,
 Hymnosque dulces personant.

Te deprecamur supplices
 Nostris ut addas sensibus
 Nescire prorsus omnia
 Corruptionis vulnera.

Virtus, honor, laus, gloria,
 Deo Patri cum Filio,
 Sancto simul Paraclito,
 In sæculorum sæcula. Amen.

ŷ. Specie tua et pulchritudine tua :
 R̄. Intende prospere proccede, et regna.

ŷ. Diffusa est gratia in labiis tuis :
 R̄. Propterea benedixit te Deus in æter-
 num.

EMAZTE SAINDUEN PHESTETAN.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Dum esset Rex in accubitu suo,
 nardus mea dedit odorem suavitatis.

2. In odorem unguentorum tuorum currimus; adolescentulæ dilexerunt te nimis.

3. Jam hiems transiit; imber abiit, et recessit: surge, amica mea et veni.

4. Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum, alleluia.

5. Ista est speciosa inter filias Jerusalem.

*Psalmoad A. M. B. Besperetan beçala,
p. 414.*

FORTEM virili pectore
Laudemus omnes fœminam,
Quæ sanctitatis gloria
Ubique fulget inclyta.
Hæc sancto amore saucia.
Dum mundi amorem noxium
Horrescit, ad cœlestia
Iter peregit arduum.

Carnem domans jejuniis,
Dulcique mentam pabulo
Orationis nutriens,
Cœli potitur gaudiis.

Rex Christe, virtus fortium,
Qui magna solus efficis,
Hujus precatu, quæsumus
Audi benignus supplices.

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Cum Spiritu Paraclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

ŷ. Specie tua et pulchritudine tua :
R̄. Intende, prospere procede, et regna.
ŷ. -Diffusa est gratia in labiis tuis :
R̄. Propterea benedixit te Deus in æternum.

URTHECO PHESTA PRINTCIPALETACO
OFFICIOAC

ABENDOCO DEMBORAN

Antifona handiac hasten dire Abendoaren 17^{an}.

O SAPIENTIA ! quæ ex ore Altissimi prodiisti, attingens à fine usque ad finem, fortiter suaviterque disponens omnia : veni ad docendum nos viam prudentiæ.

18. O Adonai, et Dux domus Israël ! qui Moysi in igne flammæ rubi appa-

ruisti, et tu Sina legem dedisti : veni ad redimendum nos in brachio extento.

19. O Radix Jesse ! qui stas in signum populorum, super quem continebunt reges os suum, quem Gentes deprecabuntur : veni ad redimendum nos, jam noli tardare.

20. O Clavis David, et sceptrum domus Israël ! qui aperis et nemo claudit, claudis et nemo aperit : veni, et educ vinctum de domo carceris, sedentem in tenebris et umbra mortis.

21. O Oriens ! splendor lucis æternæ, et sol justitiæ : veni, et illumina sedentes in tenebris et umbra mortis.

22. O Rex gentium ! Deus Israël, et Salvator, lapisque angularis, qui facis utraque unum : veni, et salva hominem quem de limo formasti.

23. O Emmanuel ! Rex et legifer noster, expectatio Gentium, et desideratus earum : veni ad salvandum nos, Domine Deus noster.

---

* ANDREDENA MARIAREN PHESTETAN

ANTIFONAC.

Ant. 1. Dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suavitatis.

2. Læva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me.

3. Nigra sum, sed formosa, filiæ Jerusalem; ideo dilexit me Rex, et introduxit me in cubiculum suum.

4. Jam hiems transiit, imber abiit et recessit; surge, amica mea, et veni.

5. Speciosa facta es et suavis in deliciis tuis, sancta Dei Genitrix.

Dixit, *p.* 363, Laudate pueri, *p.* 366.

Ps. 121.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi: * in domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri: * in atriis tuis, Jerusalem.

Jerusalem, quæ ædificatur ut civitas: * cujus participatio ejus in idipsum

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: testimonium Israël, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in judicio: * sedes super Domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusa-
lem : * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tuâ : * et abun-
dantia in turribus tuis.

Propter fratres meos et proximos
meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri,
* quæsivi bona tibi.

Ps. 126.

Nisi Dominus ædificaverit domum,
* in vanum laboraverunt qui ædificant
eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem,
frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surge-
re : * surgite postquam sederitis, qui
manducatis panem doloris.

Cùm dederit dilectis suis somnum :
* ecce hæreditas Domini, Filii ; merces,
fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita
filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium
suum ex ipsis : * non confundetur, cum
loquetur inimicis suis in porta.

Ps. 147.

LAUDA, Jerusalem, Dominum: * lauda
Deum tuum, Sion.

Quoniam confortavit seras portarum
tuarum, * benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem: * et
adipem frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ:
* velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nebu-
lam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccel-
las: * ante faciem frigoris ejus quis
sustinebit?

Emittet verbum suum, et liquefaciet
ea: * flabit spiritus ejus, et fluent aquæ.

Quia annuntiat verbum suum Ja-
cob: * justitias et judicia sua Israël.

Non fecit taliter omni nationi: * et
judicia sua non manifestavit eis.

HIMNOA.

AVE, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis :
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse Matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos
Mites fac et castos,
Vitam præsta puram,
Iter para tutum :
Ut videntes Jesum
Semper collætetur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritus Sancto,
Tribus honor unus.

Amen.

ÿ. Dignare me laudare te, Virgo sa-
crata : R̄. Da mihi virtutem contra
hostes tuos.

M E Ç A N

INTROÏTA.

SALVE, sancta Parens, enixa puerpera Regem, qui cœlum terramque regit in sæcula sæculorum. *Ps.* Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego opera mea Regi. *ÿ.* Gloria Patri. Salve.

Oracionea. Concede nos famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: et gloriosa beatæ Mariæ semper Virginis intercessione; à præsentis liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia. Per Dominum.

Lectio libri Sapientie — Eccli. 24.

AB initio, et ante sæcula creata sum, et usque ad futurum sæculum non desinam, et in habitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiter requievi, et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei hæreditas illius,

et in plenitudine Sanctorum detentio mea.

Graduela. Benedicta es, venerabilis es, Virgo Maria, quæ, sine tactu pudoris, inventa es Mater Salvatoris. *ŷ.* Virgo, Dei genitrix, quem totus non capit orbis, in tua se clausit viscera, factus homo.

Alleluia, alleluia. *ŷ.* Post partum, Virgo, inviolata permansisti: Dei Genitrix, intercede pro nobis. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam. — Cap. 11.

IN illo tempore: Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. At ille dixit: Quinimo, beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud.

Ebanyelio sainduaren seguida San Lucasen ar abera. — Cap. 11.

DEMBORA hartan: mintço citceialaric Jesus yende ostei, emacume batec

boça altchatuz ostearen erditic, erran
cion : Dohatsua çu ekharri çaituen sa-
bela, eta dohatsuac çuri esnea eman
duten bulharrac. Bainan Jesusec erran
cion : Hobeki errateco dohatsuac Jain-
coaren hitza aditcen eta hura beguirat-
cen-dutenac.

Offertorioa. Ave, Maria, gratia plè-
na : Dominus tecum ; benedicta tu in
mulieribus, et benedictus fructus ven-
tris tui.

Secreta. Tua, Domine, propitiatione,
et beatæ Mariæ semper Virginis inter-
cessione, ad perpetuam atque præsen-
tem hæc oblatio nobis proficiat pros-
peritatem et pacem. Per.

Comunionea. Beata viscera Mariæ
Virginis, quæ portaverunt æterni Pa-
tris filium.

Postcomunionea. Sumptis, Domine,
salutis nostræ subsidiis : da quæsumus
beatæ Mariæ semper Virginis patro-
ciniis nos ubique protegi ; in cujus
veneratione hæc tuæ obtulimus Ma-
jestati.

Per Dominum Jesum Christum.

EGUBERRI EGUNEAN

MEÇAN

INTROÏTA.

PUER natus est nobis, et filius datus est nobis: cujus imperium super humerum ejus, et vocabitur nomen ejus, magni consilii Angelus. *Ps.* Cantate Domino canticum novum: * quia mirabilia fecit. *ÿ.* Gloria Patri. Puer.

Orationea. Concede, quæsumus, omnipotens Deus: ut nos Unigeniti tui nova per carnem Nativitas liberet, quos sub peccati jugo vetusta servitus tenet. Per eundem Dominum.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Hebræos. — Cap. 1.

MULTIFARIAM, multisque modis olim Deus loquens patribus in Prophetis, novissime diebus istis locutus est nobis in Filio, quem constituit hæredem universorum, per quem fecit et sæcula: qui cum sit splendor gloriæ, et figura substantiæ ejus, portansque

omnia verbo virtutis suæ, purgationem peccatorum faciens, sedet ad dexteram majestatis in excelsis; tanto melior Angelis effectus, quanto differentius præ illis nomen hæreditavit. Cui enim dixit aliquando Angelorum: Filius-meus es tu, ego hodie genui te? Et rursus: Ego ero illi in Patrem, et ipse erit mihi in Filium? Et cum iterum introducit Primogenitum in orbem terræ dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spiritus, et ministros suos flammam ignis. Ad Filium autem: Thronus tuus, Deus, in sæculum sæculi: virga æquitatis virga regni tui. Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo exultationis præ participibus tuis. Et: Tu in principio, Domine, terram fundasti: et opera manuum tuarum sunt cœli. Ipsi peribunt, tu autem permanebis, et omnes ut vestimentum veterascent: et velut amictum mutabis eos, et mutabuntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Graduela. Viderunt omnes fines terræ salutare Dei nostri : jubilate Deo, omnis terra. *ÿ.* Notum fecit Dominus salutare suum : ante conspectum gentium revelavit justitiam suam.

Alleluia, alleluia. *ÿ.* Dies sanctificatus illuxit nobis : venite, gentes, et adorete Dominum ; quia hodie descendit lux magna super terram. Alleluia.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem. — Cap. 1.

IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil, quod factum est ; in ipso vita erat, et vita erat lux hominum : et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberët de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quæ il-

luminat omnem hominem venientem in hoc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus: qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis: et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti à Patre, plenum gratiæ et veritatis.

*Ebanyelio sainduaren hastapena Jon-
doni Johanniren arabera. — Cap. 1.*

HASARREAN cen Berboa, eta Berboa Jaincoa baithan cen eta Berboa Jainco cen. Hura hastetic Jaincoa baithan cen. Diren guciac hartaz eguinac içan dira, eta hura gabe ez da eguinic içan deus eguina içan denic. Hura baithan cen bicia, eta bicia cen guiconen arguia: eta harguia ilhnmpetan arguitu du, eta ilhunpec ez dute endelgatu. Içan cen

guiçon bat Jaincoac egorria, icena çuena Joannes. Hura ethorri cen lekhuco beçala, lekhucoatasun emateco arguiari, guciec sinhets ceçaten haren bidez. Ez cen hura arguia, bainan arguiari lekhucoatasun emaile içan behar cena. Hau cen eguiazco arguia, mundu hauntaratcen diren guiçon guciac arguitcen dituena. Munduan cen, eta mundua harc eguina da, eta munduac ez du eçagutu. Bereac baithara ethorri içan da, eta bereec ez dute errecibitu. Bainan hura bere ganat hartu duten guciei, eman diote ahala Jaincoaren haur eguinac içateco, haren icenean sinhstea dutenei : ceinac, ez odoletic, ez haraguiaren nahitic, ez guiçonaren nahitic, bainan Jaincoa ganic sorthuac baitira. Eta Berboa (*) Haragui eguin içan da, eta egoitça eguin içan du gure artean, eta ikhusi dugu haren gloria, gloria Seme bakharrac Aita ganic duena beçalacoa. graciaz eta eguiaz bethea.

Offertorioa. Tui sunt cœli, et tua est

(*) Berboa Jainco Semea da, Berboa haragui eguin içan da, erran nahi da, Jaincoaren Semea guiçon eguin da.

terra : orbem terrarum et plenitudinem
ejus tu fundasti : justitia et judicium
præparatio sedis tuæ.

Secreta. Oblata, Domine, munera,
nova Unigeniti tui nativitate sanctifi-
ca : nosque à peccatorum nostrorum
maculis emunda. Per eundem Domi-
num.

Comunionea. Viderunt omnes fines
terræ salutare Dei nostri.

Postcomunionea. Præsta, quæsumus,
omnipotens Deus : ut natus hodie Sal-
vator mundi, sicut divinæ nobis gene-
rationis est auctor, ita et immortalitatis
sit ipse largitor. Qui tecum vivit.

BESPERETAN.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Tecum principium in die virtu-
tis tuæ in splendoribus Sanctorum : ex
utero ante luciferum genui te.

2. Redemptionem misit Dominus po-
pulo suo : mandavit in æternum testa-
mentum suum.

3. Exortum est in tenebris lumen rectis
corde : misericors, et misereator et jus-
tus Dominus.

4. Apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio.

5. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Psalmiac. Dixit, p. 363; Confitebor, p. 364; Beatus, p. 365; De profundis, p. 316.

Ps. 131.

MEMENTO, Domine, David: * et omnis mansuetudinis ejus.

Sicut juravit Domino, * votum vovit Deo Jacob.

Si introibo in tabernaculum domus meae, * si ascendero in lectum strati mei;

Si dederero somnum oculis meis, * et palpebris meis dormitationem;

Et requiem temporibus meis, donec inveniam locum Domino: * tabernaculum Deo Jacob.

Ecce audivimus eam in Ephrata: * invenimus eam in campis silvæ.

Introibimus in tabernaculum ejus: * adorabimus in loco ubi steterunt pedes ejus.

Surge, Domine, in requiem tuam: * tu et arca sanctificationis tuæ.

Sacerdotes tui induantur justitiam :
* et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non
avertas faciem Christi tui.

Juravit Dominus David veritatem,
et non frustrabitur eam : * De fruc-
tu ventris tui ponam super sedem
tuam ; -

Si custodierint filii tui testamentum
meum, * et testimonia mea hæc quæ
docebo eos ;

Et filii eorum usque in sæculum , *
sedebunt super sedem tuam.

Quoniam elegit Dominus Sion : * ele-
git eam in habitationem sibi.

Hæc requies mea in sæculum sæcu-
li : * hic habitabo, quoniam elegi eam.

Viduam ejus benedicens benedi-
cam : * pauperes ejus saturabo pani-
bus.

Sacerdotes ejus induam salutari : *
et sancti ejus exultatione exultabunt.

Illuc producam cornu David : * pa-
ravi lucernam Christo meo.

Inimicos ejus induam confusione : *
super ipsum autem effloreat sanctifi-
catio mea.

HIMNOA.

JESU, Redemptor omnium
Quem, lucis ante originem,
Parem Paternæ gloriæ
Pater supremus edidit.

Tu lumen et splendor Patris,
Tu spes perennis omnium,
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem servuli.

Memento, rerum Conditor,
Nostri quod olim corporis,
Sacrata ab alvo Virginis
Nascendo, formam sumpseris.

Testatur hoc præsens dies,
Currens per anni circulum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus adveneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cælo subest,
Salutis auctorem novæ
Novo salutat cantico.

Et nos, beata quos sacri
Rigavit unda sanguinis,
Natalis ob diem tui
Hymni tributum solvimus.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre et almo Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

ŷ. Crastina die delebitur iniquitas terræ :

Ŕ. Et regnabit super nos Salvator mundi.

ŷ. Notum fecit Dominus, alleluia :

Ŕ. Salutare suum, alleluia.

-- BENEDICCIONEAN.

Adeste, fideles, læti triumphantes : Venite, venite in Bethlehem, * Natum videte, Regem Angelorum : * Venite, adoremus ; venite, adoremus ; venite, adoremus Dominum.

En, grege relicto, humiles ad cunas, Vocati pastores approperant. * Et nos ovanti gradu festinemus : Venite, adoremus, etc.

Æterni Parentis splendorem æternum, Velatum sub carne videbimus. * Deum infantem, pannis involutum : Venite, adoremus, etc.

Pro nobis egenum et fœno cubantem, Piis foveamus amplexibus. * Sic nos amantem quis non redamaret ? Venite, adoremus, etc.

JONDONI ESTEBE.

*Psalmoad Eguberriz beçala.**Himnoa, Deus tuorum, p. 404.**Azken berxua, Jesu, tibi, atço beçala.*

JONDONI JOHANNI,

APOSTOLU ETA EBANYELISTA.

*Psalmoad Eguberriz beçala.**Himnoa, Exultet orbis, p. 399*

HAUR INNOCENTAC.

Psalmoad Eguberriz beçala.

HIMNOA.

SALVETE flores Martyrum,
 Quos lucis ipso in limine
 Christi insecutor sustulit,
 Ceu turbo nascentes rosas.

Vos prima Christi victima,
 Grex immolatorum tener,
 Aram sub ipsam simplices,
 Palma et coronis luditis.

Jesu tibi sit gloria. p. 424.

ŷ. Sub throno Dei omnes Sancti clamant : R̄. Vindica sanguinem nostrum, Deus noster.

JESU-CHRISTO

GÛRE JAUNAREN CIRCONCISIONEA.

Psalmoa Ama Biryinaren bestetan beçala, p. 409. *Himnoa* Jesu Redemptor, p. 429.

TRUFANIAZ.

M E Ç A N .

INTROÏTA.

ECCE advenit Dominator Dominus : et regnum in manu ejus et potestas, et imperium. *Ps.* Deus, judicium tuum regi da : * et justitiam tuam filio regis. ŷ. Gloria Patri. Ecce advenit.

Oracionea. Deus, qui hodierna die Unigenitum tuum, Gentibus, stella duce, revelasti : concede propitius,

ut qui jam te ex fide cognovimus, usque ad contemplendam speciem tuæ celsitudinis perducamur. Per eundem Dominum.

Lectio Isaiæ Prophetæ. — Cap. 60.

SURGE, illuminare, Jerusalem: quia venit lumen tuum, et gloria Domini super te orta est. Quia ecce tenebræ operient terram, et caligo populos; super te autem orietur Dominus, et gloria ejus in te videbitur. Et ambulabunt gentes in lumine tuo, et reges in splendore ortus tui. Leva in circuitu oculos tuos, et vide: omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longe venient, et filiaæ tuæ de latere surgent. Tunc videbis, et afflues, et mirabitur, et dilatabitur cor tuum, quando conversa fuerit ad te multitudo maris, fortitudo gentium venerit tibi. Inundatio camelorum operiet te dromedarii Madian et Epha; omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes et laudem Domino annuntiantes.

Graduela. Omnes de Saba venient,

aurum et thus deferentes, et laudem Domino annuntiantes. *ŷ*. Surge, et illuminare, Jerusalem, quia gloria Domini super te orta est.

Alleluia, alleluia. *ŷ*. Vidimus stellam ejus in Oriente: et venimus cum muneribus adorare Dominum. Alleluia.

*Sequentia sancti Evangelii secundum
Matthæum. — Cap. 2,*

CUM natus esset Jesus in Bethlehem Juda in diebus Herodis regis ecce Magi ab Oriente venerunt Jerosolymam, dicentes: Ubi est qui natus est Rex Judæorum? vidimus enim stellam ejus in Oriente, et venimus adorare eum. Audiens autem Herodes rex, turbatus est, et omnis Jerosolyma cum illo. Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur. At illi dixerunt ei: In Bethlehem Judæ: sic enim scriptum est per Prophetam: Et tu, Bethlehem, terra Juda, nequaquam minima es in principibus Juda: ex te

enim exiet dux qui regat populum meum Israël. Tunc Herodes, clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stellæ quæ apparuit eis; et mittens illos in Bethlehem, dixit: Ite, et interrogate diligenter de puero: et cum invenieretis, renuntiate mihi, ut et ego veniens adorem eum. Qui cum audissent regem, abierunt. Et ecce stella, quam viderant in Oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra ubi erat puer. Videntes autem stellam, gavisissimi sunt gaudio magno valde. Et intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre ejus, (*belhaunicatuz*) et procidentes adoraverunt eum. Et apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera, aurum, thus et myrrham. Et responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversi sunt in regionem suam.

Ebanyelio sainduaren seguida San Matheoren arabera. — Cap. 2.

SORTHU içan cenean Jesus Judeaco

Bethleheemen, Herodes erreguearen egunetan, hor ethorri ciren Magoac (*) iguzkia atheratcen den aldetaric Jerusalemera ciotelaric. Nun da Juduen erregue sorthu dena? Ecen ikhusi dugu haren icarra iguzkia atheratceco alde-tan, eta ethorri gare haren adoratcera. Hori aditcearekin, Herodes erreguea asaldatu cen, eta Jerusalemec gucia harekin. Eta bil-araciz aphez aiteindari gucia eta populuco iskiribauac, hekiei galdetcet cioten Christo nun sortcecoa othe cen. Bada hec erran cioten: Judeaco Bethleheemen: ecen hunela iscribatua da profetac: Eta hi, Bethleheemen, Judeaco lurra, ez haiz chumena Judeaco hiri lehembicicoen artean: ecen hitaric ilkhico duc aintcitaria, Israelgo ene populua guidatuco duena. Orduan Heredosec ichilic erakharriric Magoac, antsiarekin galdetu ceien icar aguertu citçaiotenaren dem-

(*) Magoac ciren guizon çuhur eta jakitate handia çutenac, bereciki ceruco icarren eçagutceco; eta hemen aiphatcen diren hauc, erregue ican behar ciren.

bora. Eta egorten cituelaric Bethleemerat, erran ceien : Çobazte, eta galde eguiçue arthoski haurraz : eta aurkhitu dukeçuenean, jakinaraz dieçadaçue, ni ere ethor nadintçat haren adoratçera. Hauc beraz, erregue aditu çutenean, yoan ciren : eta horra nun iguzki atheratçeco aldean ikhusi çuten içarra, aiticinean cioacoten, haurra cen tokiaren gainera helduric baratu cen artean. Bada içarra ikhusiz boscario handi batean eman ciren. Eta etchean sartcearekin aurkhitu çuten haurra, Maria here Amarekin, eta ahuspez emanic adonatu çuten. Eta, beren tresor edo gauça baliosac atheraric, escaini ciozcaten emantçac (*), urbe, insentsu eta mirra. Eta lotan arguimedu bat içanic, etcitecela bihur Herodesen ganat, bertce bide batez itçuli ciren beren herrirat.

Offertoria. Reges Tharsis et insulæ

(*) Eliçaco aitec emantça horieta ikhusi dute misterio bat, eracusten darocuna Jesus Christo Jainco dela, erregue dela eta guiçon dela.

munera offerent: reges Arabum et Saba dona adducent: et adorabunt eum omnes reges terræ, omnes gentes servient ei.

Secreta. Ecclesiæ tuæ, quæsumus, Domine, dona propitius intuerere: quibus non jam aurum, thus, et myrrha profertur; sed quod eisdem muneribus declaratur, immolatur et sumitur, Jesu Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum vivit.

Comunionea. Videmus stellam ejus in Oriente, et venimus cum muneribus adorare Dominum.

Poscomunionea. Præsta, quæsumus, omnipotens Deus: ut quæ solemni celebramus officio, purificatæ Mentis intelligentia consequamur. Per Dominum.

BESPERETAN.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Ante luciferum genitus et ante sæcula, Dominus Salvator noster hodie mundo apparuit.

2. Venit lumen tuum, Jerusalem, et gloria Domini super te orta est; et ambulabunt gentes in lumine tuo, alleluia.

3. Apertis thesauris suis, abtulerunt Magi Domino aurum, thus et myrrham, alleluia.

4. Maria et flumina, benedicite Domino; hymnum dicite, fontes, Domino, alleluia.

5. Stella ista sicut flamma coruscat, et Regem regum Deum demonstrat: Magi eam viderunt, et magno Regi munera obtulerunt.

Igandeco Psalmoac, Himnoa, p. 363.

JONDONI LEON,

Bayonaco Aphezpicua.

MARTIREN PHESTETAN BEÇALA.

M E Ç A N .

INTROÏTA.

STATUIT ei Dominus testamentum pacis, et principem fecit eum; ut sit illi Sacerdotis dignitas in æternum. *Ps.* Memento, Domine, David: * et omnis mansuetudinis ejus. *ÿ.* Gloria, Statuit.

Oracionea. Infirmitatem nostram respice, omnipotens Deus: et, quia pondus propriæ actionis gravat: beati

Leonis, Martyris tui atque Pontificis, intercessio gloriosa nos protegat. Per Dominum.

*Lectio Epistolæ beati Jacobi Apostoli.
Cap. 1.*

CHARISSIMI, Beatus vir qui suffert tentationem: quoniam, cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se. Nemo, cum tentatur, dicat quoniam a Deo tentatur: Deus enim intentator malorum est; ipse autem neminem tentat. Unusquisque vero tentatur a concupiscentia sua abstractus et illectus; deinde concupiscentia, cum conceperit, parit peccatum. peccatum vero, cum consummatum fuerit, generat mortem. Nolite itaque errare, fratres mei dilectissimi; omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est, descendens à Patre luminum, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio. Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis, ut simus initium aliquod creaturæ ejus.

Graduela. Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum; manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum. *ŷ.* Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non nocebit ei.

Tract. Desiderium animæ ejus tribuisti ei: et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. *ŷ.* Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis. *ŷ.* Posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

*Sequentia sancti Evangelii secundum
Lucam. — Cap. 14.*

IN illo tempore: Dixit Jesus, turbis: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et sorores, adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus; et qui non bajulat crucem suam, et venit post me, non potest meus esse discipulus. Quis enim ex vobis, volens turrim ædificare, non prius sedens computat sumptus qui necessarii sunt, si habeat ad perf-

ciendum : ne posteaquam posuerit fundamentum, et non potuerit perficere, omnes qui vident incipiant illudere ei, dicentes : Quia hic homo cœpit ædificare; et non potuit consummare. Aut quis rex, iturus committere bellum adversus alium regem, non sedens prius cogitat si possit cum decem milibus occurrere ei qui cum viginti milibus venit ad se? Alioquin, adhuc illo longe agente, legationem mittens, rogat ea quæ pacis sunt. Sic ergo omnis ex vobis qui non renuntiat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus.

Ebanyelio sainduaren seguida San Lucasen arabera. — Cap. 14.

DEMBORA hartan : Jesusec eran ceien yende oztei : Norbait heldu bada niganat, eta ez baditu higuintcen bere aita eta ama, eta emaztea, eta umeac, eta anaiac, eta arrebac, eta bertçalde oraino bere burua, ez ditake içan ene discipulu (*); eta norc ere ez baitu bere

(*) Higuintcea, hemen erran nahi da gutiango maithatcea : erran nahi baita, Jain-

khurutcea ekhartcen eta ez baita niri yarraikitcen, ez ditake ičan ene discipulu. Ecen nor da çuen artean, dorre bat eguin nahi badu, lehenic yarriric khonduac eguinen ez dituen, cembat gosta behar çaion, ikhusteco baduen aski akhabatcera heltceco: beldurrez eta cimenduac eguin ondoan, ez badeçake akhaba, ikhusten duten guciac has daskion trufatcen, diotela: Guiçon hori hasi da etche eguiten eta ecin du akhabatu. Edo cein da erregue bertce erregue baten contra guerlan haritcera abian delaric; ez dena baratuco gogoan erabiltcen, hea juan ditaken hamar mila guiconekin, hogoi milarekin heldu çaionaren bidera? Bertcelacoan, hura oraino urrun delaric, guiconac egorriric, galdeguiten diozca bakezco compuntceac. Horrela beraz çuetaric ceinac ere ez baitu gauça guciei ukho eguiten hura ez ditake ičan ene discipulu.

coaren nabia eta Ispiritu sainduaren botza seguitu behar direla, behar balitz ere hortacotz aita, ama eta bertce guciekin gaizki yarri, eta bere buruaz cernahiden sacrificio eguin.

Offertoria. Veritas mea et misericordia mea cum ipso : et in nomine meo exaltabitur cornu ejus.

Secreta. Hostias tibi, Domine, beati Leonis, Martyris tui atque Pontificis, dicatas meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per Dominum.

Comunionea. Semel juravi in sancto meo : Semen ejus in æternum manebit ; et sedes ejus sicut sol in conspectu meo, et sicut luna perfecta in æternum, et testis in cœlo fidelis.

Postcomunionea. Refecti participatione muneris sacri : quæsumus, Domine Deus noster ; ut, cujus exsequimur cultum, intercedente beato Leone, Martyre tuo atque Pontifice, sentiamus effectum. Per Dominum.

PROCESIONEAN.

HIMNOAC.

AUDIAT tellus faveatque cœlum :
 En dies festus rediit Leoni,
 Quo pios cantus decet atque sacras
 Pangere laudes.

Hunc sinu fovit pietas benigno ;
 Hunc fides custos clypeo potenti
 Induit, puris adolevit intus
 Gratia flammis.

Inclytis fulgens titulis, avitum
 Sponte proculcat decus, atque grandi
 Cuncta dum sordent animæ, fit unus
 Omnia Christus.

Mundus incassum juveni superbos
 Explicat fastus : pia vota cœlum
 Ambiant, illic meliore splendet
 Stemma nitore.

Hinc juvat Christi pretiosa ferre
 Probra : sed virtus latitare nescit ;
 Luce diffusa radians ad altos
 Surgit honores.

Dum vovit sese peccori tuendo,
 Tota portentis celebratur ætas ;
 Donec optatam liceat parare
 Morte coronam.

Summa laus, summo sit ubique Patri :
 Summa laus summo sit ubique Nato :
 Par sit amborum tibi laus per omne,
 Spiritus ævum. Amen.

Ant. O sancte Leo, Martyr gloriose,
 quos in Christo genuisti filios, et veræ
 fidei lacte enutristi, tua, quæsumus,
 oratio commendet nos indesinenter
 Deo.

ŷ. Ora pro nobis, sancte Leo : R̄. Ut
digni efficiamur promissionibus Christi.

CIVEM receptum Cœlites
Astri Leonem dum canunt,
Nos personemus inclytum
- Festis triumphum cantibus.

Hic morte felici novum
Cruci trophæum condidit :
Et quam reduxit finibus
Nostris salutem sancit,
Quid Maurus infandis parat
Delere cœdibus fidem ?
Surget per orbem pulchrior
Suis renascens cladibus.

Beata tellus quam Leo
Fuso sacravit sanguine :
Fructus perennes edocens
Sinu feraci fundere.

Æterne regnantis comes
Agni, tuum ne deseras
Gregem ; minaces comprime
Sævi draconis impetus.

Da, Christe, tanti Præsulis
Pugnare terris æmulos :
Da quod supernis sedibus
Tenet, merעי præmium
Sit Trinitati gloria,
Potente dextra quæ suos

Gaudet tueri Martyres.
Jugique palma cingere. Amen.

BESPERETAN.

ANTIFONAC, p. 403.

Igandeco lehembicico lau Psalmoac,
eta bortzgarrena Credidi propter,
p. 397. Himnoa Deus, tuorum,
p. 404.

PHAZCO EGUNEAN.

MEÇAN.

INTROÏTA.

RESURREXI, et adhuc tecum sum, alleluia; posuisti super me manum tuam alleluia: mirabilis facta est scientia tua, alleluia, alleluia, *Ps. Domine, probasti me, et cognovisti me: * tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam, y. Gloria Patri, Resurrexi.*

Oracionea. Deus, qui hodierna die per Unigenitum tuum æternitatis nobis aditum, devicta morte, reserasti: vota nostra quæ præveniando aspiras,

etiam adjuvando proseguere. Per eundem Dominum.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios. – Cor., 5.

FRATRES, Expurgate vetus fermentum; ut sitis nova conspersio, sicut estis azymi. Etenim Pascha nostrum immolatus est Christus. Itaque epulemur, non in fermento veteri; neque in fermento malitiæ et nequitiae, sed in azymis sinceritatis et veritatis.

Graduela. Hæc dies quam fecit Dominus: exulemus, et lætemur in ea. *ÿ.* Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia ejus.

Alleluia, alleluia. *ÿ.* Pascha nostrum immolatus est Christus.

PROSA.

VICTIMÆ paschalis laudes immolent Christiani.

Agnus redemit oves: Christus innocens Patri reconciliavit peccatores.

Mors et vita duello conflixere mirando : dux vitæ mortuus regnat vivus.

Dic nobis, Maria, quid vidisti in via ?
Sepulcrum Christi viventis et gloriam vidi resurgentis ;

Angelicos testes, sudarium et vestes.
Surrexit Christus spes mea, præcedet vos in Galilæam.

Scimus Christum surrexisse à mortuis vere : tu nobis, victor Rex, miserere. Amen. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum. — Cap. 16.

In illo tempore : Maria Magdalene, et Maria Jacobi, et Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent Jesum. Et valde mane una sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto jam sole. Et dicebant ad invicem : Quis revolvat nobis lapidem ab ostio monumenti ? Et respicientes viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus valde. Et introeuntes in monumentum viderunt juvenem sedentem in dextris, cooperatum stola candida ; et obstupuerunt.

Qui dixit illis : Nolite expavescere : Jesum quæritis Nazarenum, crucifixum surrexit, non est hic : ecce locus ubi posuerunt eum. Sed ite, dicite discipulis ejus, et Petro, quia præcedit vos in Galileam ; ibi eum videbitis, sicut dixit vobis.

Ebanyelio sainduaren seguida San Marcoren arabera. — Cap. 16.

DEMBORA hartan : Maria Magdalenac, eta Maria Jacoberen amac, eta Salomec erosi cituzten gauça usain onecoac, Jesus cen tokira ethorriric haren gantçutceco. Eta atsearen lehen egunean arras goizic abiaturic, heldu ciren hobira, iguzkia ya atheratua cela. Bada elkharrri erraten çuten : Norc aldara-tuco darocu hobiaren atheco harria ! Eta behatcearekin ikhusi çuten harria khendua. Ecen tainki handia cen. Eta hobian sartcean ikhusi çuten guçon gazte bat yarriric escuineco aldetic, yaunzi churi batez beztu, eta icitu ciren. Harec erran ceien : Ez çaitetzela icit Jesus Nazaretco bilhatcen duçue,

khurutceficatua içan dena : phiztu da ,
ez da hemen : huna hura eman çuten
tokia. Bainan çohazte, erroçuete haren
discipuluei, eta Petriri, badobala çuen
aitcinean Galileara ; han ikhusico duçue
erran cerautçueten beçala.

Offertoria. Terra tremuit, et quie-
vit, dum resurgeret in judicia Deus,
alleluia.

Secreta. Suseipe, quæsumus, Domi-
ne, preces populi tui cum oblationibus
hostiarum : ut paschalibus initia mys-
teriis, ad æternitatis nobis medelam,
te operante, proficiant. Per Dominum.

Comunionea. Pascha nostrum im-
molatus est Christus, alleluia : itaque
epulemur in azymis sinceritatis et ve-
ritatis, alleluia, alleluia, alleluia.

Postcomunionea. Spiritum nobis, Do-
mine, tuæ charitatis infunde : ut quos
sacramentis paschalibus satiasti, tua fa-
cias pietate concordēs. Per Dominum.

BESPERETAN.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Angelus autem Domini descen-
dit de cœlo ; et accendens revolvit lapidem,

et sedebat super eum, alleluia, alleluia.

2. Et ecce terræmotus factus est magnus: Angelus enim Domini descendit de cœlo, alleluia.

3. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur: vestimenta autem ejus sicut nix, alleluia, alleluia.

4. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, et facti sunt velut mortui, alleluia.

5. Respondens autem Angelus, dixit mulieribus: Nolite timere; scio enim quod Jesum quæritis, alleluia.

I g a n d e c o   P s a l m o a c .

BENEDICIONEAN.

CANTICA.

Alleluia, alleluia, alleluia.

O FILII et filiæ,
Rex cœlestis, Rex gloriæ,
Morte surrexit hodiè. Alleluia.

Et Maria Magdalene,
Et Jacobi, et Salome
Venerunt corpus ungere. Alleluia.

A Magdalena moniti,
Ad ostium monumenti
Duo currunt discipuli. Alleluia.

Sed, Joannes apostolus
Cucurrit Petro citius,
Ad sepulcrum venit prius. Alleluia.

In albis sedens Angelus
Respondit mulieribus,
Quia surrexit Dominus. Alleluia.

Discipulis adstantibus,
In medio stetit Christus.
Dicens: Pax vobis omnibus. Alleluia.

Postquam audivit Didymus
Quia surrexerat Jesus,
Remansit fide dubius. Alleluia.

Vide Thoma, vide latus,
Vide pedes, vide manus,
Noli esse incredulus. Alleluia.

Quando Thomas Christi latus,
Pedes vidit atque manus,
Dixit: Tu es Deus meus. Alleluia.

Beati qui non viderunt
Et firmiter crediderunt:
Vitam æternam habebunt. Alleluia.

In hoc festo sanctissimo,
Sit laus et jubilatio:
Benedicamus Domino. Alleluia.

De quibus nos humillimas,
Devotas atque debitas
Deo dicamus gratias. Alleluia.

SALBATOREZ.

M E Ç A N .

INTROÏTA.

VIRI Galilæi, quid admiramini aspicientes in cœlum? alleluia: quemadmodum vidistis eum ascendentem in cœlum, ita veniet, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* Omnes gentes, plaudite manibus: * jubilate Deo in voce exultationis. *ÿ.* Gloria Patri. Viri Galilæi.

Oracionea. Concede, quæsumus, omnipotens Deus: ut quid hodierna die Unigenitum tuum, Redemptorem nostrum, ad cœlos ascendisse credimus, ipsi quoque mente in cœlestibus habitemus. Per Dominum.

Lectio Actuum Apostolorum. — Cap. 1.

PIMUM quidem sermonem feci de omnibus, o Theophile, quæ cœpit Jesus facere et docere, usque in diem qua præcipientis Apostolis per Spiritum sanctum, quos elegit, assumptus est:

quibus et præbuit seipsum vivum post Passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis et loquens de regno Dei. Et convescens, præcepit eis ab Jerosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris, quam audisti (inquit) per os meum; quia Joannes quidem baptizavit aqua, vos autem baptizabimini Spiritu Sancto non post multos hos dies. Igitur qui convenerant, interrogabant eum, dicentes: Domine si in tempore hoc restitues regnum Israël? Dixit autem eis: Non est vestrum nosse tempora vel momenta quæ Pater posuit in sua potestate: sed accipietis virtutem supervenientis Spiritus sancti in vos, et eritis mihi testes in Jerusalem, et in omni Judæa, et Samaria, et usque ad ultimum terræ. Et cum hæc dixisset, videntibus illis, elevatus est: et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Cumque intuerentur in cælum euntem illum, ecce duo viri adstiterunt juxta illos in vestibus albis, qui eis dixerunt: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cælum? Hic Jesus,

qui assumptus est à vobis in cœlum, sic veniet, quemadmodum vidisti eum euntem in cœlum.

Alleluia, alleluia. ⁊. Ascendit Deus in jubilatione, et Dominus in voce tubæ. Alleluia. ⁊. Dominus in Sina, in sancto : ascendens in altum, captivam duxit captivitatem. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum. — Cap. 16.

IN illo tempore : Recumbentibus undecim discipulis, apparuit illis Jesus, et exprobravit incredulitatem eorum et duritiam cordis : quia iis qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt. Et dixit eis : Euntes in mundum universum, prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint hæc sequentur : In nomine meo dæmonia ejicient; linguis loquentur novis; serpentes tollent; et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit; super ægros

manus imponent, et bene habebunt. Et Dominus quidem Jesus, postquam locutus est eis, assumptus est in cœlum, et sedet a dextris Dei. Illi autem profecti prædicaverunt ubique, Domino cooperante, et sermonem confirmante, sequentibus signis.

Ebanyelio sainduaren seguida San Marcoren arabera. — Cap. 16

DEMBORA hartan : Hameca dicipuluac mahainean cirelaric, aguertu cilceien Jesus, eta gaizkiac erran cezteien beren sinheste escasaz eta bihotz gogortasunaz : ceren hura phiztu cela ikhusi ičan çutenen errana ez baitçuten sinhexi. Eta erran ceien : Çohazte lur bazter gucietarat, eta predica çaçue Ebanyelioa creatura guciei. Sinhesten duena eta bathaiatua içanen dena salbatu da : bainan sinhesten ez duena galdu da. Bada huna cer gauça espantagarri ikhusico diren sinhexi duketenetan : Debruac ihes egorrico dituzte ene iceanean : mintçaiia berriz mintçatuco dira : sugueac escuetan erabilico dituz-

te; eta cembait phoçoin hilgarri edaten badute ere, ez deie calteric eguinen; erien gainean escuac emanen dituzte, eta sendatuac içanen dira. Bada Jesus Jauna hekiei mintçatçu citceien ondoan, alchatu cen ceruat, eta yarriadago Jaincoaren escuinean. Hec al izyoanic predicatu çuten toki gucietan, Jaunac laguntcen cituelaric eta hekien hitçari indar emaiten ciolaric hari cer-raizcon miracuiluez.

Offertorioa. Ascendit Deus in jubilatione, et Dominus in voce tubæ, alleluia.

Secreta. Suscipe, Domine, munera quæ pro Filii tui gloriosa Ascensione deferimus: et concede propitius; ut a præsentibus periculis libremur. et ad vitam perveniamus æternam. Per eundem Dominum.

Comunionea. Psallite Domino, qui ascendit super cœlos cœlorum ad orientem, alleluia.

Postcomunionea. Præsta nobis, quæsumus. omnipotens et misericors Deus: ut quæ visibilibus mysteriis sumenda percepimus, invisibili consequamur effectu. Per Dominum.

B E S P E R E T A N .

Igandeco lau psalmoac; 5^{en} Laudate Dominum, p. 396; *Himnoa* Salutis humanæ, p. 380.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Viri Galilæi, quid aspicitis in cœlum? Hic Jesus, qui assumptus est à vobis in cœlum, sic veniet, alleluia.

2. Cumque intuerentur in cœlum euntem illum, dixerunt, alleluia.

3. Elevatis manibus, benedixit eis, et ferebatur in cœlum, alleluia.

4. Exaltate Regem regum, et hymnum dicite Deo, alleluia.

5. Videntibus illis, elevatus est, et nubes suscepit eum in cœlo, alleluia.

MENDECOSTEZ

M E Ç A N

INTROÏTA.

SPIRITUS Domini replevit orbem terrarum, alleluia: et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus: * et fugiant,

qui oderunt eum, a facie ejus. *ŷ.* Gloria Patri, Spiritus Domini.

Oracionea. Deus, qui hodierna die corda fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti : da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Dominum... in unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum. — Cap. 2.

CUM complerentur dies Pentecostes, erant omnes discipuli pariter in eodem loco : et factus est repente de cœlo sonus, tanquam advenientis spiritus vehementis, et replevit totam domum ubi erant sedentes. Et apparuerunt illis dispertitæ linguæ tanquam ignis, seditque supra singulos eorum : et repleti sunt omnes Spiritu sancto, et cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis. Erant autem in Jerusalem habitantes Judæi, viri religiosi, ex omni natione quæ sub cœlo est. Facta autem hac voce, convenit multitudo, et mente confusa est, quoniam audiebat unusquisque

lingua sua illos loquentes. Stupebant autem omnes, et mirabantur, dicentes: Nonne ecce omnes isti, qui loquuntur, Galilæi sunt? et quomodo nos audivimus unusquisque linguam nostram, in qua nati sumus? Parthi, et Medi, et Ælamitæ et qui habitant Mesopotamiam, Judeam et Cappadociam, Pontum et Asiam, Phrigiam et Pamphyliam, Ægyptum et partes Lybiæ quæ est circa Cyrenem, et advenæ Romani, Judæi quoque et Proselyti, Cretes et Arabes, audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia Dei.

Alleluia, alleluia. *ÿ*. Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terræ. Alleluia.

Belhaunicaturic.

ÿ. Veni, sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, et tui amoris in eis ignem accende

PROSA.

VENI, sancte Spiritus,
Et emitte cœlitus
Lucis tuæ radium.

Veni, Pater pauperum ;
Veni, dator munerum ;
Veni lumen cordium.

Consolator optime ,
Dulcis hospes animæ ;
Dulce refrigerium

In labore requies,
In æstu temperies,
In fletu solatium.

O lux beatissima,
Reple cordis intima
Tuorum fidelium.

Sine tuo numine
Nihil est in homine,
Nihil est innoxium.

Lava quod est sordidum,
Riga quod est aridum,
Sana quod est saucium.

Flecte quod est rigidum,
Fove quod est frigidum.
Rege quod est devium.

Da tuis fidelibus,
In te confidentibus,
Sacrum septenarium.

Da virtutis meritum,
Da salutis exitum,
Da perenne gaudium.

Amen. Alleluia.

*Sequentia sancti Evangelii secundum
Joannem. — Cap. 14.*

IN illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Si quis diligit me , sermonem meum servabit , et Pater meus diliget eum , et ad eum veniemus , et mansiorem apud eum faciemus . Qui non diligit me , sermones meos non servat . Et sermonem quem audistis , non est meus , sed ejus qui misit me , Patris . Hæc locutus sum vobis , apud vos manens . Paraclitus autem Spiritus sanctus , quem mittet Pater in nomine meo , ille vos docebit omnia , et suggeret vobis omnia quæcumque dixero vobis . Pacem relinquo vobis , pacem meam do vobis : non quomodo mundus dat , ego do vobis . Non turbetur cor vestrum , neque formidet . Audistis quia ego dixi vobis : Vado , et venio ad vos . Si diligeretis me , gauderetis utique quia vado ad Patrem , quia Pater major me est . Et nunc dixi vobis priusquam fiat , ut cum factum fuerit , credatis . Jam non multa loquar vobiscum . Venit enim princeps mundi

hujus : et in me non habet quidquam. Sed ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.

Ebanyelio sainduaren seguida Jondoni Johanniren arabera. — Cap. 14.

DEMBORA hartan : Jesusec erran cioten bere dicipuluei : Norbaitec maite banau, nic errana eguinen du, eta ene Aitac hura maite içanen du, eta haren ganat ethorrico gare, eta haren baitan egoitça eguinen dugu. Ni maite ez nauenac, ez ditu ene erranac beguiratcen. Eta niganic aditu duçuen hitça, ez da enea, bainan egorri nauen Aitarena. Hauc erran darozkitçuet, çuekin naicelaric. Ordean Izpiritu saindu consolatçaileac, Aitac ene icenean egorrico duenac, irakhatsico darozkitçue gauça guciac. eta orhoitaracico çaituzte nic erran darozkitçuetan guciez. Bakea uzten darotçuet, ene bakea ematen darotçuet : bainan nic ez dautçuet munduac ematen duen beçala ematen. Çuen bihotça ez bedi deboila ez eta lotsa. Aditu duçue nola nic erran

darotçuetan : banoha eta çuen ganat bihurtcecoa naiz. Maite baninduçue, bozcaria cinitazkete segur Aita ganat banohalacotz, Aita ni baino handiago baita (*) Eta orai erran darotçuet gauça guerthatu baino lehen; guerthatcen denean, sinhets deçaçuentçat Gaurgoitic ez naiz ainhitz mintçatuco çuekin. Ecen heldu da mundu hunen buruça. guia, eta ez du ni baithan deusic. Bainan munduac eçagut deçan maite duala Aita, eta nola ere manua eman baite-
raut Aitac, hala duala eguiten.

Offertoria. Confirma hoc, Deus, quod operatus est in nobis : a templo tuo, quod est in Jerusalem, tibi offerent reges munera, alleluia.

Secreta. Munera, quæsumus, Domine, oblata, sanctifica : et corda nostra sancti Spiritus illustratione emunda. Per Dominum... in unitate ejusdem.

Comunionea. Factus est repente de cœlo sonus tanquam advenientis spiritus vehementis, ubi erant sedentes,

(*) Yesus-Christo Yainco eta guiçon da : guiçon beçala Aita baino gutiagoa da ; Yainco beçala Aitarekin bardina da.

alleluia : et repleti sunt omnes Spiritu sancto; loquentes magnalia Dei, alleluia, alleluia.

Postcomunionea. Sancti Spiritus, Domine, corda nostra mundet infusio, et sui roris intima aspersione fœcundet. Per Dominum . . . in unitate ejusdem.

BESPERETAN.

Igandeco Psalmoac

ANTIFONAC.

Ant. 1. Cum complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco, alleluia.

2. Spiritus Domini replevit orbem terrarum, alleluia.

3. Repleti sunt omnes Spiritu sancto, et cœperunt loqui, alleluia, alleluia.

4. Fontes et omnia quæ moventur in aquis, hymnum dicite Deo, alleluia.

5. Loquebantur variis linguis Apostoli magnalia Dei, alleluia, alleluia, alleluia.

Himnoa Veni, Creator, p. 381.

PHESTA BERRI EGUNEAN
MEÇAN

INTROÏTA.

CIBAVIT eos ex adipe frumenti, alleluia; et de petra, melle saturavit eos; alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* Exsultate Deo adjutorii nostro: * jubilate Deo Jacob. *ÿ* Gloria Patri. Cibavit eos.

Oracionea. Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili Passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue, quæsumus; ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut Redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios. I. Cor., 11.

FRATRES, Ego enim accepi a Domino quod et tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus, in qua nocte tradebatur, accepit panem, et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et manducate: hoc est Corpus meum, quod pro vobis tra-

detur : hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem, postquam cœnavit, dicens : Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite, quotiescumque bibetis, in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, et calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat. Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne, iudicium sibi manducat et bibit, non dijudicans corpus Domini.

Graduela. Oculi omnium in te sperant, Domine, et tu das illis escam in tempore opportuno. *ÿ.* Aperis tu manum tuam; et imples omne animal benedictione.

Alleluia, alleluia. *ÿ.* Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus : qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in eo.

PROSA.

LAUDA, Sion, Salvatorem,
Lauda ducem et pastorem
In hymnis et canticis.

Quantum potes, tantum aude,
Quia major omni laude,
Nec laudare sufficis.

Laudis thema specialis,
Panis vivus et vitalis
Hodiè proponitur.

Quem in sacræ mensa cœnæ
Turbæ fratrum duodenæ
Datum non ambigitur.

Sit laus plena, sit sonora;
Sit jucunda, sit decora
Mentis jubilatio.

Dies enim solemnis agitur,
In qua mensæ prima recolitur
Hujus institutio.

In hac mensa novi regis
Novum Pascha novæ legis
Phase vetus terminat.

Vetustatem novitas,
Umbram fugat veritas,
Noctem lux eliminat

Quod in cœna Christus gessit
Faciendum hoc expressit
In sui memoriam.

Docti sacris institutis,
Panem, vinum, in salutis
Consecramus hostiam.

Dogma datur Christianis
Quod in carnem transit panis,
Et vinum in sanguinem.

Quod non capis, quod non vides,
Animosa firmat fides,
Præter rerum ordinem.

Sub diversis speciebus,
Signis tantum et non rebus,
Latent res eximiæ.

Caro cibus, sanguis potus :
Manet tamen Christus totus
Sub utraque specie.

A sumente non concisus,
Non confractus, non divisus,
Integer accipitur.

Sumit unus, sumunt mille,
Quantum isti, tantum ille ;
Nec sumptus consumitur.

Sumunt boni, sumunt mali,
Sorte tamen inæquali,
Vitæ vel interitus.

Mors est malis, vita bonis ;
Vide paris sumptionis
Quam sit dispar exitus !

Fracto demum sacramento,
Ne vacilles, sed memento,
Tantum esse sub fragmento,
Quantum toto tegitur.

Nulla rei fit scissura,
Signi tantum fit fractura
Qua nec status nec statura
Signati minuitur.

Ecce panis Angelorum,
Factus cibus viatorum,
Vere panis filiorum,
Non mittendus canibus.

In figuris præsignatur,
Cum Isaac immolatur :
Agnus Paschæ deputatur
Datur manua patribus.

Bone Pastor, panis vere,
Jesu, nostri miserere :
Tu nos pasce, nōs tuere ;
Tu nos bona fac videre
In terra viventium.

Tu qui cuncta scis et vales,
Qui nos pascis hic mortales,
Tuos ibi commensales.

Cohæredes et sodales.

Fac sanctorum civium. Amen.

Alleluia.

*Sequentia sancti Evangelii secundum
Joannem. — Cap. 6.*

IN illo tempore : Dixit Jesus turbis Judæorum : Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter patrem : et qui manducat me, et ipse vivet propter me. Hic est panis qui de cœlo descendit. Non sicut manducaverunt patres vestri manna, et mortui sunt. Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.

*Ebanyelio sainduaren seguida Jondoni
Johanniren arabera. — Cap. 6.*

DEMBORA hartan : Jesusec erran ceien here dicipuluei : Ene haraguaia eguiazki yanhari bat da, eta ene odola eguiazki edari bat da. Norc ere yaten baitu ene haraguaia, eta edaten baitu ene odola,

baina ni baithan dago, eta ni hura baithan. Nola ni Aita bici denac egorri bainau, eta ni bici bainaiz ene Aitaz : eta ni yaten nauena orobat bicico da nitaz. Hau da oguia cerutic yauxi dena. Ez çuen Arbasoec manna yan duten beçala eta guero hil baitira. Ogui hau yaten duena bicico da bethiere.

Offertoria. Sacerdotes Domini incensum et panem offerunt Deo : et ideo sancti erunt Deo suo, et non pollutent nomen ejus, alleluia.

Secreta. Ecclesiæ tuæ, quæsumus, Domine, unitatis et pacis propitius dona concede, quæ sub oblatis muneribus mystice designantur. Per Dominum.

Comunionea. Quotiescumque manducabitis panem hunc, et calicem bibetis mortem Domini anuntiabitis, donec veniat : itaque quicumque manducaverit panem, vel biberit calicem Domini, indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini, alleluia.

Postcomunionea. Fac nos quæsumus, Domine, divinitatis tuæ sempiterna fruitione repleri, quam pretiosi

corporis et sanguinis tui temporalis perceptio præfiguratur. Qui vivis.

BESPERETAN.

Psalmoac. Dixit, p. 363; Confitebor, p. 364; Credidi, p. 397.

Ps. 127.

BEATI omnes qui timent Dominum,* qui ambulant in viis ejus.

Labores manuum tuarum quia manducabis: beatus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans,* in lateribus domus tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum,* in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo* qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion;* et videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum tuorum,* pacem super Israël.

Ps. Lauda, Jerusalem, p. 416.

ANTIFONAC.

Ant. 1. Sacerdos in æternum Christus Dominus secundum ordinem Melchisedech, panem et vinum obtulit.

2. Miserator Dominus escam dedit timentibus se, in memoriam suorum mirabilium.

3. Calicem salutaris accipiam, et sacrificabo hostiam laudis.

4. Sicut novellæ olivarum, Ecclesiæ filii sint in circuitu mensæ Domini.

5. Qui pacem ponit fines Ecclesiæ, frumenti adipe satiat nos Dominus.

HIMNOA.

PANGE, lingua, gloriosi
Corporis mysterium,
Sanguinisque pretiosi,
Quem in mundi pretium
Fructus ventris generosi
Rex effudit gentium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intacta Virgine,
Et in mundo conversatus.
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.

In supremæ nocte cœnæ
Recumbens cum fratribus,
Observata lege plene
Cibis in legalibus,

Cibum turbæ duodenæ
Se dat suis manibus.

Verbum caro, panem verum,
Verbo carnem efficit;
Fitque sanguis Christi merum :
Et si sensus deficit
Ad firmandum cor sincerum
Solâ fides sufficit.

Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui :
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui :
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitori Genitoque,
Laus et jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque,
Sit et benedictio :
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

ÿ. Panem de cœlo præstitisti eis.
[Alleluia.]

ŕ. Omne delectamentum in se ha-
bentem. [Alleluia.]

HIMNOAC

SACRIS solemniis juncta sint gaudia,

Et ex præcordiis sonent præconia :
Recedant vetera, nova sint omnia,
Corda, voces, et opera.

Noctis recolitur cœna novissima.

Qua Christus creditur agnum et azyma
Dedisse fratribus, juxta legitima
Priscis indulta Patribus.

Post agnum typicum, expletis epulis,
Corpus Dominicum datum discipulis,
Sic totum omnibus, quod totum singulis
Ejus fatemur manibus.

Dedit fragilibus corporis ferculum,
Dedit et tristibus sanguinis poculum,
Dicens : Accipite quod trado vasculum,
Omnes ex eo bibite.

Sic sacrificium istud instituit,
Cujus officium committi voluit
Solis præbyteris, quibus sic congruit
Ut sumant, et dent cæteris.

Panis angelicus fit panis hominum :
Dat panis cœlicus figuris terminum :
O res mirabilis! manducat Dominum
Pauper, servus, et humilis.

Te trina Deitas unaque, poscimus,
Sic nos tu visita, sicut te colimus :
Per tuas semitas due nos quo tendimus,
Ad lucem quam inhabitas. Amen.

VERBUM supernum prodiens,
Nec Patris linquens dexteram,
Ad opus suum exiens,
Venit ad vitæ vesperam.

In mortem à discipulo
Suis tradendus æmulis,
Prius in vitæ ferculo
Se tradidit discipulis.

Quibus sub bina specie
Carnem dedit et sanguinem
Ut duplicis substantiæ
Totum cibaret hominem.

Se nascens dedit socium,
Convescens in edulium,
Se moriens in pretium,
Se regnans dat in præmium.

O salutaris Hostia.
Quæ cœlis pandis hostium !
Bella premunt hostilia :
Da robur, fer auxilium.

Uni trinoque Domino
Sit sempiterna gloria.
Qui vitam sine termino
Nobis donet in patria. Amen.

Ant. O quam suavis est, Domine,
Spiritus tuus, qui ut dulcedinem tuam

in filios demonstrares, pane suavissimo de cœlo præstito esurientes reple bonis, fastidiosos divites dimittens inanes!

Ÿ. Panem de cœlo præstitisti eis.

Ŕ. Omne delectamentum in se habentem.

Ant. O sacrum convivium! in quo Christus sumitur, recolitur memoria Passionis ejus, mens impletur gratiâ, et futuræ gloriæ nobis pignus datur. Alleluia.

Ÿ. Cibavit illos ex adipe frumenti, Alleluia. Ŕ. Et de petra melle saturavit eos. Alleluia.

ESKERREN EMAITECO HIMNOA.

TE Deum laudamus, te Dominum confitemur.

Te æternum Patrem omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, tibi, Cœli et universæ Potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim incessabili voce proclamant:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus
Deus sabaoth.

Pleni sunt cœli et terra majestatis
gloriæ tuæ.

Te gloriosus Apostolorum chorus,
Te Prophetarum laudabilis numerus,
Te Martyrum candidatus laudat exer-
citus;

Te per orbem terrarum sancta con-
fitemur Ecclesia.

Patrem immensæ majestatis,
Venerandum tuum verum et unicum
Filium,

Sanctum quoque Paraclitum Spiri-
tum.

Tu Rex gloriæ, Christe.

Tu Patris sempiternus et Filius.

Tu ad liberandum suscepturus homi-
nem, non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, aperuisti
credentibus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes, in gloria
Patris

Judex crederis esse venturus.

Te ergo quæsumus, tuis famulis sub-
veni, quos pretioso sanguine rede-
misti.

Æterna fac cum Sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum Domine, et benedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus te :

Et laudamus nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Dignare, Domine, die isto sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi, non confundar in æternum,

ÿ. Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu: ð. Laudemus et superexaltemus eum in sæcula.

JONDONI JOHANNI - BAPTISTAREN

EGUNEAN.

MEÇAN

INTROÏTA.

DE ventre matris meæ vocavit me

Dominus nomine meo; et posuit os meum ut gladium acutum; sub tegumento manus suæ protexit me, et posuit me quasi sagittam electam. *Ps* Bonum est confiteri Domino; * et psallere nomini tuo, Altissime. †. Gloria Patri. De ventre.

Oñacionea. Deus, qui præsentem diem honorabilem nobis in beati Joannis Nativitate fecisti: da populis tuis spiritualium gratiam gaudiorum, et omnium fidelium mentes dirige in viam salutis æternæ. Per Dominum.

Lectio Isaiaë Prophetæ. — Cap. 49.

AUDITE, insulæ, et attendite, populi de longe: Dominus ab utero vocavit me, de ventre matris meæ recordatus est nominis mei. Et posuit os meum quasi gladium acutum: in umbra manus suæ protexit me, et posuit me sicut sagittam electam: in pharetra sua abscondit me. Et dixit mihi: Servus meus es tu Israël, quia in te gloria bor. Et nunc dicit Dominus, formans me ex utero servum sibi: Ecce dedi te in lucem gentium, ut sis salus mea

usque ad extremum terræ. Reges videbunt, et consurgent principes, et adorabunt propter Dominum, et Sanctum Israël, qui elegit te.

Graduela. Priusquam te formarem in utero, novi te, et antequam exires de ventre, sanctificavi te. *ŷ.* Misit Dominus manum suam, et tetigit os meum et dixit mihi.

Alleluia, alleluia. *ŷ.* Tu puer, Propheta Altissimi vocaberis; præibis ante Dominum parare vias ejus. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam. — Cap. 1.

ELISABETH impletum est tempus pariendi, et peperit filium. Et audierunt vicini et cognati ejus quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, et congratulabantur ei. Et factum est in die octavo venerunt circumcidere puerum, et vocabant eum nomine patris sui Zachariam. Et respondens mater ejus, dixit: Nequaquam, sed vocabitur Joannes. Et dixerunt ad illam: Quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc nomine. Innue-

bant autem patri ejus, quem vellet vocari eum. Et postulans pugillarem, scripsit, dicens: Joannes est nomen ejus. Et mirati sunt universi. Apertum est autem illico os ejus, et lingua ejus. Et loquebatur benedicens Deum. Et factus est timor super omnes vicinos eorum, et super omnia montana Judæe divulgabantur omnia verba hæc: et posuerunt omnes qui audierunt in corde suo, dicentes: Quis, putas, puer iste erit? Etenim manus Domini erat cum illo. Et Zacharias pater ejus repletus est Spiritu sancto: et prophetauit, dicens: Benedictus Dominus Deus Israël, quia visitavit, et fecit redemptionem plebis suæ.

Ebanyelio sainduaren seguidia San Lucasen arabera. — Cap. 1.

ELISABETHEN erdi-muga bethe cen eta mundurat eman çuen seme bat. Eta aditu çuten haren auço eta ahaideec Jaunac nola haren baithan aguertu çuen bere misericordia handia, eta harekin batean bozcaratcien ciren. Eta çortcigarren egunean ethorri ciren hauraren eba-

kitcera (*), eta icendatcen çuten Zakharias, bere aitaren-icenaz. Bainan haren ama mintçatu cen eta erran çuen: Ez bada, bainan deithuco da Johannes. Eta erran cioten: Ez da ordean nihor çure ahaidecuntçan icen hori duenic. Kheinuz galdeguiten cioten bizkitartean haren aitari, nola nahi çuen deitha çadin. Eta galdeguinic iscribatcecoa, iscribatu çuen hunela: Johannes da horren icena. Eta guciac espantitu ciren. Ordu berean hor libratu ciren haren ahoa eta mihia. Eta mintço cen Jaincoa benedicatuz. Eta hekien auço guciac eman ciren harrituric eta Judeaco mendi herri gucietan hedatu ciren berri espantagarri hauc: eta aditu içan cituzten guciec gogoan barna eman cituzten, ciotelaric: Cer içanen othe da haur hori? Ecen Jaunaren escua harekin cen. Eta Zakharias haren aita Izpiritu sainduaz bethea içan cen, eta mintçatu cen propheta guisa: Benedicatua dela Israel-

(*) Ebakiltcea hemen erran nahi da circuncisionea deitcen çuten ceremoniaren eguitea.

go Jainco Jauna, ceren heldu baitçαιο bere populuari eta haren erospena obratu baitu.

Offertoria. Justus ut palma florebit: sicut cedrus quæ in Libano est multiplicabitur.

Secreta. Tua, Domine, muneribus, altaria cumulamus, illius Nativitatem honore debito celebrantes, qui Salvatorem mundi et cecinit ad futurum, et adesse monstravit, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Comunionea. Tu, puer, Propheta Altissimi vocaberis: præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Postcomunionea. Sumat Ecclesia tua, Deus, beati Joannis Baptistæ generatione lætitiã: per quem suæ regenerationis cognovit auctorem, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. qui tecum.

Besperac, p. 363.

J. PETRI ET PAULO,

APOSTOLUEN EGUNEAN.

MEÇAN.

INTROÏTA.

NUNC scio vere quia misit Dominus Angelum suum, et eripuit me de manu Herodis, et de omni exspectatione plebis Judæorum. *Ps.* Domine, probasti me, et cognovisti me: ^ tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam. *ÿ.* Gloria Patri. Nunc scio.

Oracionea. Deus, qui hodiernam diem Apostolorum tuorum Petri et Pauli martyrio consecrasti: Da Ecclesie tuæ eorum in omnibus sequi præceptum; per quos religionis sumpsit exordium. Per Dominum.

Lectio Actuum Apostolorum.—Cap. 12.

IN diebus illis: Misit Herodes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesia. Occidit autem Jacobum fratrem Joannis gladio. Videns autem quia place-

ret Judæis, apposuit ut apprehenderet et Petrum. Erant autem dies Azymorum. Quem cum apprehendisset, misit in carcerem, tradens quatuor quaternionibus militum custodiendum volens post Pascha producere eum populo. Et Petrus quidem servabatur in carcere. Oratio autem fiebat sine intermissione ab Ecclesia ad Deum pro eo. Cum autem producturus eum esset Herodes, in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites, vinctus catenis duabus: et custodes ante ostium custodiebant carcerem. Et ecce Angelus Domini adstitit: et lumen refulsit in habitaculo: percussoque latere Petri, excitavit eum, dicens: Surge velociter. Et ceciderunt catenæ de manibus ejus. Dixit autem Angelus ad eum: Præcingere, et calcea te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi: Circumda tibi vestimentum tuum, et sequere me. Et exiens sequebatur eum, et nesciebat quia verum est quod fiebat per Angelum: existimabat autem se visum videre. Transeuntes autem primam et secundam custodiam, ve-

nerunt ad portam ferream, quæ ducit ad civitatem, quæ ultro aperta est eis. Et exuentes processerunt vicum unum : et continuo discessit Angelus ab eo. Et Petrus ad se reversus, dixit : Nunc scio vere quia misit Dominus Angelum suum, et eripuit me de manu Herodis et de omni expectatione plebis Judæorum.

Graduela. Constitues eos principes super omnem terram ; memores erunt nominis tui, Domine. *ŷ.* Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : propterea populi confitebuntur tibi.

Alleluia, alleluia. *ŷ* Tu es Petrus et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Mathæum. — Cap. 16.

IN illo tempore : Venit Jesus in partes Cæsaræ Philippi, et interrogabat discipulos suos, dicens : Quem dicunt homines esse Filium hominis ? At illi dixerunt : Alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam, alii vero Jeremiam,

aut unum ex Prophetis. Dicit illis Jesus : Vos autem quem me esse dicitis ? Respondens Simon Petrus dixit : tu es Christus Filius Dei vivi. Respondens autem Jesus, dixit ei : Beatus es, Simon Barjona, quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, et portæ inferi non prævalebunt adversus eam. Et tibi dabo claves regni cœlorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis : et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in cœlis.

Ebanyelio sainduaren seguida San Mattheoren arabera. — Cap. 16.

DEMBORA hartan : Ethorri cen Jesus Cesarea Philippecoaren inguruetarat : eta galdeguiten ceien bere discipuluei : Yendec nor dela diote guiconaren semea ? Bada ihardetsi cioten : Batçuec Johannes Baptista ; bertce batçuec, Elias ; bertce cembaitec aldiz, Jeremias

edo profetetic ceimbait. Jesusec erran ceien : Eta çuec, nor naicela dioçue ? Simon Petric ihardetsi cion eta erran : Çu çare Christo Jainco biciaren semea Jesusec ihardetsi eta erran cion : Dohatsua çare Simon Johannesen semea : ceren ez haraguiac ez odolac ez baitarotçû hori irakhatsi bainan ene Aita ceruetan denac. Eta nic erraten darotçut, çu çarela Petri edo Harri (*), eta harri horren gainean alchatuco dut enen eliça, eta ifernuco atheac etçaizco hari nausituco ! Eta çuri emanen darozkitçut ceruetaco erresumaco gakhac. Eta çuc lurrarren gaineam amarratuco duçuna, içanen da amarratua ceruetan ere : eta çuc lurraren gaineam desamarratuco duçuna, içanen da desamarratua ceruetan ere.

Offertoria. Constitues eos principes super omnem terram : memores erunt nominis tui, Domine, in omni proge-
nie et generatione.

Secreta. Hostias, Domine, quas nomini tuo sacrandas offerimus, Aposto-

(*) Petri harria erran nahi da Juduen linguaian.

lica prosequatur oratio : per quam nos expiari tribuas et defendi. Per Dominum.

Comunionea. Tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

Postcomunionea. Quos cœlesti, Domine, -alimento satiasti, Apostolicis intercessionibus ab omni adversitate custodi. Per Dominum.

BESPERETAN.

Psalmoac Apostoluen Comunean, p. 396. *Himnoa* Decora, p. 386.

ANDREDENA MARIA ABOZTUCOAN
MEÇAN.

INTROÏTA.

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore beatæ Mariæ Virginis, de cujus Assumptione gaudent Angeli, et collaudant Filium Dei. *Ps.* Eructavit cor meum verbum bonum : dico ego opera mea Regi. *ÿ.* Gloria Patri. Gaudeamus.

Oracionea. Famulorum tuorum, quæsumus, Domine, delictis ignosce; ut, qui tibi placere de actibus nostris non valemus, Genitricis Filii tui Domini nostri intercessione salvemur. Qui tecum vivit et regnat.

Lectio libri Ecclesiastici. — Cap. 24.

IN omnibus requiem quæsi, et in hæreditate Domini morabor. Tunc præcipit, et dixit mihi Creator omnium: et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhabita, et in Israël hæreditare, et in electis meis mitte radices. Et sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiter requievi, et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei hereditas illius, et in plenitudine Sanctorum detentio mea. Quasi cedrus exaltata sum in Libano, et quasi cypressus in monte Sion: quasi palma exaltata sum in Cades, et quasi plantatio rosæ in Jericho. Quasi oliva speciosa in campis, et quasi platanus

exaltata sum juxta aquam in plateis. Sicut cinnamomum et balsamum aromatizans odorem dedi : quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris.

Graduela. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua. *ŷ.* Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam : quia concupivit Rex speciem tuam.

Alleluia, alleluia. *ŷ.* Assumpta est Maria in cœlum : gaudet exercitus Angelorum. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam. — Cap. 10.

IN illo tempore : Intravit Jesus in quoddam castellum : et mulier quædam, Martha nomine, excepit illum in domum suam, et huic erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Martha autem satagebat circa frequens ministerium ; quæ stetit, et ait : Domine, non est tibi curæ quod soror mea reliquit me solam ministrare ? dic ergo illi ut me adjuvet. Et respondens

dixit illis Dominus : Martha , Martha , sollicita es et turbaris erga plurima. Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit quæ non auferetur ab ea.

Ebanyelio sainduaren seguida San Lucasen arabera. Cap. 10.

DEMBORA hartan : Jesus sarthu cen herri batean, eta emazte Martha icena çuen batec errecibitu çuen beren etchean ; eta hunec baçuen ahizpa bat deitcen cena Maria. ceina yarriric jaunaren oinetan baitçagon haren hitzaren aditcen. Bada Martha oro lehia lan ainhitzen eguiten hari cen : aitcinera yoan çaion, eta erran çion : Jauna, ez duçu antsiaric ene ahizpac bakharric uzteñ nauela lanen eguitara ? Erroçu bada lagun naçala. Jaunac aldiz ihardetsi eta erra cion : Martha, Martha, antsia duçu, eta burua hartua duçu asco gauçaz. Bada gauça bat da bakharric baitezpadacoa. Mariac hoberena hautatu du, çoina ez baitçαιο khendua içanen.

Offertoria. Assumpta est Maria in cœlum : gaudent Angeli, collaudantes benedicunt Dominum, alleluia.

Secreta. Subveniat, Domine, plebi tuæ Dei Genitricis oratio : quam etsi pro conditione carnis migrasse cognoscimus, in cœlesti gloria apud te pro nobis intercedere sentiamus. Per eundem Dominum.

Comunionea. Optimam partem elegit sibi Maria, quæ non auferetur ab ea in æternum.

Postcomunionea. Mensæ cœlestis participes effecti, imploramus clementiam tuam, Domine Deus noster : ut qui Assumptionem Dei Genitricis colimus, a cunctis malis imminentibus ejus intercessione liberemur. Per eundem Dominum.

BESPERAC.

A. B. *Mariaren bestclan beçala*, p. 414.

OTHOITZA.

ÿ. Domine, salvum fac N*** nostrum N. : R̄. Et exaudi nos in die quâ invocaverimus te.

Oracionea. Quæsumus, omnipotens Deus. ut famulus tuus N* * * noster N., qui tuâ miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium suscipiat incrementa, quibus decenter ornatus, vitiorum monstra devitare, hostes superare, et ad te, qui via, veritas et vitæ, gratiosus valeat pervenire. Qui vivis, etc.

OMIA SAINDUZ.

MEÇAN.

INTROÏTA.

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore Sanctorum omnium, de quorum solemnitate gaudent Angeli, et collaudant Filium Dei. *Ps.* Exsultate, justi, in Domino : * rectos decet collaudatio. † Gloria Patri. Gaudeamus omnes.

Oracionea. Omnipotens sempiterne Deus, qui eos omnium Sanctorum tuorum merita sub una tribuisti celebri-
tate venerari : quæsumus ; ut desi-

deratum nobis propitiationis abundantiam multiplicatis intercessoribus largiaris. Per Dominum.

Lectio Libri Apocalypsis beati Joannis Apostoli. — Cap. 7.

IN diebus illis : Ecce ego Joannes vidi alterū Angelum ascendentem ab ortu solis, habentem signum Dei vivi : et clamavit voce magna quatuor Angelis quibus datum est nocere terræ et mari dicens : Nolite nocere terræ et mari, neque arboribus, quoadusque signemus servos Dei nostri in frontibus eorum. Et audivi numerum signatorum, centum quadraginta quatuor millia signati, ex omni tribu filiorum Israël. Ex tribu Juda duodecim millia signati : ex tribu Ruben, duodecim millia signati ; ex tribu Gad duodecim millia signati : ex tribu Aser duodecim millia signati : ex tribu Nephtali duodecim millia signati : ex tribu Manasse duodecim millia signati : ex tribu Simeon duodecim millia signati : ex tribu Levi duodecim millia

signati : ex tribu Issachar duodecim millia signati : ex tribu Zabulon duodecim millia signati : ex tribu Joseph duodecim millia signati : ex tribu Benjamin duodecim millia signati. Post hæc vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentibus, et tribubus, et populis et languis, stantes ante thronum et in conspectu Agni, amicti stolis albis, et palmæ in manibus eorum : ei clamabant voce magna, dicentes : Salus Deo nostro qui sedet super thronum, et Agno. Et omnes Angeli stabant in circuitu throni, et seniorum, et quatuor animalium ; et ceciderunt in conspectu throni, in facies suas, et adoraverunt Deum, dicentes : Amen, Benedictio, et claritas, et sapientia, et gratiarum actio, honor, et virtus, et fortitudo Deo nostro, in sæcula sæculorum. Amen.

Graduela. Timete Dominum, omnes Sancti ejus : quoniam nihil deest timentibus eum. *ÿ.* Inquirentes autem Dominum non deficient omni bono.

Alleluia, alleluia. *ÿ.* Venite ad me,

omnes qui laboratis et onerati estis,
et ego reficiam vos. Alleluia.

*Sequentia sancti Evangelii secundum
Mathæum. — Cap. 5.*

IN illo tempore : Videns Jesus turbas,
ascendit in montem ; et cum sedisset,
accesserunt ad eum discipuli ejus, et
aperiens os suum, docebat eos, dicens :
Beati pauperes spiritu, quoniam ipso-
rum est regnum cœlorum. Beati mi-
tes, quoniam ipsi possidebunt terram.
Beati qui lugent, quoniam ipsi conso-
labuntur. Beati qui esuriunt et sitiunt
justitiam, quoniam ipsi saturabuntur.
Beati misericordes, quoniam ipsi mi-
sericordiam consequentur. Beati mun-
do corde, quoniam ipsi Deum vide-
bunt. Beati pacifici, quoniam filii Dei
vocabuntur. Beati qui persecutionem
patiuntur propter justitiam, quoniam
ipsorum est regnum cœlorum. Beati
estis cum maledixerint vobis, et per-
secuti vos fuerint, et dixerint omne
malum adversum vos mentientes, prop-
ter me ; gaudete et exultate, quo-

niam merces vestra copiosa est in
cœlis.

*Ebanyelio sainduaren seguida San
Mattheoren arabera. — Cap. 5.*

DEMBORA hartan : Jesus, ikhusiz yen-
de osteac, igan cen mendiaren gaine-
ra; eta han jarri cenean, bere disci-
puluac hurbildu çitçaizcon. Eta bere
ahoa idekiric irakhasten ceien, cioela-
ric : Dohatsuac ispirituz pobre direnac :
ceren hekiena baita ceruetaco erresu-
ma. Dohatsuac ezti direnac : ceren lur-
raren jabe içanen baitira. Dohatsuac
nigar eguiten dutenac : ceren bihotza
consolatua içanen batçaiote. Dohatsuac
urricalmendutsu direnac : ceren berec
urricalmendu ardietsico baitute. Doha-
tsuac justiciaren gose eta egarri dire-
nec : ceren aseac içanen baitira. Doha-
tsuac bihotz garbia dutenac : ceren hec
Jaincoa ikhusico baitute. Dohatsuac
baketiari direnac : ceren Jaincoaren
haurrac deithuco baitira. Dohatsuac
justiciarentçat gaistaguinetaric pai-
ratcen dutenac : ceren hekiena baita

ceruetaco erresuma. Dohatsuac çarete
 madaricatcen çaituztenean, eta gaizki
 erabiltcen çaituztenean, eta cernahi
 gaistakeria çuentçat gueçurrez erraten
 dutenean, ene ariaz : bozcaria çaitetz-
 te, bozcarioz loria çaitetzte, ceren çuen
 golãrdoa nasaia baita ceruetan.

Offertoria. Justorum animæ in ma-
 nu Dei sunt, et non tanget illos tor-
 mentum malitiæ; visi sunt oculis insi-
 pientium mori, illi autem sunt in pace.

Secreta. Munera tibi, Domine, nos-
 træ devotionis offerimus : quæ et pro
 cunctorum, tibi grata sint honore jus-
 torum, et nobis salutaria, te miserante,
 reddantur. Per Dominum.

Comunionea. Beati mundo corde,
 quoniam ipsi Deum videbunt : beati
 pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur :
 beati qui persecutionem patiuntur prop-
 ter justitiam, quoniam ipsorum est
 regnum cœlorum.

Postcomunionea. Da, quæsumus,
 Domine, fidelibus populis omnium
 Sanctorum semper veneratione lætari,

et eorum perpetua supplicatione muniri. Per Dominum.

Besperac, p. 363.

DEDICATIONE CO PHESTAN.

M E Ç A N .

INTROÏTA.

TERRIBILIS est locus iste : hic domus Dei est, et porta cœli ; et vocabitur aula Dei. *Ps.* Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum ! Concupiscit et deficit anima mea in atria Domini. *ÿ* Gloria Patri. Terribilis est.

Oracionea. Deus, qui nobis per singulos annos hujus sancti templi tui consecrationis reparas diem, et sacris semper mysteriis representas incolumes : exaudi preces populi tui, et præsta ; ut quisquis hoc templum beneficia petiturus ingreditur, cuncta se impetrasse lætetur. Per Dominum.

*Lectio libri Apocalypsis beati Joannis
Apostoli. — Cap. 21.*

IN diebus illis : Vidi sanctam civitatem Jerusalem novam descendentem de cœlo a Deo, paratam sicut sponsam ornatam viro suo. Et audivi vocem magnam de throno dicentem : Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis. Et ipsi populus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus : et absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum : et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abierunt. Et dixit qui sedebat in throno : Ecce nova facio omnia.

Graduela. Locus iste a Deo factus est inestimabile sacramentum, irreprehensibilis est. *ŷ* Deus cui adstat Angelorum chorus, exaudi preces servorum tuorum.

Alleluia, alleluia. ŷ. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo. Alleluia.

*Sequentia sancti Evangelii secundum
Lucam. — Cap. 19.*

IN illo tempore : Ingressus Jesus perambulabat Jericho. Et ecce vir nomine Zachæus : et hic princeps erat publicanorum, et ipse dives : et quærebat videre Jesum quis esset : et non poterat præ turba, quia statura pusillus erat. Et præcurrens ascendit in arborem sycomorum ut videret eum : quia indè erat transiturus. Et cum venisset ad locum, suspiciens Jesus vidit illum, et dixit ad eum : Zachæe, festinans descende : quia hodie in domo tua oportet me manere. Et festinans descendit, et excepit illum gaudens. Et cum viderent omnes, murmurabant, dicentes quod ad hominem peccatorem divertisset. Stans autem Zachæus, dixit ad Dominum : Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus : et si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum. Ait Jesus ad eum : Quia hodie salus domui huic facta est, eo quod et ipse filius sit Abrahæ. Venit

enim Filius hominis quærere et sal-
vum facere quod perierat.

*Ebanyelioaren seguida San Lucasen
arabera. — Cap. 19.*

DEMBORA hartan : Jesus sarthuric Je-
richoñ, baçohan hirian gaindi. Bada
han bacen guizon bat Zacheas deitzen
cena : Eta hura publicanoen buruça-
gui cen. (*) Hainitz aberatsa ere cen ;
eta ikhusi nahiz çabilan cein cen Je-
sus, bainan etceçakeen, yende ostea
cela causa, ceren guizon apha bat bait-
cen ; beraz aiteina laster eguine igau
cen sycomor baten gainera (**) hantia
ikhusico çuelacoan. Eta toki hartara
cenean, Jesusec goiti behaturic ikhusi
çuen eta erran cion : Zacheas lehia-
çaita jausterat : egun çure etchean ba-
ratu behar bainaiz. Eta lehiaz jautsi
cen eta etchean errecibitu çuen boz-
cario handirekin. Gauça hori ikhusiz,

(*) Publicanoac cerga biltçailleac ciren,
eta Judean fama tçarra çuten.

(**) Sycomora arbola bat dat, norbaitec
escuaraz phico çoroa deithu duena.

guciac errencuratcen eman ciren, cio-
telaric, guicon bekhatos baten etchea
hautatu çuela. Bainan Zacheec, Jauna-
ren aicinean baraturic, erran cion :
Jauna, huna nun emaitera nohan ene
ontasunen erdia pobrei : eta norbaiti
calteric eguin balenbadut bihurtcen
diot lau doble. Jesusec erran cion :
Egun etche hunec errecibitu du sal-
bamendua ; ceren hau ere Abrahamen
ume baita. Ecen guiconaren semea
ethorri da galdua cenaren bilhatcera
eta salbatcera.

Offertoria. — Domine Deus, in sim-
plicitate cordis mei lætus obtuli uni-
versa, et populum tuum, qui repertus
est, vidi eum ingenti gaudio : Deus Is-
raël, custodi hanc voluntatem, alleluia.

Secreta. Annue, quæsumus, Domi-
ne, precibus nostris : ut dum hæc vota
præsentia reddimus, ad æterna præmia,
te adjuvante, pervenire mereamur. Per
Dominum.

Comunionea. Domus mea domus
orationis vocabitur, dicit Dominus :
in ea omnis qui petit. accipit : et qui
quærit, invenit : et pulsanti aperietur.

Postcomunionea. Deus, qui de vivis et electis lapidus æternum Majestati tuæ præparas habitaculum: auxiliare populo tuo supplicanti; ut quod Ecclesiæ tuæ corporalibus proficit spatiis, spiritualibus amplificetur augmentis. Per Dominum.

MARIA BIRYIN. CONCEBICIONEAN.

M E Ç A N .

INTROÏTA.

GAUDENS gaudebo in Domino, et exultabit anima mea in Deo meo: quia induit me vestimentis salutis; et indumento justitiæ circumdedit me, quasi sponsam ornata monilibus suis. *Ps.* 29. Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me: nec delectasti inimicos meos super me. *ÿ.* Gloria Patri.

Oracionea. Deus, qui per Immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum præparasti: quæsumus; ut qui ex morte ejusdem Fi-

lii tui prævisa eam ab omni labe præservasti nos quoque mundos ejus intercessione ad te pervenire concedas. Per eundem Dominum nostrum.

Lectio libri sapientiæ. — Pr. 8.

DOMINUS possedit me initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. Ab æterno ordinata sum, et ex antiquis, antequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram : necdum fontes aquarum eruperant, necdum montes gravi mole constiterant ; ante colles ego parturiebar : adhuc terram non fecerat et flumina, et cardines orbis terræ. Quando præparabat cœlos, aderam : quando certa lege et gyro vallabat abyssos, quando æthera firmabat sursum, et librabat fontes aquarum : quando circumdabat mari terminum suum, et legem ponebat aquis ne transirent fines suos : quando appendebat fundamenta terræ : cum eo eram cuncta componens, et delectabar per singulos dies, ludens coram eo omni tempore, ludens

orbe terrarum : et deliciae meae esse in cum filiis hominum. Nunc ergo, filii, audite me : Beati qui custodiunt vias meas. Audite disciplinam, et estote sapientes, et nolite abjicere eam. Beatus homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quoditiè, et observat ad postes ostii mei. Qui me invenerit, inveniet vitam, et hauriet salutem a Domino.

Graduela. Benedicta es tu virgo Maria, a Domino Deo excelso præ omnibus mulieribus super terram ꝑ. Tu gloria Jerusalem, tu lætitia Israël, tu honorificentia populi nostri.

Alleluia, alleluia. ꝑ Tota pulchra es Maria, et macula originalis non est in te. Alleluia.

*Sequentia sancti Evangelii secundum
Lucam. — Cap. 1.*

IN illo tempore : Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galileæ, cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virgi-

nis Maria. Et ingressus Angelus ad eam, dixit : Ave, gratia plena : Dominus tecum : Benedicta tu in mulieribus.

Ebanyelioaren seguida San Lucasen arabera. — Cap. 1.

DEMBORA hartan Gabriel Anguerua Jaincoac egorria ičan cen Galileaco hiri batera, ceina deitcen baitcen Nazareth, Biryina baten gana ceina ez-condua baitcen Dabiten arraçaco guicon Joseph deitcen cen batekin. Eta hura çagon tokian sarthuric, Aingueruac erran cion : Agur, graciaz bethea : Jauna da çurekin : Benedicatua çare emazten artean.

Offertorioa. Ave, Maria gratia plena : Dominus tecum : Benedicta tu in mulieribus. Alleluia.

Secreta. Salutarem Hostiam, quam in solemnitate Immaculatæ Conceptionis beatæ Virginis Mariæ tibi, Domine, offerimus, suscipe et præsta : ut, sicut illam tua gratia præveniente ab omni labe immunem profiteamur ; ita ejus in-

tercessione a culpis omnibus liberemur.
Per Dominum.

Comunionea. Gloriosa dicta sunt de te Maria, quia fecit tibi magna qui potens est.

Postcomunionea. Sacramenta quæ sumpsimus, Domine Deus noster, illius in nobis culpæ vulnera reparent; a qua immaculatam beatæ Mariæ Conceptionem singulariter præservasti. Per Dominum.

ESPOS MEÇA.

INTROÏTA.

DEUS Israël conjungat vos; et ipse sit vobiscum, qui misertus est duobus unicus: et nunc, Domine, fac eos plenius benedicere te. *Ps.* Beati omnes qui timent Dominum, qui ambulant in viis ejus. *ÿ.* Gloria Patri. Deus Israël.

Oracionea. Exaudi nos omnipotens et misericors Deus; ut quod nostro ministratur officio, tua benedictione potius impleatur. Per Dominum.

*Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli
ad Ephesios. — Cap. 5.*

FRATRES, Mulieres viris suis subditæ sint sicut Domino : quoniam vir caput est mulieris, sicut Christus caput est Ecclesiæ : ipse salvator corporis ejus. Sed sicut Ecclesia subjecta est Christo, ita et mulieres viris suis in omnibus. Viri, diligite uxores vestras sicut et Christus dilexit Ecclesiam, et seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret mundans lavacro aquæ in verbo vitæ, ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam non habentem maculam, aut rugam, aut aliquid hujus modi, sed ut sit sancta et immaculata. Ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora sua. Qui suam uxorem diligit seipsum diligit. Nemo enim unquam carnem suam odio habuit, sed nutrit et fovet eam, sicut et Christus Ecclesiam : quia membra sumus corporis ejus, de carne ejus, et de ossibus ejus. Propter hoc relinquet homo patrem et matrem suam, et adhærebit uxori suæ, et erunt

duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est, ego autem dico in Christo et in Ecclesia. Verumtamen et vos singuli, unusquisque uxorem suam sicut seipsum diligat: uxor timeat virum suum.

Graduela. Uxor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tuæ ✠. Filii tui sicut novellæ olivarum in circuitu mensæ tuæ.

Alleluia, alleluia. ✠ Mittat vobis Dominus auxilium de sancto, et de Sion tueatur vos. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum. — Cap. 19.

IN illo tempore: Accesserunt ad Jesum pharisæi tentantes eum, et dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex causa? Qui respondens, ait eis: Non legistis quia qui fecit hominem ab initio, masculum et feminam fecit eos? et dixit: Propter hoc dimittet homo patrem et matrem, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo, in carne una. Itaque jam non sunt duo,

sed una caro. Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet.

*Ebanyelioaren seguida San Mattheoren
arabera.*

DEMBORA hartan Pharisauac hurbildu ciren Jesusen gana, hura certan frogacabilçalaric, eta erran cioten: Haiçu çαιο guçon bati bere emaztearen uztea, cein nahi arraçoinen gatic. Jesusec ihardetsi ceien ciolaric. Ez duçue iracurtu, hastapenean guçona creatu çuenac eguin cituela guçon bat eta emazte bat. Eta erran çuen hortacotz guçonac utzico ditu Aita eta Ama, eta egonden da bere emaztearekin, eta içanen dira biga gorphutz batean. Horrela ordutic ez dira biga, bainan gorphutz bakhar bat. Beraz Jaincoac bat eguin duena, guçonac ez beça beretch.

Offertorioa. In te speravi, Domine: dixi: Tu es Deus meus: in manibus tuis tempora mea.

Secreta. Suscipe, quæsumus, Domine, pro sacra connubii lege munus

oblatum : et cujus largitor es operis,
esto dispositor. Per Dominum.

Comunionea. Ecce sic benedicetur
omnis homo qui timet Dominum ; et
videas filios filiorum tuorum : pax su-
per Israel.

Postcomunionea. Quæsumus, omni-
potens Deus, instituta providentiæ tuæ
pio favore comitare : ut quos legitima
societate connectis, longæva pace cus-
todias. Per Dominum.

COMPLETAC.

IRACURÇAILEAC.

Jube, Domine benedicere.

BENEDICIONEA.

NOCTEM quietam et finem perfectum
concedat nobis Dominus omnipotens.
R̄. Amen.

LECCIONE LABURRA.

FRATRES, Sobrii estote, et vigilate : quia adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, quærens quem devoret : cui resistite fortes in fide. Tu autem, Domine, miserere nobis.

℞. Deo gratias.

ŷ. Adjutorium nostrum in nomine Domini. ℞. Qui fecit cælum et terram.

Pater noster, *ichilic*. — Confiteor *aldiscatuz, Meça hastean beçala*.

Converte nos, Deus salutaris noster : ℞. Et averte iram tuam à nobis.

ŷ. Deus, in adjutorium meum intende, etc.

Ant. Miserere, *edo Phasco demboran* : Alleluia.

Ps. 4.

CUM invocarem exaudivit me Deus justitiæ meæ : * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, et exaudi orationem meam.

Filii hominum, usquequó gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et quæritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus Sanctum suum: * Dominus exaudiet me cum clamavero ad eum.

Irascimini et nolite peccare: * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ, et sperate in Domino: * multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine: * dedisti lætitiã in corde meo.

A fructi frumenti, vini et olei sui, * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, et requiescam.

Quoniam tu, Domine, singulariter in spe * constituisti me.

Ps. 30.

In te, Domine, speravi, non confundar in æternum: * in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam : * accelera ut eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem, et in domum refugii : * ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea et refugium meum es tu : * et propter nomen tuum deduces me, et enutries me.

Educes me de laqueo hoc quem absconderunt mihi ; * quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum : * redemisti me, Domine Deus veritatis.

Ps. 90.

Qui habitat in adjutorio Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino : Susceptor meus es tu, et refugium meum : * Deus meus, sperabo in eum ;

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * et a verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi, * et sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus ; * non timebis a timore nocturno.

A sagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris: ab incursu et dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, et decem millia à dextris tuis: ad te autem non appropinquabit.

Veruntamen oculis tuis considerabis: * et retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es, Domine, spes mea: * Altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum: * et flagellum non apropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te: * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te: * ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem et basiliscum ambulabis * et conculcabis leonem et draconem.

Quoniam in me speravit liberabo eum: protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione; eripiam eum, et glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum :
et ostendam illi salutare meum.

Ps. 133.

ECCE nunc benedicite Dominum : *
omnes servi Domini.

Qui statis in domo Domini : * in atriis
domus Dei nostri ;

In noctibus extollite manus vestras
in sancta : * et benedicite Dominum.

Benedicat te Dominus ex Sion : qui
fecit cœlum et terram.

Ant. Miserere mihi, Domine, et ex-
audi orationem meam.

P. D. Alleluia, alleluia, alleluia.

HIMNOA.

TE lucis ante terminum,
Rerum Creator, poscimus,
Ut, pro tua clementia,
Sis præsul et custodia.
Procul recedant somnia,
Et noctium phantasmata :
Hostemque nostrum comprime,
Ne polluantur corpora.

Præsta, Pater piissime,
 Patrique compar Unice,
 Cum Spiritu Paraclito.
 Regnans per omne sæculum.
 Amen.

*Bertce guisaz erraiten da azken ber-
 sua, Phasco demboran, A. B. eta com-
 beit phestelan.*

CAPITULA.

Tu autem in nobis...

Ṛ. Deo gratias.

Ÿ. In manus tuas, Domine, * Com-
 mendo spiritum meum. [All., all.]

Ṛ. In manus, etc.

Ÿ. Redemisti nos, Domine, Deus ve-
 ritatis. Ṛ. Commendo spiritum meum.

Ÿ. Gloria Patri, etc. Ṛ. In manus,
 etc.

Ÿ. Custodi nos, Domine, ut pupil-
 lam oculi. [All.]

Ṛ. Sub umbra alarum tuarum pro-
 tege nos. [All.]

SAN SIMEONEN CANTICA.

NUNC dimittis servum tuum Domine : * secundum verbum tuum, in pace.

Quia viderunt oculi mei * Salutare tuum.

Quod parasti * ante faciem omnium populorum.

Lumen ad revelationem Gentium : * et gloriam plebis tuæ Israel.

Ant. Salva nos, Domine, vigilantes custodi nos dormientes, ut vigilemus cum Christo, et requiescamus in pace.
[All.]

Oracionea.

VISITA, quæsumus, Domine, habitationem istam, et omnes insidias inimici ab ea longe repelle : Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant, et benedictio tua sit super nos semper. Per Dominum, etc.

ÿ. Dominus vobiscum, etc.

ÿ. Benedicat et custodiat.

R̄. Amen.

AMA BIRYINAREN ANTIFONAC.

I.

Abendoan.

ALMA Redemptoris Mater, quæ pervia
 cœli
 Porta manes, et stella maris, succure
 cadenti,
 Surgere qui curat populo: tu quæ
 genuisti,
 Natura mirante, tuum sanctum Geni-
 torem;
 Virgo prius ac posterius, Gabrielis ab
 ore
 Sumens illud Ave, peccatorum mise-
 rere.

ŷ. Angelus Domini nuntiavit Mariæ:
 R̄. Et concepit de Spiritu sancto.

Oracionea. Gratiam tuam, quæsu-
 mus, Domine, mentibus nostris infun-
 de: ut qui, Angelo nuntiante, Christi
 filii tui incarnationem cognovimus,
 per passionem ejus et crucem ad re-
 surrectionis gloriam perducamur. Per
 eundem, etc. R̄. Amen.

Eguberrri demboran.

ŷ. Post partum Virgo inviolata permansisti: R̄. Dei genitrix, intercede pro nobis.

Oracionea. Deus, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate fecunda, humano generi præmia præstitisti: tribue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nostrum Jesum-Christum Filium tuum. R̄ Amen.

II.

Canderailu ondoan.

AVE, Regina cœlorum,
Ave, Domine Angelorum:
Salve, radix, salve, porta,
Ex qua mundo lux est orta:

Gaude Virgo gloriosa
Super omnes speciosa:

Vale, o valde decora:

Et pro nobis Christum exora.

ŷ. Dignare me laudare te, Virgo sa-

crata: R̄. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Oracionea. Concede, misericors Deus, fragilitati nostræ præsidium, ut qui sanctæ Dei genitricis memoriam agimus, intercessionis ejus auxilio, a nostris iniquitatibus resurgamus. Per eundem, etc. Amen.

III.

Phasco demboran.

REGINA cœli, lætare, alleluia.

Quia quem meruisti portare, alleluia.

Resurrexit sicut dixit, alleluia:

Ora pro nobis Deum, alleluia:

ŷ. Gaude et lætare, Virgo Maria, alleluia: R̄. Quia surrexit Dominus verè alleluia.

Oracionea. Deus qui per Resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu-Christi, mundum lætificare dignatus es: præsta, quæsumus; ut per ejus genitricem Virginem Mariam, perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per eundem, etc.

*Trinitateco Igandetic Abendoaaren ait-
cineco larumbaterainocoan.*

SALVE, Regina, Mater misericordiæ :
Vita, dulcedo et spes nostra, salve. Ad
te clamamus, exules filii Evæ. Ad te
suspiramus gementes et flentes in hac
lacrymarum valle. Eia ergo, advocata
nostra, illos tuos misericordes oculos
ad nos converte; et Jesum, benedic-
tum fructum ventris tui, nobis post
hoc exilium ostende: ô clemens! ô
pia, ô dulcis Virgo Maria!

ÿ. Ora pro nobis, sancta Dei Geni-
trix:

Ŕ. Ut digni efficiamur promissioni-
bus Christi.

Oracionea. Omnipotens sempiterne
Deus, qui gloriosæ Virginis Matris Ma-
riæ corpus et animam, ut dignum Filii
tui habitaculum effici mereretur, Spi-
ritu Sancto cooperante præparasti: da,
ut cujus commemoratione lætamur,
ejus pia intercessione ab instantibus
malis et a morte perpetua liberemur.
Per eundem, etc. Ŕ. Amen.

Andredena Mariaren prosa.

INVIOLATA, integra, et casta es, Maria:
 Quæ es effecta fulgida cœli porta.
 O Mater alma Christi carissima?
 Suscipe pia laudum præconia.
 Nostra ut pura pectora sint et corpora;
 Te nunc flagitant devota corda et ora.
 Tua per precata dulcisona,
 Nobis concedas veniam per sæcula.
 O benigna! O Regina! O Maria!
 Quæ sola inviolata permansisti.

Andredena Mariaren antifona.

SUB tuum præsidium confugimus,
 sancta Dei genitrix: nostras depreca-
 tiones ne despicias in necessitatibus,
 sed a periculis cunctis libera nos sem-
 per, Virgo gloriosa et benedicta.

SANCTA MARIA, succure miseris, juva
 pussillanimes, refove flebiles, ora pro
 populo, interveni pro clero, intercede
 pro devoto femineo sexu. Sentiant
 omnes tuum juvamen, quicumque ce-
 lebrant tuam sanctam festivitatem.

SAN JOSEPHEN LITANIAC.

JAUNA, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo, urrical çakizkigu.
 Jauna, urrical çakizkigu.
 Jesu-Christo, adi gaitçatçu.
 Jesu-Christo, entçun gaitçatçu.
 Aita Jainco ceruetacoa, urrical çakizkigu.
 Seme Jainco munduaren salbatçailea, urri-
 cal çakizkigu.
 Izpiritu Saindu Jaincoa, urrical çakizkigu.
 Trinitate Saindu Jainco bakhar bat çarena,
 urrical çakizkigu.
 Maria Saindua, San Josephen esposa, othoitz
 eguiçu guretçat.
 San Joseph, Maria Jaincoaren amaren
 senbarra,
 San Joseph, Birjina guciz garbiaren sen-
 har guciz garbia,
 San Joseph, Jainco semearen aita dei-
 thua içan çarena,
 San Joseph, Jesus hurraren aita hazlea,
 San Joseph, çuhurtcia guizon eguinaren
 gobernatçailea,
 San Joseph, conseilu handiaren ministrea,
 San Joseph, Jaincoaren gogoraco guiçona,
 San Joseph, cerbitçari leial eta çuhurra,
 San Joseph, Maria Sainduaren Birjinitatea-
 ren beguiralea,

Othoitz eguiçu guretçat.

530 SAN JOSEPHEN LITANIAC.

San Joseph, ceruticaco dohain handiez
aberastua,

San Joseph, familia sainduco buruzaguia,

San Joseph, guciz justoa eta çucena,

San Joseph, guciz humila,

San Joseph, guciz arguitua,

San Joseph, Jaincoaren eta lagunaren amo-
dioaz sustatua,

San Joseph, Ceruco segretu handien con-
fidentia,

San Joseph, Jesusekin eta Mariarekin, bici-
içan çarena,

San Joseph, Jesusen eta Mariaren escue-
tan, sainduki eta eztiki hil çarena,

San Joseph, ceruan loria bereci batez go-
çatcen çarena,

San Joseph, ararteco botheretsua,

San Joseph, agonian direnen sokhorria,

San Joseph, Sainduki hilceco laguntçailea,

Jaunaren bildotsa, munduco bekhatuac eces-
taten ditutçuna, barkha çaguçu, Jauna.

Jaunaren bildotsa, munduco bekhatuac eces-
taten ditutçuna, adi gaitçatçu, Jauna.

Jaunaren bildotsa munduco bekhatuac eces-
taten ditutçuna, urrical gakizkitçu, Jauna.

SAN JOSEPHI OTHOITZA.

ORHOIT caite, ô Biryina Mariaren espos
guciz garbia, San Joseph, ene arrar-
teco ona, ez dela egundaino aditu çure

Othoitz eguçu guretçat.

arartecotasuna galdeguin duenic, çure laguntça escatu duenic, baratu dela consolamenduric gabe; fidancia hortaz bethea heldu natçaiçu, eta çuri gomen-datcen naiz khartsuki. Ah! ez othoi arbuia ene othoitzac, ô çu salbatçai-learen aita deithua içan çarena, bainan adi çatçu onhartuz eta entçun içatçu. Halabiz.

Othoitz hori erranez irabasten dira egunean behin hirur ehun egunen indulgentciac.

HILEN OFFICIOA.

BESPERETAN

Ps. 144.

DILEXI, quoniam exaudiet Dominus
* vocem orationis meæ.

Quia inclinavit aurem suam mihi: *
et in diebus meis invocabo.

Circumdederunt me dolores mortis: *
et pericula inferni invenerunt me.

Tribulationem et dolorem inveni: *
et nomen Domini invocavi.

O Domine ! libera animam meam : *
 misericors Dominus, et justus, et Deus
 noster miseretur.

Custodiens parvulos Dominus : * hu-
 miliatus sum, et liberavit me.

Convertere anima mea, in requiem
 tuam : * quia Dominus beneficit tibi.

Quia eripuit animam meam de mor-
 te : * oculos meos à lacrymis, pedes
 meos a lapsu.

Placebo Domino : * in regione vivo-
 rum.

Requiem æternam * dona eis, Do-
 mine.

Et lux perpetua * luceat eis.

Ps. 119.

AD Dominum cum tribularer clama-
 vi ; * et exaudivit me.

Domine, libera animam meam à la-
 biis iniquis, * et a lingua dolosa.

Quid detur tibi aut quid apponatur
 tibi, * ad linguam dolosam.

Sagittæ potentis acutæ, * cum car-
 bonibus desolatoriis.

Heu mihi, quia incolatus meus pro-

longatus est ! habitavi cum habitantibus
Cedar : multum incola fuit anima mea.

Cum his qui oderunt pacem , eram
pacificus : * cum loquebar illis, impu-
gnabant me gratis.

Ps. 120.

LEVAVI oculos meos in montes, * un-
de veniet auxilium mihi.

Auxilium meum a Domino : * qui fe-
cit cœlum et terram.

Non det in commotionem pedem
tuum : * neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit neque dormiet,
* qui custodit Israël.

Dominus custodit te, Dominus pro-
tectio tua : * super manum dexteram
tuam.

Per diem sol non uret te, * neque
luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo : *
custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum
et exitum tuum, * ex hoc nunc et us-
que in sæculum.

Ps. De profundis, p. 316.

Ps. 137.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo: * quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelorum psallam tibi: * adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.

Super misericordia tua: * et veritate tua * quoniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocavero te, exaudi me; * multiplicabis in anima mea virtutem.

Confiteantur tibi, Domine, omnes reges terræ; * quia audierunt omnia verba oris tui.

Et cantent in viis Domini: * quoniam magna est gloria Domini.

Quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit: * et alta longè cognoscit.

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me: et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro me: * Domi-

ne, misericordia tua in sæculum : opera manuum tuarum ne despicias.

ÿ. Audivi vocem de cœlo, dicentem mihi : R̄. Beati mortui, qui in Domino moriuntur.

Magnificat, p. 371.

Pater noster.

[*Paterraren ondotic, cembait aldiz erraiten da :*

Ps. 145.

LAUDA, anima mea, Dominum : laudabo Dominum in vita mea; * psallam Deo meo quandiu fuero.

Nolite confidere in principibus : * in filiis hominum; in quibus non est salus.

Exibit spiritus ejus, et revertetur in terram suam : * in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus ejus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipsius : * qui fecit cœlum et terram, mare et omnia quæ in eis sunt.

Qui custodit veritatem in sæculum, facit judicium injuriam patientibus, * dat escam esurientibus.

Dominus solvit compeditos : * Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit elisos : * Dominus diligit justos.

Dominus custodit advenas : pupillum et viduam suscipiet : * et vias peccatorum disperdet.

Regnabit Dominus in sæcula. Deus tuus, Sion : in generationem et generationem.

ÿ. Requiem æternam dona eis, Domine : R̄. Et lux perpetua luceat eis.]

ÿ. A porta inferi : R̄. Erue, Domine, animas eorum.

ÿ. Requiescant in pace. R̄. Amen.

ÿ. Domine, exaudi, etc. R̄. Et clamor meus ad te veniat.

Oracione aren ondotic. ÿ. Requiem æternam, dona eis, Domine : R̄. Et lux perpetua luceat eis. ÿ. Requiescant in pace. R̄. Amen.

MATUTINETAN.

Regem cui omnia vivunt, * Venite adoremus.

1^{en} Nocturna.

Ant. Dirige, Domine Deus meus, in conspectu tuo viam meam.

Psalmu 5.

VERBA mea auribus percipe, Domine;
* intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meæ, * Rex
meus et Deus meus.

Quoniam ad te orabo, * Domine,
mane exaudies vocem meam.

Mane adstabo tibi, et videbo, * quo-
niam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus, *
neque permanebunt injusti ante oculos
tuos.

Odisti omnes qui operantur iniqui-
tatem : perdes omnes qui loquuntur
mendacium.

Virum sanguinum et dolosum abo-
minabitur Dominus : * ego autem in
multitudine misericordiæ tuæ.

Introibo in domum tuam, * adorabo ad
templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in justitia tua :
* propter inimicos meos dirige in cons-
pectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veri-
tas : * cor eorum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eo-

rum; linguis suis dolosè agebant: *
judica illos, Deus.

Decidant a cogitationibus suis; secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos, quoniam irritaverunt te, Domine.

Et lætentur omnes qui sperant in te; * in æternum exultabunt, et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ * coronasti nos.

Ant. Convertere, Domine, et eripe animam meam; quoniam non est in morte qui memor sit tui.

Ps. Domine, ne in furore, p. 306.

Ant. Nequando rapiat ut leo animam meam, dum non est qui redimat neque qui salvum faciat.

Psalmu 7.

DOMINE Deus meus, in te speravi: *
salvum me fac ex omnibus persequen-
tibus me, et libera me.

Nequando rapiat ut leo animam meam . * dum non est qui redimat, neque qui salvum faciat.

Domine Deus meus si feci istud ; * si est iniquitates in manibus meis ;

Si reddidi retribuētibus mihi mala , decidam merito ab inimicis meis inanis.

Persequatur inimicus animam meam , et comprehendat ; et conculcet in terram vitam meam , * et gloriam meam in pulverem deducat.

Exsurge, Domine, in ira tua : et exaltare in finibus inimicorum meorum.

Et exsurge, Domine Deus meus , in præcepto quod mandasti : * et synagoga populorum circumdabi te.

Et propter hanc in altum regredere : * Dominus judicat populos.

Judica me, Domine, secundum justitiam meam, et secundum innocentiam meam, super me.

Consumetur nequitia peccatorum ; et diriges justum , scrutans corda et renes, Deus.

Justum adjutorium meum a Domino , * qui salvos facit rectos corde.

Deus iudex justus, fortis et patiens ;
* numquid irascitur per singulos dies.

Nisi conversi fueritis, gladium suum
vibrabit ; * arcum suum tetendit, et pa-
ravit illum.

Et in eo paravit vasa mortis ; sagit-
tas suas ardentibus effecit.

Ecce parturit in justitiam : * conce-
pit dolorem, et peperit iniquitatem.

Lacum aperuit et effodit eum, * et
incidit in foveam quam fecit.

Convertetur dolor ejus in caput ejus ;
et in verticem ipsius iniquitas ejus des-
cendet.

Confitebor Domino secundum justi-
tiam ejus, * et psallam nomini Domini
altissimi.

ÿ. A porta inferi. R̄. Erue, Domine,
animas eorum.

Pater noster, *ichilic*.

I^{en} LECCIONEA. — *Job, 7.*

PARCE mihi, Domine, nihil enim sunt
dies mei. Quid est homo, quia magni-
ficas eum ? aut quid apponis erga eum
cor tuum ? Visitas eum diliculo, et su-

bito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimittis me, ut glutiam salivam meam? Peccavi, quid faciam tibi, o custos hominum? quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihi metipsi gravis? Cur non tollis peccatum meum, et quare non aufers iniquitatem meam? ecce nunc in pulvere dormiam, et si mane me quæsieris, non subsistam.

R̄. Credo quod Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrecturus sum: * Et in carne mea videbo Deum Salvatorem meum. ŷ. Quem visurus sum ego ipse, et non alius, et oculi mei conspecturi sunt. * Et in carne mea.

II^{en} LECCIONEAE. — *Job, 10.*

TÆDET animam meam vitæ meæ, dimittam adversum me eloquium meum, loquar in amaritudine animæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnare. indica mihi cur me ita judices. Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, et opprimas me opus manuum tuarum,

et consilium impiorum adjuves? Numquid oculi carnei tibi sunt: aut sicut videt homo, et tu videbis? Numquid sicut dies hominis dies tui, et anni tui sicut humana sunt tempora, ut quæras iniquitatem meam, et peccatum meum scruteris? Et scias quia nihil impium fecerim, cum sit nemo qui de manu tua possit eruere.

℞. Qui Lazarum ressucitasti a monumento fetidum, * Tu eis, Domine, dona requiem, et locum indulgentiæ.

ÿ. Qui venturus es iudicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. * Tu eis, Domine.

III^{en} LECCIONEA. — *Job, 10.*

MANUS tuæ fecerunt me, et plasma-verunt me totum in circuitu: et sic repente præcipitas me? Memento, quæso, quod sicut lutum feceris me; in pulverem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut caseum me coagulasti? pelle et carnibus vestisti me: ossibus et nervis compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti mihi,

et visitatio tua custodivit spiritum meum.

ŕ. Domine quando veneris judicare terram, ubi me abscondam a vultu iræ tuæ? * Quia peccavi nimis in vita mea.

ÿ. Commissa mea pavesco, et ante te erubesco: dum veneris judicare, noli me condemnare. * Quia.

ŕ. Requiem æternam. * Quia.

MEÇAN

INTROÏTA.

REQUIEM æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. *Ps.* Te decet hymnus, Deus, in Sion; et tibi reddetur votum in Jerusalem: * exaudi orationem meam, ad te omnis caro veniet. — Requiem æternam dona eis.

Oracionea. Fidelium Deus omnium Conditor et Redemptor: animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios. — Cor., 15.

FRATRES: Ecce mysterium vobis dico: Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. In momento, in ictu oculi, in novissima tuba: canet enim tuba, et mortui resurgent incorrupti, et nos immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem, et mortale hoc induere immortalitatem. Cum autem mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo qui scriptus est: Absorpta est mors in victoria. Ubi est, mors, victoria tua? Ubi est mors, stimulus tuus? Stimulus autem mortis peccatum est: virtus vero peccati, lex. Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Jesum Christum.

Graduela. Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.

ÿ. In memoria æterna erit justus, ab auditione mala non timebit.

Tract. Absolve, Domine, animas omnium fidelium defunctorum ab omni vinculo delictorum. ÿ. Et gratia tua

illis succurente, mereantur evadere
 iudicium ultionis. ʒ. Et lucis æternæ
 beatitudine perfrui.

PROSA.

DIES iræ, dies illa,
 Solvet sæclum in favilla,
 Teste David cum Sibylla.

Quantus tremor est futurus,
 Quando Judex est venturus,
 Cuncta stricte discussurus?

Tuba mirum spargens sonum
 Per sepulchra regionum,
 Coget omnes ante thronum.

Mors stupebit et natura,
 Cum resurget creatura
 Judicanti responsura.

Liber scriptus proferetur,
 In quo totum continetur
 Unde mundus judicetur.

Judex ergo cum sedebit,
 Quidquid latet apparebit,
 Nil inultum remanebit.

Quid sum miser, tunc dicturus?
 Quem patronum rogaturus,
 Cum vix justus sit securus?

Rex tremendæ majestatis,
Qui salvandos salvas gratis,
Salva me, fons pietatis.

Recordare, Jesu pie,
Quod sum causa tuæ viæ :
Ne me perdas illa die.

Quærens me, sedisti lassus ;
Redemisti Crucem passus ;
Tantus labor non sit cassus.

Juste Judex ultionis,
Donum fac remissionis
Ante diem rationis.

Ingemisco, tamquam reus ;
Culpa rubet vultus meus :
Supplicanti parce, Deus.

Qui Mariam absolvisti,
Et latronem exaudisti ;
Mihi quoque spem dedisti.

Preces meæ non sunt dignæ :
Sed tu bonus fac benigne
Ne perenni cremer igne.

Inter oves locum præsta,
Et ab hædis me sequestra,
Statuens in parte dextra.

Confutatis maledictis,
Flammis acribus addictis,
Voca me cum benedictis.

Oro supplex et acclinis,
Cor contritum quasi cinis;
Gere curam mei finis.

Lacrymosa dies illa,
Quâ resurget ex favilla
Judicandus homo reus.

Huic ergo parce, Deus.
Pie Jesu, Domine.
Dona eis requiem. Amen.

*Sequentia sancti Evangelii secundum
Joannem. — Cap. 5.*

IN illo tempore : Dixit Jesus turbis Ju-
dæorum : Amen, amen dico vobis, quia
venit hora, et nunc est, quando mor-
tui audient vocem Filii Dei; et qui au-
dierent, vivent. Sicut enim Pater habet
vitam in semetipso, sic dedit et Filio
habere vitam in semetipso : et potes-
tatem dedit ei iudicium facere, quia
Filius hominis est. Nolite mirari hoc,
quia venit hora, in qua omnes qui in
monumentis sunt, audient vocem Filii
Dei : et procedent, qui bona fecerunt,
in resurrectionem vitæ : qui vero mala
egerunt, in resurrectionem iudicii.

*Ebanyelio sainduaren seguida Jondoni
Johanniren arabera. — Cap. 5.*

DEMBORA hartan : Jesusec erran cioten mintço celaric judu ostei : Eguiazki, eguiazki erraten darotçuet, heldu dela ordu bat, eta orainchet da, ceintan hilec adituco baitute Jainco Semearen boça, eta aditu duketenac biccico dira. Ecen nola Aitac baitu bicitcea bere baithan, orobat eman dio Semeari ere bere baithan bicitcearen içate. Eta eman dio jujatceco escua, guçonaren semea delacotz. Ez çaitetzela hortaz espanti, ceren heldu baita ordua ceintan hobietan diren guciec adituco baitute Jainco Semearen boça : eta ilkhico dira, onguia eguin dutenac, phizturic bicitcecotzat; eta aldiz gaizkia eguin dutenac, phizturic condena tuac içateco.

Offertorioa. Domine Jesu Christe, Rex gloriæ, libera animas omnium fidelium defunctorum de pœnis inferni, et de profundo lacu, libera eas de ore leonis, ne absorbeat eas tartarus, ne

cadant in obscurum : sed signifer sanctus Michaël repræsentet eas in lucem sanctam, * Quam olim Abrahamæ promisti, et semini ejus. — ̄. Hostias et preces tibi, Domine, laudis offerimus : tu suscipe pro animabus illis quarum hodie memoriam facimus : fac eas, Domine, de morte transire ad vitam. — * Quam olim.

Secreta. Hostias, quæsumus, Domine, quas tibi pro animabus famulorum famularumque tuarum offerimus, propitiatus intende ; ut quibus fidei Christianæ meritum contulisti, dones et præmium. Per Dominum.

Comunionea. Lux æterna luceat eis, Domine, * Cum Sanctis tuis in æternum : quia pius es. — ̄. Requiem æternam dona eis, Domine : et lux perpetua luceat eis. — * Cum Sanctis tuis.

Postcomunionea. Animabus, quæsumus, Domine, famulorum famularumque tuarum oratio proficiat supplicantium : ut eas et a peccatis omnibus exuas et tuæ redemptionis facias esse participes. Qui vivis.

ABSOLUCIONE A.

ŷ. Libera me, Domine, de morte æterna, in die illa tremenda; * Quando cœli movendi sunt et terra: † Dum veneris judicare sæculum per ignem.

ŷ. Tremens factus sum ego et timeo: dum discussio venerit, atque ventura ira: * Quando... ŷ. Dies illa, dies iræ, calamitatis et miseræ, dies magna et amara valde. † Dum veneris. ŷ. Requiem æternam... R̄. Libera me.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster, *ichilic*.

ŷ. Et ne nos inducas in tentationem: R̄. Sed libera nos à malo.

ŷ. A porta inferi: R̄. Erue, Domine, animas eorum [animam ejus].

ŷ. Requiescant in pace. R̄. Amen.

ŷ. Domine, exaudi orationem meam. R̄. Et clamor meus ad te veniat.

ŷ. Dominus vobiscum. R̄. Et cum spiritu tuo.

Oracionea Guero.

ŷ. Requiem æternam dona eis, Domine. R̄. Et lux perpetua luceat eis.

ŷ. Requiescant in pace. R̄. Amen.

ORACIONEAE.

DEUS, qui inter Apostolicos sacerdotes famulos tuos pontificali seu sacerdotali fecisti dignitate vigere : præsta, quæsumus; ut eorum quoque perpetuo aggregentur consortio.

DEUS, veniæ largitor et humanæ salutis amator : quæsumus clementiam tuam; ut nostræ congregationis fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt, beata Maria semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas.

FIDELIUM, Deus, omnium conditor et redemptor : animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis, etc.

ABSOLVE, quæsumus, Domine, animam famuli tui N., ut defunctus sæculo tibi vivat : et quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu venia misericordissimæ pietatis absterge. Per Dominum.

DEUS indulgentiarum, Domine, da animæ famuli tui N., cujus aniversarium depositionis diem commemoramus, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, et luminis claritatem. Per Dominum.

HIL-EHORZTEA.

Gorphutza altchatcean erraiten da.
Ps. De profundis, p. 316.

Elicaracoan, Ps. Miserere, p. 311.

Elican cantatcen dire Matulinac, p. 536 eta Absolucionea, p. 550.

Hilerrietarat joaitan.

In paradisum deducant te Angeli : in tuo adventu suscipiant te Martyres, et perducant te in civitatem sanctam Je-

rusalem. Chorus Angelorum te suscipiat : et cum Lazaro quondam paupere æternam habeas requiem.

Hilerrietan :

CANTICA.

Benedictus Dominus Deus Israël
* quia visitavit et fecit redemptionem
plebis suæ ;

Et erexit cornu salutis nobis * in do-
mo David pueri sui :

Sicut locutus est per os sanctorum ,
* qui a sæculo sunt, Prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris, * et de
manu omnium qui oderunt nos ;

Ad faciendam misericordiam cum
patribus nostris, * et memorari testa-
menti sui sancti.

Jusjurandum quod juravit ad Abra-
ham patrem nostrum, * daturum se
nobis.

Ut sine timore, de manu inimicorum
nostrorum liberati, * serviamus illi.

In sanctitate et justitia coram ipso,
* omnibus diebus nostris.

Et tu, puer Propheta Altissimi voca-

beris, * præibis enim ante faciem Domini parare via ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiæ Dei nostri, * in quibus visitavit nos Oriens ex alto.

Illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Ant. Ego sum resurrectio et vita: qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, vivet; et omnis qui vivit et credit in me, non morietur in æternum.

Kyrie, eleison. — Pater noster, etc.

PURGATOR. ARIM. LAGUNTCEAZ.

HIL ondoan ukhanen du bat bederac bertce munduan, mundu huntan eguinen arabera; cerbitçari on eta leialec, cerua eta Jaunaren bethiereco bozcaria; bekhatu mortalean hilen direnec, bethiereco ifernuco ondicoac. Eliçac ez du othoitzic eguiten ceruan diren

sainduentçat, beharric ez dutelacotz ; ez eta ere ifernuan diren arima arbuia-tuentçat, ecen alferretan litazke.

Bainan othoitz eguiten dugu eta eguin behar dugu Purgatorioetan diren arima penatuençat : nola deus garbi garbirc baicen ez baita sarthuco ceruco erresuman, eta hil mugan guehienec baitukete çeimbait huts ttipi chahutceco, pena cembait oraino jasaiteco , içana gatic arren gracienco estatuan eta Jaincoaren adiskidetasunean. Purgatorioa deitzen den lekhuan pagatcen dituzte çor hori ec, eta ez dira ceruan sartcen Jaincoaren justicia osoki satisfatu dutenean baicic.

Lagun ditçazkegu eta lagundu behar ditugu Jaincoaren adiskide eta salbatuac diren arima gaicho horiec, gure othoitzez, barurez, amoinez, eta obra onez, eta bereciki ororen gainetic Meçaco sacrificio sainduetz ; ahal beçain laster gure laguntçarekin sar ditzen irabazi duten bake eta dohatsu'asunean.

Lagundu behar ditugu oraino eta bere penetaric atheratuco ditugu, hekien chedetan irabaziz ahal ditugun

Indulgenciac, Elica Ama sainduac nahi duen beçala.

Purgatorioetan direnetaric hainitzac han dire, bekhatu handi frangoren ondotic ere, penitencia guti dutelacotz eguin edo batere ez; guehienac hil içan dire arima carginua çutelaric bekhatu benialez, gutiago edo guehiago, edo bekhatu beniala arbuiatu gabe. Badira egonen direnac luçaki Purgatorioetan; ecin erran deçakegu çombat dembora.

Meçaco sacrificioaren fruitua, berac dakien neurrian applicatcen du Jaincoac; bertçalde Indulgenciez ardies-ten da penaren barkhamendua, ez ordean bekhatuarena; ez deçakegu beraz jakin noiz ardietsi othe duten gure othoitz eta obra onec bere effectua. Irabaz beraz eta applica hilen chedetan ahal ditugun Indulgenciac; erranaraz ahal dukegun beçain ardura Meça sainduac hede berean. Gure ahaide, adiskide eta menecoen arimac jadanic ceruan badire, gure othoitzen fruituac bilduco dituzte bertce arimec; eta bici guireno eta hil ondoan ordaina ukhanen dugu nasaiki: gure othoitzez ceruan sarthu

Sainduac içanen dire Jaincoaren aint-
cinean gure ararteco osoki leialac. Cein
ere neurritan neurtuco batiokeçuate
bertcei eta hartan eta guehiago neur-
tuco çaitçuate çuei ere, erran du Jesu
Christo Salbatçaile maiteac.

JESUSEN BIHOTZ

AGONIATUAREN DEBOCIONEA.

DEBOCIONE hunen chedea da : 1º Oho-
ratcea Jesusen Bihotz sacratuac, ari-
men salbamenduco, bere bici gucian
eta bereciki bere Passioneco demboran,
jasan içan dituen sofricari handiac ;
2º Ardiestea, agonia luce hunen mere-
cimenduen bidez, munduaren laur par-
tetan egun bakhotchean hiltcen diren
laur hogoi mila presunen fagoretan he-
riotce on bat eguiteco gracia. Laur ho-
goi mila presuna egun bakhotchean
hiltcen direla, ez da sopra erratea :
froga diteken gauça bat da, egun gu-
ciez erreberritcen denaz gueroz.

OTHOITZA.

*Egun bakhar batez agonian aurkhit-
cen direnentzat edo hogoi eta laur
orenen barnean hil behar direnen
fagoretan :*

« O Jesus guciz urricalmendutsua,
« arimac hain khartsuki maite ditutçu-
« na, othoizten çaitut çure Bihotz sa-
« cratuaren agoniaz, eta çure Ama no-
« tha gabearen doloreez, othoi garbi
« detçatçun çure odolean, munduaren
« bazter gueietan, memento huntan
« agonian aurkhitcen diren eta egun
« berean hil behar diren bekhatoro-
« sac. »

Badire ehun egunen indulgenciac
othoitz hau erraten den aldi bakhot-
checo; eta indulgencia plenario edo
oso bat ilhabethe bakhotcheco, baldin
ilhabethe hartaco egun guciez erran
ican balinbada, egunean hiruretan, eta
memento differentetan.

Indulgencia plenario edo oso hunen
irabazteco, behar da coffesatu, commu-
niatu, eliza bat bisitatu, eta aphur bat

othoitz eguin Aita Sainduaren chedetan.

Indulgencia haukiec aplicatcen ahal caizcote Purgatorioco arimeri.

(Pie IX, 1850.)

CONFIRMACIONEA

Confirmacioneco sacramendua errecebitu behar dutenac belhaunico direlaric erraiten dire seguidan diren othoitzac :

Spiritus Sanctus superveniat in vos, et virtus Altissimi custodiat vos à peccatis. R̄ Amen.

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini. R̄. Qui fecit cœlum et terram.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.

R̄. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Omnipotens sempiterne Deus qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua et Spiritu Sancto, quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum, emitte in eos Spiritum tuum Sanctum Paraclitum de cœlis. R̄. Amen.

Spiritum sapientiæ et intellectus.

℞ Amen.

Spiritum consilii et fortitudinis. ℞.

Amen.

Spiritum scientiæ et pietatis. ℞.

Amen.

Adempe eos Spiritus timoris tui, et consigna eos signo crucis † Christi, in vitam propitius æternam. Per Dominum, etc.

Aphezpicuac eguiten du crisma sainduaz khurutcearen seinalea bakhotcharen belarrean erranez :

ÿ. Signo te signo † crucis, et confirmo te chrismate salutis. In nomine † Patris, et † Filii, et Spiritus † sancti. ℞. Amen.

Pax tecum.

Casu equin behar da copetaren ez hunkintceaz, aphez batec chucatu artino.

Aphezpicuac bere escuac ikhuzten dituenean, aldecoec erraiten dute antifona hau :

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis à templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

ŷ. Gloria Patri, etc.

Ŕ. Sicut erat, etc.

Confirmata hoc Deus, etc.

*Eta guciac oraino belhaunicatua dau-
delaric :*

ŷ. Ostende nobis, Domine, miseri-
cordiam tuam.

Ŕ. Et salutare tuum da nobis.

ŷ. Domine, exaudi orationem meam.

Ŕ. Et clamor meus ad te veniat.

ŷ. Dominus vobiscum.

Ŕ. Et cum spiritu tuo.

Confirmatuac ceinatcen direlaric :

Benedicat † vos Dominus ex Sion,
ut videatis bona Jerusalem omnibus
diebus vitæ vestræ, et habeatis vitam
æternam. Ŕ. Amen.

*Azkenean confirmatu direc guciec
erran behar dute :*

Credo in Deum... Pater noster. .
Ave.

*Edo Sinhesten dut.. Gure Aita...
Agur Maria.*

ARIMA PENATUEN
CONTSOLAMENDUAC

ESCRUPULAZ penatuac direnen estatua ossoki da urricagarria. Jaincoaren beldurrean bici dire, bainan beldur hunec eguiten du hekien suplicioric dorpheena; Jaincoa maite dute, bainan amodio hunec ez du eguiten hekien contsolamendua. Jaincoa cerbitçatcen dute, bainan Jaincoaren bertce haur gucientçat ezti eta arin den uztarria, phisu eta dorphe causitcen dute escrupulosec. Arima penatu haukien gaitça handia delaric arren ez da erremedio gabe, eta cembatenaz handiago baita, hambatenaz obligatuagoac dire Jesu-Christoren Ministroac erremedioaren bilhatcera. Materia important hunec galdetcen duen atencione guciaren emateco, contsideratuco dut : 1. Gaitçaren ithurburua ; 2. Gaitçaren seguidac ; eta 3. Gaitçaren erremedioac.

I.

Cembait aldiz Jainco urricalmendu-
xuac gure hutsac gaztigatcen, eta gure
amodio propria cehatcen duelaric ar-
ren escrupularen medioz, bizkitartean
guehien guehienetan salbamenduaren
gaineco curiositasun sobratua da escru-
pularen ithurburu comunena. Mun-
duari ukho eguinez Jaincoari ossoki
ematen çaioen arima batec nahi luke
Jaincea bihotz guciac maitatu, bide
hortaz bere salbamendua seguratu, eta
Jaincoac berac, gure humiliatceco il-
humbetan utci duen salbamenduaren
segurantça causitu. Curiositasun conde-
nagarri hunen contentatceco Jaincozco
gauça guciac chehetasunic handiena-
rekin examinatcen ditu, bere accioneez
maiz occupatcen da, bere Confessora
ere maiz hetaz entretenitcen du. Gau-
çaric chumeenetan dudaric handienac
sorarasten ditu; duda hetaz ez du le-
hembician penaric sentitcen, hekien
seguida tristeac ez ditu oraino com-
prenitcen; duda hauc gueroago eta
maçago ethortcen çaizco; dudatceco

habituda emeki-emeki sortcen eta fincatcen da, eta hastean complexesentcia suerte batekin eguiten cituen erreflexioneac, bortchaz eta penarekin eguiten ditu. Horra escrupularen ithurburua.

II.

Eritassun triste huntaz atacatua den presuna da bere buruaren etsairic crudelena. Bakhartassunean eta compainietan, othoitcean eta dibertimenduetan bere hutsez da bethi ocupatua; hetaz eguiten dituen erreflexioneec handizki tormentatcen dute, eta place-ric inocentenac ere phoçoindatcen dituzte. Bihotcic barbaroenac erdira litçaketen nigarrec berec ez dute sendatcen haren gaitça, contrarat haren curaie escasac nabarmenago eta muthiriago eguiten du arima penatu haren exaia. Bihotz gucien consolamendua, eta çorion eguiazcoa eguiten duen arimaco bake dohatsua galtcen du. Othoitça uzten, edo gosturic gabe eguiten du. Sacramenduetaric urruntcen da, eta lehenago memento guciez confessatu nahi cenac, urthe ossoac, confessatu

gabe, passatcen ditu. Bekhatorosic handienec bere iheslekuari beçala behatcen dioten Jaincoaren misericordiac ez du batere animatcen; hartaz içan behar duen confidentcia galtcen du, salbamenduaz etsitcen du; çorigaitz gucietan den handiena, desesperamenduzco sentimendu ikharagarri bat haren bihotçaz nausitcen da, eta sopra maiz maluruzki, legenago bekhatuaren iduriac berac lazten çuen arima hura bekhatuic handienez ere ez da ikharatua; eta crima gucietarat lerratcen da. Horra escrupularen seguidac.

III.

Gure arimen estatuaz segurantça osso bat desiratcea Jaincoaren tentatcea da, eta berac estali nahi darocun eçagutçaren galdetcea. Gure izpiritua ilhumbez inguratua içanen da, baina ilhumbe hauc ez dute gure curaia gutitu, ez etare gure curiosassuna berritu behar. Salbamenduco bidean içatea bilhatu behar dugu, baina, Jaincoaren desseinuac adoratur, salbamenduaren gaineco curiosassuna prudentciaz be-

har dugu erreguelatu, eta salbamentu bidean beldur eta ikhara saindu batekin behar gare trabailatu. Hora escrupulan ez erortceco bideric segurena. Escrupulaz penatua den arima bat arazoainamenduz consolatcea hain gaitz da, nola buztin pusca bati, maiz garbituz, ur clara eman arastea. Situacione doloros hortan causitcen den presuna batençat ez da bere Confessorarentçat içan behar duen obedientcia ixuaz bertce erremedioric. Jaincoac seguratcen gaitu, gu guidatcen gaituen Ministroa baithan bera consideratu behar dugula, haren abisuac beldurric bature gabe seguitu behar ditugula, hura obeditcean bera obeditcen dugula, eta hura desobeditcean bera desobeditcen dugula. Obedientcia hori da, sainduric handienen arabera, Cerurat guidatcen duen bide chuchenena. Munduco guicxon arguitu guciac ere, cioen santa Theresac, ez liteske gai niri sinhetsarazteco, ez Jaincoa, bainan bai Deabrua mintço çaitala; bizkitartean segur naicelariac arren Jaincoac bere boça adiarazten darotala, Jaincoaren inspi-

racione horietan beretan ene arimaz cargatua den Jesu-Christoren Ministroa içanen da ene jujea, eta uz dut, haren abisuen contra, deus ere eguinen. Saindu hunen conduita laudagarri den beçain ahalcagarri da presuna escrupulosentçat, Santa Theresac Ceruticaco manuac Confessoraren arguietaratzuten ditu, eta presuna escrupulosac bere Confessoraren abisuac abandonatuz, bere pentsatceco manera funtsgabea seguitcen du. Lurraren gainean Jesu-Christoren lekhua atchikitcen duenaren boça baithan behar da bizkitartean gure accione gucien erreguela: ez Aingueruez bainan bai guiçonez nahi gaitu Jaincoac guidatu. Confessoraren obediteco eguiten ditugu accioneac. Jaincoac beretçat eguinac beçala errecibituco ditu: eta, seguida natural batez. Confessorac trompatcen balitz ere bere juyamenduan, Jaincoac ez darocu hartas conduric galdetuco, ceren Confessorac obedituz, ez gure borondatea, bainan bai Jaincoarena eguiten baitugu, eta bekhatua gure borondatearen eguiten bai datça. Penitent batec beraz

uste badu bere confessio guciac gaizki eguinac direlacotz, erreberritu behar dituela, edo, bekhatuaren handitassuna berritcen duen cembait circunstancia explicatu behar duela, eta hala balitz ere, Confessorac aditu nahi ez dute-nean, declaratcen balitu beçala, barkhatuāc içanen dire, bekhatu ahantciac barkhatcen diren beçala, ez delacotz penitenta obligatua eguin dituen bekhatu guciēn osso ossoki declaratcerat, baicen eta choilki, examina serios baten ondoan, berac eçagutcen eta Confessor prudent eta arguitu batec aditu nahi dituenac. Eguia da Confessor aprobatu guciēn artean jakintassun eta berthute guehien duena hautatu behar dugula, hautatceco parada denean; bairan ez da hortaracotz necesario, bere estatuco eguimbideen abandonatcea, bide luce baten eguitea, edo herriz herri eta confessor ez confessor ibiltcea: probidentciac eman gaituen lekhuān nahi gaitu Jaincoac salbatu, eta han berac ematen darozkigun moienez behar gare cerbitçatu.

LIBURU HUNTAN

DIREN GAUCEN KHAUSITUCO

TABLA

G oiceco othoitza	11
Jesusen icen sainduaren litaniac.	18
Arrasteco othoitza	21
Biryina sainduaren litaniac, latinez.	26
Andredena Mariaren litaniac, escuaraz.	29
Egunaren guiristinoki iragaiteco moldea	31
Exercicio ispirituala, Jaincoaz orhoitceaz.	36
Pensamendu sainduac.	40
Goiceco chedea	48
Arratseco examina.	53
Meça sainduaren entçuteco debocionea.	57
Meça sainduco othoitzac.	67
Meçaco prefacioac	76
Meça sainduaren ordinarioa, latinez.	91
Cofesatceco debocionea	112
Conscientciaren examina.	113
Contricionearen biltceco moldea.	125
Cofesio ondoco actac.	137
Comunione sainduco debocionea	150
Comunionea aintcineco actac	140
Comunione ondoco actac	150
San Thomasen othoitza.	155

Sacramendu Sainduari amanda hono- rablea.....	159
Jesusen Bihotz sacratuari othoitzac...	162
Hats-gorapen debotac.....	170
Guiçonaren lau azken finac.....	174
(Heriotceaz).....	174
(Azken juicioaz).....	176
(Parabisuaz).....	178
(Ifernuaz).....	180
Jaincoaren borondatearekin bateguiteaz	183
Exemplu ederra.....	184
Arimaren combersioea Jainco ganat...	191
Orenac jotcean othoitzaz.....	192
Predicu aintcinean eta ondoan othoitzaz.	193
Penetan denean othoitzaz.....	194
Emazte haur esperantcetan direnen othoitzaz.....	195
Jondoni Leoni hortzen beren othoitzaz..	197
Burhasoen othoitzaz bere umeentzat...	198
Bidaietan dabilçanen othoitzaz.....	200
Mariñelen othoitzaz.....	201
Cofesorarentzat othoitzaz.....	202
Amodiozco acta perfecta.....	203
Andredena Mariari othoitzaz.....	204
Garbitasun sainduaren galdeguiteco othoitzaz.....	205
San Josephi othoitzaz.....	205
Aingueru beguiraleari othoitzaz.....	205
Bere Patroin sainduari othoitzaz.....	206
Indulgentcia Osoaren othoitz bat.....	207

Sacramendu Sainduari cantica <i>Lauda</i> <i>çagun</i>	208
Gaudeac.....	209
Noëla, <i>Atçar gaiten</i>	210
Stabat Mater, escuaraz.....	212
Othoitza Jesus Jaunari.....	215
Jainco ganatco oihua.....	216
Jesu-Christoren Passionea.....	218
Jesu-Christori, Passioneco othoitza ...	235
Curutcearen bidez instruccionea.....	237
Curutcearen bidearen eguiteco moldea.	240
Çazpi Psalmu Penitencialac, ezcuaraz.	274
Agoníaco othoitzac.....	290
Hil mugaco othoitzac.....	300
Hilce saindu baten galdetceco othoitzac.	302
Çazpi Psalmu Penitentzialac, latinez..	306
Sainduen litaniac.....	318
Jesusen icen Sainduaren, litaniac.....	329
Aldareco Sacramendu Sainduaren lita- niac.....	332
Jesusen Bihotz sacratuaren litaniac...	336
Jondoni Leonen litaniac.....	340
Arrosarioaren hamabortz misterioac..	343
Igandetaco Bezperac.....	363
Himnoac.....	372
Sainduen bespera comunac.....	396
Apostoluen phestetan.....	396
Martir batenac.....	403
Martir hainitzenac.....	405
Confessorrenac.....	407

Biryinenac	409
Emazte sainduenac	410
Phesta principaletaco officioac	412
Abendoco antifona handiac	412
Andredena Mariaren phestetan besperac	414
A. Mariaren phestetan Meça, <i>Salve Sancta Parens</i>	418
Eguberri egunean Meça, <i>Puer natus est.</i>	421
Eguberrico besperac	426
Eguberriz, <i>Adeste fideles.</i>	430
J. Estebez, J. Johanniz, Haur Innocenten phestan	431
J.-C. G - J. Circoncisionea	432
Trufaniaz, Meça	432
Jondoni Leonen phestan, Meça, etc	439
Phasco egunean, Meça	447
Phascoz, O filii	452
Salbatozez, Meça eta Besperac	454
Mendecoste egunean, Meça eta Besperac	459
Phesta-berriz. Meça	467
— Besperac	474
— Himnoac	475
Te Deum	479
J. Johanni Baptistaren phestan, Meça	481
J. Petri et J. Pauloren phestan, Meça	487
Abostuaren 15 ^{an} , A. Mariaren phestan Meça	492
Othoitza	496
Omia Sainduz Meça	497

Dedicacione co phestan, Meça	503
Maria Biry. Concepcion., Meça	508
Espos, Meça	512
Completa	516
San Simonen cantica	523
Ama Biryinaren Antifonac	524
San Josephen litaniac	529
HILEN OFFICIOAC, Besperac	531
1 ^{en} Nocturna	536
Meça	543
Absolucionea	550
Hil-ehorztea	552
Purgator. arim. laguntceaz	554
Jesusen bihotz agoniainen	557
Confirmacionea	559
Arima penatuen contsolamenduac	562

HIMNOAC ETA PROSAC.

Alma Redemptoris	524
Adeste fideles	430
Ad regias Agni	377
Auctor beate	383
Audiat tellus	445
Audi benigne	375
Ave maris stella	416
Ave Regina	525
Civem receptum	416
Cœlestis urbs	395
Creator alme	372
Crudelis Herodes	373
Decora lux	386

Deus tuorum.....	404
Dies iræ.....	545
Exultet orbis.....	401
Festivis resonent.....	387
Fortem virili.....	411
Inviolata.....	528
Iste confessor.....	407
Jam sol recedit.....	382
Jesu corona.....	409
Jesu dulcis.....	374
Jesu Redemptor.....	429
Lauda Sion.....	469
Lucis creator.....	370
O filii.....	452
O quot undis.....	390
O salutaris.....	478
Pange lingua.....	475
Panis angelicus.....	
Placare Christe.....	393
Præclara custos.....	392
Regina cœli.....	526
Sacris solemnis.....	476
Salutis humanæ.....	380
Salvete flores.....	431
Salve Regina.....	526
Sanctorum.....	406
Stabat Mater.....	388
Sub tuum.....	528
Tantum ergo.....	476
Te Deum.....	479

Te Joseph , ...	379
Te Lucis ante.	521
Tristes erant.	403
Ut queant laxis	383
Veni Creator.	381
Veni Sancte	461
Verbum.	478
Vexilla Regis.	376
Victimæ.	438

LITANIAC.

Andredena Mariarenac, latinez	26
Id. Id. escuaraz.	29
Sainduen litaniac.	319
Jesusen Icen sainduarenac, escuaraz.	329
Aldareco sacramendu sainduarenac.	332
Jesusen Bihotz sacratuarenac.	336
Jondoni Leonen litaniac, escuaraz.	340
San Josephen litaniac, escuaraz.	529

PSALMOAC ETA CANTICAC.

Ad Dominum.	532
Beati quorum	307
Beati omnes qui timent	414
Beatus vir qui timet.	365
Benedictus Dominus.	553
Confitebor tibi. . . in concilio.	364
Confitebor tibi. . . quoniam.	534
Credidi, propter quod.	397
Cum invocarem.	517
De profundis	316
Deus in adjutorium.	363

Dilexi quoniam	531
Dixit Dominus.	363
Domine Deus meus.	538
Domine exaudi . . . non avertas	313
Domine exaudi . . . auribus	316
Domine ne in furore . . . miserere	306
Domine ne in furore . . . quoniam	308
Domine probasti me	399
Ecce nunc benedicite	521
In convertendo	398
In exitu Israël	367
In te Domine speravi	518
Judica me Deus	91
Lætatus sum	414
Lauda anima mea	535
Lauda Jerusalem	416
Laudate Dominum omnes	396
Laudate pueri	366
Levavi oculos meos	533
Magnificat	377
Memento Domine	427
Miserere mei Deus	311
Nunc dimittis	523
Nisi Dominus	415
Qui habitat	519
Te Deum	479
Verba mea	537

